ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání

Základní škola a Mateřská škola Chocerady 267

Chocerady 267
257 24 Chocerady

Č.j. 00655/22/ZŠ – verze 1

OBSAH : **Strana**

1. Identifikační údaje ... 5
2. Charakteristika školy ... 7
2.1 Úplnost a velikost školy ... 7
2.2 Charakteristika pedagogického sboru ... 7
2.3 Dlouhodobé projekty ... 7
2.4 Umístění školy ... 8
2.5 Charakteristika žáků ... 8
2.6 Podmínky školy ... 8
2.7 Mezinárodní spolupráce ... 10
2.8 Vlastní hodnocení školy ... 10
2.8.1 Oblasti autoevaluace ... 11
2.8.2 Cíl vlastního hodnocení školy ... 12
2.8.3 Kritéria vlastního hodnocení školy ... 13
2.8.4 Nástroje vlastního hodnocení školy ... 13
2.8.5 Časové rozvržení vlastního hodnocení školy ... 15
2.9 Spolupráce školy se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery ... 16
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu ZV ... 17
3.1 Zaměření školy ... 17
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie ... 17
3.3 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ... 22
3.3.1 Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními ... 22
3.3.2 Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ... 23
3.3.3 Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními ... 23
3.4 Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných ... 23
3.4.1 Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole ... 23
3.4.2 Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole ... 23
3.5 Začlenění průřezových témat ... 25
4. Učební plán ... 39
5. Vzdělávací oblasti ... 46
5.1 Jazyk a jazyková komunikace ... 46
5.1.1 Český jazyk ... 46
5.1.2 Anglický jazyk ... 76
5.1.3 Německý jazyk ... 102
5.1.4 Ruský jazyk ... 112
5.2 Matematika a její aplikace ... 121
5.2.1 Matematika ... 121

5.3 Informatika **150**
5.4 Člověk a jeho svět **168**
5.4.1 Prvouka 175
5.4.2 Přírodověda 183
5.4.3 Vlastivěda 190
5.5 Člověk a společnost **196**
5.5.1 Dějepis 197
5.5.2 Občanská výchova 215
5.6 Člověk a příroda **237**
5.6.1 Fyzika 241
5.6.2 Chemie 261
5.6.3 Přírodopis 276
5.6.4 Zeměpis 291
5.7 Umění a kultura **304**
5.7.1 Hudební výchova 305
5.7.2 Výtvarná výchova 324
5.8 Člověk a zdraví **349**
5.8.1 Výchova ke zdraví 349
5.8.2 Tělesná výchova 360
5.9 Člověk a svět práce **401**
5.9.1 Pracovní činnosti 402
5.10 Povinně volitelné předměty **432**
5.10.1 Konverzace v anglickém jazyce 432
5.10.2 Čtenářské dílny 438
5.10.3 Cvičení z matematiky 440
6. Hodnocení žáků **445**
6.1 Cíle hodnocení **445**
6.2 Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání **445**
6.2.1 Zásady hodnocení průběhu vzdělávání 445
6.2.2 Kritéria hodnocení 447
6.2.3 Hodnocení žáků na vysvědčení 447
6.2.4 Výsledky vzdělávání 449
6.3 Zásady hodnocení na akcích pořádaných školou **449**
6.4 Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků **450**
6.5 Stupně hodnocení prospěchu, použití klasifikace a její charakteristika, včetně předem stanovených kritérií **451**
6.5.1 Klasifikace – jazykové a společenskovědní předměty 451
6.5.2 Klasifikace – matematika 452
6.5.3 Klasifikace – přírodovědné předměty 453
6.5.4 Klasifikace – informatika 454
6.5.5 Klasifikace – praktické činnosti 455

6.5.6 Klasifikace – výtvarná výchova, hudební výchova 456
6.5.7 Klasifikace – tělesná výchova 457
6.6 Zásady pro hodnocení chování **458**
6.7 Výchovná opatření **459**
6.8 Zásady pro používání slovního hodnocení **461**
6.9 Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace **462**
6.10 Způsob získávání podkladů k hodnocení **464**
6.11 Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách **465**
6.12 Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných **466**
6.13 Pravidla hodnocení žáků dlouhodobě nemocných **467**
6.14 Pravidla hodnocení žáků, kteří přestupují z jiné školy (v průběhu školního roku) **468**
6.15 Hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku **468**
6.16 Postup do vyššího ročníku, opakování ročníku **468**
6.17 Uvolnění žáka z vyučování některého předmětu **469**
7. Přehled zkratek použitých v ŠVP **471**

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

- **Název ŠVP: 824/2007 Základní škola a Mateřská škola Chocerady**

- **Údaje o škole:**

Název školy:	Základní škola a Mateřská škola Chocerady 267, příspěvková organizace
Adresa školy:	Chocerady 267, 257 24 Chocerady
Ředitelka školy:	Mgr. Romana Kolářová
Kontakty:	Telefon: 317763521
	Mobil: 736535973
	e-mail: romana.kolarova@zsmschocerady.cz
	web: www.zsmschocerady.cz
IČO:	75002922
IZO:	102022312
REDIZO:	600042022

- **Zřizovatel:**

Název:	Obec Chocerady
Adresa:	Chocerady 267, 257 24 Chocerady
Kontakty:	Telefon: 317763512
	e-mail: starosta@chocerady.cz
	web: www.chocerady.cz

ŠVP Základní škola Chocerady (Č. j. **00655/22/ZŠ**) byl schválen Pedagogickou radou dne 25. 8. 2022 a Školskou radou dne 17. 10. 2022 .

- **Platnost dokumentu od:** 1. 9. 2022

…….
Ředitelka školy: Mgr. Romana Kolářová

Organizační struktura zaměstnanců školy a kompetence vedoucích zaměstnanců

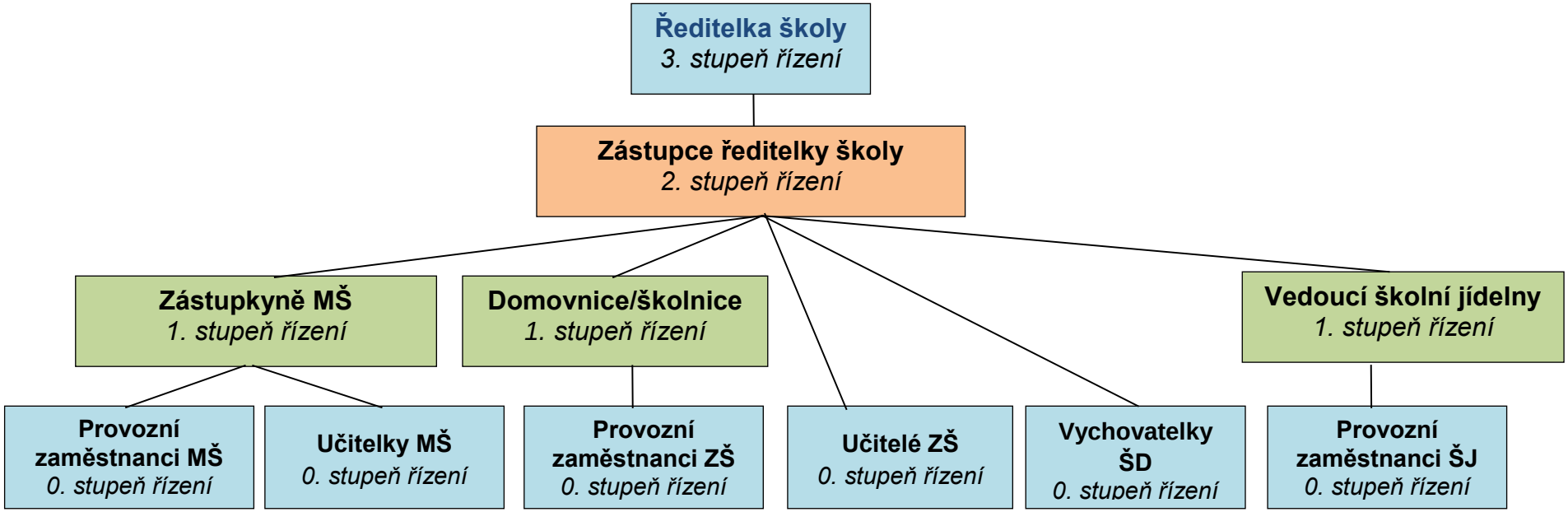

Ředitelka školy – vedoucí zaměstnanec podle § 124, odst. 3 ZP, 3. stupeň řízení, statutární orgán, řídí jednoho vedoucího zaměstnance na 2. stupni řízení – zástupce ředitelky školy.

Řídí a kontroluje práci vedoucích organizačních složek, 1. stupeň řízení, (zástupkyně pro MŠ, vedoucí školní jídelny, domovnice/ školnice, vedoucí vychovatelka ŠD), které řídí práci podřízených zaměstnanců, řídí a kontroluje práci pedagogů a provozních zaměstnanců – 0. stupeň řízení.

Zástupce ředitelky školy – vedoucí zaměstnanec podle § 124, odst. 3 ZP, 2. stupeň řízení, statutární orgán, řídí a kontroluje práci vedoucích organizačních složek (zástupkyně pro MŠ, vedoucí školní jídelny, domovnice/školnice), které řídí práci podřízených zaměstnanců, řídí a kontroluje práci pedagogů, provozních zaměstnanců – 0. stupeň řízení.

Zástupkyně ředitelky pro MŠ, vedoucí školní jídelny, domovnice/školnice, vedoucí vychovatelka ŠD – vedoucí zaměstnanec podle § 124. odst. 3 ZP, 1. stupeň řízení, který řídí a kontroluje práci podřízených zaměstnanců – 0. stupeň řízení.

Pedagogové, provozní zaměstnanci – 0. stupeň řízení

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola a Mateřská škola Chocerady 267 je úplnou základní školou, která poskytuje základní vzdělání cca 270 žákům v 1. až 9. ročníku. Výuka probíhá na 1. stupni v 1. – 5. ročníku, na 2. stupni v 6. – 9. ročníku.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor školy je stabilizovaný, složený z mladších i starších věkových kategorií. Vyučující jsou schopni realizovat výuku konkrétních vyučovacích předmětů. Na I. stupni mají odbornou kvalifikaci tři pedagožky, ostatní zahájily studium k získaní potřebné kvalifikace. Na II. stupni jsou aprobovaně vyučovány předměty český jazyk, německý jazyk, ruský jazyk, chemie, dějepis, tělesná výchova, matematika, částečně anglický jazyk, přírodopis. Vyučující anglického jazyka průběžně studují cizí jazyk v kurzech, v seminářích, využívají akreditovaných nabídek DVPP. Všichni učitelé se neustále vzdělávají, účastní se odborných a metodických akcí podle své aprobace, seminářů a kurzů ke zvyšování svého pedagogicko-psychologického růstu, včetně seminářů v oblasti počítačové gramotnosti.

2.3 Dlouhodobé projekty

Noc s Andersenem	Lidská setkání (vítání občánků, zahradní slavnost)
Škola v noci	Fair play (sportovní den, meziškolní setkání)
Třídíme odpad	Akademie, Školní besídky
My favourite activity (actor, film, country, animal, …)	KMD
Zahraniční studijní pobyt (1 týden) – Anglie	KMČ

Další vznikající projekty jsou vedeny v samostatné složce.

Projektové vyučování je jednou z vyučovacích metod, při níž jsou žáci vedeni k řešení komplexních problémů. Podporuje individuální aktivitu, tvořivost, vzájemnou komunikaci, zodpovědnost za vlastní práci, za postoje. Projektové vyučování propojuje vzdělávací obsahy oborů, přispívá ke komplexnosti vzdělávání žáků, ovlivňuje proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků, utváří integrovaný pohled na danou problematiku a pomáhá uplatňovat širší spektrum dovedností. V projektech jsou využívána průřezová témata jako integrační součást vzdělávacího obsahu předmětů.

Dlouhodobé projekty žáci a učitelé prezentují veřejnosti.

V průběhu školního roku se žáci zapojují v rámci vzdělávacího programu do výchovně vzdělávacích, kulturních a sportovních akcí, které jsou aktuálně zařazovány do měsíčních a celoročních plánů školy. Nedílnou součástí jsou výlety, exkurze a zájmové útvary. Akce jsou evidovány a seznam je součástí výroční zprávy a zveřejněn na webových stránkách školy.

2.4 Umístění školy

Škola je umístěna ve východní části obce Chocerady, mimo frekventovanou komunikaci. Je oklopena sportovním areálem se sportovními hřišti. Chocerady jsou ve výhodné dopravní poloze pro žáky z okolních vesnic. Do školy dojíždějí žáci z Hvězdonic, Vlkovce, Ondřejova, Stříbrné Skalice, Sázavy, Vestce, Vodsliv, Ostředka, Růženína, Samechova, Poddubí a Kališť a dalších vesnic.

2.5 Charakteristika žáků

V základní škole se mohou vzdělávat všichni žáci – v pásmu populačního průměru i nad- a podprůměru, se zdravotním postižením, se zdravotním znevýhodněním, se sociálním znevýhodněním.

2.6 Podmínky školy

Základní škola a Mateřská škola Chocerady 267 je umístěna ve čtyřech pavilonech spojených chodbami. V jednom pavilonu jsou kanceláře Obecního úřadu Chocerady.

Výuka probíhá v deseti kmenových učebnách a v šesti odborných učebnách (počítačová pracovna, jazyková laboratoř, pracovna fyziky a chemie, pracovna výtvarné výchovy, cvičná kuchyně, dílny). Samostatný pavilon tvoří tělocvična.

Pro uložení pomůcek a přípravnou práci učitelů jsou využívány kabinety. Jsou vybaveny funkčním nábytkem a pomůckami pro výuku v jednotlivých vzdělávacích oblastech, vhodným zařízením pro přípravu učitele a jeho odpočinek.

K dalšímu studiu a sebevzdělávání učitelů i žáků jsou využívány prostory učeben, počítačové pracovny, zázemí v chodbách školy, které slouží i jako místa odpočinku pro žáky. Ve škole jsou průběžně budována posezení, která žáci využívají k relaxaci, odpočinku a setkávání.

Prostory školní jídelny jsou využívány nejen ke stravování, ale také k hromadnému setkávání žáků, k setkávání žáků s umělci a předvádění kulturních pořadů, které vytvořili žáci.

Pro zájmovou činnost žáků po vyučování jsou vybaveny pracovna výtvarné výchovy, školní družiny, tělocvična, cvičná školní kuchyně, dílny.

Šatny žáků I. a II. stupně jsou vybaveny šatními skříňkami. Pro převlékání žáků před a po tělesné výchově se využívají šatny u tělocvičny, případně třídy. Tělocvična je vyhovující, vybavená, rekonstruovaná v roce 2009, s podlahou renovovanou v roce 2016, odpovídá počtu žáků. Umývárny a WC I., II. stupně a u tělocvičny jsou rekonstruované, vybavené dostatečným počtem hygienických zařízení, odpovídajících fyziologickým potřebám daného věku a příslušným normám. Jsou opatřeny i sprchou pro žákyně II. stupně. WC jsou umístěna u školní jídelny, v pavilonu U2 – pro II. stupeň a IV. a V. třídu, dále v pavilonu I., II., III. třídy, u tělocvičny. Samostatné hygienické zařízení mají i I., II., III. a IV. třída MŠ, kuchařky, učitelé a provozní zaměstnanci.

Školní jídelna, školní kuchyně odpovídají svému účelu, jsou náležitě vybavené, respektují hygienické normy a věkové zvláštnosti.

K ošetření úrazu a ke krátkodobému pobytu zraněného, popřípadě k poskytnutí další pomoci při zdravotních problémech jsou využívány kabinety a školní družina.

Ředitelka školy, zástupce ředitelky školy a zástupkyně ředitelky školy pro MŠ mají samostatné kanceláře, vybavené komunikační technikou. Samostatné kanceláře mají rovněž vedoucí školní jídelny, vedoucí kuchařka a hospodářka, rovněž vybavené komunikační technikou.

Učebnice, didaktické pomůcky, informační a komunikační technika a další potřeby a pomůcky jsou průběžně doplňovány, umožňují efektivní vyučování a podporují aktivitu žáků.

Ke skladování nábytku a případného materiálu slouží sklad.

Provozní zaměstnanci mají k dispozici vlastní kabinet, v každém pavilonu jsou uzamykatelné prostory pro úklidovou techniku a mycí a čisticí prostředky. Školnice má k dispozici vlastní dílnu, kabinet a uzamykatelný prostor pro přístroje, sekací techniku a další potřeby.

Po skončení vyučování pobývají žáci I. stupně v pěti odděleních školní družiny.

Na konci školního roku 2018/2019 se škola začala připravovat na změnu systému vytápění; pro přechod na ekologičtější a ekonomičtější vytápění energetickým čerpadlem bylo třeba provést nejprve výměnu radiátorů. Přechod na nový systém vytápění byl zahájen na jaře 2020.

Součástí školního areálu je nové multifunkční sportovní hřiště využívané pro míčové hry.

Hřiště a zahrada pro mateřskou školu jsou oploceny a přístupné pouze dětem MŠ.

Začátek a konec vyučování je přizpůsoben dojíždění žáků. Do základní školy dojíždějí žáci vlaky a autobusy z okolních spádových i nespádových vesnic. Žáci tráví ranní volný čas v šatnách pod dohledem. O přestávkách mohou odpočívat v relaxačních zónách na chodbě a ve třídách. Využívají i chodbu se stolním tenisem. Pro I. stupeň je upravená chodba, ve které žáci relaxují pohybem za příslušného dohledu. Přestávku po dopoledním a před odpoledním vyučováním mají žáci právo trávit v budově školy pod dohledem dospělé a pověřené osoby.

Rozvrh je stanoven tak, aby byla zohledněna daná věková skupina žáků, jejich tělesné a duševní potřeby.

V pitném režimu se dává přednost vlastnímu donesenému pití v plastových lahvích, dále nabízí pití školní Obchůdek IČP 100 3988269. Na požádání připraví nápoj i školní jídelna. V průběhu školní výuky dostávají žáci prostor k napití. Učitelé využívají relaxačních chvilek, větrání a dodržují psychohygienické metody střídáním metod práce.

Učebny a prostory školy odpovídají platným normám. Jsou patřičně osvětlené, s velkými okny, větratelné, udržované v čistotě. Pravidelně se malují. Nové jednolavice a židle ve všech třídách jsou nastavitelné pro velikost žáků, odpovídají normám.

Ve škole a jejím okolí je zákaz kouření, který je kontrolován.

Součástí školy je i školní družina. V současné době má 4 oddělení. Zajišťuje další zájmové vzdělávání žáků1. stupně. Výchovně vzdělávací program vychází z výchovně vzdělávacích strategií základní školy a navazuje na ně svými činnostmi. Školní družina má vlastní vzdělávací plán Školní družina č. j. 56/2010.

Žáci jsou chráněni před úrazem výrazným označením všech nebezpečných předmětů a schodišť. Škola je vybavena únikovými označeními podle předpisu. Žáci jsou preventivně, pravidelně a prokazatelně poučováni o možnostech úrazu a dalších nebezpečných jevech. Všechna opatření jsou pravidelně kontrolována.

Ve cvičné kuchyňce, v tělocvičně, v pracovně fyziky a chemie, v dílnách a ve školní družině jsou umístěny lékárničky s prostředky k první pomoci, jež jsou doplňovány a je kontrolována jejich záruční lhůta. V případě nutnosti jsou informováni zákonní zástupci, s jejichž souhlasem je žákovi poskytnuta nejnutnější první pomoc. Učitelé jsou pravidelně proškolováni v poskytování první pomoci. Žáci se na poskytování první pomoci připravují průběžně při výuce a při pravidelném celoškolním projektovém dni Ochrana člověka za mimořádných událostí.

2.7 Mezinárodní spolupráce

Jazykové školy ve Velké Británii dle aktuální nabídky – týdenní studijní pobyt (dle zájmu žáků a jejich zákonných zístupců)

2.8 Vlastní hodnocení školy

Vlastní hodnocení školy napomáhá ke zkvalitnění vzdělávání a výchovy ve škole. Je zaměřeno na plnění dlouhodobého záměru rozvoje – koncepce školy, který je každoročně rozpracován do plánu školy.

1. **Oblasti autoevaluace** (oblasti školní práce, které jsou pro práci školy důležité a na základě kterých budeme školu hodnotit)
2. **Cíle, kritéria autoevaluace** (měřítka, znaky, podle kterých budeme vyhodnocovat, zda se práce v dané oblasti daří)
3. **Nástroj autoevaluace** (používané metody)
4. **Časové rozvržení evaluační činnosti** (plán, podle kterého bude činnost probíhat)

Právní vymezení
- §12 odst. 2 zákona č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů
- §8 a § 9 vyhlášky č. 15/ 2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.

2.8.1. Oblasti vlastního hodnocení školy

- **soulad realizovaného vzdělávacího programu s ŠVP ZV**
  - zjišťování, zda je ŠVP ZV v souladu s RVP ZV a psaným ŠVP ZV
  - zjišťování začlenění všech důležitých aspektů

- **spolupráce s rodinami žáků a širší komunitou**
  - hodnocení kvality komunikace s rodiči/ zákonnými zástupci
  - zjišťování, zda jsou rodiče/zákonní zástupci dostatečně informováni o dění ve škole
  - názory rodičů/ zákonných zástupců
  - školní akce s přístupem veřejnosti
  - zapojování školy do veřejného života v obci

- **výuka**
  - výuka podle potřeb žáků
  - efektivnost výuky
  - vzdělávací výsledky žáků – vynaložení úsilí
  - pestrost výukových nástrojů
  - motivační prvky, náročnost výuky
  - propojení výuky se zkušenostmi z reálného života
  - prostor pro žáky pro samostatné objevování a tvůrčí činnost
  - prostor žákům k vyjadřování vlastních názorů
  - míra důrazu na znalosti
  - míra rozvíjení oborových dovedností a klíčových kompetencí

- **vyučování a školní klima**
  - klima školy a jeho přispívání k dosahování cílů školy
  - míra motivace k učení a práci
  - přátelská atmosféra
  - odmítání zesměšňování a ponižování žáků
  - vstřícnost učitelů k žákům
  - respektování žáků
  - vstřícnost a respekt mezi učiteli
  - vstřícnost a respekt mezi vedením a učiteli
  - dodržování kritérií hodnocení žákových výkonů
  - jasnost a srozumitelnost hodnocení žákových výkonů
  - seznámení žáků s kritérii hodnocení
  - poskytování informací žákům ke zlepšení jejich práce
  - důvěra žáků k učitelům a vedení školy
  - řešení projevů šikany, řešení neomluvených absencí, monitoring rizikového chování, prevence sociálně patologických jevů

- **hodnocení žáků**
  - zjišťování, zda žáci předem znají kritéria, podle kterých budou jejich práce hodnoceny, zda jsou tato kritéria jasná a srozumitelná
  - ověřování, zda je podporováno sebehodnocení žáků
  - sledování, zda jsou nástroje hodnocení dostatečně rozmanité a jestli poskytují informace vedoucí ke zlepšení vlastní práce, zda dochází k pravidelnému hodnocení výsledků

- **individuální vzdělávací potřeby**
  - zjišťování vzdělávacích potřeb žáků
  - způsob uplatňování a zohledňování individuálních vzdělávacích potřeb žáků při výuce
  - posuzování souladu organizace výuky a potřeb žáků

- **práce učitelů**
  - sebehodnocení práce
  - přiměřenost pomoci učitelů žákům
  - promyšlenost cílů výuky, metod práce, nástrojů a kritérií hodnocení
  - spolupráce učitele s rodiči/zákonnými zástupci
  - spolupráce mezi učiteli
  - sebevzdělávání učitelů

- **vedení školy**
  - tvorba zázemí učitelům
  - vytváření podmínek a klimatu ke kvalitní práci
  - efektivní nakládání se svěřenými prostředky a zdroji
  - spolupráce s rodiči/zákonnými zástupci, zřizovatelem, s ostatními úřady a organizacemi

- **výsledky vzdělávání**
  - vědomosti, znalosti, postoje žáků v jednotlivých vzdělávacích oblastech
  - uplatnění žáků

- **materiální, technické, ekonomické a hygienické podmínky**
  - podmínky školy k naplnění stanovených cílů

2.8.2 Cíl vlastního hodnocení školy

Cílem autoevaluace je zhodnocení aktuálního stavu na základě posouzení zjištěných informací o prostředí, v němž se realizuje výuka. Tyto informace slouží jako zpětná vazba, prostřednictvím níž jsou vyvozovány kroky vedoucí k zefektivnění procesu výuky,

ke zkvalitnění ŠVP ZV, a především k utváření klíčových kompetencí žáků. Získávání aktuálních informací o stavu školy, podkladů pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy.

2.8.3 Kritéria vlastního hodnocení školy

Kritéria, podle nichž se posuzuje kvalita, jsou stanovena pro jednotlivé dílčí cíle, které si škola stanovuje na každý školní rok:

- dobré uplatnění žáků školy v dalším studiu
- spokojenost rodičů s prací školy
- zvýšení účasti rodičů na školních akcí a na životě školy
- kvalifikovanost pedagogického sboru - účast v dalším vzdělávání
- hodnocení organizace výchovně vzdělávacího procesu ČŠI a zřizovatelem, zjišťování zastoupení vzdělávacích cílů ve výuce jednotlivých učitelů a cíleně zvyšovat podíl cílů zaměřených na rozvoj dovedností a postojů

2.8.4 Nástroje vlastního hodnocení školy

Řízené rozhovory
Strukturované moderované skupinové diskuse
Školní dokumentace
Specializované:

- dotazníky
- žákovské práce (testy vlastní, písemné projevy, samostatná experimentální činnost…)
- výsledky práce žáků (testy agentur s porovnáváním s jinými školami atd.)
- testy k hodnocení klimatu školy, dotazníky…
- hodnocení výuky (dotazníky, spolupráce učitelů, vzájemné hospitace…)
- případná portfolia žáků
- hodnocení práce učitelů vedením školy (hospitace, rozhovory o cílech a jejich naplňování…)

Některé aspekty práce školy je možno ohodnotit na základě prostého posouzení zaměstnanci školy pomocí **řízených rozhovorů** nebo **skupinových diskusí**, např. při komunikaci učitelů – vychovatelů – výchovného poradce.

Další způsoby zjišťování:
a) Pomocí školní dokumentace:
- soulad ŠVP ZV s RVP ZV
- rozbor dokumentace školy
- úroveň řízení školy – porady vedení, pedagogické rady,
- hospodaření školy
- v odborné oblasti – revize, kontroly BOZ, PO
- spolupráce se Školskou radou

- účast rodičů na akcích školy
- účast učitelů na dalším vzdělávání pedagogických pracovníků
- výroční zpráva a vlastní hodnocení školy

b) Dotazníky:
- pro učitele
- pro rodiče
- pro žáky

c) Výsledky vzdělávání – žákovské práce :
- testy
- ředitelské prověrky
- čtvrtletní kontrolní práce
- projekty

d) Testování:
- využití SCIO, KALIBRO testů a dalších testů pro hodnocení výstupů dle RVP ZV
- testování podle dalších nabídek SCIO ad. …
- využití testů PPP, poradenských center, výchovné poradkyně… (oblast klimatu ve škole, ve třídě, žáků s SPU)
- testy k volbě povolání (dle zájmu žáků 8., 9. ročníku), rozborový pohovor se zákonnými zástupci žáka

e) Kontrolní činnost a hodnocení práce učitelů
- kontrola žákovské dokumentace
- kontrola plánování výuky, stanovení výukových cílů, časových plánů a vyhodnocení jejich plnění
- přímá hospitace v hodinách ze strany vedení školy (podle předem stanovené osnovy)
- vzájemné hospitace učitelů

f) Vlastní hodnocení učitelů a žáků:
- hodnocení vlastní práce učitele za školní rok – zpracování podkladů - dotazníky
- hodnocení vlastního vzdělávání (sebehodnocení) žáků - dotazníky
- výstupní hodnocení

g) Zapojení do projektové činnosti a soutěží:
- počet a zaměření projektů
- četnost zapojování do soutěží a dosažené výsledky

2.8.5 Časové rozvržení vlastního hodnocení školy

Řízené rozhovory, skupinové diskuse - průběžně

Školní dokumentace

- soulad ŠVP ZV s RVP ZV – listopad, duben, červen
- rozbor dokumentace školy – leden, červen
- úroveň řízení školy – porady vedení, pedagogické rady – průběžně
- hospodaření školy – 4x za rok
- v odborné oblasti – revize, kontroly BOZ, PO – podle plánu revizí (stanoví odborné firmy)
- spolupráce se Školskou radou – říjen, březen, podle potřeby
- účast rodičů na akcích školy a jejich úspěšnost – po každé akci
- účast učitelů na dalším vzdělávání pedagogických pracovníků – červen
- výroční zpráva a vlastní hodnocení školy - září

Dotazníky

- pro učitele – zaměřené na hodnocení vlastní práce - metody, formy a způsoby výuky, plnění cílů, další vzdělávání, projekty, vzájemné hospitace, mimoškolní aktivity, využití PC ve výuce – 1 x za rok
- pro rodiče – spokojenost se školou, s kvalitou výuky, s poskytováním služeb, s klimatem ve škole - 1x za tři roky (duben)
- pro žáky - monitoring výskytu rizikového chování na škole – podle potřeby
- postoj žáků ke škole – 1x rok

Výsledky vzdělávání – žákovské práce

- testy
- čtvrtletní/pololetní kontrolní práce (prověrky učiva)

Testování

- využití SCIO, KALIBRO testů pro hodnocení výstupů dle RVP ZV – dle nabídky
- testy k volbě povolání (dle zájmu žáků 9. ročníku), rozborový pohovor se zákonnými zástupci žáka – ÚP Benešov
- testování podle dalších nabídek firmy SCIO – průběžně podle nabídky
- využití testů PPP, poradenských center – podle nabídky a potřeby

Kontrolní činnost a hodnocení práce učitelů

- kontrola žákovské dokumentace
- kontrola plánování výuky, stanovení výukových cílů, časových plánů a vyhodnocení jejich plnění - průběžně, hospitace, PK, MS
- přímá hospitace v hodinách ze strany vedení školy - průběžně
- vzájemné hospitace učitelů – průběžně, podle časových možností

Vlastní hodnocení učitelů a žáků

- hodnocení vlastní práce učitele za školní rok – zpracování podkladů pro výroční zprávu – červen, rozhovor s vedením školy nad portfoliem
- hodnocení vlastního vzdělávání (sebehodnocení) žáků

Zapojení do projektové činnosti a soutěží

- počet a zaměření projektů
- počet a zaměření získaných grantů
- četnost zapojování do soutěží a dosažené výsledky¨

2.9 Spolupráce školy se záknnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Spolupráce se zákonnými zástupci je na velmi dobré úrovni.
Školská rada se schází dvakrát ročně.

Škola spolupracuje s těmito organizacemi:

OÚ Chocerady, TJ Sokol Chocerady, McDonald´s ČR, Policie Sázava, ParaZOO Vlašim, Centrum Magdaléna Benešov, SRPŠ Chocerady, SK Chocerady, MSZ Benešov, ZUŠ Josefa Suka Benešov, AÚAV Ondřejov, ZŠ a MŠ Sázava, OVJK Chocerady, Tonda show - obal na cestách, Madeta, SDH Samechov, Kalibro, Scio, PPP Benešov a další.

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU ZV

3.1 Zaměření školy

Základním cílem je především osvojení si strategie učení a rozvoj motivace pro učení celoživotní, dále pak získání základních všeobecných znalostí, schopností a dovedností u každého žáka a jejich následný rozvoj, stejně jako získání potřebných zkušeností pro praktický život jedince a jeho začlenění se do společnosti.

Jde o strategii vzdělávání, která zdůrazňuje klíčové kompetence, jejich provázanost se vzdělávacím obsahem a uplatněním v praktickém životě, o proces celoživotního učení, který má základy v tvořivém myšlení, v logické úvaze a ve schopnosti řešit problémy.

K dosažení těchto cílů škola nabízí různorodou škálu činností, v nichž mohou žáci uplatnit již získané poznatky, své zájmy a v neposlední řadě i talent. Tomuto účelu je přizpůsoben celý vzdělávací program rozpracovaný do jednotlivých výchovně vzdělávacích oblastí, které využívají nejrůznější metody a formy práce a zároveň profesní odpovědnost učitelů za výsledky vzdělávání. Tento základní proces je obohacen o nabídku volitelných předmětů a mimoškolní činnost.

Dalším cílem školy je vytvořit podmínky pro další vzdělávání žáků, otevřít všestrannou a účinnou komunikaci mezi žáky a učiteli, mezi školou a rodinou, školou a veřejností v rámci města, regionu, jiných škol i v rámci EU.

Základní prioritou zůstává žák a jeho pocit úspěšnosti, jeho víra ve vlastní úspěch, žák se schopností se samostatně rozhodovat a projevovat se jako svobodný, demokratický občan. To vše v souladu s obecně uznávanými životními a mravními hodnotami.

Naším cílem je zároveň naučit žáky projevovat pozitivní city v chování, jednání a prožívání životních situací, aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví, tolerovat druhé, být ohleduplný k sobě i k druhým.

Škola se zaměřuje na všestranný rozvoj jedince. Užší specializaci škola nevolila.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie jsou souborem postupů, metod, pravidel a aktivit, které přispívají k rozvoji klíčových kompetencí žáků. Lze je získat vždy jen jako výsledek celkového procesu vzdělávání. Zároveň tvoří důležitý základ pro celoživotní vzdělávání žáků. Za pomoci osvojených vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot je tak každému žákovi umožněno se vhodným způsobem prosadit v osobním životě i pracovním procesu.

Klíčové kompetence, které mají pomáhat žákům při získávání základu všeobecného vzdělávání, jsou podrobně zpracovány u jednotlivých povinných i volitelných předmětů.

Jedná se o následující klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- vést žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich budoucnost
- připravovat na celoživotní učení
- vést učitele, žáky, rodiče k poznávání nadřazenosti získaných dovedností a znalostí nad známkou na vysvědčení
- na praktických příkladech vysvětlovat smysl a cíl učení
- posilovat pozitivní vztah k učení
- podporovat samostatnost a tvořivost
- podporovat různé přijatelné způsoby dosažení cíle
- učit žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnost
- zaměřovat se na aktivní dovednosti, používat učivo jako prostředek k jejich získání
- rozlišovat základní, nezbytné, klíčové, kmenové učivo a učivo rozšiřující
- učit žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- podporovat ve všech předmětech používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- umožňovat žákovi pozorovat, experimentovat, porovnávat výsledky, vyvozovat závěry
- seznámit s cílem vyučovací hodiny, zhodnotit jeho dosažení
- uplatňovat individuální přístup k žákovi
- motivovat k učení
- vytvářet situace k radosti z učení
- používat převážně prvky pozitivní motivace
- využívat metody práce s chybou
- učit trpělivosti
- povzbuzovat

Kompetence k řešení problémů

- učit žáky nebát se problému, problém je výzva
- vytvářením praktických problémových úloh a situací učit žáky problémy prakticky řešit
- naučit žáky algoritmu řešení problémů
- podporovat různé přijatelné způsoby řešení problémů
- podporovat netradiční řešení problémů
- podporovat samostatnost, tvořivost, logické myšlení, týmovou spolupráci při jejich řešení
- podporovat využívání moderní techniky při řešení problémů
- učit, jak některým problémům předcházet
- sledovat ve škole i při mimoškolních akcích, jak žáci řešení problémů zvládají

Kompetence komunikativní

- zaměřovat se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků v mateřském, v cizím jazyce, v informačních a komunikačních technologiích a v sociálních vztazích
- podporovat různé formy komunikace, Evropa, svět
- klást důraz na kulturní úroveň komunikace, společensky přijatelnou, zdvořilou
- nedovolovat útočné jednání vůči druhé osobě, hrubý, společensky nepřípustný způsob vyjadřování
- netrpět nezdvořilé projevy žáků, zaměstnanců školy, rodičů
- podporovat používání cizího jazyka a výpočetní techniky ve všech předmětech
- vést žáky k otevřenému vyjadřování vlastního názoru podpořeného logickými argumenty
- podporovat kritiku a sebekritiku
- učit žáky uvádět, předkládat své názory a myšlenky (školní časopis, tisk, web, …)
- podporovat přátelskou komunikaci mezi spolužáky, žáky z různých tříd, věkových kategorií
- vést ke kladnému vnímání své školy, své obce, sebe, ostatních lidí
- vést žáky ke kladnému vystupování na veřejnosti
- připravovat žáky na zvládnutí dorozumívání se s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- vyžadovat dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v řádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu
- umožňovat žákům podílet se na sestavování těchto pravidel k nenásilnému, otevřenému projevení svého názoru a chování, k bezeslovnému předávání informací

Kompetence sociální a personální

- používat všechny vhodné metody práce vedoucí k vytčenému cíli
- volit metody práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy, začleňují všechny žáky s různými společensky významnými vlastnostmi, umožňují vzájemný podnět k tvoření a učení a s cílem dosahování nejvyšších osobních výkonů
- učit žáky pracovat ve skupinách
- učit žáky vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku účinné spolupráce
- rozvíjet schopnosti žáků zastávat ve skupině různé role
- učit žáky pracovat ve skupinách sdružených k těsné spolupráci na uskutečnění společného cíle
- učit žáky posuzovat práci a význam skupiny, svoji práci a význam ve skupině a práci a význam ostatních členů skupiny
- podporovat vzájemnou pomoc žáků, vytvářet situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- upevňovat v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- podporovat sjednocování (integraci) žáků se specifickými vývojovými poruchami učení a chování do třídních kolektivů
- netrpět projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- podporovat společné vyučování chlapců a dívek
- sledovat sociální vztahy ve třídě, ve skupině
- vést žáky k odmítavému postoji ve všem, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, mezi žáky a učiteli
- vyžadovat důsledné dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž vytváření se žáci sami podíleli

Kompetence občanské

- odmítat sociálně patologické projevy chování (šikana, drogy, kriminalita mládeže)
- odmítat projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- odmítat útočné, nepřátelské, hrubé, nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy a rodičů
- odmítat nekamarádské chování a odmítnutí pomoci
- odmítat jakoukoli podobu výše uvedených záporných jevů (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou)
- dbát důsledně na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených vnitřní normou
- vést žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- provádět na ukázkových příkladech kladné a záporné chování lidí
- podporovat předpisové a nepředpisové způsoby spolupráce s obcí, policií, složkami IZS a dalšími
- upevňovat žádoucí kladné formy chování žáků
- sledovat chování žáků, včas přijímat účinná opatření
- využívat pomoci a zkušeností odborníků
- využívat rozumně a zodpovědně dostupných prostředků výchovných opatření s ohledem na jejich účinnost
- řešit kázeňské přestupky jednotlivě
- nepřipouštět společnou vinu a společné potrestání
- hodnotit jakoukoli formu útoku na učitele jako útok na roli učitele
- řešit problémy věcně, rozumně, spravedlivě, vždy bez emocí a osobní zášti
- zjišťovat příčiny kázeňských problémů žáků
- seznamovat žáky s vhodnými právními normami
- vést žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí
- nabízet vhodné kladné činnosti (sportovní, kulturní, rekreační apod. - protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům)
- uplatňovat v hodnocení žáků prvky kladné motivace
- být připraveni komukoli z žáků podat pomocnou ruku

Kompetence pracovní

- vést žáky ke kladnému vztahu k práci
- netrestat prací
- pochválit hodnotnou práci
- vytvářet podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- měnit pracovní podmínky¨
- vést žáky k přizpůsobení se na nové pracovní podmínky
- vést žáky k dodržování vymezených pravidel, k ochraně zdraví a k plnění povinností a závazků
- seznamovat žáky s různými profesemi
- ujasňovat cíleně představu žáků o skutečné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia

Kompetence digitální

- vést žáky k bezpečnému ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb a jejich využívání při práci, učení i zábavě
- učit žáky kreativně vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- upozorňovat žáky na předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat
- upozorňovat žáky na situace s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních
- seznamovat žáky s riziky a jejich předcházením v oblasti sdílení citlivých dat a kontaktech v online prostředí
- učit žáky ovládat digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně se rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- učit žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- učit žáky využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- vést žáky k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních
- učit žáky při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky učit žáky rozeznávat různé symboly, ikony, rozumět jejich významu, porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla
- učit žáky pracovat s programy/audio/video materiály určenými pro rozvoj jazyka a řeči
- učit žáky pracuje s programy a materiály určenými pro rozvoj informatického myšlení a představivosti (např. vyhledávání na základě barvy, velikosti, tvaru, zvuku, určení větší – menší, řazení obrázků podle časové osy apod.)
- učit žáky zachycovat skutečnosti ze svého okolí (fotografie, nahrávání hlasového komentáře)
- učit žáky pracovat se vzdělávacími aplikacemi, v nichž se dotváří či mění nějaký obsah (např. malování, skládačky)
- učit žáky chápat a tvořit jednoduché algoritmy, které jsou základem budoucí schopnosti programovat (lze využít programovatelné hračky)
- učit žáky rozpoznávat základní části digitálního zařízení,
- vést žáky k povědomí o tom, že škola komunikuje s rodiči prostřednictvím školního informačního systému BAKALÁŘI, že škola má webové stránky apod.
- učit žáky používat běžné kancelářské programy (např. MS Office) ve všech vzdělávacích i vzdělávacích oborech i oblastech
- učit žáky efektivně pracovat s texty a jejich formátováním, šablonami, tabulkami, obrázky, daty či grafy

Digitální technologie prolínají se všemi vzdělávacími oblastmi a vzdělávacími obory.

Práci v MS Word (Open office …) žák zahájí nejpozději ve 3. ročníku, práci v MS Powerpoint nejpozději v 5. ročníku a práci v MS Excel nejpozději v 8. ročníku – viz tabulka.

PRÁCE S TEXTOVÝM, GRAFICKÝM A TABULKOVÝM EDITOREM / PRÁCE S INTERNETOVÝM VYHLEDAVAČEM			
Ročník	**Předmět**	**Program**	**Učivo**
2.	Čj	Word	psaní písmen, slov, vět
3.	Aj	Word	tvorba textu k souvisejícímu tématu
3.	Čj	Word	mluvnice (přepis), sloh, literatura (práce s textem)
4.	Aj	Word	tvorba textu k souvisejícímu tématu
4.	Čj	Word	sloh, literatura (práce s textem, základy formátování)
5.	Čj	Word	sloh, literatura (práce s textem)
5.	Přv, Vl	Word	prezentace na zadané téma
6.	Čj	Word	sloh, literatura (práce s textem)
6.	Aj	Word	tvorba vlastního textu na zadané téma
6.	Pč	Word	postup pracovní činnosti
7.	Čj	Word	sloh (tvorba vlastního textu)
7.	Aj	Word	tvorba vlastního textu na zadané téma
8.	Čj	Word	sloh (tvorba vlastního textu)
8.	Aj	Word	tvorba vlastního textu na zadané téma
8.	Pč	Word	pracovní postup na zadané téma
9.	Pč	Word	pracovní postup na zadané téma
9.	Čj	Word	sloh (tvorba vlastního textu)
9.	Aj	Word	Tvorba vlastního textu na zadané téma
5.	Přv, Vl, Vv	PowerPoint	prezentace na zadané téma
6.	D, Př, Aj, Vv	PowerPoint	prezentace na zadané téma
7.	D, Př, Aj, Vv	PowerPoint	prezentace na zadané téma
8.	Čj	PowerPoint	literatura (vybraná období literárního vývoje, spisovatelé)
8.	Pč	PowerPoint	prezentace – pracovní postup na zadané téma
8.	Aj, Nj, F, Vv	PowerPoint	prezentace na zadané téma
8.	Rj	PowerPoint	prezentace – reálie rusky mluvících zemí
9.	Pč	PowerPoint	prezentace – pracovní postup na zadané téma
9.	Př	PowerPoint	prezentace na zadané téma

PRÁCE S TEXTOVÝM, GRAFICKÝM A TABULKOVÝM EDITOREM / PRÁCE S INTERNETOVÝM VYHLEDAVAČEM			
Ročník	**Předmět**	**Program**	**Učivo**
5.	M	EXCEL	tabulky, grafy, základy finanční gramotnosti – práce s daty
6.	F	EXCEL	měření teploty
7.	M	EXCEL	základy statiky, práce s daty – s tabulkami a grafy, základy finanční gramotnosti, přímá a nepřímá úměra, procenta
8.	M	EXCEL	základy statistiky
9.	M	EXCEL	funkce, lineární funkce
9.	M	EXCEL	jehlany
1. – 9.	Vv	Malování	práce s bitmapovou grafikou, ruční kreslení, editace obrázků, zapojení písma, tvorba koláží
5. – 9.	Vv	Stop Motion Studio	tvorba jednoduchých animací/ klipů
6. – 9.		MS Malování – Paint 3D	navrhování 3D objektů, možnost jejich dalšího využití při prezentacích v PowerPoint
8. – 9.	Vv	PXLR	úprava fotografií, reinterpretace uměleckého díla, filtry, efekty, retuše
1. – 9.	Vv	Pixilart	bitmapová grafika, jednoduché kreslení
1. – 9.	Průřez všech předmětů	Internetový vyhledavač	vyhledávání požadovaných relevantních a pertinentních informací
5. – 9.	Vv	Google Art&Culture	online platforma k prezentaci uměleckých děl, vyhledávání podle zadaných kritérií, prozkoumávání a objevování výtvarných děl, galerie a muzea po celém světě – virtuální prohlídky, výtvarné projekty, digitální výtvarné experimenty, práce s úpravami mistrovských děl

3.3 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v §16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola.
Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

3.3.1 Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je jejich plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřením od druhého stupně je ŠVP podkladem pro tvorbu IVP. PLPP a IVP zpracovává škola.

Při tvorbě a realizaci IVP je možné na doporučení ŠPZ (v případech stanovených Přílohou č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.) v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy v Rámcovém vzdělávacím programu základního vzdělávání, kterých je využíváno při tvorbě IVP. V tomto plánu se vzdělávací obsah upraví tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.

Úpravy obsahu a realizace vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpůrných opatření jsou předmětem metodické podpory. Pedagogickým pracovníkům je zajištěna metodická podpora formou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

K úpravám vzdělávacích obsahů stanovených v ŠVP dochází v IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením). V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními třetího a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů) stanovené v kapitole 7 RVP ZV.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciace vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická a pedagogická intervence. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.

3.3.2 Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole

Tvorba, realizace a vyhodnocování PLPP u těchto žáků jsou prováděny na základě pokynu ředitelky školy a za spolupráce s výchovným poradcem, popř. jinými odborníky.

3.3 Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro úspěšné vzdělávání těchto žáků škola umožní:

- uplatnit princip diferenciace a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky
- uplatnit všechna stanovená podpůrná opatření při vzdělávání žáků;
- při vzdělávání žáka, který nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost;
- při vzdělávání žáka, který při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám;
- v odůvodněných případech odlišnou délku vyučovacích hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo dělení a spojování vyučovacích hodin;
- pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona případné prodloužení základního vzdělávání na deset ročníků;
- formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami;
- spolupráci se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školského poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP);
- spolupráci s ostatními školami.

3.4 Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

3.4.1 Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Škola vytváří ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných.

Výuka žáků probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Škola tedy využívá pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků je věnována pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

3.4.2 Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

- tvorba, realizace a vyhodnocování PLPP u těchto žáků je prováděna na základě pokynu ředitelky školy a za spolupráce s výchovným poradcem, popř. jinými odborníky;
- tvorba, realizace a vyhodnocování individuálních vzdělávacích plánů u těchto žáků je prováděna na základě pokynu ředitelky školy a za spolupráce s výchovným poradcem, popř. jinými odborníky

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou ve všech předmětech realizována především formou integrace do předmětu.

PT 1 Osobnostní a sociální výchova

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností:

- vede k porozumění sobě samému a druhým
- napomáhá k zvládnutí vlastního chování
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
- rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti
- utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci
- umožňuje získat základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací
- formuje studijní dovednosti
- podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny

V oblasti postojů a hodnot:

- pomáhá k utváření pozitivního postoje k sobě samému a k druhým
- vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci
- vede k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů
- přispívá k uvědomování mravních rozměrů různých způsobů lidského chování

Tematické okruhy (TO)	**Osobnostní rozvoj**	Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Sebekontrola, sebeovládání Psychohygiena Kreativita
	Sociální rozvoj	Poznávací schopnosti Mezilidské vztahy Komunikace Spolupráce, soutěživost
	Morální rozvoj	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika

PT1 OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA					
1. stupeň					
Tematické okruhy	**Třída**				
	I.	**II.**	**III.**	**IV.**	**V.**
Osobnostní rozvoj					
Rozvoj schopností poznávání	Čj, M, Prv, Vv, Tv, Hv	Čj, M, Prv, Vv, Pč, Tv, Hv	Čj, M, Prv, Vv, Pč, Tv, Hv	Aj, Pč, Tv, Vv, Hv	Aj, Pč, Tv, Vv, Hv
Sebepoznání a sebepojetí	M, Vv, Pč, Tv, Hv	M, Pč, Tv, Vv	Aj, M, Pč, Tv, Vv, Prv	Aj, Pč, Tv	Aj, Pč, Tv, Přv
Seberegulace a sebeorganizace	M, Vv, Pč, Tv	Pč, M, Vv, Tv	Pč, M, Tv, Vv, Prv	Aj, Pč, Tv,	Aj, Pč, Tv, Hv
Psychohygiena	Vv, Hv	Čj, Hv, Vv,Tv	Tv, Vv, Hv, Prv	Aj, M, Tv, Pč, Hv	Aj, Pč, Tv
Kreativita	Čj, M, Vv, Pč, Tv	Pč, Vv, Čj, Tv, M	Pč, Vv, Čj, Tv, Prv	Aj, Tv, Pč	Aj, Pč, Tv, Vv
Sociální rozvoj					
Poznávání lidí	Prv, Vv	Prv	Prv	Aj, Čj, Pč, Tv	Aj, Pč, Tv
Mezilidské vztahy	Prv, Čj, M, Pč	Prv, Čj, M, Pč	Prv, Čj, M, Pč	Aj, Čj, Pč, Tv	Aj, In, Tv, Pč,Vv
Komunikace	Prv, Čj, Hv, Pč	Čj, Prv, Hv, Pč	Prv, Čj, Pč, Hv	Aj, Hv, Čj, Pč, Tv	M, Aj, Čj, In, Pč, Tv, Hv, Vv
Kooperace a kompetice	Čj	Čj	Čj, Prv	Aj, Tv, Čj, Pč	M, Aj, In, Pč, Tv
Morální rozvoj					
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Čj, M, Vv, Pč	M, Pč	M, Pč, Prv	Aj, Pč, Tv	Hv, Aj, Pč, Tv
Hodnoty, postoje, praktická etika		Čj		Aj, Pč, Tv	M, Pč, Tv, Hv

2. stupeň				
Tematické okruhy	**Třída**			
	VI.	**VII.**	**VIII.**	**IX.**
Osobnostní rozvoj				
Rozvoj schopností poznávání	Čj, Z, Vv, Př, Tv, D, M, F	Z, Vv, Čj, M, Tv, Ov, Hv, F, Př	Z, M, Ov, Čj, Tv, Vv, Hv,F, Ch, Př, Rj	Z, M, Ov, Čj, Tv,Vv, Hv, F, Ch, Rj
Sebepoznání a sebepojetí	Čj, Vv, Z, Tv, Ov, M, Hv, Pč	Vv, Čj, M, Tv, Ov, Hv, Pč, Inf, Z, F	Z, M, Ov, Čj, Vz, Tv, Vv, Hv, Pč	Z, M, Ov, Čj, Pč, Hv, Tv, Vz, Vv
Seberegulace a sebeorganizace	Ov, Vv, Čj, Tv, Pč, Z, D, Hv, Př	Z, Vv, Čj, Tv, Pč, Tv, M, Hv	Z, M, Ov, Čj, Vz, Pč, Vv, Tv, Hv, Rj	Z, M, Ov, Čj, Tv, Pč, Hv, Vz,Vv , Rj
Psychohygiena	Čj, Ov, Z, Vv, Tv,D, Pč, M, Inf	Čj, Z, Ov, Hv, Inf	Z, Ov, Čj, Hv, Inf	Z, Ov, Čj, Hv, Inf
Kreativita	Čj, Ov, Z, Hv, Inf	Z, Vv, Čj, Pč, Inf, Hv, Ov	Z, M, Ov, Čj, Pč, Hv, Vv, Inf	Z, M, Ov, Čj, Pč, Vv, Hv, Inf
Sociální rozvoj				
Poznávání lidí	Ov, Čj, Z	Čj, Z	Z, Čj	Z, Čj, Ov
Mezilidské vztahy	Čj, Z, Tv, Ov, D	Čj, Z, Ov, D, Tv	Z, Čj, Ov, Vz, D, Tv	Z, Čj, Ov, Vz, Tv, D
Komunikace	Aj, Čj, Z, Vv, Tv, F, Př, Inf	Čj, Z, Aj, Vv, Ov, Inf, F, Př	Z, Čj, Aj, Ov, Ch, Inf, Kaj, Vv, F, Př	Z, Čj, Aj, Př, Ov, Kaj, Inf, Nj, F, Ch
Kooperace a kompetice	Aj, Čj, Z, Vv, Ov, Inf, M, F, Př	Čj, Z, Aj, Vv, Inf, Tv, M, F, Př	Z, M, Čj, Aj, Ch, Vv, Inf, Kaj, F, Ch, Př, Rj	Z, M, Čj, Aj, Ov, Kaj, Inf, Nj, F, Ch, Rj
Morální rozvoj				
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Čj, Inf, Z, Tv, Ov, M, Vv, F, Př	Čj, Tv, Z, Inf, Vv, Ov, M, F, Př	Z, M, Čj, Ov, Ch, Vz, Vv, Inf, F, Ch, Př	Z, M, Čj, Vz, Vv, Ch, Inf, F, Ch
Hodnoty, postoje, praktická etika	Čj, M, Z, Ov	Čj, Z, M	Z, M, Čj, Aj	Z, M, Čj

PT 2 Výchova demokratického člověka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností:

- vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod
- vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti
- umožňuje podílet se na rozhodnutích celku s vědomím vlastní odpovědnosti za tato rozhodnutí a s vědomím jejich důsledků
- rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti
- prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování
- vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení

V oblasti postojů a hodnot:

- vede k otevřenému, aktivnímu, interesovanému postoji v životě
- vychovává k úctě k zákonu
- rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku
- učí sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti
- přispívá k utváření hodnot: spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance, odpovědnost
- rozvíjí a podporuje schopnost zaujetí vlastního stanoviska v rozdílnosti názorů
- motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat slabším
- umožňuje posuzovat a hodnotit společenské jevy, procesy, události a problémy z různých úhlů pohledu (lokální, národní, evropská, globální dimenze)
- vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností
- vede k asertivnímu jednání a ke schopnosti kompromisu

Tematické okruhy (TO)	**Občanská společnost a škola**
	Občan, občanská společnost a škola
	Formy participace občanů v politickém životě
	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

PT 2 VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA					
1. stupeň					
Tematické okruhy	**Třída**				
	I.	**II.**	**III.**	**IV.**	**V.**
Občanská společnost a škola		Prv,Vv, Pč	Prv	Aj, Vl, Vv	
Občan, občanská společnost a stát			Prv		Vl
Formy participace občanů v politickém životě				Vl	Vl
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování			Prv	Vl	Vl

2. stupeň				
Tematické okruhy	**Třída**			
	VI.	**VII.**	**VIII.**	**IX.**
Občanská společnost a škola	Ov, Čj, D	Čj	Čj, Ov, Vz	Čj, Ov, Vz
Občan, občanská společnost a stát	Ov, D	Ov, Čj, D	Z, Čj, Vz, D, Ov	Z, Čj, Ov, Vz, D
Formy participace občanů v politickém životě	Ov	Ov, Čj	Z, Čj, Ov	Z, Čj, Ov
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Ov	Ov, Čj	Čj, D, Ov	Z, Čj, Ov

PT 3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností:

- rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy
- prohlubuje porozumění vlivu kulturních, ideologických a sociopolitických rozdílů na vznik a řešení globálních problémů v jejich vzájemných souvislostech
- prohlubuje základní vědomosti nezbytné pro pochopení struktury a funkcí mezinárodních a nevládních organizací, jejich vlivu na řešení globálních i lokálních problémů v oblasti humanitární, politické, sociální, ekonomické a kulturní a dodržování lidských práv
- rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech
- rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí, seberealizaci a řešení reálných situací v otevřeném evropském prostoru
- prohlubuje vědomosti potřebné k pochopení souvislostí evropských kořenů a kontinuity evropského vývoje a podstaty evropského integračního procesu
- vede k pochopení významu společných politik a institucí EU; seznamuje s dopadem jejich činnosti na osobní i občanský život jednotlivce i s možnostmi jejich zpětného ovlivňování a využívání
- vede k poznání a k pochopení života a díla významných Evropanů a iniciuje zájem žáků o osobnostní vzory
- rozvíjí schopnosti racionálně uvažovat, projevovat a korigovat emocionální zaujetí v situacích motivujících k setkávání, srovnávání a hledání společných evropských perspektiv

V oblasti postojů a hodnot:

- pomáhá překonávat stereotypy a předsudky
- obohacuje pohledy žáka na sebe sama z hlediska otevřených životních perspektiv rozšířených o možnosti volby v evropské a mezinárodní dimenzi
- kultivuje postoje k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálního prostředí života
- utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti
- podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám
- upevňuje osvojování vzorců chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost

Tematické okruhy (TO) **Evropa a svět nás zajímá**
Objevujeme Evropu a svět
Jsme Evropané

PT3 VÝCHOVA K MYŠLENÍ V GLOBÁLNÍCH A EVROPSKÝCH SOUVISLOSTECH					
1. stupeň					
Tematické okruhy	**Třída**				
	I.	**II.**	**III.**	**IV.**	**V.**
Evropa a svět nás zajímá	Prv, Vv, Hv, Pč	Prv, Čj – sl, Čj - čt, Vv, Hv	Prv, Čj –sl, Aj, Hv, Vv	Hv, Aj, Vl, Vv, Pč	Hv, Vl, Aj, Pč
Objevujeme Evropu a svět			Aj, Prv	Aj, Vl	Vl
Jsme Evropané			Prv	Vl	Aj, Vl

2. stupeň				
Tematické okruhy	**Třída**			
	VI.	**VII.**	**VIII.**	**IX.**
Evropa a svět nás zajímá	Z, F, Čj, Hv, D, Aj, Tv	Z, Ov, Čj, Hv, D, F, Tv, Vv, Aj, Kaj	Z, Čj, Hv, D, Tv, Kaj, Aj, Nj, F, Rj	Z, Čj, Hv, D, Tv, Kaj, Aj, Nj, F, Rj
Objevujeme Evropu a svět	F, Vv, Čj, D, Z, Aj	Ov, Čj, Vv, D, Z, F, Aj, Kaj	Z, Čj, D, Vv, Kaj, Aj, Nj, F, Rj	Čj, D, F, Vv, Kaj, Aj, Nj, Rj
Jsme Evropané	Čj, D, Aj	Ov, Čj, D, Aj, Kaj, Nj	Čj, D, Aj, Ov, Kaj, Vz, Aj, Nj, Rj	Z, Čj, Ov, D, Tv, Kaj, Aj, Nj, Rj

PT 4 Multikulturní výchova

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností:

- poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti
- rozvíjí dovednosti orientovat se v pluralitní společnosti a využívat interkulturních kontaktů k obohacení sebe i druhých
- učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory a schopnosti druhých
- učí přijmout druhého jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné
- rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin
- rozvíjí dovednosti rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti a napomáhá prevenci vzniku xenofobie
- učí žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních a neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své jednání
- poskytuje znalost některých základních pojmů multikulturní terminologie: kultura, etnikum, identita, diskriminace, xenofobie, rasismus, národnost, nesnášenlivost, …

V oblasti postojů a hodnot:

- pomáhá žákům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám, reflektovat zázemí příslušníků ostatních skupin a uznávat je
- napomáhá žákům uvědomit si neslučitelnost rasové, náboženské či jiné intolerance s principy života v demokratické společnosti
- napomáhá žákům uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou, reflektovat vlastní sociokulturní zázemí
- stimuluje, ovlivňuje a koriguje jednání a hodnotový systém žáků, učí je vnímat odlišnosti jako příležitost k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu
- vede k angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu
- učí vnímat sebe sama jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám

Tematické okruhy (TO)

Kulturní rozdíly
Lidské vztahy
Etnický původ
Multikulturalita
Princip sociálního smíru

PT 4 MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA					
1. stupeň					
Tematické okruhy	**Třída**				
	I.	**II.**	**III.**	**IV.**	**V.**
Kulturní diference	Prv	Prv	Prv	Pč	Pč
Lidské vztahy	M, Tv, Prv	Čj, Tv, M	M, Čj, Tv, Prv	Vv	In, Vv
Etnický původ	Čj	Čj - Lv	Čj –sl, Prv		
Multikulturalita		Čj	Čj, Tv	Čj, M, Vv	Čj, Vv
Princip sociálního smíru a solidarity					

2. stupeň				
	VI.	**VII.**	**VIII.**	**IX.**
Kulturní diference	Čj	Ov, Z, Čj	Z, Čj, Vz, Př	Z, Čj, Vz
Lidské vztahy	Ov, Čj, D, Aj, Tv	Ov, Z, Čj, D, Aj, Tv, Nj	Z, Čj, Aj, Ov, Vz, D, Př, Nj	Z, Čj, Aj, Ov, Vz, D
Etnický původ	Aj, Čj, D	Ov, Čj, D, Z, Nj	Z, Čj, Vz, D, Př, Rj	Z, Čj, Vz, D, Rj
Multikulturalita	Aj, Čj, D, F	Ov, Z, Čj, D	Z, Čj, Vz, D, Př, Rj	Z, Aj, Čj, Vz, Nj, Rj
Princip sociálního smíru a solidarity	Čj	Ov, Z, Čj, D	Z, Čj, Vz, D	Z, Čj, Ov, D

PT 5 Environmentální výchova

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí
- vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování
- přispívá k poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa
- umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí
- poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí
- ukazuje modelové příklady jednání z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje žádoucích i nežádoucích
- napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní, regionální, evropské i mezinárodní úrovni
- seznamuje s principy udržitelnosti rozvoje společnosti.
- učí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů
- učí komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat, racionálně obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty
- vede k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů
- vede k pochopení významu a nezbytnosti udržitelného rozvoje jako pozitivní perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti
- podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí
- přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí
- vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí
- vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví

Tematické okruhy (TO)	**Ekosystémy** **Základní podmínky života** **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** **Vztah člověka k prostředí**

PT 5 ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA					
1. stupeň					
Tematické okruhy	**Třída**				
	I.	**II.**	**III.**	**IV.**	**V.**
Ekosystémy	Prv, Vv, Pč	Prv, Vv, Pč	Prv, Vv, Pč	Přv, Čj, Aj, Vv	Přv,Vv
Základní podmínky života	Prv	Prv	Prv,	Přv	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Prv, Pč, Tv	Prv, Pč, Tv, Čj	Prv, Tv, Pč	Pč	Přv, Pč
Vztah člověka k prostředí	Prv, Čj	Prv, Pč	Prv, Pč	Pč, Vl	Přv

2. stupeň				
Tematické okruhy	**Třída**			
	VI.	**VII.**	**VIII.**	**IX.**
Ekosystémy	Z, Vv, Čj, Př	Z, Vv, Čj	Z, Čj	Z, Čj, Př, Ch, Tv, Vv
Základní podmínky života	Z, Př, Tv, Čj, D, Př	Z, F, Př, D, Ov	Z, Př,Tv, Čj, D, Ch,Vz, F	Z, F, Př, Čj, D, Vz, Ch
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Vv, Čj, Př, F	Ov, Vv, Čj, Př, D	Z, Čj, Aj, D, Ch, Př, F	Čj, Př, Ch, Ov, D, Vv, F
Vztah člověka k prostředí	Z, Vv, Čj, Př, Pč	Z, Vv, Čj, Př, Pč	Čj, Vz, Př, Ch, Z,Tv, Pč	Z, Čj, Př, Ch, Ov, Pč, Vv,

PT 6 Mediální výchova

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace
- umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich
- učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
- umožňuje pochopení cílů a strategií vybraných mediálních obsahů
- vede k osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů (zvl. zpravodajských)
- umožňuje získat představy o roli médií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec (včetně právního kontextu)
- vytváří představu o roli médií v každodenním životě v regionu (v lokalitě)
- vede k rozeznávání platnosti a významu argumentů ve veřejné komunikaci
- rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu
- přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci i v redakčním kolektivu
- přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- rozvíjí citlivost vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení
- vede k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění
- rozvíjí citlivost vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci
- napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace

Tematické okruhy (TO)

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Stavba mediálních sdělení
Vnímání autora mediálních sdělení
Fungování a vliv médií ve společnosti
Tvorba mediálních sdělení
Práce v realizačním týmu

PT 6 MEDIÁLNÍ VÝCHOVA					
1. stupeň					
Tematické okruhy	**Třída**				
	I.	**II.**	**III.**	**IV.**	**V.**
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		Prv	Prv		Aj, In
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality			Prv		
Stavba mediálních sdělení				Čj – sl	Čj – sl
Vnímání autora mediálních sdělení				Čj – sl	Čj – sl
Fungování a vliv médií ve společnosti			Prv		
Tvorba mediálního sdělení					Hv
Práce v realizačním týmu		Prv		Vv	Aj, In, Vv

2. stupeň				
Tematické okruhy	**Třída**			
	VI.	**VII.**	**VIII.**	**IX.**
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Ov, Čj, Z	Ov, Čj, M	Čj, Aj, Vz, M	M, Čj, Aj, Ov, Vz, Př
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Čj	Ov, Čj	Čj, Vz	M, Aj, Ov
Stavba mediálních sdělení	Čj, Aj, In	Ov, Čj, Nj	Čj, Kaj, Rj	Čj, Kaj, Rj
Vnímání autora mediálních sdělení	Čj	Ov, Aj, Čj	Čj	Čj
Fungování a vliv médií ve společnosti	Čj	Ov, Čj, Aj	Čj, Aj, Rj	Čj, Př, Ov, Rj
Tvorba mediálního sdělení	Čj	Ov, Čj, Aj	Čj, Aj, Nj, Rj	Čj, Ov, Aj, Nj, Rj
Práce v realizačním týmu	Čj	Ov, Čj, Aj	Čj	Čj

4. UČEBNÍ PLÁN

pro I. a II. stupeň platný od 1. 9. 2022 (8. a 9. ročník dokončují ŠVP 824/2007 Základní škola a Mateřská škola Chocerady **)**

Disponibilní časová dotace je určena:

- ✓ k realizaci volitelných vzdělávacích obsahů, které musí vycházet z cílů základního vzdělávání a rozvíjet klíčové kompetence žáků
- ✓ k posílení časové dotace jednotlivých vzdělávacích oblastí a vzdělávacích oborů nad rámec vymezené minimální časové dotace
- ✓ k vytváření časové dotace pro realizaci dalších povinných vzdělávacích obsahů dotvářejících zaměření školy
- ✓ k nabídce dalších volitelných vzdělávacích obsahů
- ✓ k realizaci průřezových témat
- ✓ k realizaci doplňujících vzdělávacích oborů
- ✓ k posílení časové dotace TV ve dvou po sobě následujících ročnících 1. stupně, v nichž probíhá povinná výuka plavání
- ✓ k realizaci vzdělávacích obsahů podporujících vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Učební plán

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	1.stupeň						2.stupeň			
		1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.		6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.
		Časová dotace									
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	7 + **3**	6 + **4**	7	7	6 + **1**		4	4	4	3 + **1**
	Anglický jazyk	-	-	3 + **1**	3	3 + **1**		3 + **1**	3	3	3
	Německý jazyk/Ruský jazyk	-	-	-	-	-		-	-	3	3
Matematika a její aplikace	Matematika	4 + **1**	4 + **1**	4 + **1**	4	4		4	4	4	3 + **1**
Informatika		-	-	-	1	1		1	1	1	1
Člověk a jeho svět		2	2	2 + **1**	2 + **1**	3 + **1**					
Člověk a společnost	Dějepis							2	2	1 + **1**	1 + **1**
	Občanská výchova							1	1	1	1
Člověk a příroda	Fyzika							1 + **1**	1 + **1**	1	1 + **1**
	Chemie							-	-	2	2
	Přírodopis							2	2	1 + **1**	2
	Zeměpis							1 + **1**	2	1 + **1**	1 + **1**
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1		1	1	1	-
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2		2	2	1	1
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	-	-	-	-	-		-	-	1	1
	Tělesná výchova	2	2	2	2	2		2	2	2	2
Člověk a práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1		**1**	1	1	1
Povinně volitelné předměty											
Jazyk a jazyková komunikace	Konverzace v angl. jaz.							-	**1**	**1**	**1**
	Čtenářské dílny							-	**1**	-	-
Matematika a její aplikace	Cvičení z matematiky							-	**1**	-	-
Celková časová dotace		**22**	**22**	**24**	**24**	**26**		28	30	32	32
		118						**122**			
Počet disponibilních hodin		**16**						**18**			

		1. – 5. ročník	6. – 9. ročník
		Minimální časová dotace	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	33	15
	Cizí jazyk	9	12
	Další cizí jazyk	-	6
Matematika a její aplikace		20	15
Informatika		2	4
Člověk a jeho svět		11	-
Člověk a společnost	Dějepis		10
	Občanská výchova		
Člověk a příroda	Fyzika	-	20
	Chemie	-	
	Přírodopis	-	
	Zeměpis	-	
Umění a kultura	Hudební výchova	12	9
	Výtvarná výchova		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	-	10
	Tělesná výchova	10	
Člověk a svět práce		5	3
Průřezová témata		P	P
Disponibilní časová dotace		**16**	**18**
Celková povinná časová dotace		**118**	**122**

Přehled volitelných předmětů v jednotlivých ročnících:

6.roč.

7.roč.

Časová dotace:	1hod./týden
Druh:	Konverzace v anglickém jazyce
	Cvičení z matematiky
	Čtenářské dílny

8.roč.

Časová dotace:	1hod./týden
Druh:	Konverzace v anglickém jazyce

9.roč.

Časová dotace:	1hod./týden
Druh:	Konverzace v anglickém jazyce

Poznámky k učebnímu plánu

1. V 6. – 9.ročníku se Čj a M vyučují v 1. a ve 2. pololetí ve čtyřech vyučovacích hodinách.
2. Obsah učiva Svět práce (vzdělávací obor Člověk a svět práce) je integrován ve vyučovacích předmětech Občanská výchova (6.- 9. ročník) a Pracovní činnosti (1. - 9. ročník), Fyzika (6. - 9. ročník), Chemie (8., 9. ročník), dotykem i v dalších předmětech.
3. Problematiku a základní znalosti Ochrana člověka za mimořádných událostí získají žáci v předmětech Občanská výchova (6. - 9. ročník), Chemie (8. - 9. ročník), Fyzika (6. - 9. ročník), Zeměpis (6. - 9. ročník), dotykem i v dalších předmětech. Pro žáky 1. a 2.stupně je zařazován projektový den s plněním úkolů OČMU.
4. Výchova ke zdraví je zvolena v 8. a 9. ročníku.

Profilace školy

Učební program zahrnuje všechny tradiční předměty. Z volitelných předmětů je v oblasti cizích jazyků nabídnuta Konverzace v anglickém jazyce. V rámci výuky anglického jazyka je zařazován zahraniční výchovně vzdělávací zájezd do Anglie. V učebním programu Český jazyk a literatura a Matematika je preferováno zvládnutí náročnosti těchto předmětů. Na 1.stupni jsou pro tyto předměty využity disponibilní hodiny.

Volitelné předměty jsou aktuálně zařazeny podle personálního zabezpečení. Trvale jsou nabízeny a zařazovány Konverzace v anglickém jazyce a Informatika.

Ve všech oborech se učitelé zaměří více či méně nebo dotykem na čtenářskou gramotnost, matematickou gramotnost, finanční gramotnost, počítačovou gramotnost, ekologické problémy.

Volitelné předměty posilují prohlubování a rozšiřování vědomostí žáků, formování postojů, hodnot a vztahů u žáků, u žáků nadaných a mimořádně nadaných i u žáků se SVP.

Přehled vyučovacích předmětů I. stupeň

Přehled vyučovacích předmětů II. stupeň

5. VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

5.1 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

5.1.1 ČESKÝ JAZYK

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vyučovací předmět Český jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura.

Hlavním cílem vyučovacího předmětu je vést žáka k získání patřičné a přiměřené úrovně jazykové kultury a znalosti mateřského jazyka, které patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání, a vybavit žáka takovými dovednostmi a znalostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání. Cílem je rovněž vytvořit předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci vedením žáků k objasňování svých reakcí a pocitů tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako důležitého sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk má souhrnný charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do **tří příznačných složek:** komunikační a slohová výchova, jazyková výchova a literární výchova. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých příznačných složek vzájemně prolíná.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, vytříbeně psát, mluvit, rozhodovat se na základě přečteného, nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, provádět jeho rozbor a posoudit a hodnotit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také způsob provedení a podání projevu, podobu stránky textu a jeho stavbu.

V jazykové výchově získávají žáci vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další podoby, provedení. Jazyková výchova vede žáka k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné schopnosti myšlení, např. dovednost porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospět k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny údajů a poučení, ale i předmětem poznávání.

V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich příznačné znaky, postihovat umělecké záměry autora a logicky slovně vyjadřovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci (vymyšlenou představu) od skutečnosti, postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce (vnímání, chápání), interpretace (podání, ztvárnění) a produkce (předvádění) literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou kladně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Vyučovací předmět Český jazyk se vyučuje v 1. – 9. ročníku s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky odpovídajícími učebnímu plánu. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání podporuje i pohotové, účinné zohledňování specifických vzdělávacích potřeb žáků a posiluje ve všech ročnících I. i II. stupně vzdělávací předmět Český jazyk hodinami dle poznámek k učebnímu plánu. Průřezová témata jsou uskutečňována formou různě dlouhých projektů.

Výuka je organizována zpravidla v budově školy. Filmová, divadelní představení, besedy a další se uskutečňují i mimo budovu u pořádajících organizací.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Český jazyk

Učitel

- volí cestu k uskutečňování výstupů vyučovacího předmětu bez ostrých hranic mezi jazykovou, literární, komunikační a slohovou výchovou
- podporuje zvyšování čtenářských dovedností a znalostí, využívá dostupných nebo vlastních materiálů blízkých každodennímu životu žáků, tiskoviny volí přednostně z regionu školy
- volí metody a formy (prezentace, výpočetní technika, stojany, nástěnky, vlastní výpisky apod.) práce podporující zájem žáků
- vede žáky k využívání jazykových příruček při zadávání slohových prací a výběru témat literární výchovy přihlíží k zájmům žáků a k aktuálním otázkám regionu
- nepřeceňuje význam pravopisu, volí jevy základní
- vede žáky k zdokonalování jejich vyjadřovacích schopností a dovedností
- rozhoduje o výběru a zařazení doplňujícího učiva
- zařazuje průřezová témata dle organizace jednotlivých projektů

Žák
- podílí se na výstavbě vyučovací hodiny, dle možností vyhledává údaje a jejich zdroje mimo školu, předloží svoji snahu
- pracuje s vlastními chybami
- předvádí své myšlenky a názory v písemné (počítačové) podobě, např. ve školním časopise, na webových stránkách školy apod.
- využívá automatické opravy textu prostřednictvím ICT a zná jejich omezení
- své výroky promýšlí, plynule se vyjadřuje v mezích slušného chování

Kompetence k učení
- vést žáky k odpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich budoucnost
- připravovat na celoživotní učení
- rozlišovat ve výuce základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující)
- učit žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu

Kompetence k řešení problémů
- naučit žáky na modelových příkladech ve svých předmětech konečnému počtu kroků, kterými je možno řešit úkoly
- podporovat netradiční (originální) způsoby řešení problémů
- učit žáky používat metodu SWOT = biflovat a metodu volné spontánní diskuze na dané téma, založené na hledání nových nápadů, jejich kombinování a zlepšování (brainstorming)
- zjišťovat ve škole i při mimoškolních akcích, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

Kompetence komunikativní
- různé formy komunikace na „mezinárodní“ úrovni v rámci Evropy a světa
- klást důraz na všestrannou péči o spisovný jazyk při dorozumívání se
- vést žáky k otevřenému vyjadřování svých názorů podpořených logickými důkazy
- učit žáky předkládat a uveřejňovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web, atd.)
- vést žáky ke kladnému vystupování na veřejnosti a ke kladnému převádění školy
- připravovat žáky na zvládnutí dorozumívání s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích

Kompetence sociální a personální
- učit žáky pracovat ve skupinách
- učit žáky vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku účinné spolupráce
- rozvíjet schopnosti žáků zastávat ve skupině různé role
- učit žáky hodnotit význam práce skupiny, význam vlastní práce ve skupině, význam práce ostatních členů skupiny
- podporovat vzájemnou pomoc žáků, vytvářet situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- podporovat propojení žáků se specifickými vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů

Kompetence občanské
- odmítat útočné, hrubé a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- provádět na jednotlivých příkladech kladné a záporné projevy chování lidí
- podporovat různé předpisové a nepředpisové způsoby spolupráce s obcí, policií, složkami IZS apod.

Kompetence pracovní
- vést žáky ke kladnému vztahu k práci
- netrestat žáky žádnou prací
- pochválit dobře odvedenou práci
- vytvářet při výuce podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- měnit pracovní podmínky
- vést žáky k přizpůsobení se novým pracovním podmínkám
- různými způsoby seznamovat žáky s povoláními
- ujasňovat žákům představu o skutečné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia

Kompetence digitální
- dát žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů)
- vést žáky ke zjištění, které čtenářské strategie jsou vhodné i pro dig. čtení, a k využívání grafických organizérů pro třídění a uspořádání informací
- učit žáky využívat navigace v různých prostředích obrazovky (např. šipky, mapy stránek, nelineární navigace)
- klást důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají, a na ověřování informací z více zdrojů
- podporovat žáky v získání dovedností a návyků spojených s psaním na dotykovém displeji a v orientaci v rozložení jednotlivých znaků, velkých a malých písmen, číslic a symbolů na klávesnici
- vést žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi
- učit žáky vybírat vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení (SMS, e-mail, chat) a pro sdílení výsledků samostat. nebo společné práce
- motivovat žáky k tvorbě příběhů prostřednictvím digitálního storytellingu
- umožnit žákům využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov)
- vést žáky k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství
- vést žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací, k dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví, zejména při tvorbě a naplňování portfolií a přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí včetně tvorby nových digitálních obsahů
- navozovat různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužáky, učitelem, ostatními dospělými) a tímto způsobem vytvářet příležitosti, aby žáci rozvíjeli komunikační strategie a techniky s ohledem na komunikační situaci a záměr a volili vhodné jazykové a technologické prostředky
- vést žáky k praktickému využívání nových technologií a aplikací podle jejich aktuální vzdělávací a komunikační potřeby
- vést žáky ke slušnému chování a respektu k ostatním; při práci s informačními zdroji vedeme žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Český jazyk a literatura

1. stupeň

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA
Očekávané výstupy - 1. období (OVO)
žák
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty
ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti
ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky
ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby
ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA
Očekávané výstupy - 2.období (OVO)
žák
ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje
ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty
ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení
ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy
ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo
- tvoří otázky a odpovídá na ně

Učivo (U)

- **čtení** – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)
- **naslouchání** – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)
- **mluvený projev** – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)
- **písemný projev** – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník), vypravování

JAZYKOVÁ VÝCHOVA
Očekávané výstupy - 1. období (OVO)
žák
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy
ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
ČJL-3-2-01p tvoří slabiky
ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

JAZYKOVÁ VÝCHOVA
Očekávané výstupy - 2. období (OVO)
žák
ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa
ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
- určuje samohlásky a souhlásky, seřadí slova podle abecedy, správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
- správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

Učivo (U)

- **zvuková stránka jazyka** – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)
- **slovní zásoba a tvoření slov** – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)
- **tvarosloví** – slovní druhy, tvary slov
- **skladba** – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice
- **pravopis** – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)

LITERÁRNÍ VÝCHOVA
Očekávané výstupy - 1. období (OVO)
žák
ČJL-3-3-01 čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu
ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací
- při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

LITERÁRNÍ VÝCHOVA
Očekávané výstupy - 2. období (OVO)
žák
ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh
ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše
- rozlišuje pohádkové prostředí od reálného, ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

Učivo (U)

- **poslech literárních textů**
- **zážitkové čtení a naslouchání**
- **tvořivé činnosti s literárním textem** – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod
- **základní literární pojmy** – literární druhy a žánry: rozpočitadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání

2. stupeň

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy (OVO)

žák

ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji

ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru

ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj

ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci

ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru

ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči

ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu

ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát

ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování

ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text

ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk

ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

Učivo (U)

- **čtení** – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové
- **naslouchání** – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové

- **mluvený projev** – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse
- **písemný projev** – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výpisek, žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, teze, strukturovaný životopis, pozvánka, charakteristika, subjektivně zabarvený popis, výklad, úvaha)

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy (OVO)

žák

ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova

ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech

ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami

ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci

ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace

ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí

ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí

ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu

ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa

ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk

ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí

ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami

ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov

ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem

Učivo (U)

- **zvuková stránka jazyka** – zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování)
- **slovní zásoba a tvoření slov** – slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov
- **tvarosloví** – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov
- **skladba** – výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu
- **pravopis** – lexikální, morfologický, syntaktický
- **obecné poučení o jazyce** – čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), skupiny jazyků (slovanské – především slovenština – a jiné, jazyky menšinové), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky)

LITERÁRNÍ VÝCHOVA
Očekávané výstupy (OVO)
žák
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry
ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury
- má pozitivní vztah k literatuře

Učivo (U)

- **tvořivé činnosti s literárním textem** – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům
- **způsoby interpretace literárních a jiných děl**
- **základy literární teorie a historie** – struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry)
- **literární druhy a žánry** – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé

ČESKÝ JAZYK – 1. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - skládá a rozkládá slova podle sluchu - pozná jednotlivá písmena ve vztahu k jim odpovídajícím hláskám, rozlišuje písmo tiskací a psací - skládá a čte všechny druhy slabik - skládá a čte všechny druhy slov - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - pečlivě vyslovuje a opravuje výslovnost - plynule čte slova ve větách, rozlišuje je sluchem i zrakem - správně řadí slova ve větě, slabiky ve slově a hlásky ve slabice - používá znaménka ve slovech i větách - čte správně dlouhé a krátké samohlásky - správně odpovídá na konkrétní otázky - rozpozná členění textů - naslouchá pohádkám, příběhům, vypráví podle obrázkové osnovy, dramatizuje - recituje básničky, zná říkadla, rozpočitadla - rozumí mluveným pokynům přiměřené složitosti - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - čte texty s náměty (příroda, roční období, rodina, …)	**Čtení a literární výchova:** - rozvoj fonetického sluchu, sluchová syntéza, analýza - písmena malá, velká, tiskací, psací - slabiky otevřené, zavřené, trojpísmenné - slova - čtení otevřených slabik ve slovech, čtení zavřených slabik na konci slov, slova se skupinou dvou souhlásek, čtení slov se slabikotvornými souhláskami, slova s písmenem ě, se skupinami di, ti, ni, a se - shluky souhlásek - hlasité čtení jednoduchých vět se správnou intonací - uspořádání slov ve větě - interpunkční znaménka - délka samohlásek - porozumění přečteným větám - nadpis, článek, řádek, odstavec - poslech, vyprávění, dramatizace - recitace - prosba, poděkování, omluva, blahopřání pozdrav, oslovení - texty s různými náměty - dětský autor, jeho tvorba, ilustrátor - domácí četba, knihovna, výstava knih **Shrnutí učiva 1. pololetí**	Úz, V, Pp, Ps	Všechny předměty OSV -Rozvoj schopností poznávání -Plánování učení -Péče o dobré vztahy -Komunikace -Kreativita MKV -Odlišnost lidí (vzájemná rovnost) VMEGS -Lidové tradice a zvyky Evropy EVVO -vztah člověka k prostředí

ČESKÝ JAZYK – 1. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - uvolňuje si ruku, nacvičuje správné držení psacího náčiní - píše čáry, oblouky, zátrhy, vlnovky - rozlišuje písmo psací a tiskací - píše správné tvary písmen, spojuje písmena a slabiky - píše interpunkční znaménka - dodržuje správné pořadí písmen, píše podle diktátu slova a jednoduché věty - píše velká písmena u vlastních jmen osob a na počátku věty - dodržuje úhlednost písma a zachovává hygienické a pracovní návyky - užívá slušné oslovení, prosbu a poděkování - učí se klást otázky - dýchá správně v krátkých mluvených projevech a volí vhodné tempo řeči - tvoří krátký mluvený projev na základě vlastních zážitků - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich příběh	**Psaní:** - příprava na psaní - psaní prvků písmen a číslic - písmo psací a tiskací - psaní - písmeno, slabika, slovo - psaní slov, jednoduchých vět podle diktátu - velké počáteční písmeno u vlastních jmen osob a prvního slova věta **Sloh:** - základní formy společenského styku - otázky a odpovědi - základy techniky mluveného projevu - vypravování - vypravování podle obrázkové osnovy **Opakování učiva 1. ročníku**	Di,T, Pp,Př, P Úz, V	Všechny předměty OSV -Rozvoj schopností poznávání -Plánování učení -Péče o dobré vztahy -Komunikace -Kreativita -Kooperace – řešení konfliktů (podřízení se a vedení) -VMEGS – Evropa a svět nás zajímá OSV -Rozvoj schopností poznávání -Plánování učení -Péče o dobré vztahy -Komunikace -Kreativita -Kooperace – řešení konfliktů (podřízení se a vedení)

ČESKÝ JAZYK – 2. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - vyjadřuje se ústně i písemně, tvoří krátké souvislé projevy, píše jednoduché věty - rozlišuje věty oznamovací, tázací, rozkazovací a přací - řadí věty podle děje - určí nadřazenost a podřazenost slov - řadí slova ve větě tak, aby dávala smysl - rozlišuje hlásky, výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek, psaní i - y po měkkých a tvrdých souhláskách - vyjmenuje řadu písmen jdoucích po sobě, řadí slova podle abecedy - zdůvodňuje a správně píše znělé a neznělé souhlásky uvnitř a na konci slov: b - p, d - t, ď - ť, z - s, ž - š, v - f, h - ch - dělí slova na konci řádku podle stavby slova - aplikuje v praxi výslovnost a psaní slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - vyjmenuje slovní druhy, pozná podstatná jména, slovesa a předložky v textu - rozlišuje obecná a vlastní jména, dodržuje pravidla psaní jmen osob a zvířat	**Opakování učiva 1. ročníku** **Mluvnice:** - věta jednoduchá, souvětí - druhy vět - pořadí vět v textu - věta, slovo - slovo souřadné, nadřazené, podřazené - slovo, slabika, hláska, písmeno, rozdělení hlásek - abeceda - znělé a neznělé souhlásky na konci a uvnitř slov - význam slabiky pro dělení slov - písmeno ě ve slovech - slovní druhy: podstatná jména, slovesa, předložky - vlastní jména osob a zvířat **Shrnutí učiva 1. pololetí**	T, Di, Dc, Pís, Ps, Př, Úz	Všechny předměty OSV - Rozvoj schopností poznávání - Plánování učení - Péče o dobré vztahy - Komunikace - Kooperace (řešení konfliktů, podřízení se a vedení) VMEGS – Evropa a svět nás zajímá

ČESKÝ JAZYK – 2. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - užívá slušné oslovení, prosbu a poděkování - pojmenuje předměty a popíše jejich vlastnosti - píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení, - dodržuje posloupnost děje	**Sloh:** - základní formy společenského styku - jednoduchý popis - děj - základ vypravování	V, Pp, Úz	Všechny předměty OSV - Rozvoj schopností poznávání - Plánování učení - Péče o dobré vztahy - Komunikace - Kreativita
- plynule (bez slabikování) přečte jednoduchý text - užívá správný slovní přízvuk - čte s porozuměním nahlas i potichu - soustředěně naslouchá čtenému textu - spojuje obsah textu s ilustrací - vypráví, dramatizuje a domýšlí příběhy - recituje básně - čte pohádky, knihy o přírodě, věcech, vypráví o nich - pozná pohádku, její znaky - čte texty s náměty (příroda, roční období, rodina, …)	**Čtení a literární výchova:** - plynulé čtení jednoduchých textů - slovní přízvuk - čtení hlasité a tiché - soustředěný poslech čtených textů, poezie a prózy - text a ilustrace - vyprávění, dramatizace pohádek a povídek - báseň, verš, rým - individuální četba, domácí četba, knihovna, výstava knih - dětský autor, jeho tvorba, ilustrátor - texty s různými náměty	Úz, V, Pp, Ps, Čd, P	Všechny předměty OSV - Rozvoj schopností poznávání - Plánování učení - Péče o dobré vztahy - Komunikace - Kreativita VMEGS - Lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy MKV - Odlišnost lidí, vzájemná rovnost
- píše písmena a číslice podle normy psaní - správně spojuje písmena a slabiky - používá znaménka ve slovech i větách - opisuje a přepisuje jednoduché texty, užívá velká písmena ve slovech i ve větě	**Psaní:** - tvary písmen abecedy - spojování písmen, slabik - umisťování diakritických znamének - opis, přepis shrnutí učiva za 2. ročník **Opakování učiva 2.ročníku**	Pp, Di, Dc, Př	EVVO - vztah člověka k prostředí - ekosystémy OSV - Rozvoj schopností, poznávání - Plánování učení - Péče o dobré vztahy

ČESKÝ JAZYK - 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - rozliší věty a souvětí - spojuje věty, doplňuje souvětí, určí počet vět v souvětí - vyhledá ve větách základní skladební dvojice - třídí slova podle významu, vyhledává slova souznačná a protikladná - rozlišuje slabiky, hlásky, určuje počet slabik - vyslovuje slova se správným přízvukem - vyjmenuje vyjmenovaná slova,používá pouze jejich zákl. znalost v praktických cvičeních - urči ve větě podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, předložky - skloňuje podstatná jména, rozlišuje číslo jednotné a množné, rod mužský, ženský a střední - při psaní jmen měst, vesnic, hor, řek dodržuje pravidla pravopisu - urči osobu, číslo a čas, časuje slovesa v čase přítomném, minulém a budoucím - dodržuje slovosled ve větách - sestaví nadpis a člení projev - pojmenovává předměty a děje, tvoří otázky	**Opakování učiva 2.ročníku** **Mluvnice:** - věta jednoduchá a souvětí - věta jednoduchá a její stavba - základní skladební dvojice - nauka o slově – slovo a skutečnost, synonyma, antonyma, slova příbuzná - hláskosloví - stavba slova - vyjmenovaná slova po b, l, m, p, s, v, z - slovní druhy – ohebné, neohebné - podstatná jména - vlastní jména měst, vesnic, hor a řek - slovesa – pojmenování děje, tvary sloves, časování	Di, Dc, Pp, Úz, Př, Pís, T	Všechny předměty OSV - Rozvoj schopností poznávání - Plánování učení - Péče o dobré vztahy - Komunikace - Kooperace (řešení konfliktů, podřízení se a vedení) MKV - lidské vztahy - naslouchání druhým
- vypravuje podle obrázků - popisuje ústně i písemně jednoduché předměty a - činnosti - vytvoří a použije jednoduchou osnovu - požádá o informaci, podá stručné informace (i - telefonicky), uvítá návštěvu a rozloučí se, sděluje přání, - pozdravy, píše pohlednice, dopis	**Sloh:** - stylizace a kompozice - členění jazykového projevu - souvislé jazykové projevy - otázky a odpovědi - vypravování - popis - osnova - společenský styk a jeho formy	V, Úz, Pp, Sú	OSV - Rozvoj schopností poznávání - Plánování učení - Péče o dobré vztahy - Komunikace - Kreativita MKV - naslouchání druhým

ČESKÝ JAZYK – 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - čte plynule věty a souvětí, člení text - čte rychle, s porozuměním, předčítá, využívá čtenářské dovednosti - používá četbu jako zdroj informací, pracuje s encyklopedií - čte texty s náměty (příroda, rodina, roční období, …) - vypráví pohádky, povídky, dramatizuje, domýšlí příběhy, vyjadřuje své postoje k přečtenému - orientuje se v textu dětských knih, charakterizuje literární postavy vyjadřuje své postoje ke knize - pracuje s chybou, v chybně napsaném textu opraví chyby (tvary písmen, pravopis, interpunkční znaménka) - píše čitelně, úhledně, přiměřeně rychle - provádí průběžnou i závěrečnou kontrolu vlastního písemného projevu - napíše krátký dopis, adresu - vyplní lístek, telegram	**Čtení a literární výchova:** - plynulé čtení, členění textu - rychlé čtení, tiché a hlasité - četba jako zdroj poznatku o přírodě současnosti a minulosti - texty s různými náměty - práce s literárním textem - individuální četba, domácí četba - besedy o knihách, výstavky knih, knihovna - základy literatury (pohádka, pověst, bajka) - dětský autor a jeho dílo, ilustrátor - využití poezie, prózy, divadla, literatury umělecké a dětské, výtvarného doprovodu i ilustrací, dětské časopisy, komiks **Psaní:** - tvary písmen - úprava zápisu - kontrola vlastního projevu - dopis, adresa - vyplňování formulářů **0pakování učiva 3. ročníku**	Úz, V, Čd, Pp, Ps, P

ČESKÝ JAZYK – 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - užívá různé podoby slova, rozlišuje slova podle významu, rozpozná slova spisovná a nespisovná, pozná slova citově zabarvená, slova mazlivá a hanlivá - poznání kořene rozlišuje část předponovou a příponovou - rozpoznává předpony a předložky, pravopis jejich psaní - uvědoměle používá y-i po obojetných souhláskách uvnitř slov u vyjmenovaných a příbuzných slov - určování slovních druhů, poznává slovní druhy neohebné - skloňuje podstatná jména - vyhledává infinitiv v textu, určuje osobu, číslo, čas, časuje osobu v oznamovacím způsobu - rozlišuje způsob oznamovací, rozkazovací a podmiňovací - určuje větu jednoduchou a souvětí, spojuje jednoduché věty v souvětí spojovacími výrazy - určuje podmět a přísudek - píše správně i-y v příčestí minulém - ovládá pravopis vlastních jmen států, ulic, zeměpisných názvů	**Opakování učiva 3. ročníku** **Mluvnice:** - nauka o slově, hlásková spodoby slova, význam slova, slova jednoznačná, mnohoznačná, slova spisovná a nespisovná, slova citově zabarvená - stavba slova – kořen, předpona a přípona - předložky - vyjmenovaná slova p, b, f, l, m, p, s, v, z - slovní druhy - vzory podstatných jmen - infinitiv sloves, určité slovesné tvary - slovesné způsoby - stavba věty - podmět a přísudek - shoda podmětu s přísudkem - vlastní jména – zeměpisné názvy, jména ulic a jména států – jednoslovná	Dc, Di, Pís, Ps, Př, T, Úz	Všechny předměty MKV Multikulturalita – specifické rysy jazyků

ČESKÝ JAZYK – 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - užívá vhodných jazykových prostředků - sestavuje osnovu, tvoří nadpisy, člení text na odstavce - dodržuje následnost dějové složky - vypracuje popis rostliny, zvířete a věci - předvede telefonování v různých modelových situacích - čte správně, uvědoměle, plynule a dostatečně rychle, přirozeně intonuje, používá správný přízvuk slovní i větný, člení věty, frázuje, dbá na barvu a sílu hlasu - vyhledává informace v učebnicích, encyklopediích a slovnících, využívá poznatků z četby v další školní činnosti - čte potichu delší texty, reprodukuje obsah těchto textů - dramatizuje, k dramatizaci používá loutky, maňásky, domýšlí literární příběhy - vyjadřuje své pocity z četby - využívá školní knihovnu, vede čtenářský deník - navštěvuje divadelní a filmová představení, beseduje o nich - objasní zadané literární pojmy	**Sloh:** - stylizace a kompozice - osnova, nadpis, členění projevu - vypravování - popis rostlin a zvířat a věcí - formy společenského styku **Čtení a literární výchova:** - rozvoj techniky čtení - tiché čtení s porozuměním - tvořivá práce s literárním textem - práce s dětskou knihou - výběr četby podle osobního zájmu - divadelní a filmová představení - základy literatury - poezie: lyrika, epika, rytmus - próza: pověst, povídka - rozhovory o knihách, besedy o ilustracích **Opakování učiva 4. ročníku**	Pd, Pp, Ps, Sú, V Čd, Mos, P, Pp, Ps, R, V	Všechny předměty EVVO Ekosystémy MKV Lidské vztahy – principy slušného chování MKV Multikulturalita – specifické rysy jazyků

ČESKÝ JAZYK – 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - používá český jazyk jako nástroj dorozumívání - určuje kořen, předponu a příponu, vyznačuje slovotvorné základy, jak byla slova odvozena, dodržuje pravopis – užívá správné koncovky - doplňuje předpony a přípony podle smyslu - používá odůvodnění pravopisu s přihlédnutím ke tvoření slov, osvojuje si spisovnou výslovnost a pravopis souhláskových skupin - rozlišuje základní význam předpon - používá předložky v praxi - v praxi rozlišuje skupiny bě – bje, vě – vje, pě –-pje - využívá znalost vyjmenovaných slov v praktických cvičeních - píše pravopisně správně vlastní jména - rozlišuje a určuje slovní druhy - určuje pád, číslo, rod, vzor, skloňuje podle vzoru - rozpozná druhy přídavných jmen - rozezná mluvnické kategorie sloves - používá správné tvary podmiňovacího způsobu - nahrazuje podstatná jména zájmeny, vyhledá je v textu - určuje základní větné členy, rozvíjející skladební dvojice	**Okování učiva 4. ročníku** **Mluvnice** - mateřský jazyk – prostředek dorozumívání - stavba slova – odvozování slov předponami a příponami, části slova, kořen – společný pro všechna příbuzná slova - souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene - přídavná jména odvozená od podstatných jmen, zakončena na – ský, –ští - zdvojené souhlásky – předpony s-, z-, vz- - předložky s, z - skupiny bě – bje, vě – vje, pě, mě – mně (bje, vje – tam, kde se setká předpona ob-, v-, s kořenem na -je-) - dělení slov na konci řádků - pravopis i-y po obojetných souhláskách (mimo koncovku) - vlastní jména – víceslovné názvy států, jména národností, názvy uměleckých děl, novin a časopisů - tvarosloví – slovní druhy - mluvnické kategorie podstatných jmen - přídavná jména - slovesa - podmiňovací způsob - zájmena – jejich druhy - zájmena osobní - číslovky - skladba – základní větné členy	DC, Di, T, PP, Ú	

ČESKÝ JAZYK – 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - vyhledává různé podměty - užívá několikanásobných podmětů ve větách - píše správně i-y v koncovkách příčestí minulého - určuje věty jednoduché, spojuje věty v souvětí - souhrnné opakování učiva	- podmět vyjádřený a nevyjádřený - podmět několikanásobný - přísudek slovesný, shoda podmětu s přísudkem - věta jednoduchá a souvětí	T, DC, Di, Ú, PP	
- sestavuje osnovu textů, odlišuje tvrzení od mínění - předvede dovednost vypravovat - popíše předmět, děj, pracovní postup, vlastní osobu - napíše dopis (ve správném sledu jeho částí) - sestaví SMS zprávu a e-mail zprávu na základech stručnosti a výstižnosti textu - používá tiskopisy a dokáže je vyplnit - kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu	**Sloh:** - reprodukce jednoduchých textů - vypravování - popis předmětu, děje, pracovního postupu - dopis - SMS zpráva, e-mail - tiskopisy: poštovní poukázky, průvodky, podací lístky - vyjadřování v běžných komunikačních Situacích	Ú, SÚ, T, PP	OSV komunikace MV příklady stavby a uspořádání zpráv

ČESKÝ JAZYK – 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - čte plynule, s porozuměním, nahlas i potichu přiměřeně náročné texty, vyjádří své pocity z přečteného textu a názory o něm - čte procítěně s prvky uměleckého přednesu - předčítá texty, recituje básně, vyhledává a vymýšlí rýmy - rozumí přiměřeně složitému sdělení, zapamatuje si jeho smysl, reprodukuje text, rozlišuje podstatné od méně podstatného, vyjadřuje své názory, tvoří literární text na dané téma - zaznamenává zajímavé myšlenky, vymýšlí texty, vede čtenářský deník - dramatizuje povídky, pohádky, využívá maňásky, loutky - orientuje se v dětské literatuře, zaujímá postoj k literárním postavám, pozná záměr autora a hlavní myšlenku a porovnává ilustrace různých výtvarníků - navštěvuje divadelní a filmová představení, beseduje o nich, hodnotí je - orientuje se v odborných textech, včetně tabulek a grafů, využívá různých zdrojů informací, slovníky, encyklopedie, katalogy, internet - při jednoduché analýze literárních textů používá elementární literární pojmy	**Čtení a literární výchova:** - výrazné hlasité čtení uměleckých i naučných textů - výrazné čtení s prvky uměleckého přednesu - předčítání textu, recitace – rým, verš, sloka - volná reprodukce přečteného textu - zápis textu, tvorba vlastních textů - dramatizace scénky - besedy o knihách - divadelní a filmová představení, televizní tvorba - porozumění různým druhům textů věcné i odborné literatury - základy literatury - poezie, lyrika, epika, přenášení významů, přirovnání - próza: čas a prostředí děje, hlavní a vedlejší postavy, řeč **Opakování učiva 5. ročníku**	ČD, V, PP, Ú	MKV multikulturalita MV identifikování postojů a názorů autora, jeho výrazové prostředky

ČESKÝ JAZYK - 6. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - pokouší se vyplnit poštovní poukázku, podací lístek - rozlišuje mezi zprávou a oznámením - napíše zprávu a oznámení - uvede základní rozdíly mezi objednávkou a inzerátem - uvede příklad objednávky - sestaví inzerát ke koupi, k prodeji - napíše soukromý dopis kamarádovi, rodině se všemi náležitostmi - stylizuje dopis, používá kultivovaný písemný projev - ovládá zásady popisu s použitím spisovných jazykových prostředků - podá informaci stručně a zřetelně - vyhledá hlavní myšlenky textu - vyjadřuje se souvisle a výstižně v mluveném projevu - vypravuje posloupně a sdělí hlavní myšlenku	**Opakování učiva 5. ročníku** **Komunikační a slohová výchova:** - jednoduché tiskopisy - jednoduché komunikační žánry – vzkaz, inzerát, objednávka, oznámení, SMS - dopis osobní a úřední - popis - výtah a výpisky - vypravování	Pís, Úz Sú, Mos, Ps, Pp, Pís	Př, Z, D, Aj, Nj, Ov, Vv, Hv MV – Práce v realizačním týmu OSV – Soc. rozvoj – kooperace a kompetice OSV – Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV – Os. rozvoj – seberegulace a sebeorg. OSV – Os. rozvoj – psychohygiena
- určí slovní druhy - určí ohebné a neohebné slovní druhy - rozliší druhy podstatných jmen - ovládá základní pravopis velkých písmen - skloňuje podstatná jména, rozlišuje vzory a používá náležité tvary - zvládá pravopis zakončení podstatných jmen - rozlišuje vzory přídavných jmen - ovládá pravopis koncovek a změny hlásek při odvozování - vytvoří 2. i 3. stupeň i nepravidelné stupňování	**Jazyková výchova** - slovní druhy – ohebné a neohebné podstatná jména: - konkrétní, abstraktní - obecná, vlastní - pomnožná, hromadná, látková - vzory - skloňování přídavná jména: - druhy, vzory - skloňování - pravopis - stupňování	T, Dc, Pís, Di, Úz, Ps, Pp	VDO – Občanská společnost a škola: škola jako model otevřeného partnerství a demokratic. společenství MV – Stavba mediálních sdělení; Tvorba mediálních sdělení MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sděl

ČESKÝ JAZYK – 6. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - rozlišuje v textu druhy zájmen - skloňuje osobní zájmena - ovládá pravopis u já - rozlišuje v textu druhy číslovek - vytvoří spisovné tvary číslovek dva, oba, tři, čtyři - ovládá psaní číslovek řadových a zápis číselných údajů slovem - ovládá dané mluvnické kategorie sloves - rozpozná ve větě rozkazovací a podmiňovací způsob - správně používá čas přítomný, minulý a budoucí - určí ve větě základní větné členy - rozliší podmět a přísudek - ovládá pravopisnou shodu podmětu s přísudkem - znázorní graficky základní vztahy ve větě - rozliší větu jednoduchou a souvětí - určí věty hlavní a věty vedlejší - užívá základní spojovací výrazy a interpunkci v souvětí - používá jazykové příručky, orientuje se v nich - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu - uvědomuje si důležitost jazykové kultury - rozpozná zvukovou a písemnou podobu slov, správně - intonuje	zájmena: - druhy zájmen, skloňování zájmena já číslovky: - druhy číslovek a jejich užívání - skloňování číslovek dva, oba, tři, čtyři - psaní číslovek základních a řadových slovesa: - osoba, číslo, způsob, čas - slovesný tvar určitý a neurčitý - podmiňovací způsob přítomný a minulý - slovesný čas základní větné členy - přísudek - podmět vyjádřený a nevyjádřený - shoda podmětu (i několikanásobného) s přísudkem - skladební dvojice - věta jednoduchá a souvětí - nejobvyklejší spojovací výrazy - interpunkce v souvětí - seznámení s jazykovými příručkami a práce s nimi jazyk, jeho útvary zvuková stránka jazyka, hláskosloví - slovní přízvuk, zvuková stránka slova, věty, - výslovnost		OSV - Sociální rozvoj: komunikace (zákl. komunik. formy: e-mail, SMS) OSV – Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí: já jako zdroj info. o mně / druzí jako zdroj info. o mně / moje tělo OSV - Sociální rozvoj: mezilidské vztahy EVVO - Vztah člověka k prostředí; Zákl. podmínky života: ochrana přírody a chování v přírodě MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; fungování a vliv médií ve spol: práce s příručkami

ČESKÝ JAZYK – 6. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
			MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: média jako zdroj informací EVVO - Vztah člověka k prostředí OSV - Komunikace: základní dovednosti dobré komunikace VMEGS - Objevujeme Evropu; Evropa a svět nás zajímá: naše vlast a Evropa Z, D, Př, Ov, Hv
- dokáže jmenovat díla, která ho zaujala, umí je vlastními slovy představit - rozlišuje poezii a prózu, literární druhy a pojmy, umí užívat pojmy autor, spisovatel, básník, dramatik, - rozpozná pohádku klasickou a moderní - vyhledá ve slovnících, encyklopediích a na internetu význam pojmů epos, báje, pohádka, pověst – odliší je od sebe - je připraven empaticky prožívat situace vypravěče, postav a lyrického mluvčího, přijímat esteticko-ideové hodnoty textů, uvědomovat si a přijímat hodnotu kulturních kořenů a tradic, včetně literární, hodnoty mravní (humánnost mezilidských vztahů) a environmentální (ekologický poměr k přírodě) - dokáže uvést některá klasická díla a jejich autory - reprodukuje přečtený text a hodnotí hlavní postavy - chápe motiv cesty v základním i přeneseném významu slova - snaží se postihnout různé podoby vztahu mezi člověkem a zvířetem	**Literární výchova** - nabídka vhodných knih - co je literatura - rozdělení literatury na literární druhy a žánry - mýty, báje, pohádky a pověsti - klasická a moderní pohádka - kladný hrdina a záporná postava - hlavní představitelé píšící pohádky - charakteristika pověsti - rozdíl mezi pohádkou a pověstí - hlavní představitelé - interpretace ukázky knih - literatura a skutečnost - recitace - z české literatury 19. století: hl. představitelé - motiv cesty v poezii a próze - dobrodružná literatura pro děti a mládež	Pís, Úz Úz, Mos, Čd, R, PS, Pp, Č	OSV – Sociální rozvoj – Mezilids. vztahy: empatie a pohled na svět očima druhého OSV – Sociální rozvoj – Komunikace: řeč těla, význam zvuků a slov, cvič. pozorování, empatického a aktivního naslouchání, dovednost pro verb. i neverb. sdělování, specific. komunik. dovednosti (monologické formy – téma „rétorika“) OSV – kooper., kompetice MKV – Kulturní diference - Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita, Princip soc. smíru a solidarity

ČESKÝ JAZYK – 6. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
- čte s porozuměním, ve čtení hlasitém frázuje podle smyslu sdělení, dokáže samostatně nebo s pomocí učitele řešit interpretační úkoly - dokáže v textu poznat a vlastními slovy esteticky hodnotit významy přirovnání, personifikace a apostrofy, popř. další estetické kvality jazyka textu, - chápe podstatu literární fikce a její vztah ke skutečnosti - umí vyjádřit adekvátním způsobem určitý estetický soud (názor, proč se mu literární dílo líbí, nebo nelíbí) - uvědomuje si rozdíl umělecké literatury a věcné literatury, umí porovnat umělecké a jiné ztvárnění téže látky, různá umělecká ztvárnění téhož námětu, - umí samostatně reprodukovat děj epických textů, vlastními slovy charakterizuje vypravěče, interpretuje základní funkce a významy postav, prostředí, událostí.	- svět lidí a svět zvířat - humoristická próza pro děti a mládež - nonsensová literatura **Opakování učiva 6. ročníku**		MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: rozlišování zábavních prvků sděl. od informativních OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita: rozvoj zákl. rysů kreativity MV – Interpretace vztahu med. sděl a reality MV – Vnímání autora med. sděl.

ČESKÝ JAZYK - 7. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - předvede samostatný souvislý projev (ústní i písemný), vypravování - zaujme svým vypravováním spolužáky - při písemném i mluveném projevu používá vhodná slova - komunikuje kultivovaně, výstižně, volí vhodné jazykové prostředky - vyhledává hlavní myšlenky textu - popíše výrobek, umělecké dílo, pracovní postup - vystihne povahu člověka, schopnosti, zájmy - rozliší charakteristiku vnitřní a vnější - využívá rčení, pořekadla, přísloví, přirovnání - zpracuje výtah z odborného textu - formuluje ústní a písemnou žádost - sestaví strukturovaný životopis - prohlubuje poznatky o vhodných jazykových prostředcích - navazuje na získané znalosti - ovládá pravopis lexikální, tvaroslovný, skladební - rozlišuje a určuje slovní druhy - odvozuje tvary podstatných a přídavných jmen - skloňuje jména v regionu - využívá znalosti o podstatných jménech konkrétních, abstraktních, hromadných, pomnožných, látkových - zvládá pravopis velkých písmen – vlastní jména - určí zkratky, zkratková slova) - složeniny, spřežky - rozliší, skloňuje jmenné tvary	**Opakování učiva 6.ročníku** - zjištění znalostí **Komunikační a slohová výchova:** - slohové útvary - praktické formy slohu - vypravování - popis – uměleckých děl, výrobků, pracovního postupu, užití odborných názvů - líčení, charakteristika, životopis - žádost, pozvánka, výtah – výpisky **Jazyková výchova:** - tvarosloví slovní druhy – ohebné , neohebné - odchylné tvary podstatných jmen - jazykové příručky - vlastní jména, pravopis - slovesa, rod, obtížnější slovesné tvary - sponová, fázová, způsobová slovesa - význam slov, sousloví rčení - slova jednoznačná, mnohoznačná - synonyma, homonyma, antonyma - slovní zásoba, tvoření slov - skladba, stavba větná, VD, VJ, VE, druhy vět	Pís, Úz Sú, Mos, Ps, Pp, Pís T, Dc, Di, Pís, Ps, Úz, Pp	Všechny předměty OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj VDO - Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VGMES – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané MKV – Kulturní diference, Lidské vztahy, Multikulturalita EVVO – Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy ŽP, Vztah člověka k prostředí MV – Kritické čtení, Interpretace, Stavba a tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

ČESKÝ JAZYK - 7. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
- rozliší, skloňuje jmenné tvary - skloňuje, stupňuje přídavná jména - vyhledává, určuje zájmena - nepoužívá nadbytečně zájmena ukazovací v projevu - určuje a užívá spisovné tvary podmiňovacího způsobu - určí slovesné kategorie, rozlišuje rod - rozliší druh přísudku - chápe význam slova, odborných výrazů - rozliší větu hlavní a vedlejší, rozvíjející větné členy - orientuje se v různých typech vedlejších vět - respektuje při písemném dělení slov kořeny slov - pozná prostředky charakteristické pro jednotlivé věty - vyhledává a určuje základní větné členy (slovní druh) - rozlišuje typy přívlastků, příslovečného určení - rozpozná VJ, VD, VE, určí ZSD, RVČ - rozlišuje větu hlavní, vedlejší - ovládá interpunkci ve větě jednoduché, v souvětí - nahrazuje větné členy vedlejšími větami - vyhledává spojovací výrazy	- ZVČ, RVČ, holé, rozvité, několikanásobné - tvoření vět, stavba textová - zjištění znalostí	Ú, Čd, Č	
- používá literaturu jako zdroj prožitků a poznání - vyhledává ve slovnících, encyklopediích a internetu význam pojmů fantazie, sci-fi, povídka, román, prozaik, žurnalista, dramatik – odliší je od sebe - chápe význam fantazie - uvědomuje si význam slova přátelství a láska - snaží se vysvětlit význam historie a starých příběhů - reprodukuje přečtený text, hodnotí hlavní postavy - chápe potřebu humoru	**Literární výchova:** - nabídka vhodných knih - školní četba, individuální četba - interpretace ukázek knih - V krajinách fantazie, O přátelství a lásce, Staré příběhy - Nikdy se nevzdávej, Jak jsem potkal lidi - S úsměvem jde všechno lépe - lyrika, epika, báje, pověst, legenda, drama, - oblíbený hrdina, jednání dětských hrdinů, lidské vztahy - román, vzpomínková próza, sci-fi - fantazie **Opakování učiva 7.ročníku**		

ČESKÝ JAZYK - 8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - předvede samostatný souvislý projev /ústní i písemný/ - komunikuje kultivovaně, volí vhodné jazykové prostředky - vypracuje výklad s pomocí osnovy, používá vhodně odborné výrazy - vypracuje výtah, rozlišuje důležité, orientuje se v textu - rozliší charakteristiku vnější a vnitřní - zpracuje osnovu, procvičí subjektivně zabarvený popis - zpracuje úvahu na vhodné téma, uplatní vlastní zkušenosti, názory, postoje - odlišuje prvky vypravování, líčení , popisu… - používá vhodné jazykové prostředky pro jednotlivé slohové útvary - navazuje na získané znalosti - má přehled o slovanských jazycích - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu - porozumí slovům cizího původu, nahrazuje je slovy domácími - výslovnost přejatých slov - ukázky slovanských jazyků - využívá Pravidla českého pravopisu, Slovník spisovné češtiny, jazykových příruček, dalších slovníků - rozpozná hlavní způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - tvoří správné tvary podstatných jmen přejatých - zařadí sloveso do třídy a ke vzoru, určí slovesný vid - rozlišuje VJ, VD, VE - určí větný člen, rozliší větu hl.,vedlejší, určí druh VV	**Opakování učiva 7. ročníku** - zjištění znalostí **Komunikační a slohová výchova:** - slohové útvary - charakteristika literární postavy - subjektivně zabarvený popis, líčení - výklad, výtah - citát - úvaha - shrnutí o slohu **Jazyková výchova:** - obecné výklady o českém jazyce - slovanské jazyky, útvary českého jazyka - nauka o slovní zásobě - slovní zásoba, tvoření slov - slova přejatá, pravopis, výslovnost - tvarosloví - nepravidelnosti ve skloňování podstatných jmen - skloňování obecných jmen přejatých - skloňování cizích vlastních jmen - zájmena týž, tentýž - slovesné třídy a vzory, slovesný vid, kmen, tvary - pravopis koncovek jmen a sloves - skladba	Pís, Ú Sú, Mos, Ps, Pp, Pís Pís, Ú, Mos, Ps, Pp,P	Všechny předměty OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj VDO - Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VGMES – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané MKV – Kulturní diference, Lidské vztahy, Multikulturalita MV – Kritické čtení, Interpretace, Stavba a tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

ČESKÝ JAZYK - 8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
- určuje poměry mezi větami hlavními a v několikanásobném větném členu - odděluje vedlejší věty vložené do vět - pololetní a závěrečné shrnutí učiva	- stavba větná, VJ, VD, VE, zápor - základní a rozvíjející větný člen - souvětí souřadné a podřadné - významové poměry, druhy vedlejších vět - souřadně spojené věty vedlejší - větné členy v přístavkovém vztahu - znázornění stavby věty jednoduché - tvoření vět, stavba textová - zjištění znalostí		OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj VDO - Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- používá literaturu jako zdroj poznání - vyhledává ve slovnících, encyklopediích, na internetu význam pojmů - seznámí se s díly starší české i světové literatury, jejími představiteli, uvědomí si význam lidové slovesnosti - charakterizuje základní literární směry, porovnává tvorbu autorů, má vlastní názor a úsudek - uvědomuje si význam a důležitost humoru v lidském životě - rozliší epickou a lyrickou poezii - zaujme postoj ke konfliktním situacím vyplývajícím z jednání literárních postav - pracuje s různými informatikami - sleduje kulturní dění - interpretuje dílo, zaujme posluchače	**Literární výchova:** - nabídka vhodných knih - starší česká literatura, bible - významová a tvarová výstavba textu - lyrika, epika, drama, bajka, román, povídka - literatura romantismu - moderní literatura - humoristická literatura - texty zaměřené na práci s jazykem, ozvláštnění - sci-fi - kontrast v literatuře - citát, recitace, interpretace **Opakování učiva 8.ročníku**	Čd, Č, P,	VGMES – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané MKV – Kulturní diference, Lidské vztahy, Multikulturalita EVVO – Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy ŽP, Vztah člověka k prostředí MV – Kritické čtení, Interpretace, Stavba a tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

ČESKÝ JAZYK - 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - předvede samostatný souvislý projev, písemný i ústní, dbá na jazykovou správnost, vhodnost a přiměřenost, vyjadřuje se jasně, výstižně, přiměřeně situaci - rozliší slohové útvary a postupy, zdokonaluje se v nich, vhodně je kombinuje - umí vyjádřit své názory kultivovaným způsobem - popíše složitější pracovní postup - vystihne povahu člověka, schopnosti, zájmy - zpracuje osnovu, volí vhodné jazykové prostředky - zpracuje úvahu, uplatní zkušenosti, názory, postoje - připraví krátký proslov - podílí se na diskusi - respektuje interpunkci i ve větších stylistických projevech - orientuje se v různých slohových útvarech a využívá vhodné slovní zásoby - člení text do odstavců podle osnovy - pracuje s odborným textem - navazuje na získané znalosti - orientuje se ve slovanských jazycích, v etapách vývoje českého jazyka, rozlišuje útvary jazyka - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu - zná příklady obohacování slovní zásoby, zásady tvoření slov - správně třídí slovní druhy, vědomě jich používá, správně skloňuje - ke své práci využívá jazykové příručky - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	**Opakování učiva 8.ročníku** - zjištění znalostí **Komunikační a slohová výchova:** - vypravování, popis, charakteristika, úvaha, výklad, výtah, proslov, - tiskopisy, životopis - diskuze - publicistické útvary - souhrnné poučení o slohu **Jazyková výchova:** - slovanské jazyky, vývoj českého jazyka - útvary českého jazyka - tvoření slov, slovní zásoba - význam slova - tvarosloví, slovní druhy, skloňování - slovníky, příručky (Etymologický slovník, Slovník spisovné češtiny…) - zvuková stránka jazyka - pravopis koncovek jmen a sloves - psa ní velkých písmen	Pís, Úz T, Di, Pís, Ps, Úz, Pp T, Úz, Mos, R, Ps, Pp	Všechny předměty OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj VDO - Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VGMES – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané MKV – Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity EVVO – Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy ŽP, Vztah člověka k prostředí MV – Kritické čtení, Interpretace, Stavba a tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

ČESKÝ JAZYK - 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - rozlišuje významové vztahy ve větě a souvětí - zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě i souvětí - určuje věcný význam slov - zná tvaroslovný pravopis - zná úskalí přídavných jmen přivlastňovacích - užívá příslovečné spřežky - určuje druhy vět, pravopis různých druhů vět - vyhledá zápor ve větě - určuje větné členy - pozná rozdíl ve stavbě věty a souvětí - pozná věty se sponovým slovesem - vyhledá rozdíl mezi VJ a VD - zná pravopis ve shodě přísudku s podmětem, interpunkci různých přívlastků - určuje věty hlavní a vedlejší, závislé, řídící - určuje souvětí souřadné, podřadné - určí počet vět hlavních v souvětí - specifikuje významový poměr mezi větami hlavními, významový poměr větných členů - pozná výskyt složitého souvětí v odborném textu - zná pravopis řeči přímé, pořádek slov ve větě české	- skladba, věta, větný člen, souvětí - samostatný větný člen, osamostatněný větný člen, elipsa - čárka ve větě, v souvětí - tvoření vět - hlavní zásady českého slovosledu, zápor - stavba textová – souvětí souřadné, s více než dvěma větami - vsuvka - prostředky návaznosti v jazykových projevech		Všechny předměty OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj VDO - Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VGMES – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané MKV – Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity
- používá literaturu jako zdroj poznání a prožitků - uceleně reprodukuje přečtený text, vlastními slovy interpretuje smysl díla - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní - rozlišuje základní literární žánry, literární směry - orientuje se ve struktuře textu - má přehled o významných představitelích české a světové literatury	**Literární výchova:** - nabídka vhodných knih - vypravěčství - literatura o dospívání a péči o teenagery - moderní divadelní a písňové texty - moderní poezie - sci-fi a vizionářská literatura **Opakování učiva 9.ročníku**	Úz, Mos, R, Ps, Pp, ptojekt	EVVO – Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy ŽP, Vztah člověka k prostředí MV – Kritické čtení, Interpretace, Stavba a tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

5.1.2 ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Pomáhá snižovat jazykové bariéry, a přispívá tak ke zvýšení pohybu jednotlivců jak v osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a snášenlivosti a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.
Vzdělávání v anglickém jazyce předpokládá dosažení úrovně A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Úroveň A 2

Rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho/jí bezprostředně týkají (osobní, rodina, nakupování, místopis, zaměstnání, …). Dokáže komunikovat prostřednictvím jednoduchých a běžných promluv, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Umí jednoduchým způsobem popsat svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se nejnaléhavějších potřeb mluvčího.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

S vyučovacím předmětem začínají žáci ve 3. ročníku. V tříhodinové (popř. čtyřhodinové) dotaci týdně v ročníku v jeho výuce pokračují až do 9. třídy.

Výuka může probíhat i v tzv. blocích žáků různých ročníků, pokud to možnosti a potřeby žáků vyžadují. Do skupin mohou být žáci zařazováni s ohledem na tempo, které bezpečně zvládají.

Výuka směřuje k praktickým dovednostem. Náročnost a rozsah učiva, použitého jako prostředku k dosažení těchto dovedností volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Výuka anglického jazyka v základní škole směřuje spíše k jeho praktickému používání jako komunikačního prostředku. Získávání praktických dovedností je zaměřeno na pět základních oblastí cizího jazyka – **Poslech, Rozhovory, Samostatný ústní projev, Čtení, Psaní.**

Na I. st. ZŠ (3. - 5. roč.) představuje výuka anglického jazyka úvod do cizojazyčného vzdělávání. Probouzí u žáků zájem o studium cizího jazyka a o vytváření kladného vztahu k tomuto předmětu. Pozornost se soustřeďuje na osvojení zvukové podoby jazyka a o zvládnutí vztahů mezi zvukovou a grafickou stránkou na podkladě rozvíjení základů řečových dovedností, na první seznámení s některými typickými jevy života a kultury zemí příslušné jazykové oblasti. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života přiměřených jejich věku. Dovednosti porozumět vyslechnutému sdělení a ústně se vyjadřovat jsou nadřazeny dovednostem číst a písemně se vyjadřovat. Výklad prvků gramatického systému je omezen na nezbytné minimum, slovní zásoba je volena na základě frekvence a zájmu dětí tohoto věku. Metody a formy práce jsou založeny na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých činnostech a hře. Výuka je výrazně propojena s mateřským jazykem, také s hudební, pohybovou a dramatickou výchovou (hraní rolí, improvizace, nahrávky, říkanky, básničky, písničky, …). Zařazovány jsou i vhodné programy na PC, na internetu. Významnou úlohu tvoří i rozvíjení fantazie žáků, podněcování a oceňování jejich aktivity a invence (důvtip, vynalézavost, nápad), jejich tvůrčí přístup k činnostem.

Na II. st. ZŠ (6. - 9. roč.) vzrůstají nároky na osvojování cizího jazyka jako prostředku dorozumívání a prostředku získávání dalších poznatků. Rozvíjejí se všechny řečové dovednosti, čtení a písemné vyjadřování nabývá významu. Pracuje se s autentickými materiály různého druhu (tištěnými, audiovizuálními), zařazuje se integrované (sjednocující) používání cizího jazyka v kombinaci s PC a internetem. Prohlubuje se povědomí žáků o kultuře cizích (zejména evropských) zemí. Využívá se spolupráce při vyučování. Vyučující vhodně využívá odlišností žáků v různých individuálních i skupinových činnostech. Je podporováno rozvíjení komunikačních dovedností žáků navazováním kontaktů s anglicky hovořícími osobami v zahraničí zejména prostřednictvím internetu a osobními kontakty (zájezdy, partnerské školy, rodilí mluvčí). Významná je motivace žáků k výuce Dalšího cizího jazyka.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Anglický jazyk

Kompetence k učení
- vést žáky k odpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich budoucnost
- připravovat je na celoživotní učení
- vysvětlovat smysl a cíl učení na praktických příkladech blízkých žákovi
- posilovat pozitivní vztah k učení
- učit žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- používat při hodnocení ve zřetelné převaze pozitivní navození
- učit práci s chybou
- učit trpělivosti, povzbuzovat

Kompetence k řešení problémů
- učit žáky nebát se problémů, brát je jako výzvu
- vytvářet praktické problémové úkoly, učit žáky je prakticky řešit
- podporovat různé přijatelné způsoby řešení problému
- podporovat samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporovat skupinovou práci při řešení problému
- podporovat využívání moderní techniky při řešení problému

Kompetence komunikativní
- podporovat různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy a světa
- klást důraz na kulturní úroveň komunikace
- podporovat integrované používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- učit žáky publikovat a předvádět své názory a myšlenky (školní časopis, web, …)
- vést žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci své osoby a školy na veřejnosti
- připravovat žáky ke zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- učit žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- učit žáky neslovní komunikaci

Kompetence občanské
- odmítat projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- vést žáky k sebeúctě a k úctě k druhým
- sledovat chování žáků, včas přijímat účinná opatření
- vést žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí
- nabízet žákům vhodné aktivity (sportovní, kulturní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům, uplatňovat prvky kladné motivace

Kompetence sociální a personální
- vyvažovat frontální, skupinovou výuku a kooperativní vyučování
- podporovat inkluzi (začlenění), volit formy práce, které spojují různorodý kolektiv třídy
- umožňovat vzájemnou inspiraci
- umožňovat dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu
- učit žáky pracovat v týmech, vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku zdařilé a výkonné spolupráce
- rozvíjet schopnosti žáků v týmu zastávat různé role
- učit žáky kriticky hodnotit práci, význam týmu, svoji práci a význam v týmu a práci a význam ostatních členů týmu
- podporovat vzájemnou pomoc žáků, vytvářet situace, kdy se žáci vzájemně podporují
- upevňovat v žácích vědomí ke spolupráci, kterou lze naplňovat osobní i společné cíle
- podporovat integraci žáků se SVP do třídních kolektivů
- netolerovat projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- podporovat koedukovanou výchovu dětí

Kompetence pracovní
- vést ke kladnému vztahu k práci
- vytvářet při výuce podnětné a tvořivé prostředí, měnit pracovní podmínky, vést žáky k adaptaci na nové pracovní podmínky
- posilovat u žáků snahu k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia, k volbě povolání
- uvádět lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládnutí cizího jazyka

Kompetence digitální
- motivovat žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- využívat online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat
- vést žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů
- vést žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- vést žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)
- vést žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- vést žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- vést žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi
- vést žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formam

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO)

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

žák

CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně

CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal

CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu

CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu

CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení

CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

Očekávané výstupy – 2. období

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností

CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností

CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

MLUVENÍ

žák

CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů

CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje

CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk

CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM
žák
CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
PSANÍ
žák
CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

Učivo

- **zvuková a grafická podoba jazyka –** fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- **slovní zásoba –** žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem
- **tematické okruhy** – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí
- **mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

2. stupeň
Očekávané výstupy
POSLECH S POROZUMĚNÍM
žák
CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby

MLUVENÍ
žák
CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM
žák
CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ
žák
CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Učivo

- **zvuková a grafická podoba jazyka** – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby
- **slovní zásoba** - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem
- **tematické okruhy** – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí
- **mluvnice** – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

ANGLICKÝ JAZYK – 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal - s vizuální oporou rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu - s vizuální oporou rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení - píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy - seznámí se s fonetickými znaky - získá základní výslovnostní návyky - rozliší zvukovou a grafickou podobu probíraných slov - užívá základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů - používá abecední slovník učebnice - pozdraví, rozloučí se, osloví osoby, ve formuláři vyplní jméno, bydliště, věk - vyjmenuje anglickou abecedu, udá svou národnost - hláskuje svoje jméno - pojmenuje školní potřeby, udá jejich barvu, počet, počítá do dvanácti	**POSLECH S POROZUMĚNÍM** **Zvuková a grafická podoba jazyka** - fonetické znaky (pasivně) - základní výslovnostní návyky **MLUVENÍ/ ČTENÍ S POROZUMĚNÍM** **Tematické okruhy** - Introduction - My Classroom	Dc, Mos, Ps, T, Úz Dc, Mos, Ps, T, Úz	Čj, M, Prv Čj, M, Prv VMEGS Evropa a svět nás zajímá – život dětí v jiných zemích, život Evropanů Objevujeme Evropu a svět – styl života v evropských rodinách Evropa a svět nás zajímá – lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy OSV Sebepoznání a sebepojetí – moje tělo

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
- pojmenuje části lidského těla, vyjádří velikost, délku - pojmenuje běžné oblečení - představí členy rodiny - pojmenuje místnosti v bytě a jejich běžné vybavení - pojmenuje hračky, vyjádří jejich polohu předložkami v, na, vedle - pojmenuje běžná zvířata, jejich části těla - pojmenuje tradiční vánoční předměty, zazpívá vánoční - písně, napíše jednoduché blahopřání - rozlišuje jednotné, množné číslo podstatných jmen - časuje sloveso to be, have got pro 1., 2., a 3. j. č. - rozliší určitý a neurčitý člen - užívá vazbu there is / there are s předložkami in, on, under, next to, between, dokáže určit polohu předmětu - tvoří věty se zájmenem this - vyjádří, že má někdo něco rád nebo něco jí	- My family - My home (toys) - My room - Me and my friends - My pets - At Christmas **PSANÍ** - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov **SLOVNÍ ZÁSOBA** - Greetings, international words, colours, numbers, alphabet, my classroom – things, my family (describing people), my home (rooms, country, town, village), my room (toys, furniture), my friends (parts of the body, hair, face), my pets, Christmas **MLUVNICE** - množné číslo podstatných jmen - jednotné číslo sloves *to be* a *to have got* (oznamovací, tázací věta, krátká odpověď, zápor) - určitý a neurčitý člen - vazba *there is, there are* - užívání předložek *in, on, under, next to, between* a zájmena this - sloveso like, sloveso eat **Opakování učiva 3. ročníku**	Dc, Mos, Ps, T, Úz	VMEGS Objevujeme Evropu a svět – styl života v evropských rodinách Evropa a svět nás zajímá – lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele - rozumí slovům a jednoduchým větám - rozumí jednoduchému poslechovému textu - sdělení jsou pronášena pomalu a zřetelně, s pečlivou výslovností a vizuální oporou - se zapojí do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá - pozdraví, představí se, zeptá se na jméno, národnost, věk, jak se daří, tvoří množné číslo podstatných jmen, popíše předmět, velikost, barvu, polohu, vyjmenuje anglickou abecedu, hláskuje jméno, pracuje se slovníky, reaguje na pokyny učitele, časuje sloveso to be v obou číslech - představí rodinu (popíše části těla, oblečení, povolání) - popřeje k narozeninám - vyjádří právě probíhající běžné domácí činnosti - popíše domov, hovoří o domácích činnostech - vyjádří oblibu činností - určí celé hodiny, vyjmenuje dny v týdnu, měsíce - počítá do dvaceti, počítá do sta - vyjmenuje roční období, zeptá se na počasí, určí počasí	**OPAKOVÁNÍ UČIVA 3. ROČNÍKU** **POSLECH S POROZUMĚNÍM** **Tematické okruhy:** domov, rodina, škola, volný čas, zvířata, lidské tělo, bydliště, zvířata, příroda, počasí **MLUVENÍ** **Osvojovaná témata:** domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí - Introduction - My hobbies - My favourite food and drink - Leisure time activities - My school - Clothes - People - Easter	DC, Di, T, PP, ŘR, Ú, Ps	Čj, M, Prv OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj VMEGS Evropa a svět nás zajímá – život dětí v jiných zemích, život Evropanů Objevujeme Evropu a svět – styl života v evropských rodinách Evropa a svět nás zajímá – lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy EVVO - ekosystémy

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života - používá základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů - pracuje se slovníkem - užívá osobní a přivlastňovací zájmena - časuje sloveso to be ve všech osobách - tvoří věty se slovesy to be, like, can - tvoří oznamovací, tázací věty, krátké odpovědi, zápor - formuluje otázky a odpovídá na ně - tvoří věty se zájmeny this, that, these, those - užívá ve větách spojku because - tvoří věty s gerundiem - správně užívá přítomné časy - vyjádří právě probíhající běžné domácí činnosti - správně používá předložky at, in, on - upevňuje si znalost pořádku slov ve větě	**ČTENÍ S POROZUMĚNÍM** **Osvojovaná témata** – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, bydliště, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí **PSANÍ** - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov **SLOVNÍ ZÁSOBA** - domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí **MLUVNICE** - základní gramatické struktury a typy vět - osobní a přivlastňovací zájmena (j.č. i mn. č.) - slovesa *to be, to have got, can, like* ve všech osobách (oznamovací, tázací věta, krátká odpověď, zápor) - přivlastňování věcí - slova *whose, this, that, these, those, because* - vazba *like + - ing* (oznamovací, tázací věta, odpověď, zápor) - přítomný čas prostý - přítomný čas průběhový - předložky *at, in, on* **OPAKOVÁNÍ UČIVA 4. ROČNÍKU**		VMEGS Objevujeme Evropu a svět – styl života v evropských rodinách Evropa a svět nás zajímá – lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy EVVO Ekosystémy

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele - rozumí slovům a jednoduchým větám - rozumí jednoduchému poslechovému textu - sdělení jsou pronášena pomalu a zřetelně, s pečlivou výslovností a vizuální oporou - se zapojí do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá - popíše druhy filmu a literatury - ovládá dialogy při nakupování – jednoduché fráze - popíše umístění obchodů - vyjmenuje měsíce a vyjádří měsíc narození různých osob - orientuje se v dialozích na téma oslava narozenin a tvoří jednoduché věty v minulém čase - rozlišuje a popíše zvířata a jejich prostředí - zeptá se na pravidelně konané činnosti a odpoví - jednoduše popíše pravidla hry - vyjmenuje světadíly - sdělí a zeptá se na místo, kde žije - vyjmenuje, popíše a určí místo původu několika zvířat	**OPAKOVÁNÍ UČIVA 4. ROČNÍKU** **POSLECH S POROZUMĚNÍM** **Tematické okruhy:** Introduction, Shopping, Birthday, Animals, In the Past, Leisure Time Activities, Holiday, Countries and Continents, Final Revision **MLUVENÍ** **Osvojovaná témata:** Introduction, Shopping, Birthday, Animals, In the Past, Leisure Time Activities, Holiday, Countries and Continents, Final Revision Shopping Birthday Animals Countries and Continents	DC, Di, T, PP, ŘR, Ú, Ps	Čj, M, Prv, Vl, Vv, Hv MKV Multikulturalita VMEGS Evropa a svět nás zajímá VDO Principy demokracie VMEGS Objevujeme Evropu a svět EVVO Ekosystémy

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - zeptá se druhé osoby, kde byla v danou dobu, zda někde byla, jak se jí něco líbilo, a na totéž odpoví - zeptá se na datum narození a odpoví - zeptá se druhé osoby, co dělala v danou dobu a zda dělala určitou činnost, na totéž odpoví kladně nebo záporně - vypráví o minulosti, rozlišuje minulost a přítomnost - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života - používá základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů - pracuje se slovníkem	**ČTENÍ S POROZUMĚNÍM** **Osvojovaná témata** – Shopping, Birthday, Animals, In the Past, Leisure time activities, Holiday, Countries and continents, Final revision **PSANÍ** - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov **SLOVNÍ ZÁSOBA** – school subjects, daily routine, jobs, films and books, months, farm animals, time expressions, sports, holiday activities, countries	DC, Di, T, PP, ŘR, Ú, Ps	VMEGS Objevujeme Evropu a svět

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - časuje sloveso *to be, to have got, can, like* ve všech osobách - tvoří věty se slovesy *to be, to have got, like, can* - tvoří oznamovací, tázací věty, krátké odpovědi, zápor - formuluje otázky a odpovídá na ně - správně užívá přítomné časy a čas minulý prostý - vyjádří činnosti právě probíhající, pravidelné, minulé, plánované - tvoří věty s rozkazem a zákazem - tvoří věty s modálním slovesem *have to* - tvoří věty s příslovci - správně používá řadové číslovky a množné číslo - podstatných jmen	**MLUVNICE** - slovesa to *be, to have got (i zkrácené tvar), can, like* ve všech osobách (oznamovací, tázací věta, krátká odpověď, zápor) - přítomný čas prostý (oznamovací, tázací věta, krátká odpověď, zápor), nepravidelné tvary - přítomný čas průběhový (oznamovací, tázací věta, krátká odpověď, zápor) - vyjádření blízké budoucnosti - minulý čas prostý – sloveso *to be* ve všech osobách (oznamovací, tázací věta, krátká odpověď, zápor) - minulý čas prostý – pravidelná a některá nepravidelná slovesa - rozkaz a zákaz - sloveso *have to* - příslovce a výrazy vyjadřující opakovanost - předložky místa, času, předložkové vazby - nepravidelné množné číslo podstatných jmen - řadové číslovky **OPAKOVÁNÍ UČIVA 5. ROČNÍKU**		

ANGLICKÝ JAZYK – 6.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - rozumí informacím v jednoduchých (přiměřených) poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - zachytí konkrétní informace číselné i nečíselné povahy (např. o osobách, prostředí, v němž žije, každodenních činnostech a potřebách, způsobu života) v pomalu a zřetelně pronášeném jednoduchém projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - zapojí se pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů - formuluje pozvání a na pozvání reaguje - domluví se na tom, co bude dělat, kam půjde, a na podobné výpovědi reaguje - sdělí, co se mu líbí/nelíbí, co si přeje/nepřeje - poskytne a zjsistí informace týkající se běžných témat v každodenních situacích (např. sdělí informace o sobě, svých přátelích a rodině …) - mluví i sobě, své rodině, kamarádech, škole, volné čase, nakupování a dalších osvojovaných tématech - pohovoří krátce na osvojené téma - vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - je schopen vytvořit jednoduchý příběh za použití slovní zásoby týkající se osvojovaných témat - rozumí pokynům vyučující při práci ve třídě a dokáže na ně reagovat	**OPAKOVÁNÍ UČIVA 5. ROČNÍKU** **POSLECH S POROZUMĚNÍM** **Tematické okruhy:** představování, osobní údaje, škola, třída, školní potřeby, školní i volnočasové aktivity, sporty, rodina, členové rodiny, vzhled osob, slavné osobnosti, program dne, čas a datum, dům a byt, domácí práce, reálie anglicky mluvících zemí, písně, básně **zvuková podoba jazyka** - slovní a větný přízvuk, intonace **MLUVENÍ** **Osvojovaná témata:** formální a neformální pozdrav, rozloučení, seznamování, představování, hláskování, číslovky, barvy, měsíce, anglická abeceda, Londýn, názvy některých států, národnosti, osobní údaje, volný čas, volnočasové aktivity, škola a třídní klima, školní kluby, rodina, New York, popis osoby, slavné osobnosti, program dne, školní rozvrh, určování času, školní kluby, dům, domov, domácí práce, povinnosti, okolí bydliště – popis, zvířata, člověk a jeho popis, oblečení, obchody, produkty, nakupování, ceny **zvuková podoba jazyka** – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti**,** slovní a větný přízvuk, intonace	Pú, V, Ps, P Úz, Řr, V, Ps	Čj, Z OSV – Komunikace, Kooperace a kompetice VMGES – Evropa a svět nás zajímá MKV – Multikulturalita Z MV – Stavba mediálního sdělení OSV – Rozvoj schopností poznávání, popis osob na základě vizuálních materiálů; Seberegulace a sebeorganizace, popis režimu dne Kultura – Halloween, Christmas, St. Valentine´s Day, Easter – pracovní listy

ANGLICKÝ JAZYK – 6.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - najde konkrétní informace číselné i nečíselné povahy (např. o osobách, prostředí, v němž žije, každodenních činnostech a potřebách, způsobu života) v jednoduchém textu vztahujícím se k tématům, se kterými se může běžně setkat ve svém životě - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - porozumí obsahu krátkého a jednoduchého textutákajícího se každodenních témat (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující obsah daného textu) - odvodí z kontextu význam neznámých slov, která se vyskytují v jednoduchém textu nebo zjednodušené četbě - porozumí běžným označením a nápisům na veřjných místech, která se týkají např. orientace, upozornění, varování, zákazu, časových údajů	**ČTENÍ S POROZUMĚNÍM** **Osvojovaná témata:** formální a neformální pozdrav, rozloučení, seznamování, představování, hláskování, číslovky, barvy, měsíce, anglická abeceda, Londýn, názvy některých států, národnosti, osobní údaje, volný čas, volnočasové aktivity, škola a třídní klima, školní kluby, rodina, New York, popis osoby, slavné osobnosti, program dne, školní rozvrh, určování času, školní kluby, dům, domov, domácí práce, povinnosti, okolí bydliště – popis, zvířata, člověk a jeho popis, oblečení, obchody, produkty, nakupování, ceny **zvuková podoba jazyka** – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti**,** slovní a větný přízvuk, intonace	Č, V, Řr, Ps, Pú	Čj OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogu); Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, empatie, pohled na svět očima druhého)
- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - zapíše/doplní informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají jeho osoby, rodiny a kamarádů, předmětů nebo činností, které běžně vykonává - vyplní identifikační kartu - napíše nákupní seznam - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	**PSANÍ** - grafická podoba jazyka, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	Pís, T, Dc, Pú, P, Di, Ps Pís, T, Úz	MV – Stavba mediálního sdělení
- používá dostačující slovní zásobu k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, pracuje se slovníkem	**SLOVNÍ ZÁSOBA** formální a neformální pozdrav, rozloučení, seznamování, představování, číslovky, barvy, měsíce, anglická abeceda, názvy států, národnosti, osobní údaje, volný čas, volnočasové aktivity, škola, třída, školní pomůcky, školní kluby, rodina, popis osoby, program dne, školní rozvrh, určování času, školní kluby, dům, domov, domácí práce, povinnosti, okolí bydliště – popis, zvířata, oblečení, obchody, produkty, nakupování, ceny		

ANGLICKÝ JAZYK – 6.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - používá gramatické jevy k realizaci svého komunikačního záměru - zná základy probraných gramatických jevů	**MLUVNICE** **REVISION** - slovesa to *be, to have got (i zkrácené tvar)* - *can, like* ve všech osobách (oznamovací tázací věta, krátká odpověď, zápor) - přítomný čas prostý (oznamovací, tázací věta, krátká odpověď, zápor), nepravidelné tvary - přítomný čas průběhový (oznamovací, tázací věta, krátká odpověď, zápor) - vyjádření blízké budoucnosti - minulý čas prostý – sloveso *to be* ve všech osobách (oznamovací, tázací věta, krátká odpověď, zápor) - minulý čas prostý – pravidelná a některá nepravidelná slovesa - rozkaz a zákaz - sloveso *have to* - příslovce a výrazy vyjadřující opakovanost - předložky místa, času, předložkové vazby - nepravidelné množné číslo podstatných jmen - řadové číslovky	Úz, Pís, T	

ANGLICKÝ JAZYK – 6.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - používá gramatické jevy k realizaci svého komunikačního záměru - uvědoměle používá probrané gramatické jevy - propojuje základní komunikativní dovednosti s probranými gramatickými jevy - vyjádří, že někdo něco vlastní, nebo se na o zeptá - někomu něco přikáže a zakáže - vyjádří, že někdo něco umí, nebo neumí - vyjádří, že někdo něco musí, nemusé - požádá o svolení, zda něco smí udělat - vyjádří, že se někde něco vyskytuje, nebo nevyskytuje - zeptá se a popíše, co kdo dělá právě v tuto chvíli - mluví o opakujících se činnostech - mluví o předmětech blízkých a vzdálených - ptá se na události v minulosti	**MLUVNICE** **PRESENTATION** - základní rozkazy - člen určitý a neurčitý - tvary sloveso to be - pravidelné a nepravidelné množství - předložky next to, between, opposite - WH questions - have got, has got - přídavná jména a příslovce - zájmena v pozici předmětu - řadové číslovky - přítomný čas prostý - časová příslovce - zjišťování časových údajů - přivlastňování - there is/there are - předložky místa - přivlastňovací zájmena - sloveso must, have to - přítomný čas průběhový - can/can´t - How much … ? - fonetický přepis známých slov - základní pravidla výslovnosti větných celků - pravopis – psaní malých a velkých písmen, dělení slov a základy interpunkce **OPAKOVÁNÍ UČIVA 6. ROČNÍKU** V průběhu roku: vyhledávání informací na Internetu - využití audiovizuální techniky - zařazování aktuálních témat - využití doplňkových materiálů, videí - poslech a zpěv anglických písní - práce s mapami	Úz, Pís, T,	OSV – Komunikace MV – Stavba mediálního sdělení

ANGLICKÝ JAZYK – 7.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - rozumí informacím v přiměřených poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	**OPAKOVÁNÍ UČIVA 6. ROČNÍKU** **POSLECH S POROZUMĚNÍM** **Tematické okruhy:** škola, program dne, sport, zdravý životní styl, jídlo, zvířata, New York, cestování, film, filmové hvězdy -**zvuková podoba jazyka** – rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace	Pú, V, Ps	Čj, Nj, Z OSV – Komunikace, Kooperace a kompetice VMGES – Jsme Evropané MKV – Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita
- zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své škole, denním programu, sportech, zdravé životním stylu, jídle, zvířatech a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost	**MLUVENÍ** **Osvojovaná témata:** škola, program dne, sport, zdravý životní styl, jídlo, zvířata, New York, cestování, film, filmové hvězdy - **zvuková podoba jazyka** – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti**,** slovní a větný přízvuk, intonace	Úz, Řr, V, Ps	MV – Stavba mediálního sdělení
- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	**ČTENÍ S POROZUMĚNÍM** **Tematické okruhy:** škola, program dne, sport, zdravý životní styl, jídlo, zvířata, New York, cestování, film, filmové hvězdy **zvuková podoba jazyka** – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti**,** slovní a větný přízvuk, intonace	Č, V, Řr, Ps, Pú	OSV – Komunikace, Kooperace a kompetice VMGES - Jsme Evropané MKV – Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita

ANGLICKÝ JAZYK – 7.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - napíše jednoduché texty týkající osvojovaných témat - ovládá pravopis slov osvojené slovní zásoby - reaguje na jednoduché písemné sdělení	**PSANÍ** - grafická podoba jazyka, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	Pís, T, Dc, Pú, P, Di, Ps	MV – Stavba mediálního sdělení
- používá dostačující slovní zásobu k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, pracuje se slovníkem	**SLOVNÍ ZÁSOBA** - school life, hobbies, sports, healthy lifestyle, fruit and vegetables, meals, food, wild animals, farm animals, pets, places in the city, my trip to NYC, travelling, films, famous lives	Úz, T, Pís	OSV – Komunikace, Kooperace a kompetice VMGES - Jsme Evropané MKV – Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita
- používá gramatických jevů k realizaci svého komunikačního záměru - uvědoměle používá probrané gramatické jevy - propojuje základní komunikativní dovednosti s probíranými gramatickými jevy	**MLUVNICE** **REVISION** - základní rozkazy - člen určitý a neurčitý - tvary sloveso to be - pravidelné a nepravidelné množství - předložky next to, between, opposite - WH questions - have got, has got - přídavná jména a příslovce - zájmena v pozici předmětu - řadové číslovky - přítomný čas prostý - časová příslovce - zjišťování časových údajů - přivlastňování - there is/there are - předložky místa - přivlastňovací zájmena - sloveso must, have to - přítomný čas průběhový - can/can´t - How much … ?	Pís, T, Úz, Pú	MV – Stavba mediálního sdělení

ANGLICKÝ JAZYK – 7.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - používá gramatických jevů k realizaci komunikačního svého záměru - uvědoměle využívá probrané gramatické jevy - propojuje základní komunikativní dovednosti s probíranými gramatickými jevy	**MLUVNICE** **PRESENTATION** - There is/are - Present simple – revision - Present continuous – revision - Present tenses - Need/need to - Adverbs of degree - And, but, because - A few, a little, a lot of - How much x how many - Countable nouns x uncountable nouns - Some x any - Past simple – to be - Past simple – regular verbs, positive - Past simple – irregular verbs - positive - Past simple – negative - Past simple – regular verbs, irregular verbs – positive - Past simple – questions **OPAKOVÁNÍ UČIVA 7. ROČNÍKU** V průběhu roku: - seznamování s reáliemi anglicky mluvících zemí - vyhledávání informací na Internetu - využití audiovizuální techniky - zařazování aktuálních témat - využití doplňkových materiálů (časopisy, …) - zpěv anglických písní	Pís, T, Úz, Pú	OSV – Komunikace, Kooperace a kompetice VMGES - Jsme Evropané MKV – Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita MV – Stavba mediálního sdělení

ANGLICKÝ JAZYK – 8.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - rozumí informacím v poslechových textech - rozumí obsahu zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	**OPAKOVÁNÍ UČIVA 7. ROČNÍKU** **POSLECH S POROZUMĚNÍM** **Tematické okruhy:** hobbies, free time activities, creativity, screen time, famous artists, culture, fantastic characters, Harry Potter, world of magic, celebrations, invitations, American holidays, Czech traditions, Louisiana, holiday activities, travelling directions, travel packing lits, Scotland, means of transport, directions in the city, weather, tourist information -**zvuková podoba jazyka** – rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace	Pú, V, Ps	Čj, Nj, Z OSV – Komunikace, Kooperace a kompetice VMGES - Jsme Evropané MKV – Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita
- zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - zapojuje se vhodně do diskuse	**MLUVENÍ** **Osvojovaná témata:** hobbies, free time activities, creativity, screen time, famous artists, culture, fantastic characters, Harry Potter, world of magic, celebrations, invitations, American holidays, Czech traditions, Louisiana, holiday activities, travelling directions, travel packing lits, Scotland, means of transport, directions in the city, weather, tourist information -**zvuková podoba jazyka** – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti**,** slovní a větný přízvuk, intonace	Úz, Řr, V, Ps	MV – Stavba mediálního sdělení
- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	**ČTENÍ S POROZUMĚNÍM** **Tematické okruhy:** hobbies, free time activities, creativity, screen time, famous artists, culture, fantastic characters, Harry Potter, world of magic, celebrations, invitations, American holidays, Czech traditions, Louisiana, holiday activities, travelling directions, travel packing lits, Scotland, means of transport, directions in the city, weather, tourist information -**zvuková podoba jazyka** – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti**,** slovní a větný přízvuk, intonace	Č, V, Řr, Ps, Pú	

ANGLICKÝ JAZYK – 8.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - napíše přiměřeně složité texty týkající osvojovaných témat - ovládá pravopis slov osvojené slovní zásoby - reaguje na jednoduché písemné sdělení	**PSANÍ** - grafická podoba jazyka, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	Pís, T, Dc, Pú, P, Di, Ps	OSV – Komunikace, Kooperace a kompetice VMGES - Jsme Evropané MKV – Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita MV – Stavba mediálního sdělení
- používá dostačující slovní zásobu k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, pracuje se slovníkem	**SLOVNÍ ZÁSOBA** hobbies, free time activities, creativity, screen time, famous artists, culture, fantastic characters, Harry Potter, world of magic, celebrations, invitations, American holidays, Czech traditions, Louisiana, holiday activities, travelling directions, travel packing lits, Scotland, means of transport, directions in the city, weather, tourist information	Pís, T, Úz, Pú Úz, Pís, T, Pú	
- používá gramatických jevů k realizaci svého komunikačního záměru - uvědoměle využívá probrané gramatické jevy - propojuje základní komunikativní dovednosti s probíranými gramatickými jevy	**MLUVNICE** **REVISION** - past tense - způsobové sloveso MUST - sloveso TO HAVE TO - počitatelná a nepočitatelná podst. jména - vyjádření množství - stupňování přídavných jmen - budoucí čas vyjádřený pomocí GOING TO - předpřítomný čas - budoucí čas vyjádřený pomocí WILL - tvoření příslovcí - minulý čas průběhový - srovnání minulého a předpřítomného času		

ANGLICKÝ JAZYK – 8.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
	PRESENTATION - minulý čas prostý a předpřítomný čas - zástupná jména, podmínkové věty I - vztažné věty, minulý čas průběhový - vztažné věty - zvratná zájmena - TO BE ALLOWED TO - tázací dovětky - vyjádření budoucích plánů - podmínkové věty II - slovesa se dvěma podměty - předpřítomný čas se **since** a **for** - gerundium **OPAKOVÁNÍ UČIVA 8. ROČNÍKU** V průběhu roku: - seznamování s reáliemi anglicky mluvících zemí - vyhledávání informací na Internetu - využití audiovizuální techniky - zařazování aktuálních témat - využití doplňkových materiálů (časopisy, …) - zpěv anglických písní		

ANGLICKÝ JAZYK – 9.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - rozumí informacím v přiměřeně náročných poslechových textech - rozumí obsahu zřetelně vyslovované promluvy či konverzace - zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - užívá správný čas - zapojuje se vhodně do diskuse - vyhledá požadované informace v každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	**OPAKOVÁNÍ UČIVA 8. ROČNÍKU** **POSLECH S POROZUMĚNÍM** **Tematické okruhy:** domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, sport, péče o zdraví, počasí, nákupy a móda, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí, pocity a nálady, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média - **zvuková podoba jazyka** – rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace **MLUVENÍ** **Osvojovaná témata:** domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, sport, péče o zdraví, počasí, nákupy a móda, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí, pocity a nálady, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média - **zvuková podoba jazyka** – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti**,** slovní a větný přízvuk, intonace **ČTENÍ S POROZUMĚNÍM** **Tematické okruhy:** domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, sport, péče o zdraví, počasí, nákupy a móda, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí, pocity a nálady, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média - **zvuková podoba jazyka** – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti**,** slovní a větný přízvuk, intonace	Pú, V, Ps Úz, Řr, V, Ps Č, V, Řr, Ps, Pú	Čj, Nj, Z OSV – Komunikace, Kooperace a kompetice VMGES - Jsme Evropané MKV – Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita MV – Stavba mediálního sdělení

ANGLICKÝ JAZYK – 9.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - napíše texty týkající se osvojovaných témat - reaguje na přiměřeně náročné písemné sdělení - ovládá pravopis osvojené slovní zásoby - uvědoměle používá probranou slovní zásobu k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, pracuje se slovníkem - uvědoměle používá gramatických jevů k realizaci svého komunikačního záměru - uvědoměle používá probrané gramatické jevy - zná pravidla tvorby a užití času osvojených časů - propojuje základní komunikativní dovednosti s probíranými gramatickými jevy - uvědoměle formuluje otázky a odpovídá na ně	**PSANÍ** - grafická podoba jazyka, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby **SLOVNÍ ZÁSOBA** **MLUVNICE** **REVISION** - the present simple, the present continuous, the past tense, the present perfect, going to x will, the passive voice, mine, myself, ..., good, better, the best, doing, to do, modal verbs, there is, there are, anything, nothing, temporal and conditional clause, the sequence of tenses, will be doing, relative clauses, prepositions **PRESENTATION** - like doing, would like to do - anything, nothing - indirect questions **OPAKOVÁNÍ UČIVA 9. ROČNÍKU** V průběhu roku: - seznamování s reáliemi anglicky mluvících zemí - vyhledávání informací na Internetu - využití audiovizuální techniky - zařazování aktuálních témat - využití doplňkových materiálů (časopisy, …) - zpěv anglických písní	Pís, T, Dc, Pú, P, Di, Ps Pís, T, Úz Úz, Pís, T,	OSV – Komunikace, Kooperace a kompetice VMGES - Jsme Evropané MKV – Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita MV – Stavba mediálního sdělení

5.1.3 NĚMECKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Německý jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Pomáhá snižovat jazykové bariéry, a přispívá tak ke zvýšení pohybu jednotlivců jak v osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a snášenlivosti a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.
Vzdělávání v německém jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Úroveň A1

Rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a umí tyto výrazy a fráze používat. Umí představit sebe a ostatní a klást jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu (o místě, kde žije, o lidech, které zná, a o věcech, které vlastní, a na podobné otázky umí odpovídat). Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mluvčímu pomoci.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Německý jazyk se vyučuje v 8. ročníku s časovou dotací 3 hodiny týdně, stejnou časou dotaci má i v 9. ročníku. Výuka probíhá v kmenových třídách a v učebně výpočetní techniky.
Cílem předmětu je, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Žáci jsou vedeni k osvojování si strategií učení, ověřují si různé způsoby čtení a poslechu. Seznamují se s reáliemi dané jazykové oblasti, se zvyky a sociálními konvencemi. To vede k pochopení jiných cizojazyčných kultur. Předmět Německý jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa. Výuka směřuje k praktickým dovednostem. Náročnost a rozsah učiva, použitého jako prostředku k dosažení těchto dovedností, volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Výuka německého jazyka jako druhého cizího jazyka v základní škole směřuje více k jeho praktickému používání jako komunikačního prostředku. Získávání praktických dovedností je zaměřeno na pět základních oblastí cizího jazyka – **Poslech, Rozhovory, Samostatný ústní projev, Čtení, Psaní.**

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Německý jazyk

Kompetence k učení
- vést žáky k odpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich budoucnost
- připravovat je na celoživotní učení
- vysvětlovat smysl a cíl učení na praktických příkladech blízkých žákovi
- posilovat pozitivní vztah k učení
- učit žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- používat při hodnocení ve zřetelné převaze pozitivní navození
- učit práci s chybou
- učit trpělivosti, povzbuzovat

Kompetence k řešení problémů
- učit žáky nebát se problémů, brát je jako výzvu
- vytvářet praktické problémové úkoly, učit žáky je prakticky řešit
- podporovat různé přijatelné způsoby řešení problému
- podporovat samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporovat skupinovou práci při řešení problému
- podporovat využívání moderní techniky při řešení problému

Kompetence pracovní
- vést ke kladnému vztahu k práci
- vytvářet při výuce podnětné a tvořivé prostředí, měnit pracovní podmínky, vést žáky k adaptaci na nové pracovní podmínky
- posilovat u žáků snahu k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia, k volbě povolání
- uvádět lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládnutí cizího jazyka

Kompetence komunikativní
- podporovat různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy a světa
- klást důraz na kulturní úroveň komunikace
- podporovat integrované používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- učit žáky publikovat a předvádět své názory a myšlenky (školní časopis, web, …)
- vést žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci své osoby a školy na veřejnosti
- připravovat žáky ke zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- učit žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- učit žáky neslovní komunikaci

Kompetence sociální a personální
- vyvažovat frontální, skupinovou výuku a kooperativní vyučování; podporovat inkluzi (začlenění)
- volit formy práce, které spojují různorodý kolektiv třídy
- umožňovat vzájemnou inspiraci
- umožňovat dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu
- učit žáky pracovat v týmech, vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku zdařilé a výkonné spolupráce
- rozvíjet schopnosti žáků v týmu zastávat různé role
- učit žáky kriticky hodnotit práci, význam týmu, svoji práci a význam v týmu a práci a význam ostatních členů týmu
- podporovat vzájemnou pomoc žáků, vytvářet situace, kdy se žáci vzájemně podporují
- upevňovat v žácích vědomí ke spolupráci, kterou lze naplňovat osobní i společné cíle
- podporovat integraci žáků se SVVP do třídních kolektivů
- netolerovat projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- podporovat koedukovanou výchovu dětí

Kompetence občanské
- odmítat projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu; vést žáky k sebeúctě a k úctě k druhým
- sledovat chování žáků, včas přijímat účinná opatření
- vést žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí
- nabízet žákům vhodné aktivity (sportovní, kulturní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům, uplatňovat prvky kladné motivace

Kompetence digitální
- vést žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- vést žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu
- vést žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- vést žáky k práci s vybranými internet. aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- vést žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi
- vést žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru
2. stupeň

Očekávané výstupy

POSLECH S POROZUMĚNÍM
žák
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně
DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku); rozumí jednoduchým pokynům učitele

MLUVENÍ
žák
DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů
DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas
DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM
žák
DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ
žák
DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Učivo

- **zvuková a grafická podoba jazyka** – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- **slovní zásoba** – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem
- **tematické okruhy** – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí
- **mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

NĚMECKÝ JAZYK – 8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	**POSLECH S POROZUMĚNÍM** **Tematické okruhy:** domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, základní reálie zemí příslušných jazykových oblastí, zvířata - **zvuková podoba jazyka** – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	Pú, V, Ps	Čj, Aj, Z OSV – Komunikace, Kooperace a kompetice VMGES - Jsme Evropané MKV – Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita
- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	**MLUVENÍ** **Osvojovaná témata:** domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, základní reálie zemí příslušných jazykových oblastí, zvířata **zvuková podoba jazyka** – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky	Úz, Řr, V, Ps	MV – Stavba mediálního sdělení
- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	**ČTENÍ S POROZUMĚNÍM** **Tematické okruhy:** domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, zvířata - **zvuková a grafická podoba jazyka** – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	Č, V, Řr, Ps, Pú	

NĚMECKÝ JAZYK – 8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	**PSANÍ** - grafická podoba jazyka, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	Pís, T, Dc, Pú, P, Di, Ps	OSV – Komunikace, Kooperace a kompetice VMGES - Jsme Evropané MKV – Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita MV – Stavba mediálního sdělení
- žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem ,	**SLOVNÍ ZÁSOBA** - domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí - základní výslovnostní návyky - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	Pís, T, Úz Úz, Pís, T,	
- žáci si osvojují základní gramatické struktury a typy vět	**MLUVNICE** - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)		

NĚMECKÝ JAZYK – 8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
- vyjmenuje německou abecedu - zná základy skloňování podstatných jmen a časování sloves ze základní slovní zásoby - časuje nepravidelná slovesa sein, haben, fahren a mögen a pravidelná slovesa v prézentních tvarech - užívá osobní a přivlastňovací zájmena a jejich změny ve vedlejších pádech - užívá základní tázací zájmena - užívá číslovky pro určování počtu a časových údajů - užívá základní časové a místní předložky - vyjádří zápor - upevňuje si slovní pořádek v německé větě oznamovací a tázací	- německá abeceda - pravidla výslovnosti v němčině - seznámení se základy skloňování a časování podstatných jmen a sloves ze základní slovní zásoby - časování nepravidelných sloves *sein, haben a mögen* a pravidelných sloves v prézentních tvarech - osobní a přivlastňovací zájmena a jejich změny ve vedlejších pádech - základní tázací zájmena a jejich použití - číslovky pro určování počtu a časových údajů - základní časové a místní předložky - vyjadřování záporu - slovní pořádek v německé větě oznamovací a tázací		OSV – Komunikace, Kooperace a kompetice

NĚMECKÝ JAZYK – 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
-rozumí mluvenému projevu na daná témata -asimilativně doplňuje informace/slova, která přeslechl a jimž nerozuměl -uvědomuje si charakter poslechu jakožto lineárně probíhajícího procesu, jehož opakovatelnost je omezená -při neporozumění jednotlivých segmentů textu nezmatkuje, ale snaží se pochopit základní souvislosti a významy	**POSLECH S POROZUMĚNÍM** **Tematické okruhy:** opakování učiva z 1. odd.; byt, bydlení, činnosti během roku; jednoduchá orientace v budově, směr cesty; můj den, povinnosti v průběhu dne, nákupy, potraviny; můj týdenní program, škola; lidské tělo a jeho části, nemoc, lékař; ve městě a na vesnici, státy Evropy, doprava; rok a roční období, počasí, svátky oblečení; prázdniny, cestování. -různé typy poslechových cvičení	Úz, Řr, V, Ps	(Čj, Aj, Z, Př, Hv, Vv) VMEGS – Objevujeme Evropu a svět: cizí jazyk jako prostř. komunikace a porozumění mezi národy VDO – Občanská společnost a škola: škola jako model otevřeného partnerství a demokratic. společenství OSV - sebepoznání a sebepojetí, mezilidské vztahy
-umí představit sám sebe, zeptá se na osobní údaje a umí na podobné otázky odpovídat -reaguje v jednoduchých, opakovaných situacích -umí popsat své bezprostřední okolí a potřeby - je schopen dohovořit se s rodilým mluvčím v situacích každodenního života -je schopen podat informace o vlastní zemi	**MLUVENÍ** **Osvojovaná témata:** opakování učiva z 1. odd.; byt, bydlení, činnosti během roku; jednoduchá orientace v budově, směr cesty; můj den, povinnosti v průběhu dne, nákupy, potraviny; můj týdenní program, škola; lidské tělo a jeho části, nemoc, lékař; ve městě a na vesnici, státy Evropy, doprava; rok a roční období, počasí, svátky oblečení; prázdniny, cestování. **zvuková podoba jazyka:** -rozvíjení a utvrzování správné výslovnosti -výslovnost slov se zdvojenými souhláskami -výslovnost obtížnějších složených slov a zeměpisných názvů -rozvíjení jazykové paměti		MV - rozvoj komunikačních schopností při stylizaci mluveného i psaného textu OSV - sebepoznání a sebepojetí, mezilidské vztahy MKV - respektovat odlišnosti i práva jiných lidí, tolerovat odlišné zájmy, názory a schopnosti jiných OSV - organizace vlastního času, zdravý životní styl v konfrontaci s konzumním způsobem života
-rozumí textům zahrnujícím jednotlivá témata -orientuje se v rozsáhlejším textu -vyhledá klíčová slova a díky nim si utvoří představu o základním obsahu textu -predikuje / anticipuje slova, jimž nerozumí, na základě kontextu nebo znalosti části slova	**ČTENÍ S POROZUMĚNÍM** **Tematické okruhy:** bydlení, jde se do kina, můj den, můj týden, nemoc, části těla, ve městě, na vesnici, počasí, měsíce, roční období, oblečení, prázdniny, dovolená		MV - tvorba mediálního sdělení – rozhovor, informace pro ostatní OSV - zvládání vlastního chování, řešení různých situací (bolest, nemoc, pomoc druhým) VMEGS – EU

NĚMECKÝ JAZYK – 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
- respektuje grafickou podobu jazyka - ovládá pravopis skupin hlásek - ovládá pravopis jednotlivých slovních druhů - vytváří písemný projev na nabízená témata - pokouší se o volné (kreativní) psaní	**PSANÍ** - grafická podoba jazyka, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - pravopis sloves, u nichž se mění kmenová souhláska - pravopis slov s dvojhláskami - pravopis sloves - psaní číslovek - psaní názvů potravin - předměty a činnosti ve škole - odhad pravopisu nových slov		OSV – volba povolání EVVO - vztah člověka k prostředí MV – specifika oděvů ve světě
- osvojuje si slovní zásobu z jednotlivých tematických oblastí - je schopen logického odhadu slov, odvozuje význam neznámého lexika z kontextu nebo na základě jiného vodítka - aktivně využívá již známý jazykový materiál (i z jiných jazyků, internacionalismy) - využívá možností derivace, kompozice a krácení k obohacení své slovní zásoby	**SLOVNÍ ZÁSOBA** - opakování a aktivizace slovní zásoby 1. oddílu - některé zeměpisné názvy, slova významově podřazená / nadřazená, popis pokojů, nábytek, slovesa popisující činnosti (Rad fahren, fernsehen, Ski fahren, lesen aj.), místnosti ve škole, některé části nábytku, části dne, popis denního programu, části dne, potraviny, nákupy, slovesa popisující činnosti v jednotlivých částech dne a povinnosti, týdenní program a činnosti s ním spojené, škola a školní předměty, rozvrh hodin, části těla, smysly, telefonování, pohádky, budovy a místa ve městě a na vesnici, dopravní prostředky, evropské země, roční období, oblečení pro celý rok, tradiční svátky, počasí ve všech souvislostech, země a kontinenty, oblíbené činnosti **MLUVNICE** - opakování časování sloves, - opakování slovosledu věty jednoduché - vazba „es gibt“ - přivlastňovací zájmena (unsr / unsere, euer, Ihr) - předložky se 3. a 4. p. ve 3. pádě (Wo?) - p. podst. jmen s určitým členem - časování nepravidelných sloves se změnou kmenové souhlásky - časování sloves s odlučitelnou předponou		

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
	-předložky se 3. a 4. pádě ve 4. pádě (Wohin?) -předložka *für* -další nepravidelná slovesa a slovesa s odluč. předponami -časování sloves *helfen, essen* -3. p. podst. jmen -způsobové sloveso *müssen, können, dürfen, wollen* -podmět *man* -časové údaje -sloveso „*tun*“ ve spojení „*weh tun*“ -os. zájmena ve 3. pádě -množné číslo některých podst. jmen -rozkazovací způsob -préteritum sloves *sein* a *haben* -předložky se 3. páde (von, bis, zu, aus, mit, nach) -souvětí se spojkou *deshalb* -přivlastňovací zájmena -množné číslo podstatných jmen -perfektum některých pravidelných sloves -perfektum některých nepravidelných sloves -stupňování příd. jmen a příslovcí **REÁLIE** -bydlení u nás a v německy mluvících zemích, Salzburg, Mozart, stravovací návyky u nás a v zemích, kde se mluví německy, Berlín a jeho památky, pohádky Bratří Grimmů, evropské země, cestování, tradice a oslavy svátků v Evropě, cestování po Evropě a ve světě **OPAKOVÁNÍ UČIVA 9. ROČNÍKU** V průběhu roku: - seznamování s reáliemi německy mluvících zemí - vyhledávání informací na Internetu - využití audiovizuální techniky - zařazování aktuálních témat - využití doplňkových materiálů (časopisy, …)		

5.1.4 RUSKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Ruský jazyk je vyučovací předmět, který reprezentuje jeden ze školou nabízených jazyků v rámci oboru Cizí jazyk. Předmět Ruský jazyk naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru - další cizí jazyk rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.
Ruský jazyk je vyučován tak, aby logicky navazoval na výuku mateřského jazyka a anglického jazyka, případně dalších nabízených cizích jazyků. Jeho postupné osvojování pomáhá žáku jak v dalším studiu, tak i v budoucím pracovním uplatnění. Cílem je poskytnout žákům nástroj ústní i základní písemné komunikace, umožnit žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. V Ruském jazyce se předpokládá dosažení úrovně A1.
Ruský jazyk je vyučovací předmět, který reprezentuje jeden ze školou nabízených jazyků v rámci oboru Cizí jazyk. Předmět Ruský jazyk naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru - další cizí jazyk rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.
Ruský jazyk je vyučován tak, aby logicky navazoval na výuku mateřského jazyka a anglického jazyka, případně dalších nabízených cizích jazyků. Jeho postupné osvojování pomáhá žáku jak v dalším studiu, tak i v budoucím pracovním uplatnění. Cílem je poskytnout žákům nástroj ústní i základní písemné komunikace, umožnit žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. V Ruském jazyce se předpokládá dosažení úrovně A1.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Úroveň A1

Rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a umí tyto výrazy a fráze používat. Umí představit sebe a ostatní a klást jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu (o místě, kde žije, o lidech, které zná, a o věcech, které vlastní, a na podobné otázky umí odpovídat). Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mluvčímu pomoci.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Ruský jazyk je realizován v 8. a 9. ročníku a to vždy s tříhodinovou týdenní dotací. Výuka předmětu probíhá vždy v celém ročníku najednou a žáci jsou rozděleni do skupin. Předmět další cizí jazyk je vyučován v jazykové laboratoři, v kmenových třídách i počítačové učebně s možnosti využití dataprojektoru a audiovizuální techniky. Cílem předmětu je, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Žáci jsou vedeni k osvojování si strategií učení, ověřují si různé způsoby čtení a poslechu. Seznamují se s reáliemi dané jazykové oblasti, se zvyky a sociálními konvencemi. To vede k pochopení jiných cizojazyčných kultur. Předmět Ruský jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa.

Výuka směřuje k praktickým dovednostem. Náročnost a rozsah učiva, použitého jako prostředku k dosažení těchto dovedností, volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Výuka ruského jazyka jako druhého cizího jazyka v základní škole směřuje více k jeho praktickému používání jako komunikačního prostředku. Získávání praktických dovedností je zaměřeno na pět základních oblastí cizího jazyka – **Poslech, Rozhovory, Samostatný ústní projev, Čtení, Psaní.**

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Ruský jazyk

Kompetence k učení

- podporujeme rozvoj tvořivého myšlení žáků, vedeme je, aby propojovali získané poznatky do širších celků
- zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace, vedeme žáky k práci s informačními zdroji, k samostatné práci s dvojjazyčnými i výkladovými slovníky
- vytváříme žákům dostatek komunikačních příležitostí pro používání ruského jazyka
- vedeme žáky, aby si vybírali a využívali vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- vedeme je k ověřování výsledků

Kompetence k řešení problémů

- pracujeme s česko-ruskou interferencí, vyhledáváme shody a odlišnosti obou slovanských jazyků
- umožníme volný přístup k informačním zdrojům, při výuce využíváme výpočetní techniku, začleňujeme práci ve skupinách
- předkládáme žákům konkrétní situace, k jejichž zvládnutí potřebují ruský jazyk
- klademe vhodné otázky

Kompetence komunikativní

- nabízíme žákům dostatek možností k porozumění rusky vedenému rozhovoru a psaným jednoduchým textům, vedeme žáky, aby komunikovali na odpovídající úrovni
- učíme žáky využívat informační prostředky ke komunikaci se světemdbáme na dobrou úroveň vyjadřování, současně však vedeme žáky, aby se nebáli používat i nedokonale zvládnutý cizí jazyk, vedeme je k výstižnému a souvislému projevu
- vytváříme příležitosti pro komunikaci mezi žáky, vedeme žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích

Kompetence sociální a personální
- navozujeme dostatek situací, které povedou k uvědomění si společných rysů lidí z různého jazykového prostředí
- vytváříme situace, ve kterých si žáci uvědomují potřebu vzájemného respektu a pomoci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
- vedeme žáky k respektování názorů učitele
- usilujeme o vzájemnou toleranci a spolupráci žáků, podílíme se na utváření příjemné atmosféry v týmu, podporujeme spolupráci ve skupině
- vedeme žáky tak, aby byli schopni sebekontroly
- hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok, vedeme žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti

Kompetence občanské
- vedeme žáky, aby pochopili důležitost tolerance a solidarity v lidských vztazích a snažili se vcítit do problémů minorit ve světě i u nás
- seznamujeme žáky s reáliemi rusky mluvících zemí
- vedeme žáky k respektování názorů ostatních
- vedeme žáky k diskuzi a k prezentaci jejich myšlenek a názorů, k vzájemnému naslouchání si, kooperaci

Kompetence pracovní
- vedeme žáky k uvědomělému a správnému používání studijních materiálů a jazykových příruček pro samostatné studium
- vedeme je k využívání znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech
- vedeme žáky ke spolupráci, zařazujeme výuku ve skupinách
- vedeme žáky k zodpovědnému a svědomitému přístupu k učení, k efektivnímu organizování své práce
- zohledňujeme rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Kompetence digitální
- vedeme žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- vedeme žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu
- vedeme žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- vedeme žáky k práci s vybranými internet. aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- vedeme žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi
- vedeme žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru
2. stupeň

Očekávané výstupy

POSLECH S POROZUMĚNÍM
žák
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně
DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)
- rozumí jednoduchým pokynům učitele

MLUVENÍ
žák
DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů
DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas
DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM
žák
DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ
žák
DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Učivo

- **zvuková a grafická podoba jazyka** – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- **slovní zásoba** – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem
- **tematické okruhy** – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí
- **mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

RUSKÝ JAZYK – 8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
receptivní řečové dovednosti: - seznamuje se se zvukovou podobou ruského jazyka, vnímá fonetická pravidla a správnou intonaci - vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky - pochopí a porozumí informaci obsažené v poslechu - interpretuje obsah poslechu - pochopí význam autentických nápisů a orientačních pokynů a porozumí jejich obsahu - využívá kontext a znalosti klíčových slov k odhadu významu neznámých slov - chápe obsah čteného textu nebo konverzace, soustředí se na nejdůležitější informace, rozliší hlavní a doplňující informace, pochopí hlavní myšlenku	**jazykové prostředky a funkce:** *fonetika* - zvuková podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - opakování výslovnosti jednotlivých hlásek a intonačních konstrukcí vět - další rozvoj výslovnostních návyků, opakování intonačních konstrukcí vět(přízvuk slovní i větný, rytmus, intonace a melodie) *pravopis* - seznámení s ruským pravopisem - upevňování ruského pravopisu *lexikologie* - slovní zásoba jednotlivých tematických celků *gramatika* - skloňovaní vybraných podstatných jmen - skloňovaní vybraných přídavných jmen - vybrané tvary přivlastňovacích zájmen - minulý čas - slovesné vazby odlišné od češtiny - vyjádřená záporu - číslovky 1 – 100, 1 000 - časování sloves pohybu - časování sloves I. a II. Typu - vybrané vazby sloves - vybraná ukazovací zájmena	Pís, T, Dc, Pú, P, Di, Ps, Úz	MDV – Mediální produkty a jejich význam MDV – Uživatelé MDV - Účinky mediální produkce a vliv médií OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů OSV – Sociální komunikace OSV – Morálka všedního dne OSV – Spolupráce a soutěž MKV – Psychosociální aspekty interkulturality MKV – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí VMEGS – Žijeme v Evropě

RUSKÝ – 8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
- čte nahlas, čte i složitější text, kterému nerozumí zcela přesně - v souvislém projevu rodilého mluvčího pochopí jeho záměr a názor - při práci s textem používá slovník, vyhledá potřebné informace v literatuře nebo na internetových stránkách a pracuje s nimi **Produktivní řečové dovednosti:** - požádá v jednoduchých větách o informace z každodenního života - požádá o základní informace z běžného života a sám je v jednoduchých větách poskytuje - adekvátně reaguje ve formálních a neformálních situacích - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - reprodukuje méně náročný autentický text - seznamuje se s tiskací ruskou azbukou - na základě výchozího textu, napíše několik vět o sobě - vytvoří krátký text na téma související s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy - napíše text ve formě odpovědi na zadaný úkol či otázku - písemně reaguje na krátké sdělení obsahující otázky - vyjádří, co smí, může, umí a má udělat - při zpracování písemného projevu využívá slovník **interaktivní řečové dovednosti:** - domluví se v běžných každodenních situacích, požádá o radu, o pomoc - zapojí se do jednoduchých rozhovorů	**komunikativní funkce jazyka a typy textů:** - popis, vypravování - stručné zaznamenání čteného a slyšeného textu - vyjadřování žádostí, přání **tematické okruhy a komunikační situace:** - představení se, pozdravy, základní zdvořilostní fráze - volnočasové aktivity - škola, školní předměty - rodina, rodinní příslušníci, vybraná povolání - bydlení, jeho popis a vybavení - popius dne, časové údaje - rok, roční období, měsíce jídlo, stravovací návyky **reálie zemí studovaného jazyka:** - základní informace o životě v Rusku a porovnání s ČR - základní geografické, ekonomické, kulturní a historické reálie Ruska a srovnání s reáliemi České republiky		

RUSKÝ – 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
receptivní řečové dovednosti: - zdokonaluje úroveň své četby, čte plynule s porozuměním - dbá na správnou výslovnost a intonaci - vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky - pochopí a porozumí informaci obsažené v poslechu, rozpozná téma, hlavní myšlenku - interpretuje obsah poslechu - pochopí význam autentických nápisů a orientačních pokynů a porozumí jejich obsahu - využívá kontext a znalosti klíčových slov k odhadu významu neznámých slov - interpretuje v přiměřeném rozsahu čtený text nebo obsah konverzace - vlastními slovy vyjadřuje podstatu textu, zhodnotí ho, zaujímá stanovisko - čte nahlas, plynule a foneticky správně, rozliší základní informace - dokáže vyhledat základní informace v literatuře nebo na internetových stránkách a pracuje s nimi - v souvislém projevu rodilého mluvčího rozlišíhlavní informace, pochopí záměr mluvčího - čte i složitější text, kterému nerozumí zcela přesně - při čtení dokáže, podle obsahu, rozlišit typ textu a účel čtení - při práci s textem používá překladový slovník a internet	**jazykové prostředky a funkce:** *fonetika* - další rozvoj výslovnostních návyků, opakování intonačních konstrukcí vět (přízvuk slovní i větný, rytmus, intonace a melodie) *pravopis* - upevňování ruského pravopisu na nové slovní zásobě *lexikologie* - slovní zásoba jednotlivých tematických celků a její využití v běžných řečových situacích - tvoření slov, ustálená slovní spojení *gramatika* - skloňování podstatných jmen - přídavná jména a jejich stupňovaní - řadové číslovky - minulý a budoucí čas sloves - rozkazovací a podmiňovací způsob sloves - vazby нужно a нельзя - spojka если - příslovce - vybraná osobní ukazovací zájmena **komunikativní funkce jazyka a typy textů:** - stručné zaznamenání čteného a slyšeného textu, jeho reprodukce - formální i neformální rozhovor, diskuse, korespondence - jednoduchá prezentace - informace z médií	Pís, T, Dc, Pú, P, Di, Ps, Úz	OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů OSV – Sociální komunikace OSV – Morálka všedního dne OSV – Spolupráce a soutěž MDV – Mediální produkty a jejich význam MDV – Uživatelé MDV – Účinky mediální produkce a vliv médií OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů VMEGS – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky VMEGS – Žijeme v Evropě MKV – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

RUSKÝ – 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
produktivní řečové dovednosti: - navazuje jednoduchou konverzaci - vhodnou formou zjišťuje informace týkající se každodenního života - navazuje konverzaci, žádá o běžné informace a sám je poskytuje - adekvátně reaguje ve formálních a neformálních situacích - reprodukuje méně náročný autentický text - na základě výchozího textu napíše několik vět o sobě - vytvoří krátký text na téma související s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy - písemně reaguje na krátké sdělení obsahující otázky - jednoduše se písemně vyjádří k různým tématům (referát) **interaktivní řečové dovednosti:** - domluví se v běžných každodenních situacích, vyžádá si potřebné informace, požádá o radu, o pomoc - vyjádří, co smí, může, umí a má udělat - bez problémů se zapojí do komunikace v hodinách	**tematické okruhy a komunikační situace:** - volný čas a cestování - nákupy, ,óda, oblékání, styly oblečení - vzhled a charakter člověka - doprava, orientace ve městě - zdraví a nemoci, části těla, zdravý životní styl, počasí - svátky a oslavy, blahopřání - hlavní město Ruska – Moskva **reálie zemí studovaného jazyka:** - základní geografické, ekonomické, kulturní a historické reálie Ruska a srovnání s reáliemi České republiky - základní informace o životě v Rusku	Pís, T, Dc, Pú, P, Di, Ps, Úz	

5.2 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

5.2.1 MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Matematika je předmět, který by měl být chápán jako odraz reálných vztahů v hmotném světě. V základním vzdělávání je především založen na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost.

Žáci v něm mají získat početní dovednosti v oboru přirozených a racionálních čísel, aby si uměli poradit s praktickými úlohami denní potřeby, ve všech oblastech bez problémů rozpoznat příčiny a důsledky, odvodit nové skutečnosti, naučit se rýsovat, pracovat s tabulkami a grafy, vyhledávat informace, ověřovat pravdivost svých tvrzení. Vzdělání v tomto předmětu by mělo směřovat k rozvíjení z vlastních zkušeností, potřebě počítat, kreslit a hrát si. Práce by měla být povzbuzující a zajímavá.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrole při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika je na 1. i 2.stupni rozdělen do čtyř tematických okruhů (Číslo a početní operace, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru, Nestandardní aplikační úlohy a problémy).

V tematickém okruhu Číslo a početní operace na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh Čísla a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednosti provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním,výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s rolí proměnné při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodných počítačových aplikací. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení.Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Vyučovací předmět Matematika má časovou dotaci v 1.ročníku až 3. ročníku 5 hodin týdně, ve 4. – 9. ročníku je čtyřhodinová týdenní dotace.

Výuka matematiky je organizována zpravidla v budově školy. Žáci pracují během vyučovací hodiny ve třídě, v počítačové učebně nebo v učebně s interaktivní tabulí, využívají k učení různé formy práce i všechny dostupné vyučovací pomůcky. Matematika poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku. Současně přispívá k utváření určitých rysů osobnosti jako je vytrvalost, pracovitost, důvěra ve vlastní schopnosti. Žáci jsou vedeni k samostatné kritické práci se zdroji informací.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Matematika

Kompetence k učení
- vést žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich budoucnost
- připravovat je na celoživotní učení
- vést žáky, učitele a rodiče k tomu, že důležitější jsou získané dovednosti, něž známka na vysvědčení
- rozlišovat zřetelně základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující)
- seznámit žáky na začátku hodiny vždy s cílem VH, na konci hodiny VH vždy s žáky zhodnotíme jeho dosažení
- uplatňovat individuální přístup k žákovi
- posuzovat výsledky vždy z pohledu „přidané hodnoty“
- učit žáky pracovat s chybou
- učit žáky využívat matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech (odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace)
- rozvíjet paměť žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním se nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjet u žáků abstraktní a exaktní myšlení osvojováním základních matematických pojmů a vztahů

Kompetence k řešení problémů
- učit žáky nebát se problémů (problém není hrozba, ale výzva)
- podporovat netradiční (originální) řešení problémů
- podporovat skupinovou práci při řešení problémů
- rozvíjet kombinatorické a logické řešení problémů
- učit žáky při řešení problémových provádět rozbor problémů a plánů řešení, odhadování výsledku, volbě správného postupu k řešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému

Kompetence komunikativní
- klást důraz na kulturní úroveň komunikace
- vést žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- učit žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- vést žáky k tomu, aby využívali vhodné matematické symboliky, početních operací, algoritmů a správných metod řešení
- učit vnímat složitosti reálného světa a porozumět jim z hlediska matematizace reálné situace která vede k sestavení matematického modelu

Kompetence sociální a personální
- používat co nejméně frontální metody, podporovat skupinovou výuku a kooperativní vyučování
- učit žáky pracovat ve skupinách, učit je vnímat vzájemné odlišnosti, jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjet schopnosti žáků zastávat v týmu různé role
- učit žáky kriticky hodnotit práci (význam) skupiny, svoji práci (význam) i práci druhých (význam) v týmu
- podporovat vzájemnou pomoc žáků, vytvářet situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- upevňovat v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle

Kompetence pracovní
- vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- netrestat prací, pochválit kvalitně odvedenou práci
- vytvářet podnětné a tvořivé pracovní prostředí při výuce, měnit pracovní podmínky, vést k adaptaci na nové pracovní podmínky
- vést důsledně k dodržování vymezených pravidel zdraví a k plnění svých povinností a závazků
- seznamovat žáky různými formami (exkurze, film, beseda) s různými profesemi
- ujasňovat cíleně představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného studia
- posilovat a motivovat cíleně žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného studia, budoucího povolání

Kompetence občanské
- netolerovat hrubé, vulgární chování, nezdvořilé projevy a chování žáků
- řešit kázeňské přestupky individuálně, nepřipouštět princip kolektivní viny
- nepřipouštět kolektivní potrestání
- vést žáky k věcnému řešení problémů

Kompetence digitální
- učit žáky rozlišování obrazných symbolů, porozumění jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišování symbolů s jednoznačným a nejednoznačným významem
- vést žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů
- motivovat žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (např. převedení údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru)
- klást důraz na používání kalkulátoru, např. při provádění kontroly odhadů vytvářet situace, kdy žákům využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení matematického problému
- vést žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků

1. stupeň

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy – 1. období

žák

M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků

M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti

M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose

M-3-1-04 provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly

M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20

M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100

M-3-1-02p zná matematické operátory + , − , = , < , > a umí je zapsat

M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20

M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20

umí rozklad čísel v oboru do 20

Očekávané výstupy – 2. období

žák

M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení

M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel

M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel

M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel

M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku

M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel

M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty

M-5-1-08 porozumí významu znaku „−“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000

M-5-1-02p sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla

M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100

M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách

M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100

M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy

M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla

- používá kalkulátor

Učivo

- přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky
- zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)
- násobilka
- vlastnosti početních operací s čísly
- písemné algoritmy početních operací

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY
Očekávané výstupy – 1. období
žák
M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času
M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20
- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

Učivo

- závislosti a jejich vlastnosti
- diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády

- **GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU**
- Očekávané výstupy – 1. období
- žák
- M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci
- M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky
- M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině
- Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
- žák
- M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit
- M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují
- M-3-3-02p používá pravítko

Očekávané výstupy – 2. období
žák
M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce
M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice
M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky
M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice
M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru
- pozná základní tělesa

Učivo

- základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník
- základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec
- délka úsečky; jednotky délky a jejich převody
- obvod a obsah obrazce
- vzájemná poloha dvou přímek v rovině
- osově souměrné útvary

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY
Očekávané výstupy – 2. období
žák
M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

Učivo

- slovní úlohy
- číselné a obrázkové řady
- magické čtverce
- prostorová představivost

2. stupeň

ČÍSLO A PROMĚNNÁ
Očekávané výstupy
žák
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem
M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento)
M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace
M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla
M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000
M-9-1-05p používá měřítko mapy a plánu
M-9-1-06p řeší jednoduché úlohy na procenta
- zvládá orientaci na číselné ose

Učivo

- **dělitelnost přirozených čísel** – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti
- **celá čísla** – čísla navzájem opačná, číselná osa
- **desetinná čísla, zlomky** – rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek
- **poměr** – měřítko, úměra, trojčlenka
- **procenta** – procento, promile; základ, procentová část, počet procent; jednoduché úrokování
- **mocniny a odmocniny** – druhá mocnina a odmocnina
- **výrazy** – číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny
- **rovnice** – lineární rovnice, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY
Očekávané výstupy
žák
M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
M-9-2-02 porovnává soubory dat
M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti
M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
M-9-2-01p vyhledává a třídí data
M-9-2-02p porovnává data
M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku
- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu
- zvládá početní úkony s penězi

Učivo

- **závislosti a data** – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku, aritmetický průměr
- **funkce** – pravoúhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, lineární funkce

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU
Očekávané výstupy
žák
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary
M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar
M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
M-9-3-11 načrtne a sestrojí sítě základních těles
M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce
M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu
M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce
M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary
M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti
M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce
M-9-3-11p sestrojí sítě základních těles
M-9-3-12p načrtne základní tělesa
M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa
- odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky
- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami
- používá technické písmo
- čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům

Učivo

- **rovinné útvary** – přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů), shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků)
- **metrické vlastnosti v rovině** – druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky, trojúhelníková nerovnost, Pythagorova věta
- **prostorové útvary** – kvádr, krychle, rotační válec, jehlan, rotační kužel, koule, kolmý hranol
- **konstrukční úlohy** – množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice), osová souměrnost, středová souměrnost

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY
Očekávané výstupy
žák
M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy
M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací
M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí
- využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

Učivo

- číselné a logické řady
- číselné a obrázkové analogie
- logické a netradiční geometrické úlohy

MATEMATIKA – 1. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - zapíše čísla 0 - 20, rozliší číslice tiskací a psací - doplní chybějící čísla v řadě - podle obrázku rozhodne o vztahu více, méně - spočítá prvky daného souboru do 20 (včetně) - vytvoří skupinu s daným počtem prvků - sčítá a odčítá v oboru 0 -10, 10- 20 - řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel - řeší slovní úlohy se sčítáním a odčítáním v oboru 0 - 20 bez přechodu desítky - seznamuje se s příklady na sčítání a odčítání v oboru do 20 s přechodem přes desítku - řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahu: o x více (méně) v oboru do 20 - porovná přirozená čísla v oboru do 20(< > =) - sčítá a odčítá v oboru 0 – 20 s přechodem přes 10 - seznámení s kg, m, l	**Čísla 0- 20** - orientace na číselné ose - čtení a psaní čísel - porovnávání čísel, vztahy větší, menší, rovno - znaménka < > = + - - součet čísel bez přechodu desítky - rozdíl čísel bez přechodu desítky - počítání předmětů v daném souboru - vytvoření souboru s daným počtem prvků - řešení a tvoření slovních úloh na porovnávání čísel - sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu přes desítku - sčítání a odčítání v oboru do 20 s přechodem přes desítku (seznámení) - komutativnost sčítání - řešení a tvoření úloh na sčítání a odčítání - řešení slovních úloh s využitím vztahů o n více, o n méně - kg, m, l	Úz, Pú, Mos, Pp, T	Všechny předměty OSV - Rozvoj schopností a poznávání - Plánování učení - Zvládání stresových situací - Kreativita - Vedení a organizování práce skupin MKV - Udržovat tolerantní vztahy
- orientuje se v prostoru, rozlišuje pojmy před, za, vpravo, vlevo, nahoře, dole - porovná předměty podle velikosti, používá pojmy menší, větší, stejný, nižší, vyšší - rozezná geometrické tvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh - rozezná krychli, kvádr, válec - pomocí stavebnice sestrojí jejich modely, uvede příklady těchto tvarů ve svém okolí - kreslí křivé a rovné čáry	**Geometrie** - geometrické pojmy vpravo, vlevo, pod, nad, před, hned před, hned za, nahoře, dole - menší, větší, stejný, nižší, vyšší, široký, úzký - rovinné obrazce: trojúhelník, čtverec, kruh, obdélník - tělesa: krychle, kvádr, válec, koule - skládání obrazců z geometrických tvarů - stavění staveb ze stavebnice - lomená čára, křivá čára, kreslení rovných a křivých čar **Opakování učiva 1. ročníku**	Úz, Pp, Pú, Mos, T	

MATEMATIKA – 2. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - opakování učiva 1.ročníku - sčítá a odčítá do 20 s přechodem přes desítku - spočítá prvky souboru do 100 - vytvoří konkrétní soubory s daným počtem prvků do 100 - porovná čísla do 100, používá symboly >, <, = - sčítá a odčítá dvojciferné a jednociferné číslo v oboru do 100 bez přechodem přes desítku - užívá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh - řeší slovní úlohy s porovnáním čísel do 100 - řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání v oboru do 100 - řeší slovní úlohy s využitím vztahů: o x více, o x méně v oboru do 100 - užívá spoje násobilek 2-9 - dělí v oboru násobilek 2-9 - řeší slovní úlohy na násobení a dělení - řeší slovní úlohy se dvěma početními výkony (např. násobení, sčítání) - řeší jednoduché slovní úlohy se vztahy x krát více, x krát méně - rozezná časové jednotky hodina, minuta, sekunda - kreslí křivé a rovné čáry - změří délku úsečky na cm - rozezná další geometrická tělesa v praxi - sestrojí model krychle, kvádru, koule, válce	**Opakování učiva 1. ročníku** **Číselný obor 0 – 100** - čísla 0 – 100, orientace na čís. ose, čtení a zápis čísel, počítání po jedné, po desítkách do 100 - řešení a vytváření slov. úloh na porovnávání čísel - součet a rozdíl čísel - počítání s použitím závorek - sčít. a odč. bez přech. přes desítku v oboru do 100 - sčítání a odčítání násobků deseti - zaokrouhlování čísel na desítky - řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání - počítání s penězi, seznámení s bankovkami a mincemi do stokoruny - rozlišování sudých a lichých čísel - názorné zavedení násobení a dělení na souborech různých předmětů - násobení jako opakované sčítání - násobek, činitel, záměna činitelů - násobilky 2-9, automatizace násobilek řady násob. daného čísla, dělení v oboru těchto násobilek - násobení a dělení 10 - vztahy mezi násobením a dělením, automatizace - dělení v oboru probíraných násobilek - řešení a vytváření slovních úloh na násobení a dělení v oboru násobilek - řešení a vytváření slovních úloh s využitím vztahů x krát méně, x krát více - orientace v čase, den, hodina, minuta, sekunda - jednotky objemu (l, ml), jednotky hmot. (t, kg, g) **Geometrie** - práce s pravítkem, úsečka, lomená čára, křivá čára, kreslení rovných a křivých čar, rýsování úseček - jednotky centimetr, decimetr, metr - délka úsečky, měření délky úsečky - označení bodů a úseček - model. těles, užití stavebnic ke stavbám s tělesy - kreslení rovin. obrazců ve čtvercové síti **Opakování učiva 2. ročníku**	T, Pp, Úz, Pú, Mos, Ps Pp, Mos, Pp, T, Úz, Pís	Všechny předměty OSV -Rozvoj schopností a poznávání -Plánování učení -Zvládání stresových situací -Kreativita -Vedení a organizování práce skupin MKV -Udržovat tolerantní vztahy Čj, Vv, Pč, Tv OSV -Rozvoj schopností a poznávání - Plánování učení -Zvládání stresových situací - Kreativita -Vedení a organizování práce skupin MKV -Udržovat tolerantní vztahy

MATEMATIKA – 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - čte a píše trojciferná čísla - vytvoří soubor s daným počtem prvků do 1000, vyznačí čísla na řádovém počítadle - zakreslí obraz daného čísla na číselné ose - porovná čísla do 1000 (porovnání typu 764 a 768, 764 a 784, 764 a 864) - používá sčítání a odčítání v oboru do 10 000 při řešení praktických úloh - písemně sčítá a odčítá dvě trojciferná čísla, provádí kontrolu svého výpočtu - řeší slovní úlohy na porovnání dvou trojciferných čísel, sčítání a odčítání dvou trojciferných čísel, na vztahy 0 x více, 0 x – méně, užívá jednoduché rovnice - užívá spoje všech násobilek malé násobilky - násobí zpaměti dvojciferné číslo jednociferným v jednoduchých případech (16 x 4, 2 x 17) - dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobilek, určí neúplný podíl a zbytek (15 : 4, 51 : 6, 40 : 9, 87: 8, ….) - řeší slovní úlohy vedoucí k násobení dvojciferného čísla jednociferným a dělení dvojciferného čísla jednociferným - odhadne výsledek, řeší slovní úlohy vedoucí k užití vztahů x – krát více, x – krát méně	**Opakování učiva 2. ročníku** **Číselný obor 0-1000** - číselná řada, zápis čísel, číselná osa, počítání po stovkách, desítkách a jednotkách - znázornění trojciferných čísel na číselné ose, čtení a zápisy trojciferných čísel - porovnávání čísel, porov. čísel pomocí čís. osy - řešení úloh na porovnávání trojciferných čísel - zaokrouhlování čísel na stovky a desítky - rozklad čísla v desítkové soustavě - součet a rozdíl čísel - sestavení jednoduchých rovnic - sčítání a odčítání násobků sta - písemné algoritmy sčítání a odčítání - sčítání a odčítání bez přechodu násobků sta - sčítání a odčítání čísel s přechodem násobků sta - písemné sčítání dvou sčítanců, kontrola výsledků záměrou sčítanců - písemné odčítání, kontrola výsledku sčítáním - řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání, užití jednoduchých rovnic - odhad a kontrola výsledku - násobilky 6, 7, 8, 9, dělení v oboru těchto násobilek, automatizace všech spojů násobení a - dělení v oboru násobilek - násobení 10 - násobení a dělené dvojcif. čísel jednociferným - dělení se zbytkem - součin, podíl, zbytek - pamětné násobení dvojcif. čísla jednociferným mimo obor násobilek - násobení a dělení součtu nebo rozdílu dvou čísel, užití závorek - řešení a vytváření slovních úloh se dvěma různými početními výkony - rozlišování sudých a lichých čísel	T, Úz, Pís, Ps, Pú	Všechny předměty OSV -Rozvoj schopností a poznávání - Plánování učení -Zvládání stresových situací - Kreativita -Vedení a organizování práce skupin MKV -Udržovat tolerantní vztahy

MATEMATIKA – 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - označí bod, krajní body úsečky, průsečík dvou přímek - změří délku úsečky s přesností na milimetry - sestrojí úsečku dané délky s užitím jednotky milimetr - převede jednotky délky: km na m, m na dm, cm, mm, cm na mm - určí obvod jednoduchého obrazce (trojúhelník, čtverec, obdélník) sečtením délek jeho stran - provede odhad délky vzdálenosti - pomocí stavebnice (dostupných materiálů) sestrojí modely staveb tvaru kvádru, krychle apod.	**Geometrie** - přímka, polopřímka, vzájemná poloha dvou přímek, různoběžky, rovnoběžky - rovinné obrazce: trojúhelník, čtyřúhelník, čtverec, obdélník - strana rovinného obrazce, obvod - rýsování přímek, označování průsečíku různoběžek - vyznačování polopřímek - kreslení a rýsování rovinných obrazců ve čtvercové síti - jednotky délky: milimetr, kilometr - měření úseček s přesností na milimetry, odhad délky úsečky - rýsování úsečky dané délky - v cm a mm - měření délek stran rovinných obrazců, převody jednotek délky - výpočet obvodu rovinného obrazce sečtením délek jeho stran - provádění odhadů délek různých úseček a vzdáleností - modelování staveb tvaru kvádru, krychle apod. (užívání stavebnice, krabiček) **Opakování učiva 3. ročníku**	Úz, Pp, Pís, Mos, T, Ps	OSV - Rozvoj schopností a poznávání - Plánování učení - Zvládání stresových situací - Kreativita - Vedení a organizování práce skupin MKV - Udržovat tolerantní vztahy

MATEMATIKA – 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - opakování učiva 3.ročníku - počítá do 1 000 000 po statisících, desetitisících, ticích - zapisuje a čte čísla v desítkové soustavě - porovnává čísla do 1 000 000 a řeší nerovnice typu 452 620 < m < 553 000 - zaokrouhlí čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky - pamětně sčítá a odčítá čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od 0, např. 8 400 – 6 200, 900 000 – 740 000 - pamětně násobí a dělí čísla do 1 000 000 jednociferným číslem - písemné násobí jedno a dvojciferným činitelem - písemně dělí jednociferným dělitelem, provádí odhad a kontrolu svého výpočtu - provádí kontrolu pomocí kalkulačky - zjistí údaje z diagramu, sestaví jednoduchý diagram - řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel, provádí početní výkony s čísly v daném oboru, řeší slovní úlohy se vztahy o x – více (méně), x – krát více (méně)	**Číselný obor 0 – 1 000 000** - posloupnost přirozených čísel do 1 000 000 - zápis v desítkové soustavě - porovnávání čísel do 1 000 000, řešení jednoduchých nerovnic - zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky - sčítání a odčítání čísel v daném oboru, sčítání a odčítání zpaměti pouze čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od 0 například 2 700 + 4 600 - vztahy mezi sčítáním a odčítáním - pamětné násobení a dělení jednociferným číslem - písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem, kontrolu výpočtu - písemné dělení jednociferným dělitelem, kontrola násobením - práce s kalkulačkou, provádění kontroly - diagram, zjištění údajů z diagramu, sestavení jednoduchého diagramu - slovní úlohy na porovnávání čísel, na početní výkony, na vztahy o x – více, méně, x – krát více, méně	Dc, Di, Ps, Pís,T, Úz	Všechny předměty OSV Seberegulace a sebeorganizace

MATEMATIKA – 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
- řeší slovní úlohy na 2 až 3 početní výkony	- užívání závorek		Všechny předměty
- zapíší pomocí římských číslic 1, 5, 10, 50, 100, 500, 1000	- římské číslice		
- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	- celek, četba zlomku, modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku		
- řeší jednoduché slovní úlohy na určení poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny, desetiny z daného celku	- řešení a vytváření slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny z celku		
- sečte zlomky se stejným jmenovatelem	- jednoduché případy sčítání zlomků se stejným jmenovatelem		
- určí vzájemnou polohu dvou přímek, sestrojí rovnoběžku s danou přímkou	**Geometrie** - vzájemné polohy přímek v rovině, rovnoběžky, různoběžky, průsečík, kreslení a rýsování rovnoběžek, vyznačování průsečíku	Di, Pd, Pp, Pís, T, Úz	MKV Multikulturalita
- sestrojí kolmici pomocí trojúhelníku a ryskou k dané přímce	- kolmice, kolmost, rýsování kolmice, pomocí trojúhelníku s ryskou		
- narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem	- kružnice, kruh, střed a poloměr kružnice, rýsování kružnice s daným středem a daným poloměrem		
- pozná souměrný tvar, nakreslí souměrný tvar, určí osu souměrnosti překládáním	- osa souměrnosti, určování os souměrnosti, překládání papíru na obrázcích, souměrné tvary - rovnoramenný trojúhelník, rovnostranný trojúhelník - souměrné útvary ve čtvercové síti, konstrukce souměrného útvaru ve čtvercové síti		
- nakreslí síť kvádru a krychle	- síť kvádru a krychle, modelování kvádru a krychle ze sítě, síť kvádru a krychle rozložením krabičky - jednotky obsahu: cm^2, mm^2, m^2		Pč, Vv
	Shrnutí a opakování učiva 4.ročníku		

MATEMATIKA – 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - opakování učiva 4.ročníku - porovná přirozená čísla do miliardy a zobrazí je na číselné ose - řeší jednoduché nerovnice v oboru do miliardy - zaokrouhluje přirozená čísla na miliony, statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky - sčítá a odčítá přirozená čísla zpaměti /příklady typu 6 300 + 7 500 000,2 300 000 – 6 000/ - písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla - písemně násobí až čtyřciferným činitelem - písemně dělí jedno a dvojciferným dělitelem, provádí kontrolu násobením i na kalkulačce - řeší jednoduché a složené slovní úlohy, řešené jednou nebo dvěma početními operacemi - odhadne výsledek, posoudí jeho reálnost - doplní řady čísel, tabulky - čte a sestaví sloupkový diagram - sestrojí a čte jednoduché grafy v soustavě souřadnic - porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel	**Číselný obor 0-1 000 000 000, desetinná čísla, tabulky grafy a diagramy** - posloupnost desetinných čísel, číselná osa - zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě - čtení a zápis čísel do miliardy, zobrazování na číselné ose - porovnávání přirozených čísel, řešení jednoduchých nerovnic - zaokrouhlování přirozených čísel na miliony, statisíce, tisíce, sta, desítky - pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel - pamětné násobení a dělení přirozených čísel - písemné sčítání tří až čtyř přirozených čísel - písemné odčítání dvou přirozených čísel - písemné násobení až čtyřciferným činitelem - písemné dělení jednociferným a dvojciferným dělitelem - řešení slovních úloh na jeden až dva početní výkony - odhad a kontrola výpočtů, práce s kalkulačkou, posouzení reálnosti výsledku - užití vlastností početních výkonů /komutativnost, asociativnost, distributivnost/ - grafy, soustava souřadnic, doplňování tabulek, čtení a sestrojování sloupkového diagramu - porovnávání, sčítání a odčítání zlomků se stejným základem v oboru kladných čísel	T, Ú, PÚ, PP, MoS	Všechny předměty

MATEMATIKA – 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - zapíše a přečte desetinné číslo, řádu desetin a setin, zobrazí desetinné číslo na číselné ose - zaokrouhlí desetinné číslo /řádu desetin/ na celé číslo - písemně sečte a odečte desetinné číslo řádu desetin a setin - užívá desetinné číslo v praktických situacích - vyjádří setinu zlomkem a desetinným číslem - porozumí významu znaku „-„ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose - narýsuje obdélník, čtverec, pravoúhlý trojúhelník vypočítá obvod a obsah obdélníku a čtverce - převádí jednotky obsahu m, dm, mm - vypočítá povrh kvádru a krychle sečtením obsahů jejich podstav a stěn	- čtení zápisu desetinného čísla, vyznačení na číselné ose - praktické modely desetinných čísel (peníze) - písemné sčítání a odčítání desetinných čísel řádu desetin a setin - porozumění významu znaku „-„ pro zápis celého záporného čísla a jeho vyznačení na číselné ose **Geometrie** - konstrukce obdélníku a čtverce - výpočty obvodu a obsahu obdélníka a čtverce - další jednotky obsahu : a, ha, km, mm - rýsování rovnoběžek a kolmic daným bodem - rýsování pravoúhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku - výpočet povrchu krychle a kvádru sečtením obsahů jejich podstav a stěn **Opakování učiva 5.ročníku**		Vv

MATEMATIKA – 6. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - narýsuje čárkovanou, plnou a čerchovanou čáru a určí, ve kterých, případech ji použije - v praxi používá rýsování, klade důraz na přesnost a čistotu - sestrojí dvě rovnoběžky - sestrojí kolmici z bodu k přímce - sestrojí pomocí kružítka střed úsečky, osu úsečky - matematicky správně a přesně popíše základní geometrické útvary technickým písmem - narýsuje konkrétní předměty - užitkové i ozdobné - od ruky nakreslí rovinné útvary, krychli a kvádr	**Opakování učiva 5.ročníku** **Základní pravidla pro rýsování** - druhy a užití čar - technické písmo - rýsování kolmic a rovnoběžek - střed úsečky, osa úsečky	T, Pp, Mos	Všechny předměty OSV Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznání, Kreativita Sociální rozvoj - Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetence Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, Praktická etika
- popíše úhel, vysvětlí, co je velikost úhlu, jednotka,stupeň a minuta - rozliší druhy úhlů - narýsuje úhel pravý, přímý, ostrý a tupý - přenese úhel , porovná jej - sestrojí různé velikosti úhlů - změří velikost úhlu ve stupních - vyjádří velikost úhlu ve stupních a minutách - sestrojí osu úhlu - rozliší dvojice vedlejších a vrcholových úhlů, určí jejich velikosti a vlastnosti - sečte a odečte dvojici úhlů - násobí a dělí úhly dané velikosti dvěma	**Úhel a jeho velikost** - úhel a jeho přenášení - druhy úhlů - stupně a minuty - úhloměr - měření velikosti úhlů - osa úhlu – konstrukce kružítkem - rýsování úhlů - úhly vedlejší a vrcholové - sčítání a odčítání - násobení a dělení úhlů dvěma	T, Pp, Mos, Pú, Pís	Všechny předměty OSV Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznání, Kreativita Sociální rozvoj - Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetence Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, Praktická etika
- vysvětlí pojem des. č.,uvede příklady,přečte a zapíše des. č. - znázorní des. číslo na ose - porovná deseinná čísla pomocí znamének nerovnosti - zaokrouhlí des. číslo s danou přesností - převede des. čísla na zlomky a obráceně - sečte, odečte, vynásobí des. čísla, dělí des. číslo číslem přirozeným a číslem des. až trojciferným - matematizuje jed. slovní úlohy z praxe a řeší je - využívá kalkulátorů při náročnějších úlohách - převede jednotky hmotnosti a délky v oboru des. čísel - vypočítá arit. průměr a uvede jeho prakt. význam - aplikuje arit. průměr v úlohách z praxe	**Desetinná čísla** - čtení a zápis des. čísla - zápis des. zlomku des. číslem - porovnávání a zaokrouhlování des. čísel - sčítání a odčítání des. čísel - násobení a dělení des. čísla 10, 100 - převody jednotek délky a hmotnosti - nás. des. čísel - dělení des. čísla číslem přirozeným a des. číslem - slovní úlohy - využití kalkulátoru při práci s des. čísly - arit. průměr a jeho užití	T, Úz, Pú, Pís	

MATEMATIKA – 6. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - rozliší druhy trojúhelníků podle velikosti úhlů a podle - velikosti stran - určí součet úhlů v trojúhelníku - určí velikost vnitřního úhlu trojúhelníku, jsou-li dány - velikosti dalších dvou úhlů - sestrojí trojúhelník podle vět sss, sus, usu - sestrojí těžnici, výšku, popíše jejich vlastnosti - sestrojí kružnici vepsanou a opsanou trojúhelníku	**Trojúhelníky** - součet úhlů v trojúhelníku - druhy trojúhelníků - konstrukce trojúhelníků - věty sss, sus, usu - vnitřní a vnější úhly trojúhelníku - třídění trojúhelníků - střední příčky a těžnice - výšky v trojúhelníku - obsah trojúhelníku - kružnice vepsaná a opsaná trojúhelníku	T, Úz, Pú, Pís, Pp	
- určí jednotky obsahu, převede tyto jednotky - uvede konkrétní příklady využití výpočtu obsahu obrazce a povrchu tělesa v praxi - vypočítá obsah obdélníka a čtverce - vypočítá obsahy obrazců složených ze čtverců a obdélníků - rozliší a popíše kvádr, krychli a hranol, načrtne je - vypočítá povrch kvádru a krychle dle vzorců - vyřeší slovní úlohy vedoucím k výpočtům obsahů rov. útvarů a povrchů těles	**Obsah obrazce a povrch krychle a kvádru** - jednotky obsahu, převody - obsah obdélníka a čtverce - obsah složitějších obrazců - povrch kvádru a krychle - hranoly - povrch - slovní úlohy na výpočet obsahu a povrchu	T, Pís, Pú, Úz, Pp	Čj, F, Z OSV Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznání, Kreativita Sociální rozvoj - Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetence Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, Praktická etika
- vysvětlí pojmy: násobek, dělitel, prvočíslo, č. složené - určí podle znaků dělitelnosti, čím je dané číslo dělitelné - použije znaků dělitelnosti k řešení praktických úloh - rozloží čísla na součin prvočísel - určí nejmenší společ.násobek a největší společný dělitel	**Dělitelnost přirozených čísel** - násobek a dělitel - znaky dělitelnosti (2, 3, 4, 5, 10, 25) - prvočísla a čísla složená - rozklad na prvočinitele - čísla soudělná a nesoudělná - nejmenší společný násobek - největší společný dělitel	T, Pís, Mos, Úz	In, Inf, Z, Ch, Aj, F OSV - Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznání, Kreativita, Sociální rozvoj - Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetence Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, Praktická etika
- určí vlastnosti útvarů v osové souměrnosti - sestrojí obraz daného geometrického útvaru v osové souměrnosti - rozpozná útvary souměrné podle osy, určí osu souměrnosti	**Osová souměrnost** - osová souměrnost - osově souměrné útvary **Opakování učiva 6. ročníku**	T, Úz	

MATEMATIKA – 7. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - opakováni učiva 6.ročníku - vysvětlí vztah zlomku a des. čísla - převede zlomky na des. čísla a naopak - znázorní graficky zlomek - vyjádří celek pomocí zlomku - převede smíšená čísla na zlomky a nepravé zlomky na smíšená čísla - rozšíří a zkrátí zlomek - porovná zlomky podle velikosti, znázorní je na čís. ose	**Zlomky a racionální čísla** - pojem zlomku, zápis des. zlomku - celek, část - vyjádření částí celku pomocí zlomků - převádění zlomků na des. číslo a naopak na základní tvar - smíšené číslo - převádění smíšených čísel na zlomky a nepravých zlomků na smíšená čísla rozšiřování a krácení zlomků - uspořádání zlomků - pojem racionální číslo	T, Úz, Pú T, Úz, Pís, Pp	Čj, Aj, Vv, Z OSV Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznání, Kreativita Sociální rozvoj - Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetence Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, Praktická etika
- vysvětlí pojem celé číslo, číslo kladné a záporné - znázorní celé číslo na číselné ose - porovná celá čísla - určí číslo opačné - sečte a odečte celá čísla - vynásobí a vydělí celá čísla - uvede význam absolutní hodnoty - určí absolutní hodnotu	**Celá čísla** - celá čísla - čísla navzájem opačná - absolutní hodnota čísla - porovnávání a uspořádání - sčítání, odčítání, násobení a dělení		
- vysvětlí pojem shodnost rov. útvarů , shodnost trojúhelníků a matematicky je vyjádří - uvede věty o shodnosti trojúhelníků - využije věty v konstr. úlohách - sestrojí trojúhelník podle vět sss, sus, usu - dodržuje zásady správného rýsování	**Shodnost trojúhelníků** - shodné útvary v rovině - shodnost trojúhelníků - věty sss, sus, usu - konstrukce trojúhelníků	T, Pp, Mos, Pís	Č, Aj, Vv OSV - Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznání, Kreativita, Sociální rozvoj - Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetence Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, Praktická etika
- provádí základní početní operace s rac. čísly - upraví složený zlomek - řeší slovní úlohy z praxe, provede rozbor mat. problému - odhadne výsledek a ověří jeho reálnost - řeší jed. rovnice v oboru rac. čísel, provede zkoušku	**Početní operace se zlomky a racionálními čísly** - sčítání zlomků a smíšených čísel - odčítání zlomků a smíšených čísel - násobení zlomků číslem celým - násobení zlomků - složený zlomek, slovní úlohy	T, Pp, Úz, Pís	

MATEMATIKA – 7. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - rozliší jednotlivé druhy čtyřúhelníků, rovnoběžníků a lichoběžníků, popíše jejich vlastnosti - vypočítá obvod a obsah těchto útvarů pomocí vzorce - přesně a pečlivě narýsuje čtyřúhelník - řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu ¨ čtyřúhelníků	**Čtyřúhelníky** - třídění čtyřúhelníků - rovnoběžky a jejich vlastnosti - lichoběžníky a jejich vlastnosti - rýsování čtyřúhelníků - obvody a obsahy čtyřúhelníků - slovní úlohy	T, Pp, Úz, Pís T, Úz, Pís	Č, Aj, Vv OSV - Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznání, Kreativita, Sociální rozvoj - Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetence Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, Praktická etika
- objasní pojmy poměr a postupný poměr - zapíše poměr velikostí dvou veličin - provádí jed. úpravy poměru pomocí krácení a rozšiřování - vypočítá jednotlivé díly celku určené daným pozná přímou a nepřímou úměrnost ve vztahu dvou veličin a rozhodnutí zdůvodní úvahou - narýsuje jed. plánek ve vhodném měřítku - vyřeší slovní úlohy s využitím dovednosti přepočtu měřítek - sestrojí grafy přímé a nepřímé úměrnosti - vyřeší slovní úlohy vedoucí k využití přímé a nepřímé úměrnosti - vyřeší slovní úlohy z praxe pomocí poměru a trojčlenky	**Poměr, přímá a nepřímá úměrnost,trojčlenka** - poměr, postupný poměr - měřítko plánu, mapy - přímá a nepřímá úměrnost - trojčlenka - slovní úlohy		Čj, Aj, Z OSV Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznání, Kreativita Sociální rozvoj - Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetence Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, Praktická etika
- určí vlastnosti útvarů v osové a středové souměrnosti - sestrojí obraz daného geom. útvaru ve středové a osové souměrnosti - rozpozná útvary souměrné podle středu a podle osy, určí střed nebo osu souměrnosti	**Osová a středová souměrnost** - osová souměrnost - osově souměrné útvary - středová souměrnost - středově souměrné útvary	T, Pps Mos	

MATEMATIKA – 7. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - vysvětlí pojmy : základ, procentová část, počet procent - vypočítá jedno procento z daného základu - použije algoritmus výpočtu procentové části, základu a počtu procent a vypočítá je - aplikuje základy jednoduchého úrokování na příkladě - použije získané znalosti při řešení slovních úloh z praxe - provede rozbor slovní úlohy a stanový postup řešení výsledku - určí jednotky objemu - vzájemně převádí jednotky objemu - pozná a popíše tělesa - krychle, kvádr, hranol - určí objem krychle a kvádru - vyřeší slovní úlohy na výpočet objemu těles - používá kalkulátor pro základní početní operace - vyhledá požadované informace v tabulkách	**Procenta** - procento - základ, počet procent, procent. část - výpočet procentové části - výpočet počtu procent - výpočet základu - jednoduché úrokování - slovní úlohy **Objem krychle, kvádru, hranolu** - jednotky objemu, převody jednotek - objem krychle a kvádru - objem a povrch hranolu - slovní úlohy z praxe na V, S **Opakování učiva 7.ročníku**	T, Úz, Pís, Pú T, Úz,Pís, Mos T, Pís	Č, Aj, Ch OSV Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznání, Kreativita Sociální rozvoj - Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetence Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, Praktická etika

MATEMATIKA – 8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - opakování učiva 7.ročníku - uvede př. praktického použití druhé mocniny a odmocniny - určí bez použití kalkulačky či tabulek druhou mocninu rac. čísel /mocniny čísel od 1 do 10, jejich násobky, zlomky s těmito čísly/ - určí druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek a kalkulátorů - vypočítá výraz s mocninami a odmocninami, určí jeho hodnotu	**Opakování učiva 7.ročníku** **<u>Mocniny</u>** - druhá mocnina rac. čísla - určování druhé mocniny pomocí tabulek a kalkulačky - druhá odmocnina - určování druhé odmocniny pomocí tabulek a kalkulačky - reálná čísla	T,Úz	Čj, Aj, Vv, F OSV Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznání, Kreativita Sociální rozvoj - Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetence Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, Praktická etika
- uvede Pythagorovu větu - vypočítá třetí stranu pomocí Pythagorovy věty - účelně používá kalkulačku a tabulky k základním výpočtům - řeší praktické úlohy s využitím Pyth. věty /zakreslí náčrtek, mat. symbolikou zapíše řešení, příklad vyřeší - u praktických úloh provede odhad a ověří jeho reálnost	**<u>Pythagorova věta</u>** - Pythagorova věta - výpočet přepony - výpočet odvěsny - praktické úlohy s využitím Pyth. věty	T, Úz, Pú, Pís	
- vypočítá mocniny s přir. exponentem, některé zpaměti, těžší na kalkulačce - použije pravidla a algoritmy pro počítání s mocninami - provádí základní početní operace s mocninami - umocní součin , podíl, mocninu - zapíše dané číslo v des. soustavě pomocí mocnin deseti ve tvaru a .10^n , kde $1 \leq a < 10$ - určí mocninu s exponentem nula	**<u>Mocniny s přirozeným mocnitelem</u>** - n-tá mocnina čísla - sčítání, odčítání, dělení,násobení mocnin s přirozeným mocnitelem - mocnina součtu, podílu - umocňování mocnin - zápis čísla ve tvaru a .10^n , kde $1 \leq a < 10$	T, Úz, PP, Pú, Mos	
- vysvětlí pojmy výraz číselný, s proměnnou, jednočlen, mnohočlen, člen výrazu, rovnost dvou výrazů a uvede příklady - určí hodnotu daného číselného výrazu - zapíše slovní text pomocí výrazu s proměnnými - provádí základní operace s mnohočleny - vytkne z daného výrazu vhodný výraz a správně zapíše rozklad výrazů - použije vzorce pro druhou mocninu součtu a rozdílu a pro rozdíl druhých mocnin - pomocí vzorců upraví daný výraz	**<u>Výrazy</u>** - číselné obory - výrazy číselné, jejich hodnota - výrazy s proměnnou ,určování hodnoty - jednočlen, mnohočlen - sčítání, odčítání, násobení mnohočlenů - násobení mnohočlenu jednočlenem - druhá mocnina dvojčlenu - rozdíl druhých mocnin - užití vzorců $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$ - dělení mnohočlenu jednočlenem - rozklad vytýkáním	T, Úz, Pp, Pú, Mos	

MATEMATIKA – 8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - vysvětlí pojmy rovnost dvou výrazů, proměnná neznámá, řešení rovnice - řeší jednoduché lin. rovnice pomocí zákl. ekv. úprav - tematicky správně a účelně zapíše postup řešení - provede zkoušku řešení - vyřeší slovní úlohy - vyjádří neznámou ze vzorce a vypočítá její hodnotu po dosazení všech daných veličin - uvede příklady využití lin. rovnic v praxi	**<u>Lineární rovnice</u>** - rovnost, vlastnosti rovnosti - řešení lineární rovnice - ekvivalentní úpravy lin. rovnic - zkouška - řešení jed. lin. rovnic pomocí ekv. úprav - provádění zkoušky - řešení slovních úloh pomocí lin. Rovnic - výpočet neznámé ze vzorce	T, Úz, Pp, Pú, Mos	OSV Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznání, Kreativita Sociální rozvoj - Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetence Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, Praktická etika
- uvede rozdíl mezi kruhem a kružnicí - uvede rozdíl mezi průměrem a poloměrem vypočítá obvod a obsah kruhu a délku kružnice - určí vzájemnou polohu kružnice a přímky a vzájemnou polohu dvou kružnic - určí a sestrojí tečnu, sečnu, tětivu - narýsuje kružnice s daným středem a poloměrem - sestrojí kružnici vepsanou a opsanou trojúhelníku - načrtne válec - vypočítá objem a povrch válce - vyřeší slovní úlohu z praxe s využitím znalostí o kružnici či válci , ve slovní úloze provede náčrtek, matematizaci problému, jeho řešení a ověření reálnosti výsledku, potřebné informace vyhledá v tabulkách	**<u>Kruh, kružnice, válec</u>** - vzájemná poloha přímky a kružnice, sečna, tečna - vzájemná poloha dvou kružnic - délka kružnice - části kružnice, kruhu - kružnice vepsaná a opsaná trojúhelníku - válec, jeho síť - objem a povrch válce - slovní úlohy z praxe	T, Úz, Pú, Pís	Čj, Pč OSV Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznání, Kreativita Sociální rozvoj - Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetence Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, Praktická etika

MATEMATIKA – 8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané několika prvky - objasní pojem Thaletova kružnice, využije ji v konstr. úlohách - rýsuje přesně a čistě - zakreslí náčrtek zadaného úkolu - správně zapíše postup konstrukce s použitím matematické symboliky - sestrojí tečnu ke kružnici z bodu vně kružnice - vysvětlí pojmy statistiky: statistický soubor, statistické šetření, jednotka, znak, četnost, arit. průměr, medián, modus - vypočítá arit. průměr - určí z dané tabulky modus a medián - provede jed. statistické šetření , zapíše jeho výsledky formou tabulky a znázorní diagramem - čte tabulky a grafy a interpretuje je v praxi - čte a sestrojuje diagramy – bodové, sloupcové, spojnicové, kruhové - čte a sestrojuje diagramy s údaji v procentech - uvede příklady využití statistiky v praxi	**<u>Konstrukční úlohy</u>** - množiny bodů dané vlastnosti - Thaletova kružnice - konstrukce trojúhelníků - konstrukce čtyřúhelníků - konstrukce kružnice s požadovanými vlastnostmi - konstrukce tečen ke kružnici **<u>Statistika</u>** - statistický soubor a šetření - jednotka, znak, četnost - arit. průměr - modus, medián - grafy, diagramy / bodové, sloupcové, spojnicové, kruhové/ - statistika v praxi **Opakování učiva 8.ročníku**	T, Ps, Pp, Pú	Z, Inf OSV Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznání, Kreativita Sociální rozvoj - Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetence Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, Praktická etika

MATEMATIKA – 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - provede početní operace sčítání a odčítání mnohočlenů, násobení a dělení mnohočlenů - aplikuje na příkladech vzorce : druhá mocnina součtu a rozdílu, rozdíl druhých mocnin, použije tyto vzorce ke zjednodušení výrazů - upraví výraz vytýkáním před závorku - rozloží daný výraz pomocí vzorců či vytýkáním na součin - určí podmínky, za kterých má lomený výraz smysl - zkrátí a rozšíří lomené výrazy - provede početní operace /+,-, * ,: / s lomenými výrazy - přehledně, stručně zapíše řešení úlohy - vyřeší za pomoci ekvivalentních úprav rovnice se zlomky a závorkami, s neznámou ve jmenovateli - provede zkoušku řešení - matematicky správně a účelně zapíše postup řešení - vyřeší úlohy z praxe (rozbor, řešení, zkouška) - vyřeší vhodnou metodou soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými	**Opakování učiva 8.ročníku** **Výrazy** - sčítání a odčítání mnohočlenů - násobení a dělení mnohočlenů - vzorce $(a + b)^2$, $(a – b)^2$, $a^2 – b^2$ - úprava mnohočlenů pomocí vzorců - vytýkání, vytýkání čísla –1 - rozklad výrazů na součin pomocí vzorců a vytýkání **Lomené algebraické výrazy** - lomený výraz - podmínky lomeného výrazu - rozšiřování a krácení lomených výrazů - sčítání a odčítání lomených výrazů - násobení a dělení lomených výrazů **Rovnice a soustavy dvou rovnic o dvou neznámých** - rovnice se závorkami - rovnice se zlomky - rovnice s neznámou ve jmenovateli - slovní úlohy (s procenty „ na pohyb, na společnou práci, na směsi “) - řešení soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými metodou dosazovací a sčítací - slovní úlohy řešené pomocí soustav dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými - slovní úlohy a praktické příklady	T, Úz, Pís, Pú T, Úz, Pís, Pú T, Pp, Pú, Mos	Čj, F, Ch, Vv, Z OSV Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznání, Kreativita Sociální rozvoj - Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetence Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, Praktická etika

MATEMATIKA – 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - pozná rovinné útvary, jmenuje jejich vlastnosti - řeší slovní úlohy za využití geometrických znalostí – vlastnosti útvarů, obvodů a obsahů - sestrojí geometrický útvar a zapíše konstrukci - řeší slovní úlohy, zapíše zadání, výpočet, zkoušku - vysvětlí základní pojmy a poučky učiva probíraného v předchozích ročnících	**Opakování a prohlubování učiva k přijímacím zkouškám** - rovinné útvary, tělesa - geometrické úlohy řešené výpočty - konstrukční úlohy - slovní úlohy řešené rovnicemi - slovní úlohy logického charakteru	T, Úz, Pú, Pís	Čj OSV Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznání, Kreativita Sociální rozvoj - Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetence Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, Praktická etika
- vysvětlí pojmy podobnost rovinných útvarů, podobnost trojúhelníků, matematicky je vyjádří rozpozná podobné rovinné útvary, správně podobnost zapíše pomocí matematické symboliky - určí poměr podobnosti - na základě poměru podobnosti určí velikosti dalších útvarů - použije poměru podobnosti při práci s plány a mapami při praktických cvičeních v terénu - sestrojí podobný útvar danému	**Podobnost a její užití v praxi** - podobnost útvarů, zvětšení, zmenšení - poměr podobnosti - věty o podobnosti - podobnost v praxi	T, Pú, Pp, Ps	Inf OSV Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznání, Kreativita Sociální rozvoj - Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetence Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, Praktická etika
- rozezná funkční vztah od jiných vztahů - vysvětlí pojem lineární funkce - vyjádří danou lin. funkci tabulkou, rovnicí i grafem - sestrojí graf lin. funkce s důrazem na přesnost rýsování - použije funkci při řešení úloh z praxe	**Funkce** - definice funkce - lineární funkce a její vlastnosti - graf lineární funkce - praktické příklady na lin. funkci - kvadratická funkce, nepřímá úměrnost	T, Pís, Pú	

MATEMATIKA – 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - uvede základní vlastnosti jehlanu, kužele a koule, načrtne tato tělesa - vypočítá povrch a objem jehlanu, kužele a koule s užitím vzorce - řeší slovní úlohy a reálné příklady z praxe vztahující se k výpočtu povrchu a objemu jehlanu, kužele a koule (využívá kalkulátor, tabulky, literaturu)	**Objem a povrch těles** - jehlan - kužel - koule	T, Ú, Pú, Mos, Pís	Inf OSV Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznání, Kreativita Sociální rozvoj - Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetence Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, Praktická etika
- rozezná goniometrické funkce v trojúhelníku - vysvětlí definici funkce sin, cos, tg - vyhledá hodnotu funkcí v tabulkách - vypočte hodnotu funkce na kalkulačce - použije gon. funkce při řešení úloh z praxe	**Goniometrické funkce** - funkce sinus - funkce cosinus - funkce tangens - výpočty v pravoúhlém trojúhelníku - použití goniometrických funkcí	T, Pís, Pú	
- pracuje s procenty - vysvětli pojem věřitel,dlužník, úrok, úroková sazba, daň z úroku, úrokovací období, spoření, půjčka, splátka půjčky - řeší jednoduché příklady z praxe	**Finanční matematika** - opakování procent - věřitelé, dlužníci - jednoduché a složené úročení - úrokovací období - spoření - splátky dluhů	T, Pís, Pú	Inf OSV Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznání, Kreativita Sociální rozvoj - Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetence Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, Praktická etika
	Opakováni učiva 9.ročníku		MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

5.1.3 INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.
Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování. I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení. V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti
Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k(e):

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických,
- bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá 1 hod. týdně ve 4. – 9. ročníku na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými tablety s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Informatika

Kompetence pracovní

- Vést žáky k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s technologiemi
- Umožit žákům vyhledávat a zpracovávat informace z různých zdrojů
- Vést žáky k prezentaci výsledků své práce

Kompetence k řešení problémů

- Rozvíjet u žáků schopnost aktivně získávat informace a přemýšlet nad jejich využitím
- Učít žáky poznat, kdy je potřeba požádat o pomoc při řešení problémů, se kterými si nevědí při práci s technologiemi rady
- Vést žáky k dodržování postupů a pravidel při řešení problémů a poučení se z předchozích chyb při práci s technologiemi

Kompetence komunikativní

- Učit žáky dodržovat konvence a pravidla při komunikaci na internetu (sociální sítě, elektronická pošta)
- Rozvíjet možnosti elektronické komunikace (e-mail, sociální sítě, chat), u žáků s řečovým postižením těžšího charakteru, také jako kompenzační prostředek
- Učit žáky rozumět různým typům textů a záznamů, obrazovým materiálům, zvukům a jiným informačním a komunikačním prostředkům, tvořivě je využívat ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

Kompetence k učení

- Podporuovat žáky k vyhledávání informací a jejich využití v procesu učení
- Učit žáky operovat s užívanými termíny, znaky a symboly, uvádět věci do souvislostí, propojovat do širších celků poznatky z různých oblastí
- Vést žáky zadávanými úkoly k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě
- Rozvjíet u žáků tvořivé myšlení

Kompetence sociální a personální

- Vést žáky ke schopnosti vzájemně si pomáhat a pracovat v týmu
- Vést žáky k hodnocení svých výsledků i práce druhých
- Podporovat u žáků zdravé sebevědomí, ale i ohleduplnost a takt k ostatním

Kompetence občanská

- Seznamovat žáky s obecnými vazbami na legislativu a morálními zákony (softwarové pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů) s tím, že je musí dodržovat
- Dbát na dodržování dohodnutých pravidel a plnění zadaných povinností
- Vést žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu

Kompetence digitální

- Vést žáky k bezpečnému ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb a jejich využívání při práci, učení i zábavě
- Učit žáky kreativně vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- Upozorňovat žáky na předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat
- Upozorňovat žáky na situace s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních
- Seznamovat žáky s riziky a jejich předcházením v oblasti sdílení citlivých dat a kontaktech v online prostředí

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ
Očekávané výstupy – 2. období
žák
I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat
I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji
I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat
I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví

Učivo
- data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů
- kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace
- modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnáváníа vysvětlování jevů kolem žáka

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ
Očekávané výstupy – 2. období
žák
I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů
I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy
I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů
I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení
I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů

Učivo

- **řešení problému krokováním:** postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci
- **programování:** experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí;události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu
- **kontrola řešení:** porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem

INFORMAČNÍ SYSTÉMY
Očekávané výstupy – 2. období
žák
I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi
I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
I-5-3-01p v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky
I-5-3-02p pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

Učivo

- systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi
- práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE
Očekávané výstupy – 2. období
žák
I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu
I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu
I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

Učivo

- hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů
- počítač vé sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat
- bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla

2. stupeň

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ
Očekávané výstupy
žák
I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat
I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu
I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní
I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
I-9-1-01p získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti
I-9-1-02p zakóduje a dekóduje jednoduchý text a obrázek
I-9-1-03p popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění
I-9-1-04p stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení

Učivo

- data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat
- kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity
- modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ
Očekávané výstupy
žák
I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen
I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení
I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti
I-9-2-02p rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení
I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal

Učivo

- algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné
- kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu
- tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora

INFORMAČNÍ SYSTÉMY
Očekávané výstupy
žák
I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů
I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat
I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat
I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
I-9-3-01p popíše účel informačních systémů, které používá
I-9-3-02p nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce
I-9-3-03p na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat

Učivo

- **informační systémy:** informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti
- **návrh a tvorba evidence dat:** formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel
- **hromadné zpracování dat:** velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE
Očekávané výstupy
žák
I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě
I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos
I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky
I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače
I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
I-9-4-01p rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému
I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu
I-9-4-03p pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
I-9-4-04p rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu
I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat

Učivo

- **hardware a software:** pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka
- **počítačové sítě:** typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva
- **řešení technických problémů:** postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení
- **bezpečnost:** útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat
- **digitální identita:** digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí

INFORMATIKA – 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží - vysvětlí, co je program a rozdíly mezi člověkem a počítačem - edituje digitální text, vytvoří obrázek - přehraje zvuk či video - uloží svoji práci do souboru, otevře soubor - používá krok zpět, zoom - řeší úkol použitím schránky - dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením - uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů - najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci - propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí - pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj - při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace - rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	**Digitální technologie** - Digitální zařízení - Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace - Ovládání myši - Kreslení čar, vybarvování - Používání ovladačů - Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) - Kreslení bitmapových obrázků - Psaní slov na klávesnici - Editace textu - Ukládání práce do souboru - Otevírání souborů - Přehrávání zvuku - Příkazy a program - Využití digitálních technologií v různých oborech - Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele - Počítačová data, práce se soubory - Propojení technologií, internet - Úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš - Technické problémy a přístupy k jejich řešení	Pp, Mos, Ps, Pú, P	

INFORMATIKA – 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - sestaví robota podle návodu - sestaví program pro robota - oživí robota, otestuje jeho chování - najde chybu v programu a opraví ji - upraví program pro příbuznou úlohu - pomocí programu ovládá světelný výstup a motor - pomocí programu ovládá senzor - používá opakování, události ke spouštění programu - sdělí informaci obrázkem - předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel - zakóduje/zašifruje a dekóduje/dešifruje text - zakóduje a dekóduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky - obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	**Algoritmizace a programování** - Sestavení programu a oživení robota - Ovládání světelného výstupu - Ovládání motoru - Opakování příkazů - Ovládání klávesnicí – události - Ovládání pomocí senzoru **Data, informace a modelování** - Piktogramy, emodži - Kód - Přenos na dálku, šifra - Pixel, rastr, rozlišení - Tvary, skládání obrazce	Pp, Mos, Ps, Pú, P	M

INFORMATIKA – 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech - doplní posloupnost prvků - umístí data správně do tabulky - doplní prvky v tabulce - v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný - nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky - určí, jak spolu prvky souvisí - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy - v programu najde a opraví chyby - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - vytvoří a použije nový blok - upraví program pro obdobný problém - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy - v programu najde a opraví chyby - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj - vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit - cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů	**Informační systémy** - Data, druhy dat - Doplňování tabulky a datových řad - Kritéria kontroly dat - Řazení dat v tabulce - Vizualizace dat v grafu - Systém, struktura, prvky, vztahy **Algoritmizace a programování** - Příkazy a jejich spojování - Opakování příkazů - Pohyb a razítkování - Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy - Vlastní bloky a jejich vytváření - Kombinace procedur - Kreslení čar - Pevný počet opakování - Ladění, hledání chyb - Vlastní bloky a jejich vytváření - Změna vlastností postavy pomocí příkazu - Náhodné hodnoty - Čtení programů - Programovací projekt	Pp, Mos, Ps, Pú, P	M

INFORMATIKA – 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav - v programu najde a opraví chyby - používá události ke spuštění činnosti postav - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - upraví program pro obdobný problém - ovládá více postav pomocí zpráv - pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty - pomocí obrázku znázorní jev - pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	**Algoritmizace a programování** - Ovládání pohybu postav - Násobné postavy a souběžné reakce - Modifikace programu - Animace střídáním obrázků - Spouštění pomocí událostí - Vysílání zpráv mezi postavami - Čtení programů - Programovací projekt **Data, informace a modelování** - Graf, hledání cesty - Schémata, obrázkové modely - Model	Pp, Mos, Ps, Pú, P	M

INFORMATIKA – 6. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák - rozpozná zakódované informace kolem sebe - zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady - zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer - zakóduje v obrázku barvy více způsoby - zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů - zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu - ověří úplnost zápisu - ke kódování využívá i binární čísla - najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) - odpoví na otázky na základě dat v tabulce - popíše pravidla uspořádání v existující tabulce - doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy - navrhne tabulku pro záznam dat - propojí data z více tabulek či grafů - popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují - pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní	**Data, informace a modelování** - Přenos informací, standardizované kódy - Znakové sady - Přenos dat, symetrická šifra - Identifikace barev, barevný model - Vektorová grafika - Zjednodušení zápisu, kontrolní součet - Binární kód, logické A a NEBO **Informační systémy** - Data v grafu a tabulce - Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce - Kontrola hodnot v tabulce - Filtrování, řazení a třídění dat - Porovnání dat v tabulce a grafu - Řešení problémů s daty - Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace **Algoritmizace a programování** - Vytvoření programu - Opakování - Podprogramy	Pp, Mos, Ps, Pú, P	M

INFORMATIKA – 7. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - používá souřadnice pro programování postav - používá parametry v blocích, ve vlastních blocích - vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu - diskutuje různé programy pro řešení problému - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	**Algoritmizace a programování** - Opakování s podmínkou - Události, vstupy - Objekty a komunikace mezi nimi - Větvení programu, rozhodování - Grafický výstup, souřadnice - Podprogramy s parametry - Proměnné	Pp, Mos, Ps, Pú, P	M

INFORMATIKA – 7. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák - vysvětlí známé modely jevů, situací, činností - v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku - pomocí ohodnocených grafů řeší problémy - pomocí orientovaných grafů řeší problémy - vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností - nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje - uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory - vybere vhodný formát pro uložení dat - vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě - porovná různé metody zabezpečení účtů - spravuje sdílení souborů - pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy - zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	**Data, informace a modelování** - Standardizovaná schémata a modely - Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu - Orientované grafy, automaty - Modely, paralelní činnost **Digitální technologie** - Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému - Správa souborů, struktura složek - Instalace aplikací, aktualizace - Domácí a školní počítačová síť - Fungování a služby internetu - Princip e-mailu - Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), digitální stopa - Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)	Pp, Mos, Ps, Pú, P	M, Ov

INFORMATIKA – 8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák - podle návodu nebo vlastní tvořivostí sestaví robota - upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol - vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost - přečte program pro robota a najde v něm případné chyby - ovládá výstupní zařízení a senzory robota - vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota - sestaví program pro desku Micro:bit a otestuje jej - přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji - používá opakování, rozhodování, proměnné - ovládá výstupní zařízení desky - používá vstupy ke spouštění a řízení běhu programu - připojí k desce další zařízení, které z desky ovládá - vyřeší problém naprogramováním desky Micro:bit - při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky - používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) - řeší problémy výpočtem s daty - připíše do tabulky dat nový záznam - seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) - používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy - ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	**Algoritmizace a programování** - Sestavení a oživení robota - Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním - Používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) - Používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva) - Čtení programu - Projekt Můj robot - Sestavení programu a oživení Micro:bitu - Ovládání LED displeje - Tlačítka a senzory náklonu - Připojení sluchátek, tvorba hudby - Orientace a pohyb Micro:bitu v prostoru - Propojení dvou Micro:bitů pomocí kabelu a bezdrátově - Připojení a ovládání externích zařízení z Micro:bitu **Informační systémy** - Relativní a absolutní adresy buněk - Použití vzorců u různých typů dat - Funkce s číselnými vstupy - Funkce s textovými vstupy - Vkládání záznamu do databázové tabulky - Řazení dat v tabulce - Filtrování dat v tabulce - Zpracování výstupů z velkých souborů dat	Pp, Mos, Ps, Pú, P	M

INFORMATIKA – 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - řeší problémy sestavením algoritmu - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní - řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému - zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	**Algoritmizace a programování** - Programovací projekt a plán jeho realizace - Popsání problému - Testování, odladění, odstranění chyb - Pohyb v souřadnicích - Ovládání myší, posílání zpráv - Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu - Nástroje zvuku, úpravy seznamu - Import a editace kostýmů, podmínky - Návrh postupu, klonování. - Animace kostýmů postav, události - Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné - Výrazy s proměnnou - Tvorba hry s ovládáním, více seznamů - Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy	Pp, Mos, Ps, Pú, P	M
- pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí - vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením - diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich - na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat - popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní	**Digitální technologie** **Hardware a software** - Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí - Operační systémy: funkce, typy, typické využití - Komprese a formáty souborů - Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence)		

INFORMATIKA – 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák - na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti - vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu - diskutuje o cílech a metodách hackerů - vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat - diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	**Sítě** - Typy, služby a význam počítačových sítí - Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa - Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud - Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL - Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) **Bezpečnost** - Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy - Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat **Digitální identita** - Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat - Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	Pp, Mos, Ps, Pú, P	M, Ov, Vz

5.4 ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- orientaci ve světě informací a k časovému a místním propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech

1. stupeň

MÍSTO, KDE ŽIJEME
Očekávané výstupy – 1. období
žák
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)
ČJS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy
ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy
ČJS-3-1-03p uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy
Očekávané výstupy – 2. období
žák
ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí
ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického
ČJS-5-1-05 zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích
ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje
ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí
ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest
ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky

Učivo

- **domov** – prostředí domova, orientace v místě bydliště
- **škola** – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace
- **obec (město), místní krajina** – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť
- **okolní krajina (místní oblast, region)** – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany
- **regiony ČR** – Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod
- **naše vlast** – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR
- **Evropa a svět** – kontinenty, evropské státy, EU, cestování
- **mapy obecně zeměpisné a tematické** – obsah, grafika, vysvětlivky

LIDÉ KOLEM NÁS
Očekávané výstupy – 1. období
žák
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování
ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně
ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti
Očekávané výstupy – 2. období
žák
ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)
ČJS-5-2-02 rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení
ČJS-5-2-03 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy
ČJS-5-2-04 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy
ČJS-5-2-05 poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
ČJS-5-2-01p, ČJS-5-2-02p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
ČJS-5-2-03p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
ČJS-5-2-03p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
ČJS-5-2-04p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
ČJS-5-2-04p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
ČJS-5-2-04p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

Učivo

- **rodina** – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání
- **soužití lidí** – mezilid.vztahy, komunikace, principy demokracie; obchod, firmy, zájm. spolky, polit. strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“
- **chování lidí** – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům
- **právo a spravedlnost** – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot
- **vlastnictví** – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky
- **kultura** – podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura
- **základní globální problémy** – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí

LIDÉ A ČAS
Očekávané výstupy – 1. období
žák
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije
ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase
ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností
ČJS-3-3-02p ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti
Očekávané výstupy – 2. období
žák
ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
ČJS-5-3-02 využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek
ČJS-5-3-03 rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik
ČJS-5-3-04 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik
ČJS-5-3-05 objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách
ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji
ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

Učivo

- **orientace v čase a časový řád** – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období
- **současnost a minulost v našem životě** – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny
- **regionální památky** – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost
- **báje, mýty, pověsti** – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj

ROZMANITOST PŘÍRODY
Očekávané výstupy – 1. období
žák
ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu
Očekávané výstupy – 2. období
žák
ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka
ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí
ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
ČJS-5-4-06 stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit
ČJS-5-4-07 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období
ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata
ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
ČJS-5-4-06p reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech
ČJS-5-4-07p provádí jednoduché pokusy se známými látkami

Učivo

- **látky a jejich vlastnosti** – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
- **voda a vzduch** – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život
- **nerosty a horniny, půda** – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam
- **vesmír a Země** – sluneční soustava, den a noc, roční období
- **rostliny, houby, živočichové** – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka
- **životní podmínky** – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí
- **rovnováha v přírodě** – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva
- **ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody** – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy
- **rizika v přírodě** – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví

ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných

ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění

ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla

ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných

ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu

ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a k podpoře vlastního zdravého způsobu života

ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození

ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob

ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista

ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek

ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou

ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc

ČJS-5-5-08 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky
ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc
ČJS-5-5-08 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

Učivo

- lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince
- péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim;-nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena
- partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality
- návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
- osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích
- přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku
- mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

5.4.1 PRVOUKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Prvouka vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět RVP ZV. Hlavním cílem předmětu je rozvíjet poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všímat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Podmínkou úspěšného vzdělávání v daném předmětu je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitele. Propojení výuky s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Prvouka je členěn do pěti tematických okruhů, které tvoří jeden celek vnitřně propojený zřejmými souvislostmi a vztahy. V tematickém okruhu Místo, kde žijeme se žák učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi. V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí.
V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v čase a v dějích. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině a obci. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky.

V tematickém okruhu Rozmanitosti přírody žáci poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé a neživé přírody nejbližšího okolí jejich života. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemné, souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno porušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí. V tematickém okruhu Člověk a jeho zdraví žáci poznávají sami sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví, nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných situacích a událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a

bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci jsou vedeni k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že pozorují názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace.

V předmětu se realizují formou projektů - obsahově blízká průřezová témata – Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Environmentální výchova. Vyučovací předmět Prvouka se vyučuje v 1. a 2. ročníku ve dvouhodinové časové dotaci, ve 3. ročníku v tříhodinové časové dotaci (celkem 7 hodin). Nezanedbatelná část výuky probíhá mimo budovu školy – v blízkém okolí školy, v různých částech obce. K preferovaným formám výuky patří i exkurze do různých institucí a do zajímavých přírodních lokalit.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Prvouka

Kompetence k učení
- podporovat samostatnost a tvořivost
- podporovat různé přijatelné způsoby dosažení cíle
- zaměřovat se přednostně ve výuce na aktivní dovednosti
- používat učivo jako prostředek k jejich získání
- rozlišovat ve výuce zřetelně základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující)
- učit práci s chybou
- učit trpělivosti, povzbuzovat

Kompetence k řešení problémů
- učit žáky nebát se problémů, hovořit o nich a přijímat odpovědnost za své chování
- vytvářet praktické problémové úlohy a situace z třídního kolektivu
- učit žáky prakticky řešit problémy
- podporovat různé přijatelné způsoby řešení problémů
- podporovat týmovou spolupráci k řešení problémů
- učit , jak některým problémům předcházet
- sledovat ve škole i při mimoškolních akcích, jak žáci problémy zvládají

Kompetence komunikativní
- klást důraz na zdvořilou úroveň jednání
- odmítat hrubé, vulgární a nezdvořilé jednání a projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- vést žáky ,aby otevřeně ale zdvořile vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- vést žáky ke kladnému vnímání své školy, obce a ostatních lidí
- připravovat žáky na zvládnutí jednání s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- vyžadovat důsledně dodržování pravidel stanovených školním řádem jako přípravu na dodržování zákonných norem a morálky společnosti
- učit žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace

Kompetence sociální a personální
- učit žáky pracovat v týmech, učit je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku účinné spolupráce
- podporovat vzájemnou pomoc žáků, vytvářet situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- vést žáky k odsouzení nežádoucích projevů rasismu, xenofobie a nacionalismu
- učit žáky snášenlivosti a uznání autority svých spolužáků

Kompetence občanské
- upevňovat hrdost na svou osobu, rodinu, obec
- vést žáky k aktivní ochraně životního prostředí a svého zdraví
- odmítat hrubé vulgární a nezdvořilé jednání a chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- odmítat nekamarádské jednání a chování a odmítání pomoci

Kompetence pracovní
- vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci druhých, vážit si pracovního úsilí kamarádů, respektovat výsledky jejich práce
- vést žáky důsledně k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění povinností a závazků
- učit žáky pracovat přiměřeným pracovním tempem, neplýtvat energií svojí ani druhých

Kompetence digitální
- klást důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vést žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vést žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vést žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvilek
- motivovat žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- dávat žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologi

PRVOUKA – 1. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - popíše bezpečnou cestu do školy - rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí, situaci modeluje - rozpozná svoji školu a spolužáky - určí svoje pracovní místo - uvede svoji adresu, zajímavosti v místě bydliště - pozná základní dopravní značky - pojmenuje členy své rodiny a popíše jejich roli - vyjmenuje dobré a špatné vlastnosti lidí - rozliší blízké příbuzenské vztahy v rodině - uvede přirozené odlišnosti spolužáků, projevuje k nim toleranci, zvládá vlastní emocionalitu - modeluje své chování ve třídě, ve školní jídelně,v dopravním prostředku, divadle apod. - uvede ze svého života příklad z minulosti, současnosti a budoucnosti - uvede svůj režim dne s časovými údaji - charakterizuje roční doby z hlediska života v rodině, zvyků a činností členů rodiny - uvede příklady ze života živočichů a rostlin v jednotlivých ročních obdobích - roztřídí některé přírodniny podle nápadných znaků ročního období – sezónní činnosti - popíše základní stavbu lidského těla - uvede základní zásady osobní hygieny, správné výživy a zdravého způsobu života - na příkladech uvede, jak lze preventivně předcházet nemocem, úrazům, zneužívání své osoby - v modelových příkladech předvede první pomoc při drobném poranění - ovládá způsob komunikace s operátory tísňových linek	**Místo, kde žijeme** - domov - prostředí domova - orientace v místě bydliště - škola - prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy - bezpečnost v dopravním provozu - cesta do školy, bezpečnostní prvky - regionální památky, ČR **Lidé kolem nás** - rodina - postavení jedince v rodině, role členů - blízké příbuzenské vztahy - mezi generační vztahy, etická stránka vztahů - chování lidí- vlastnosti lidí - pravidla slušného chování, předcházení konfliktům **Lidé a čas** - orientace v čase- měsíce, dny, celé hodiny - určování času, kalendář - režim dne - roční doby **Rozmanitosti přírody** - den a noc - změny v přírodě v ročních obdobích - rizika spojená s ročními obdobími **Člověk a jeho zdraví** - lidské tělo - základní stavba - péče o zdraví - pitný a pohybový režim, zdravá strava, nemoc, osobní hygiena - osobní nebezpečí - ochrana proti zneužívání - čísla tísňového volání **Opakování učiva 1.ročníku**	Pp, Ps, Úz, T, P	Všechny předměty OSV - Rozvoj schopností poznávání - Poznávání lidí - Org. vlastního času -Asertivní komunikace - Druzí jako zdroj informací o mně MKV - Respektování zvláštností různých etnik - Lidské vztahy VMEGS - Evropa a svět nás zajímá EVVO - Les, pole, město, vesnice - Voda, půda - Přírodní zdroje

PRVOUKA – 2. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - dodržuje správné dopravní návyky chodce - rozliší různé dopravní prostředky, riziková místa, situace - zapíše adresu domů, adresu školy - vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí - popíše role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - uvede a popíše povolání rodičů - zapíše datum narození - vyjmenuje a popíše různá povolání a pracovní činnosti - vysvětlí potřebu různosti lidí a jejich povolání pro společnost - v modelových situacích předvede základní pravidla slušného chování ve společnosti a rodině - objasní termíny: ohleduplnost, kamarádství - uvede příklady tolerance k nedostatkům a přednostem spolužáků - orientuje se v čase - na příkladech porovná minulost a současnost - rozliší kalendářní a školní rok, vymezí týdny, dny, hodiny, minuty - stanoví denní režim vhodný pro dítě, vymezí v něm vhodné pracovní a odpočinkové aktivity - uvede významné památky a události regionu kde žije, - ČR – symboly, armáda - uvede příklady zvyků a práce, soužití lidí - pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě - popíše ohleduplné chování k přírodě - přírodní vlivy(reakce při mimořádných událostech) - shrnutí učiva za první pololetí	**Opakování učiva z 1. ročníku** **Místo, kde žijeme** - orientace v místě bydliště a okolí školy - cesta na určené místo, riziková místa a situace - dopravní značky, rizikové situace v dopravě - čísla tísňového volání **Lidé kolem nás** - život a funkce rodiny, základy sex. výchovy - práce fyzická a duševní, zaměstnání - soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace pomoc nemocným - obchod a firmy - chování lidí - principy demokracie, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality **Lidé a čas** - současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny - ČR – symboly, armáda, hlavní město **Rozmanitosti přírody** - roční období a změny v přírodě - ochrana přírody - odpovědnost lidí - události způsobené přírodními vlivy		Všechny předměty OSV - Rozvoj schopností poznávání - Poznávání lidí - Org. vlastního času -Asertivní komunikace - Druzí jako zdroj informací o mně MKV - Respektování zvláštností různých etnik - Lidské vztahy VMEGS - Evropa a svět nás zajímá - Naše vlast EVVO - Les, pole, město, vesnice - Voda, půda - Přírodní zdroje - Ochrana příroda, kulturní památky

PRVOUKA – 2. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - pozná a pojmenuje domácí zvířata a jejich mláďata - rozezná pokojové rostliny, zeleninu, ovoce - navrhne způsob pomoci živočichům v přírodě za nepříznivých situací - vysvětlí péči o sluch a zrak, vysvětlí rozdíly předškolního, školního a dospělého věku - popíše prevenci nemocí a úrazů - předvede ošetření drobného poranění, první pomoc - uvede příklady správného chování chodce a cyklisty - uvede, jak se chovat v situaci obecného ohrožení	- živočichové a rostliny - ovoce a zelenina **Člověk a jeho zdraví** - lidské tělo - funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, vývoj jedince - péče o zdraví - drobné úrazy a poranění, první pomoc - vhodná skladba stravy, pitný režim - osobní bezpečí - chování v rizikovém prostředí **Opakování učiva 2. ročníku**	Pp, Úz, T, R, P, Ps,Pís	EVVO - Prostředí a zdraví

PRVOUKA – 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - začlení svou obec do příslušného kraje, ČR - popíše změny v nejbližším okolí, v místě kde žije - vyznačí na jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy a cestu na určené místo, rozliší riziková místa - doporučí spolužákům vhodná místa pro volný čas, kulturu, služby, sport - ukáže přírodní a umělé prvky v okolní krajině - vyjádří různými způsoby estetickou hodnotu a rozmanitost přírody - uvede příklady možnosti využití různých dopravních prostředků v nejbližším regionu a zdůvodní jejich přednosti - uvede základní vlastnosti látek - uvede příklady změn látek (hmotnost, teplo, objem) - na příkladech uvede význam vody a vzduchu pro člověka - uvede příklady využití hornin a nerostů v regionu - rozliší rostliny kvetoucí a nekvetoucí, popíše části rostlin - vyjmenuje nejznámější hospodářské a léčivé rostliny, najde tyto rostliny v okolí školy - rozliší hospodářská a domácí zvířata - uvede živočichy a rostliny žijící ve svém okolí - uvede správný způsob likvidace odpadů v domácnostech a význam třídění odpadů	**Opakování učiva 2.ročníku** **Místo , kde žijeme** - orientace v místě bydliště a okolní krajině - cesta z domova do školy, riziková místa, situace - obec, místní krajina – její části, poloha v krajině - ČR – armáda,sousední státy - minulost a současnost obce - význačné budovy **Rozmanitosti přírody** - látky a jejich vlastnosti – změny skupenství látek, vlastnosti látek - životní podmínky – voda a vzduch – vlastnosti - půda – význam, složení - některé hospodářsky význam. horniny a nerosty - rostliny, houby, živočichové – výskyt v regionu, význam v přírodě a pro člověka - ochrana životního prostředí – likvidace odpadů - rizika v přírodě – přírodní vlivy a ochrana před nimi	Pp, Úz, T, R, P, Ps,Pís	Všechny předměty OSV - Rozvoj schopností poznávání - Poznávání lidí -Asertivní komunikace VMEGS - Naše vlast a Evropa - Zvyky a tradice MKV - Respektování zvláštností různých etnik - Lidské vztahy EVVO - Ekosystémy - Vztah člověka k přírodě

PRVOUKA – 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák:			
- popíše zákl. stavbu lidského těla a funkci jednotlivých orgánových soustav (stručně, obecně) - vysvětlí význam péče o zdraví, otužování - sestaví svůj denní režim	**Člověk a jeho zdraví** - lidské tělo – životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce - péče o zdraví – intimní a duševní hygiena - denní režim	Pp, Úz, T, R, P, Ps,Pís	EVVO - Prostředí a zdraví
- uvede v různých modelových situacích - ovládá způsoby komunikace s operátory tíseň.linek	- osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí - čísla tísňového volání - správná výživa, způsob uchovávání potravin		
- rozezná nebezpečí různého charakteru - využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času	**Lidé kolem nás** - žebříček hodnot, lidská práva, protiprávní jednání a korupce (nárok na reklamaci) - návykové látky (problémové situace) - hrací automaty a počítače, závislost		MV - fungování a vliv médií ve společnosti
- rozezná současné a minulé, srovnává a hodnotí způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti	**Lidé a čas** - současnost a minulost v našem životě - báje, mýty, pověsti - regionální památky		MKV - Etnický původ

5.4.2 PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Přírodověda vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět RVP. Opírá se o vybrané poznatky přírodovědných oborů a svým pojetím směřuje k získání takových žádoucích dovedností a vědomostí, které umožní žákům dále aktivně poznávat přírodu, člověka a jím vytvořený svět, ve kterém člověk pracuje a žije. Vede žáky k ohleduplnému vztahu k přírodě a k hledání aktivní ochrany životního prostředí.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přírodověda navazuje na učivo prvouky v 1. až 3. ročníku a vytváří základ pro vyučovací předmět přírodopisu ve vyšších ročnících základní školy. Jednotlivá témata lze přeskupovat vzhledem k sezónnímu principu a podmínkám vyučování mimo školní budovu. Vzdělávací obsah předmětu je členěn do dvou základních tematických okruhů: Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví.

V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako jednu z planet sluneční soustavy. Seznamují se se základními moderními vědeckými poznatky o vzniku vesmíru, a sluneční soustavy a o vzniku života na planetě Zemi. Teoreticky i prakticky poznávají rozmanitost a proměnlivost živé a neživé přírody. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a s pomocí získaných informací se učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu a hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody a ke zlepšení životního prostředí.

V tematickém okruhu Člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů apod. Získávají základní poučení o zdraví, nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci by si měli postupně uvědomit, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a za zdraví jiných lidí. Cíleně jsou vedeni k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v lidském životě.

Vyučovací předmět Přírodověda je vyučován v jednohodinové (popř. dvouhodinové týdenní) dotaci ve 4. ročníku a 5. ročníku. Výuka probíhá v kmenové třídě, nezanedbatelná část i mimo budovu školy přímo v terénu (tematické vycházky, exkurze apod.) Potřebné vědomosti a dovednosti žáci získávají především pozorováním názorných pomůcek, sledováním konkrétních situací, hraním určených rolí a řešením modelových situací.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Přírodověda

Kompetence k učení

- vést žáky k objevování a poznávání všeho, co je zajímá, co se jim líbí a v čem by v budoucnu mohli uspět
- vést žáky k poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti a zdraví druhých
- učit žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace (které nelze v životě člověka prakticky ověřit) v literatuře, na internetu, televizních dokumentárních pořadech, výukových počítačových programech (informace o vesmíru)

Kompetence k řešení problémů

- učit řešit žáky problémové situace porovnáváním s veřejně dostupnými zdroji, současně učit zaujímat k nim kritický postoj
- podporovat netradiční (originální) způsoby řešení

Kompetence komunikativní
- podporovat různé formy komunikace s místními obyvateli, pamětníky, pracovníky v regionálních muzeích, knihovníky
- klást důraz na zdvořilou a hodnotnou úroveň komunikace
- učit žáky publikovat a předvádět své názory a zkušenosti (školní časopis, místní tisk,web…)

Kompetence sociální a personální
- učit žáky pracovat ve skupině, vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjet schopnosti žáků zastávat v týmu různé role
- učit žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu
- podporovat vzájemnou pomoc žáků
- vytvářet situace, kdy se žáci vzájemně potřebují

Kompetence občanské
- vést žáky k aktivní ochraně jejich zdraví i ochraně zdraví jejich kamarádů, členů rodiny…
- učit žáky základům tolerance a vzájemného soužití
- vést žáky k přiměřené odpovědnosti za budoucnost naší planety a k aktivní obraně proti nežádoucím vlivům z různých sfér společnost, které nabádají k nesprávnému (netolerovatelnému, ilegálnímu či konzumnímu) způsobu života
- vést k ochotě účinně pomoci v různých situacích
- vést k uplatňování svých práv a respektování práv druhých

Kompetence pracovní
- vést žáky ke kladnému vztahu k práci; vytvářet podnětné pracovní prostředí
- měnit pracovní podmínky; vést žáky k adaptaci na nové pracovní podmínky
- seznamovat různými formami (exkurze, film, besedy) žáky s různými profesemi významnými pro udržení vhodných život. podmínek života na Zemi
- pomoci žákům při volbě budoucí profese
- naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje, technologie
- naučit žáky chránit při práci své zdraví

Kompetence digitální
- klást důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vést žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vést žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vést žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvilek motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- dávat žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

PŘÍRODOVĚDA – 4.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - vysvětlí pojmy: živá příroda, neživá příroda, uvede příklady zástupců - roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků - určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů - uvede souvislosti mezi kvalitou životního prostředí a činností člověka - vysvětlí pojem: zvětrávání - uvede příklady zvětrávání a vyjmenuje faktory, které zvětrávání způsobují - uvede, jak vzniká půda a jaký má půda význam pro život na Zemi	**1. ROZMANITOST PŘÍRODY** Neživá příroda **LÁTKY A JEJICH VLASTNOSTI** - třídění látek - změny látek a skupenství - vlastnosti - porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních veličin **VODA A VZDUCH** - výskyt - vlastnosti a formy vody - oběh vody v přírodě - vlastnosti vzduchu - význam pro život **NEROSTY A HORNINY, PŮDA** - některé hospodářsky významné horniny a nerosty - zvětrávání - vznik půdy a její význam	T, Úz, R, Pp Dc, P, Pís, Ps,	Čj, M, Vv EVVO Základní podmínky života EVVO Základní podmínky života – voda, ovzduší EVVO Základní podmínky života

PŘÍRODOVĚDA – 4.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - na konkrétních příkladech uvede vzájemné vztahy živých organismů a neživé přírody - roztřídí živočichy na bezobratlé a obratlovce, uvede zástupce - porovná konkrétní projevy života konkrétních organismů - uvede znaky života, životní potřeby, způsob života, stavbu těla a funkci jednotlivých částí těla konkrétních rostlin a živočichů - prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu - i jednoduché klíče a atlasy - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody,princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti konečným vzhledem přírody a činností člověka - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí - uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě - vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času - ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek - rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	Živá příroda **ROSTLINY, HOUBY, ŽIVOČICHOVÉ** - znaky života - životní potřeby a projevy - průběh a způsob života - výživa - stavba těla u nejznámějších druhů - význam v přírodě a pro člověka **ROVNOVÁHA V PŘÍRODĚ** - význam - vzájemné vztahy mezi organismy - základní společenstva (lesa, vod, pole, zahrad) **ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ** **OPAKOVÁNÍ UČIVA 4. ROČNÍKU**		Čj, Vv EVVO Základní podmínky života EVVO Ekosystémy

PŘÍRODOVĚDA – 5.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi - popíše postavení Země ve vesmíru - objasní střídání dne a noci, ročních období - charakterizuje Měsíc a jeho fáze, vyhledá v kalendáři symboly - fází Měsíce a uvede význam těchto symbolů - ve skupině se spolužáky znázorní pomocí globusu a jiných - vhodných pomůcek pohyb Země a ostatních planet sluneční - soustavy kolem Slunce - uvede podmínky života na Zemi, vysvětlí jejich význam - pro život na Zemi - uvede podnebné pásy, rozliší, kde je nejchladněji a kde - nejtepleji - vysvětlí pojmy: počasí, podnebí - uvede příklady přizpůsobení rostlin a živočichů změnám - prostředí - charakterizuje jednotlivé podnebné pásy, uvede příklady rostlin - a živočichů v jednotlivých podnebných pásech - zhodnotí příčiny, důsledky (případně odpovědnost lidí) u konkrétních živelných pohrom a ekologických katastrof - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat - stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit	**OPAKOVÁNÍ UČIVA 4. ROČNÍKU** **1. ROZMANITOST PŘÍRODY** **VESMÍR A ZEMĚ** - Slunce a sluneční soustava - vesmírná tělesa – hvězdy, přirozené družice, - planety, komety, meteory, meteority - Země ve vesmíru – pohyby Země - gravitační síla - střídání dne a noci, roční období - práce s globusem **ŽIVOTNÍ PODMÍNKY** - rozmanitost podmínek života na Zemi rovnováha v přírodě - význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi - počasí a podnebí - přizpůsobivost rostlin a živočichů - podnebné pásy **OCHRANA PŘÍRODY** - odpovědnost lidí - ochrana a tvorba životního prostředí - likvidace odpadů - živelné pohromy a ekologické katastrofy	T, Úz, R, PP, Mos	Čj, M, Vv EVVO Ekosystémy EVVO Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí

PŘÍRODOVĚDA – 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - pojmenuje správně základní části lidského těla - vysvětlí základní funkce jednotlivých orgánových soustav - stručně popíše funkce některých orgánů - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života - vysvětlí vznik a vývoj jedince - orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození - uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví - vysvětlí, proč a jak se musí chránit před stykem s cizí krví (úrazy, nalezené injekční stříkačky…) - objasní význam osobní a intimní hygieny, denního režimu - sestaví jídelníček podle základních zásad správné výživy - uvede příklady stresových situací, navrhne, jak stresu čelit a předcházet - sestaví svůj režim dne podle zásad zdravého způsobu života, zohlední v něm oprávněné nároky jiných osob - rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění, zajistí lékařskou pomoc - uvede příklady pozitivních a negativních reklamních jevů - na modelových příkladech předvede osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek - posoudí negativní vliv kouření, alkoholu, drog, násilí, hracích automatů atd. na kvalitu lidského života	**2. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ** **LIDSKÉ TĚLO** - životní potřeby a projevy - stavba lidského těla - funkce některých orgánů a orgánových soustav - pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou - základy lidské reprodukce - vývoj jedince **PARTNERSTVÍ, RODIČOVSTVÍ, ZÁKLADY SEXUÁLNÍ VÝCHOVY** - rodina- vztahy v rodině, etická stránka vztahů - partnerství, manželství a rodičovství - základy sexuální výchovy, etika - HIV / AIDS **PÉČE O ZDRAVÍ, ZDRAVÁ VÝŽIVA** - denní režim, pitný režim, pohybový režim - zdravá strava, uchovávání potravin - nemoc, drobné úrazy a poranění a jejich prevence - první pomoc - intimní a duševní hygiena - stres - reklamní vlivy **NÁVYKOVÉ LÁTKY A ZDRAVÍ** - odmítání návykových látek - hrací automaty a počítače - nebezpečí komunikace prostřednictvím - elektronických médií	T, Úz, R, PP, Mos	Čj, M, Vv OSV Sebepoznání a sebepojetí – lidské tělo

PŘÍRODOVĚDA – 5.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro svoje chování jako chodec a cyklista	**OSOBNÍ BEZPEČÍ** - bezpečné chování v rizikovém prostředí - bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty - krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání…)	T,Úz, R, PP, Mos	Čj
- na modelových situacích předvede základní úkony při první pomoci a přivolání pomoci v různých situacích (aplikuje znalost telefonních čísel: 150, 155, 156, 158) - chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek - uvede a na modelových situacích předvede, jak bude postupovat v krizových situacích (šikana, týrání, zneužívání)	**SITUACE HROMADNÉHO OHROŽENÍ** - mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená - postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén) - požáry (příčiny a prevence vzniku požáru, ochrana a evakuace) - integrovaný záchranný systém	T,Úz, R, PP, Mos	
- uvede a na modelových situacích předvede, jak bude postupovat v situaci hromadného ohrožení (ekologická katastrofa, teroristický útok…) - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události	**OPAKOVÁNÍ UČIVA 5. ROČNÍKU**	T,Úz, R, PP, Mos	

5.4.3 VLASTIVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Vlastivěda vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět RVP ZV. V návaznosti na vyučovací předmět Prvouka přináší žákům základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí a o výsledcích jejich činnosti. Seznamuje žáky s nejvýznamnějšími osobnostmi a událostmi regionálních, národních a evropských dějin, integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti z vyučování a osobního života žáků s dalšími informacemi z tisku, rozhlasu, televize, uvádí je do souvislosti a v potřebné míře zobecňuje. Vzdělávací obsah předmětu směřuje zejména k tomu, aby si žáci přirozeným způsobem vytvořili kladný vztah ke své rodině, škole, obci, oblasti a zemi, ve které žijí a současně, aby nabyli vědomí sounáležitosti se zeměmi integrované Evropy a s jinými demokratickými zeměmi světa. Hlavním cílem předmětu je vybavit žáka dostatečně pevnými základy jeho osobní a národní identity a vytvořit mu podmínky pro jeho pozdější orientaci a uplatnění ve společnosti (v rámci České republiky i ostatních zemí EU).

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Vlastivěda vytváří přirozené základy pro výuku vyučovacích předmětů Dějepis a Občanská nauka a Rodinná výchova ve vyšších ročnících školy a je členěn do tří základních tematických okruhů: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas. Rozsah a hloubku konkretizovaného učiva volí vyučující s ohledem na konkrétní místní podmínky, potřeby a zájem žáků; rychlost postupu přizpůsobuje aktuální úrovni poznávacích schopností žáků a jejich dosavadní životní zkušenosti. Tematické okruhy se společnými prvky vhodně a funkčně propojuje.

V tematickém okruhu Místo, kde žijeme, se žáci seznamují se základními poznatky o krajině, minulosti a současnosti své obce (oblasti, vlasti). Získávají základní informace o Evropě, o ostatních kontinentech a jejich zemích. Učí se orientovat v terénu, pracovat s mapami, používat získané vědomosti v praktických situacích.

V tematickém okruhu Lidé kolem nás žáci poznávají různé druhy lidské práce a učí se chápat jejich souvislosti s přírodními podmínkami, poznávají, jak se činnosti lidí odrážejí v tvářnosti krajiny, charakteru staveb a v rozmanitých památkách. Žáci poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy).

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a čase. Poznávají, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů, vycházejí od nejznámějších událostí v obci k regionu a postupují k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Získávají odpovědný vztah ke kulturnímu bohatství vlasti, k jejímu přírodnímu prostředí, kulturnímu dědictví a historickým památkám. Vytvářejí si základní představu o způsobu života svých předků v různých historických obdobích i o způsobu života lidí v sousedství vlasti.

Vyučovací předmět Vlastivěda se vyučuje v jednohodinové týdenní dotaci ve 4. ročníku a v dvouhodinové týdenní dotaci v 5. ročníku. Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, nezanedbatelná část i mimo budovu školy (tematické vycházky a exkurze, návštěva památek, sbírek regionálních muzeí, veřejné knihovny, …). Velký význam má cílené vedení žáků k samostatnému vyhledávání, získávání a zkoumání informací z různých dostupných zdrojů (literatura, rozhlas, televize, tisk, členové rodiny, lidé v nejbližším okolí).

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Vlastivěda

Kompetence k učení

- vést žáky k odpovědnosti za jejich vzdělávání a budoucnost
- připravovat je na celoživotní učení
- rozlišovat ve výuce zřetelně základní (nezbytné, klíčové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující)

Kompetence k řešení problémů
- učit žáky algoritmu řešení problémů na modelových příkladech; podporovat netradiční (originální) způsoby získávání poznatků a informací
- sledovat, jak žáci řešení problémů zvládají (ve škole i mimo školu)

Kompetence komunikativní
- podporovat různé formy komunikace (s místními ob. , pamětníky, pracovníky regionálních muzeí, knihoven, …)
- klást důraz na zdvořilou a hodnotnou úroveň komunikace
- vést žáky, aby předávali zkušenosti a poznatky z cestování svým spolužákům; učit žáky publikovat a zveřejňovat svoje názory a poznatky

Kompetence sociální a personální
- učit žáky pracovat ve skupinách; učit je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjet schopnosti žáků zastávat v týmu různé role
- učit žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci a práci a význam ost. členů; podporovat vzájemnou pomoc žáků
- vytvářet situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- učit žáky chápat různé sociální postavení různých lidí v historii naší země; učit žáky vyvozovat analogie k současnosti

Kompetence občanské
- podporovat různé formální a neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, složkami IZS, …
- učit žáky základům demokracie, snášenlivosti a vzájemného soužití
- vést žáky k národní hrdosti, k ochraně životního prostředí, kulturního a přírodního bohatství, k myšlence Evropy
- vést k osobní zodpovědnosti za svůj život, své zdraví a své životní prostředí
- vychovávat jako svobodné občany plnící své povinnosti, uplatňující svá práva, respektující práva druhých
- vychovávat ohleduplné lidi, schopné pomoci v různých situacích

Kompetence pracovní
- vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci; netrestat prací
- pochválit dobře vykonanou práci; vytvářet podnětné pracovní prostředí
- měnit pracovní podmínky; vést k adaptaci na různé pracovní podmínky; učit žáky chránit své zdraví a zdraví druhých
- naučit používat vhodné pracovní nástroje; pomoci při volbě povolání
- seznamovat žáky s různými profesemi a s jejich možnostmi (exkurze, film, beseda, …)
- ujasňovat představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o vhodné volbě studia

Kompetence digitální
- klást důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vést žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vést žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vést žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvilek motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- dávat žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

VLASTIVĚDA – 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák:	**Místo, kde žijeme**	Dc, P, Pís, Ps, R, T, Úz	Př
- určí světové strany v přírodě a podle mapy	- světové strany		
- rozliší náčrt, plán a základní typy map, vyhledá jednotlivé údaje, vysvětlí smluvní značky	- grafické znázornění povrchu – mapy, plány, orientační body a linie		VMEGS - Evropa a svět nás zajímá - Objevujeme Evropu a svět
- předvede dovednost práce s mapou, ukáže na mapě polohu ČR a sousedních států	- ČR a její poloha v Evropě		
- vyhledá na mapě vodní toky, pohoří a nížiny ČR	- povrch ČR		
- uvede základní informace o podnebí ČR a základních podnebních pásech	- zvláštnosti krajů a oblastí ČR		
- vyhledá hlavní a významná města jednotlivých krajů ČR	- významná města, významná zemědělská, průmyslová, rekreační střediska		
- rozlišuje s porozuměním pojmy vlast, cizina, vyjmenuje a popíše státní symboly ČR	- česká státnost, státní symboly (znak, hymny, vlajky)		
- používá s porozuměním základní státoprávní pojmy: stát, prezident, parlament, vláda, volby, demokracie	- státní svátky, státní instituce, základní státoprávní pojmy (prezident, parlament, poslanec, vláda, ministr, premiér, volby)		VDO - demokratické volby, principy demokracie, význam Ústavy - formy particioace občanů - Občanská společnost a škola
	Lidé kolem nás		
- se spolužáky ve třídě s pomocí učitele sestaví žákovskou samosprávu, ve skupině se spolužáky sestaví základní pravidla soužití ve škole	- žákovská samospráva jako modelová situace		

VLASTIVĚDA – 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák:	**Obrazy z českých dějin**		Čj, Hv VMEGS Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace
- charakterizuje svými slovy způsob života starých Slovanů, vyjádří rozdíl mezi pověstí a historickou skutečností	- nejstarší osídlení naší vlasti, způsob života Slovanů, staré české pověsti a historická skutečnost		
- jmenuje první státní útvary na našem území	- první státní útvary na našem území: Velká Morava, český přemyslovský stát, počátky křesťanství, Cyril a Metoděj, svatý Václav, počátky českého království		
- charakterizuje hospodářský a kulturní rozvoj českého státu za vlády Karla IV.	- Český stát za vlády Karla IV., hospodářský rozkvět, rozvoj vzdělanosti a kultury		
- popisuje způsob života jednotlivých vrstev obyvatelstva (život ve středověké vsi, ve městě, na hradě, v klášterech), porovnává a zhodnotí na konkrétních případech způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti	- způsob života lidí		
- popíše období husitských válek, jmenuje významné osobnosti této doby (Hus, Žižka), uvede způsob života lidí v této době a za vlády Jiřího z Poděbrad	- české země a způsob života v době husitství a v době Jiřího z Poděbrad		
	Opakování učiva 4.ročníku		

VLASTIVĚDA – 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - zprostředkuje ostatním spolužákům zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná - způsob života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích - dobře se orientuje na mapě, ukáže polohu sousedních států - charakterizuje vybrané státy - vyhledá na mapě evropské státy a významná evropská města - porovná světadíly a oceány podle velikosti, popíše podle mapy jejich polohu na Zemi - vysvětlí pojmy: Evropská unie, „evropský dům“ - rozliší znak EU, uvede některé výhody členství ČR v EU - uvede některý významný globální (lokální, společenský apod.) problém a navrhne způsob jeho řešení (okrajově) - uvede základní lidská práva a práva dítěte – řád školy - uvede příklady ze svého okolí , ve kterém dochází k porušování lidských práv - okrajově - rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi a obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu řešení - odhadne, zkontroluje cenu nákupu, vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy - vysvětlí pojem kultura, na konkrétních příkladech ze svého okolí uvede různé podoby a projevy kultury, - uvede konkrétní příklady kulturních institucí	**Opakování učiva 4.ročníku** **Místo, kde žijeme** **Lidé kolem nás** - základní globální problémy – sociální, konzumní společnost, přírodní prostředí - práva a povinnosti žáků - právní ochrana občanů a majetku - podoby a projevy kultury, kulturní instituce	Pís., T, Ú	Př, Čj VMEGS Naši sousedé v Evropě, naše vlast a Evropa, evropské krajiny Evropa a svět Státní a evropské symboly VMEGS Evropská integrace, EU

VLASTIVĚDA – 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - charakterizuje svými slovy vývojové etapy historie naší vlasti, popíše způsob života lidí v různých etapách historie - na konkrétních příkladech porovná minulost a současnost - konkrétním způsobem využije archiv, knihovnu, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroj pro pochopení minulosti - objasní historické důvody státních svátků a významných dnů - popíše způsob života lidí, nejvýznamnější události, nejvýznamnější osobnosti období habsburské monarchie (Rudolf II., Valdštejn, Komenský, Marie Terezie, Josef II.) - stručně charakterizuje historický přínos vybraných významných osobností českých dějin (regionu, obce)	**Lidé a čas** - orientace v čase a časový řád, určování času, hodiny, minuty - dějiny jako časový sled událostí – přehled (století, osobnost, událost, ...) - kalendáře, letopočet, generace - regionální památky – péče o památky - české země a způsob života v období habsburské monarchie, nejvýznamnější události a osobnosti - nedávná minulost – Josef II. a M. Terezie - národní obrození a jeho představitelé - první světová válka, vznik ČSR - druhá světová válka - ČSR a komunistická vláda, sametová revoluce - ČR, hospodářství ČR **Opakování učiva 5.ročníku**		Čj VDO - Principy demokracie - Demokracie jako protiváha diktatury a anarchie - Demokratické volby a politika VMEGS - jsme Evropané kořeny a zdroje lidské civilizace

5.5 ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a společnost** v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory **Dějepis a Výchova k občanství**. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovědní část vzdělávacího oboru *Zeměpis*, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, utváření a upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovědního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních

- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

5.5.1 DĚJEPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se především do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen na hlubší poznání dějin vlastního národa v kontextu se světovým a evropským vývojem. V tomto kontextu se jedná především o dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace (příprava žáků na život v integrované Evropě, v Evropské unii). Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i schopnosti vcítit se do pocitů a jednání druhé osoby,které žákům umožňují proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecní historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Dějepis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 6. – 9.ročníku. Navazuje na základy, které žáci získali ve vlastivědě ve 4. – 5.ročníku. Vyučuje se ve dvouhodinové týdenní dotaci (celkem 8 hodin) v odborné učebně dějepisu a v kmenových třídách, popř. v počítačové pracovně či pracovně s interaktivní tabulí. Mezi zvýhodněné organizační formy výuky patří poznávací zájezdy, vycházky, exkurze, výlety a zájezdy a praktická cvičení ve škole i v terénu. Výuka dějepisu by měla výrazně podporovat používání cizího jazyka, výpočetní techniky s připojením k internetu.

Výuka dějepisu směřuje k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství
- utváření a upevňování vědomí sounáležitosti k evropské kultuře
- vytvoření představy historického času
- seznámení se s významnými událostmi a osobnostmi minulosti, které mají význam i pro současnost
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, ve světě
- hledání podobnosti mezi minulými a současnými událostmi, jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- poznání a pochopení hospodářských, sociálních, politických i kulturních změn v národních i světových dějinách a jejich důsledku pro současnost i budoucnost
- poznání a pochopení principů, na nichž spočívá demokratická společnost a základy jejích politických institucí
- vytvoření občanského a právního vědomí v souvislosti s lidskými právy, povinnostmi a jejich respektováním
- získání vlastního objektivně kritického postoje k historickému vývoji, souvislostem a vztahům
- vytvoření pocitu hrdosti, úcty k duchovním a materiálním výtvorům minulosti, k úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům
- k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití, ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- pochopení prvořadé potřeby života v míru
- přípravě žáka na život v Evropě, s Evropou, pro Evropu (vytvoření vědomí evropské sounáležitosti)
- přípravě žáka na život v současném (jedinečném, mnohotvárném, globalizovaném) světě
- aktivnímu využívání cizího jazyka a různých informačních a komunikačních technologií při vyhledávání, výběru a zpracovávání informací

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Dějepis

Kompetence k učení
- podporovat rozvíjení aktivního zájmu žáků o poznávání historie své vlasti, Evropy, světa
- učit žáky různým metodám poznávání duchovních, kulturních a materiálních výtvorů minulosti
- učit žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti
- učit žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- učit žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivity a využívat je k dalšímu učení
- podporovat používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- umožňovat žákovi pozorovat, experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
- učit žáky správně zaznamenat a dokumentovat výsledek
- uplatňovat individuální přístup k žákovi
- motivovat k učení
- vytvářet cíleně situace, v nichž má žák radost z učení
- používat ve zřetelné převaze prky kladné motivace
- učit trpělivosti
- povzbuzovat
- vést k zodpovědnosti za své vzdělání
- umožnit žákům osvojit si strategii učení
- motivovat pro celoživotní vzdělávání

Kompetence k řešení problémů
- vytvářet praktické problémové úlohy a situace
- učit žáky tyto situace a problémy řešit
- naučit žáky na modelových příkladech konečnému počtu kroků k řešení problémů
- učit žáky přecházet od smyslového poznávání k založeném na pojmech, prvcích teorií a modelech
- učit chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti historických faktů
- učit žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života
- učit žáky základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z rozboru historických faktů
- rozvíjet schopnosti objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- podporovat netradiční způsoby řešení problémů
- podporovat samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporovat týmovou spolupráci při řešení problémů
- podporovat využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů
- učit je, jak některým problémům předcházet
- sledovat průběžně, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají
- podněcovat k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

Kompetence sociální a personální

- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci druhých
- vést k osvojování dovednosti spolupráce a společného hledání nejlepšího řešení problémů
- používat co nejméně frontální metody výuky, podporovat skupinovou výuku
- podporovat začlenění, volit formy práce pojímající kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit umožňující vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahovat osobního maxima každého člena kolektivu
- učit žáky pracovat v týmech
- učit žáky vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku účinné spolupráce
- rozvíjet schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učit žáky kriticky hodnotit práci a význam týmu,svoji práci a práci ostatních členů
- podporovat vzájemnou pomoc žáků, vytvářet situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- upevňovat v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- podporovat zapojení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
- odmítat projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- podporovat společnou výchovu žáků
- sledovat průběžně sociální vztahy ve třídě, skupině
- učit žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, mezi žáky a učiteli
- vyžadovat důsledně dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci podíleli

Kompetence komunikativní

- vést žáky k otevřené, všestranné, účinné komunikaci
- vést žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování,uvádění důvodů, tvrzení
- učit stručně, přehledně a objektivně sdělovat (ústně,písemně) postup, výsledky a závěry zjištění
- klást důraz na hodnotnou úroveň mluveného a písemného projevu
- podporovat ve výuce používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- vést žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- podporovat kritiku a sebekritiku
- učit žáky vydávat a předvádět své názory a myšlenky
- podporovat přátelské jednání mezi žáky a mezi žáky a učiteli
- připravovat žáky na zvládnutí jednání s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- vyžadovat důsledně dodržování pravidel stanovených v řádu učebny
- vyžadovat důsledně pravidla stanovená při mimoškolních akcích

Kompetence občanské
- vést žáky k poznání možností praktického využití znalostí z historie pro život v současném světě
- rozvíjet zájem o veřejné záležitosti
- vést k aktivnímu zapojení se do života společnosti
- učit poznávat a chránit svá práva a uznávat práva druhých
- vést k aktivní ochraně duchovních, kulturních a materiálních výtvorů minulosti
- vytvářet a upevňovat v žácích pocit zodpovědnosti za předávání duchovních, kulturních a mat. výtvorů minulosti
- vytvářet a upevňovat pocit zodpovědnosti za předávání duchovního, kulturního a mat. bohatství dalším generacím
- odmítat hrubé, násilné a nezdvořilé projevy v chování žáků
- odmítat nekamarádské jednání a odmítnutí požadované pomoci
- nepřijímat žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou a skrytou) podporu výše uvedených negativních jevů
- učit žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích, podporovat vzájemnou pomoc žáků
- vytvářet situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- vyžadovat důsledně dodržování stanovených pravidel chování ve škole, v pracovně, při mimoškolních akcích
- vést k dodržování stanovených pracovních postupů při praktických činnostech
- sledovat neustále chování žáků, včas přijímat účinná opatření
- vychovávat žáky jako občany plnící své povinnosti, uplatňující svá práva a uznávající práva druhých
- vést žáky k osobní zodpovědnosti za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí
- vychovávat ohleduplné bytosti, schopné a ochotné pomoci v různých situacích

Kompetence pracovní
- vést žáky ke kladnému vztahu k práci
- učit žáky co nejvhodněji plánovat a provádět jejich pracovní činnosti, získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- učit žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a techniku – podle podmínek školy
- podporovat využívání výpočetní techniky, internetu a používání cizího jazyka
- seznamovat žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a důsledně vyžadovat jejich dodržování
- vést žáky k dodržování a plnění jejich povinností a závazků
- měnit pracovní podmínky
- vést žáky k přizpůsobení se novým pracovním podmínkám
- seznamovat žáky s různými profesemi s blízkým vztahem k dějepisu (exkurze, film, beseda, …)
- seznamovat žáky s podmínkami a možnostmi jejich pracovního uplatnění v rámci EU

Kompetence digitální
- vést k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a hodnocení činností s digitálními historickými zdroji, prameny a programy
- seznamovat žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými historickými reáliemi prostřednictvím různých digitálních technologií a nástrojů pro komunikaci a sdílení
- klást důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků, učit je odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí

2. stupeň

ČLOVĚK V DĚJINÁCH
Očekávané výstupy
žák
D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků
D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány
D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
D-9-1-01p chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti

Učivo
- význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny
- historický čas a prostor

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI
Očekávané výstupy
žák
D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu
D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost
D-9-2-03 uvede příklady archeologických kultur na našem území
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
D-9-2-01p rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí
D-9-2-01p podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty

Učivo
- člověk a lidská společnost v pravěku

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY
Očekávané výstupy
žák
D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací
D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví
D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem
D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
D-9-3-01p uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států
D-9-3-03p, D-9-3-04p popíše život v době nejstarších civilizací

Učivo

- nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz
- antické Řecko a Řím
- střední Evropa a její styky s antickým Středomořím

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

Očekávané výstupy

žák

D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států

D-9-4-02 porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti

D-9-4-03 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech

D-9-4-04 vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám

D-9-4-05 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

D-9-4-03p uvede první státní útvary na našem území

D-9-4-03p uvede základní informace z období počátků českého státu

D-9-4-04p popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti

D-9-4-04p charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí

D-9-4-05p rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské

D-9-4-05p uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu

Učivo

- nový etnický obraz Evropy
- utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj
- islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci)
- Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě
- křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy
- struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev
- kultura středověké společnosti - románské a gotické umění a vzdělanost

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY
Očekávané výstupy
žák
D-9-5-01 vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky
D-9-5-02 vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život
D-9-5-03 popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky
D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie
D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky
D-9-5-06 na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus
D-9-5-07 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
D-9-5-03p popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu
D-9-5-04p, D-9-5-05p uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období
D-9-5-04p, D-9-5-05p pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku

Učivo
- renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou
- zámořské objevy a počátky dobývání světa
- český stát a velmoci v 15.–18. století
- barokní kultura a osvícenství

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI
Očekávané výstupy
žák
D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti
D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé
D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů
D-9-6-04 charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích
D-9-6-05 na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy
D-9-6-06 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
D-9-6-03p uvede základní historické události v naší zemi v 19. století
D-9-6-03p vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století
D-9-6-04p rozlišuje rozdíly ve způsobu života společnosti jednotlivých historických etap

Učivo

- Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA
- industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka
- národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa
- revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů
- politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva
- kulturní rozrůzněnost doby, konflikty mezi velmocemi, kolonialismus

MODERNÍ DOBA

Očekávané výstupy

žák

D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky

D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů

D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu

D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv

D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

D-9-7-01p, D-9-7-03p, D-9-7-04p uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války

D-9-7-01p, D-9-7-05p uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky

Učivo

- první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky
- nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy
- mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět
- druhá světová válka, holocaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války

ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT
Očekávané výstupy
žák
D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků
D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce
D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí
D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
D-9-8-01p, D-9-8-02p popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě
D-9-8-04p chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

Učivo

- studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření
- vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí)
- vývoj Československa a od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky
- rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět
- problémy současnosti
- věda technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava

DĚJEPIS – 6.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák:	**Opakování učiva vlastivědy 5.ročníku, úvod do učiva dějepisu**		
	Lidé, jejich přítomnost a minulost	Úz, T, Pís, R	Vl, Ov, Př
- uvede, jak, kdy a čím se člověk vyčlenil ze světa zvířat - zaznamená správně časový údaj na časovou přímku - orientuje se v dějepisné mapě (ukáže,přečte) - vyhledává informace (zúčastní se doporučených akcí muzeí, navštíví knihovnu, apod.)	- význam dějin pro jedince i současnou společnost - čas v dějinách,dějepisná mapa - hlavní úkoly archivů,muzeí a knihoven		OSV– pozornost, soustředění VDO-občanská společnost
	Pravěk – nejstarší lidské období	Úz, T, Pís, R	OSV-mezilidské vztahy VDO-občanská společnost VMEGS-události mající vztah k Evropě EVVO-základní podm. života
- rozliší a seřadí vývojové typy pravěkého člověka - popíše způsob lovu, pravěké zbraně a nástroje - vysvětlí pravěkou zemědělskou revoluci - rozezná výrobky nejstarších zemědělců - popíše způsob života v rodové společnosti - objasní, proč vzniklo náboženství - ukáže na mapě, kde se lidé začali zabývat zemědělstvím nejdříve - vysvětlí, které kovy začal člověk využívat nejdříve - objasní přednost kovů a uvede důsledky jejich využívání - sestaví srovnávací tabulku o vývoji lidí, uvede některá archeologická naleziště u nás	- společnost - doba kamenná - způsob života lidí v době kamenné - počátky zemědělství a řemesel - projevy duchovního života lidí - doba bronzová - Evropa v pravěku		
	Starověk	Úz, T, Pís, R	OSV-mezilidské vztahy VDO-občanská společnost VMEGS-události mající vztah k Evropě MKV-vztahy mezi kulturami EVVO-základní podm.života
- vysvětlí vznik států - vysvětlí, co jsou městské státy - uvede, co přinesly starověké státy Orientu světu - popíše způsob života ve starověkém státě - vyhledá, co zanechaly uvedené státy světu (kultura, věda) - pracuje s dějepisnými mapkami a atlasem - dokáže srovnat vývoj starověkých států a střední Evropy	- oblasti starověkého východu - charakteristické rysy oblasti - Židé a judaismus – pouze okrajově - počátky písma, věd a první zákony, kulturní - přínos starověkých civilizací - starověký Egypt, Indie a Čína - střední Evropa v období nejstarších států		

DĚJEPIS – 6.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - vysvětlí pojmy spojené s dějinami Řecka: antika, báje, epos - uvede přírodní podmínky významné pro vznik řeckých států - stručně převypráví příběh eposu nebo báje - rozliší spartskou a aténskou výchovu - zdůvodní příčiny kolonizace a obchodu - vysvětlí pojem demokracie - objasní, jak byl řízen městský stát - vyvodí příčiny a zhodnotí výsledky Peloponéské války - doloží příklady vlivu řecké vzdělanosti, vědy a umění na další vývoj v historii - objasní vzestup a pád Alexandra Makedonského	**Starověké Řecko** - kořeny řecké civilizace - archaické a klasické období řeckých států - doba homérská - městské státy - řecká kolonizace - Atény za Solóna - Peloponéská válka - řecká vzdělanost, věda a umění - Makedonie	Úz, T, Pís, R	ČJ, Vv, Aj, Z OSV-mezilidské vztahy VDO-občanská společnost VMEGS-události mající vztah k Evropě MKV-vztahy mezi kulturami EVVO-základní podm.života
- doloží, jak se z Říma stalo impérium - popíše život v Římě, vojenském táboře - odhadne úlohu významných osobností starověk. Říma - vysvětlí úlohu křesťanství - uvede kulturní oblasti římské kultury, které měly význam pro evropskou kulturu - porovná vývoj západořímské a východořímské říše	**Starověký Řím** - vývoj Říma do ovládnutí Itálie - římské císařství - počátky křesťanství – pouze zmínit pojem - římská kultura - krize a rozpad říše západořímské	Úz, T, Pís, R	OSV-mezilidské vztahy VDO-občanská společnost VMEGS-události mající vztah k Evropě MKV-vztahy mezi kulturami EVVO-základní podm.života
- popíše naše země v době železné, uvede příklady vyspělosti Keltů na našem území	**Evropa v době železné** - Keltové – civilizační vrchol pravěku **Opakování učiva 6.ročníku**	Úz, T, Pís, R	OSV-mezilidské vztahy VDO-občanská společnost VMEGS-události mající vztah k Evropě MKV-vztahy mezi kulturami EVVO-základní podm.života

DĚJEPIS – 7.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - rozliší pojmy: pravěk, starověk, středověk (stanoví časová období v historii) - objasní, co je stěhování národů (mapky v atlase) - uvede význam byzantské říše pro vzdělanost Slovanů - rozliší základní pojmy islámu - zhodnotí úlohu křesťanství v raném středověku - uvede příklady karolinské kultury - objasní nutnost sjednocení slovanských kmenů pro obranu před kočovnými kmeny - vyhledá příklady pro výlučnost kultury Velké Moravy a důležitost cyrilometodějské mise - využije četby pro doložení úlohy Přemyslovců v našich dějinách - předvede orientaci na dějepisné mapě - zařadí Slovany do skupin - sestaví časovou posloupnost vzniku západních států v Evropě - popíše organizaci světské a církevní moci - na příkladech doloží vliv víry na středověkého člověka - uvede znaky románského slohu, příklady stavebních památek (i regionálně) - vysvětlí změny v zemědělské výrobě, popíše život ve středověkém městě, uvede příklady řemesel - pomocí mapy a atlasu doloží rozvoj českého státu - posoudí schopnosti Karla IV. a význam jeho vlády, uvede příklady jeho péče o vzdělanost,kulturu a stát - uvede znaky gotiky, příklady významných památek (i regionálně) - posoudí události stoleté války,zhodnotí osobnost Jany z Arku, vyhledá souvislosti s naší historií - popíše život společnosti, zhodnotí úlohu reformátora, osobnost Jana Husa, popíše způsob boje husitů, zhodnotí úlohu velitelů, zdůvodní výsledek husitského hnutí	**<u>Opakování učiva 6.ročníku</u>** **<u>Raný středověk</u>** - nový etnický obraz Evropy - byzantská říše - arabský svět - křesťanství - franská říše **První státní útvary na našem území** - Sámova říše - Velká Morava - český stát v době knížecí **<u>Formování prvních státních celků v Evropě</u>** - slovanské státy - vznik středověké Anglie a Francie - boj mezi mocí světskou a církevní - křížové výpravy - románská kultura **<u>Vrcholný středověk</u>** - rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam - český stát za vlády posledních Přemyslovců, nástup Lucemburků - vláda Karla IV. a její přínos pro český stát - gotická kultura - konflikt mezi Anglií a Francií - Jan Hus - kritika poměrů v církvi a husitství v Čechách	Úz, T, Pís, R Úz, T, Pís, R Úz, T, Pís, R Úz, T, Pís, R	OSV-mezilidské vztahy, lidská práva VDO-občanská společnost VMEGS-události mající vztah k Evropě MKV-vztahy mezi kulturami, diskriminace OSV-mezilidské vztahy, lidská práva VDO-občanská společnost VMEGS-události mající vztah k Evropě MKV-vztahy mezi kulturami, diskriminace Vv OSV-mezilidské vztahy, lidská práva VDO-občanská společnost VMEGS-události mající vztah k Evropě MKV-vztahy mezi kulturami, diskriminace Vv OSV-mezilidské vztahy, lidská práva VDO-občanská společnost VMEGS-události mající vztah k Evropě MKV-vztahy mezi kulturami, diskriminace

DĚJEPIS – 7.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - zhodnotí vládu Jiřího z Poděbrad - vysvětlí, jak vznikla a působila jednota bratrská - rozliší a objasní pojmy jagellonský stát a stavovská - monarchie - popíše život v zemi, uvede změny ve výrobě a obchodu, - vysvětlí pojem manufaktura, uvede nejvýznamnější - vynálezy - objasní základní pojmy a shrne okolnosti související - se vznikem středoevropského soustátí - vybere hlavní znaky a příklady památek kultury v době - pozdního středověku	**<u>Pozdní středověk</u>** - doba poděbradská, jednota bratrská - jagellonský stát a stavovská monarchie - hospodářský a technický rozvoj v našich zemích a v západní Evropě - cesta ke vzniku středoevropského soustátí - kultura v době pozdního středověku	Úz, T, Pís, R	OSV-mezilidské vztahy, lidská práva VDO-občanská společnost VMEGS-události mající vztah k Evropě MKV-vztahy mezi kulturami, diskriminace
-rozliší znaky, objasní pojmy, uvede představitele a příklady památek -na mapě ukáže cesty mořeplavců, uvede důvody hledání nových cest -shrne význam objevných plaveb a jejich důsledků -sestaví přehled hlavních reformátorů a míst jejich působení -objasní pojem:absolutní monarchie -uvede významné osoby rudolfínské doby -vysvětlí úlohu českých stavů, popíše průběh stavovského povstání -popíše průběh třicetileté války, zapojení států -zhodnotí osobnost J. A. Komenského a význam jeho díla -vysvětlí základní pojmy týkající se počátku kolonialismu v Anglii, první období kolonialismu	**<u>Raný novověk</u>** - počátky novověku - renesance a humanismus - objevné cesty a jejich společenské důsledky - náboženská reformace - počátky absolutních monarchií - český stát v předbělohorských poměrech - třicetiletá válka - počátky kapitalismu v Anglii, první období - kolonialismu **<u>Opakování učiva 7. ročníku</u>**	Úz, T, Pís, R	Čj, D, Aj, Z OSV-mezilidské vztahy, lidská práva VDO-občanská společnost VMEGS-události mající vztah k Evropě MKV-vztahy mezi kulturami, diskriminace

DĚJEPIS – 8.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - určí předchozí etapy vývoje, hlavní události a osobnosti - uvede změny ve společnosti - vysvětlí pojem konstituční monarchie - uvede podstatu průmyslové revluce,objasní zkladní - pojmy, zdůvodní vznik průmyslové společnosti - vysvětlí pojmy vztahující se k absolutismu v Evropě, - sestaví přehled absolutistických států a provede jejich srovnání - zhodnotí situaci v zemi, zhodnotí vliv osvícenců, posoudí osobnost panovníka a jeho reformy - porovná typ státu s ostatními v Evropě, doloží vzestup státu - vymezí znaky a oblasti, uvede významné památky a osobnosti - uvede nové myšlenky doby a jejich hlavní představitele - popíše život v naší zemi,rozliší oblasti, uvede významné osobnosti a památky - aplikuje poznatky o osvícenském absolutismu na zhodnocení významu u vedených panovníků, doloží - jejich reformami, zhodnotí a objasní důsledky reforem - popíše boj za nezávislost a vysvětlí vznik občanské společnosti, sestaví přehled států a vlád	**<u>Opakování učiva 7.ročníku</u>** **<u>Období od 2. pol. 17. stol. do konce 18.stol.</u>** - počátky novověku v Evropě - revoluce v Anglii - zrod moderní vědy,průmyslová společnost - absolutismus v Evropě – Francie, Rusko, Prusko, Anglie - baroko, rozvoj vzdělanosti v době osvícenské - upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce - česká barokní kultura - české země za vlády Marie Terezie a Josefa II. - vznik USA - státy na konci 18.století	Úz, T, Pís, R	Vv, Hv, Ov OSV-mezilidské vztahy,lidská práva VDO-občanská společnost, práva občanů VMEGS-události mající vztah k Evropě a ke světu MKV-vztahy mezi kulturami, diskriminace EVVO-průmyslová revoluce

DĚJEPIS – 8.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - stanoví příčiny, popíše průběh revoluce a zhodnotí význam - rozpozná charakter válek, posoudí úlohu osobnosti v dějinách - srovná hospodářskou vyspělost států, doloží nerovnoměrnost vývoje států - vysvětlí, jak se hledaly odpovědi na řešení sociálních otázek - provede přehled hnutí, uvede cíle a zhodnotí výsledky - vysvětlí pojmy klasicismus a romantismus - stanoví předpoklady, úkoly a cíle národního obrození, posoudí úlohu buditelů - rozliší politické programy a cíle v jednotlivých zemích, určí příčiny neúspěchu - zhodnotí situaci, posoudí postavení zemí, působení - představitelů, uvede změny v politickém působení, rozliší představitele skupin a stran - vysvětlí význam sjednocení pro další vývoj Německa, zhodnotí úsilí a výsledek - stanoví příčiny, popíše průběh, určí důsledky pro další vývoj USA - uvede vztahy mezi velmocemi, rozpory a lokální střety - rozliší pojmy: záminka a příčiny, vyhledá příčinné vztahy, popíše průběh války, posoudí výsledek a důsledky - rozezná odlišnost vývoje, vysvětlí důsledky - vysvětlí boj o samostatnost, uvede formy odboje a hlavní představitele, vyhledá rodinné dokumenty z tohoto období	**<u>Novověk od konce 18. století do r.1914</u>** - revoluce ve Francii - napoleonské války a jejich důsledky - průmyslová revoluce, modernizace - společnosti, změna sociální struktury - národní a osvobozenecké hnutí v Evropě - znaky, oblasti a příklady utváření - novodobého českého národa - rok 1848 v Evropě a v Čechách - postavení českých zemí v habsburské - monarchii ve 2.polovině 19.století, základní rysy české politiky, její představitelé - procesy sjednocování v Německu a v Itálii - občanská válka v USA **<u>Moderní doba</u>** **<u>Situace v letech 1914 - 1918</u>** - první světová válka - situace v Rusku, ruské revoluce - vznik Československa, hospodářský a politický rozvoj republiky, sociální a národnostní problémy **<u>Opakování učiva 8.ročníku</u>**	Úz, T, Pís, R	Z OSV-mezilidské vztahy,lidská práva VDO-občanská společnost, práva občanů VMEGS-události mající vztah k Evropě a ke světu MKV-vztahy mezi kulturami, diskriminace EVVO-průmyslová revoluce

DĚJEPIS – 9.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - rozliší politické proudy, opatření, reformy, zhodnotí úroveň země a mezinárodní postavení - posoudí mezinárodní vztahy a systém uspořádání Evropy - vysvětlí pojem fašismus, objasní vznik a cíle fašistického hnutí, zhodnotí vnitřní situaci země i Mezinárodní vztahy - uvede projevy, snahy o řešení a důsledky krize - uvede sled událostí při vytváření koalice, postoj velmocí a příčinné souvislosti - rozpozná souvislost našich a svět. dějin, rozliší postoje velmocí, uvede důsledky Mnichova pro nás a svět - s použitím mapy zdokumentuje život za protektorátu, uvede sled hlavních událostí, hlavní etapy, postup spojenců, rozhodující bitvy, zhodnotí výsledek a důsledky druhé světové války - uvede příklady projevů odporu, organizování odboje vnitřního a zahraničního, jeho hrdiny, zhodnotí význam a činy našich vojáků, letců - vyhledá a uvede souvislost politického a hospodářského vývoje - objasní situaci v poválečném Československu ve všech oblastech (od hospodářství až po kulturu) - objasní politický převrat a jeho důsledky	**<u>Opakování učiva 8. ročníku</u>** **<u>Evropa ve 20.letech</u>** - mezinárodně politická situace Evropy ve 20.letech - počátky fašistického hnutí - SSSR v meziválečném období - světová hospodářská krize a její důsledky - první projevy fašistické agrese, vznik válečných ohnisek - kultura, věda a technika před vypuknutím druhé světové války - cesta k Mnichovu, Mnichovská dohoda a její důsledky - Protektorát Čechy a Morava - druhá světová válka, domácí a zahraniční odboj - poválečné uspořádání světa - poválečné Československo, únorový převrat 1948	Úz, T, Pís Úz, T, Pís, R	Čj, Ov, Z OSV-mezilidské vztahy,lidská práva VDO-občanská společnost, práva občanů VMEGS-události mající vztah k Evropě a ke světu MKV-vztahy mezi kulturami, diskriminace, rasová nesnášenlivost OSV-mezilidské vztahy,lidská práva VDO-občanská společnost, práva občanů VMEGS-události mající vztah k Evropě a ke světu MKV-vztahy mezi kulturami, diskriminace, rasová nesnášenlivost

DĚJEPIS – 9.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - posoudí závislost Československa na vlivu SSSR - vysvětlí pojem studená válka, uvede příklady, určí zařazení do vojenský bloků, vyhledá spojitost světových a národních dějin - s pomocí mapy uvede změny související s rozpadem koloniálního systému - na příkladech zdokumentuje vnitřní situaci Československa v roce 1968 - rozliší totalitní a demokratický systém - vyhledá informace o krizi sovětského impéria - sestaví přehled hlavních událostí - objasní spojitost našich národů v historii i důvody rozdělení v roce 1993 - posoudí vnitřní i mezinárodní postavení České republiky v současnosti - sleduje tisk, vyhledává informace, sestaví přehled nejvýznamnějších objevů, vynálezů, výtvorů a děl a jejich autory	**<u>Dějiny od poloviny 20. století do současnosti</u>** - postavení Československa - studená válka - rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět - vnitřní situace v zemích východního bloku - charakteristika západních zemí - krize sovět. Impéria - obnova demokracie ve východní Evropě, sametová revoluce 1989 - rozpad Československa, vznik České republiky v roce 1993 - Česká republika na přelomu tisíciletí **<u>Opakování učiva 9.ročníku</u>**	Úz, T, Pís, R	Z, Ov, Čj OSV-mezilidské vztahy,lidská práva VDO-občanská společnost, práva občanů VMEGS-události mající vztah k Evropě a ke světu MKV-vztahy mezi kulturami, diskriminace

5.5.2 OBČANSKÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu Občanská výchova

Vyučovací předmět Občanská výchova má časovou dotaci 1 hodinu týdně v 6. až 9. ročníku. Výuka probíhá v kmenových třídách a v učebně výpočetní techniky.

Předmět Občanská výchova se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Občanská výchovaa

Kompetence k učení

- vést žáky k odpovědnosti za jejich vzdělání a za jejich „budoucnost“ – připravovat je na celoživotní učení
- umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení
- vést sebe, žáky a rodiče k tomu, že důležitější jsou získané dovednosti a znalosti, než známka na vysvědčení
- vysvětlit na praktických příkladech blízkých žákovi smysl a cíl učení a posilovat pozitivní vztah k učení
- podporovat samostatnost a tvořivost
- podporovat různé přijatelné způsoby dosažení cíle
- učit žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti
- učit žáky používat metody „time managementu“ a „selfmanagementu“
- zaměřit se ve výuce prioritně na „aktivní“ dovednosti, učivo používat jako prostředek k jejich získání
- rozlišovat zřetelně ve výuce základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující)
- učit žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- podporovat používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- umožňovat žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
- seznámit žáky vždy na začátku hodiny s cílem VH, na konci VH vždy s žáky zhodnotit jeho dosažení
- uplatňovat individuální přístup k žákovi,výsledky posuzovat vždy z pohledu „přidané hodnoty“
- motivovat k učení – snažit se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení
- používat při hodnocení ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.
- učit práci s chybou
- učit trpělivosti, povzbuzovat

Kompetence k řešení problémů

- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- učit žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou – problém není hrozba, ale výzva“)
- učit žáky vytvářením praktických problémových úloh a situací problémy prakticky řešit
- naučit žáky na modelových příkladech ve svých předmětech algoritmu řešení problémů
- podporovat různé přijatelné způsoby řešení problému
- podporovat netradiční (originální) způsoby řešení problémů
- podporovat samostatnost,tvořivost a logické myšlení
- podporovat týmovou spolupráci při řešení problémů
- podporovat využívání moderní techniky při řešení problémů
- učit žáky používat při řešení problémů metodu „SWOT analýza“ a metodu „brainstorming“
- učit v rámci svých předmětů,jak některým problémům předcházet
- monitorovat průběžně ve škole i při mimoškolních akcích,jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

Kompetence komunikativní

- vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci
- zaměřovat se prioritně na rozvíjení komunikačních dovedností žáků v mateřském jazyce, v cizím jazyce v informačních a komunikačních technologiích a v sociálních vztazích
- podporovat různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy a světa
- klást důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- netolerovat agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- podporovat ve všech vyučovacích předmětech používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- vést žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- podporovat kritiku a sebekritiku
- učit žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní disk, web, ppt. prezentace apod.)
- podporovat přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií
- vést žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí
- vést žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci své osoby a své školy na veřejnosti
- připravovat žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- vyžadovat důsledné dodržování stanovených pravidel, umožňovat žákům podílet se na jejich sestavování
- učit žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- učit žáky „asertivnímu chování“ a „nonverbální komunikaci“

Kompetence sociální a personální

- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat,pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých
- minimalizovat používání frontální metody výuky, podporovat skupinovou výuku a kooperativní vyučování
- podporovat začlenění – volit formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu

- učit žáky pracovat v týmech,učit je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjet schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učit žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu,svou práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu
- podporovat vzájemnou pomoc žáků,vytvářet situace,kdy se žáci vzájemně potřebují
- upevňovat v žácích vědomí,že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- podporovat integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
- netolerovat projevy rasismu,xenofobie a nacionalismu
- podporovat ve výuce koedukovanou výchovu dětí
- monitorovat průběžně sociální vztahy ve třídě,skupině
- učit žáky k odmítavému postoji ke všemu,co narušuje dobré vztahy mezi žáky,mezi žáky a učiteli
- vyžadovat důsledné dodržování společně dohodnutých pravidel chování,na jejichž formulaci se žáci sami podíleli

Kompetence občanské
- vychovávat žáky jako svobodné občany, plnící své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích
- netolerovat sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže)
- netolerovat projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- netolerovat agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- netolerovat nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci
- netolerovat žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů
- dbát na důsledné dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy
- vést žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- demonstrovat na konkrétních modelových příkladech pozitivní a negativní projevy chování lidí
- podporovat různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, složkami IZS apod
- upevňovat v rámci svých předmětů, v třídnických hodinách i na akcích mimo školu žádoucí pozitivní formy chování žáků
- monitorovat neustále chování žáků, včas přijímat účinná opatření
- využívat pomoci a zkušeností odborníků – výchovných poradců, PPP, ODP, policie
- využívat rozumně a zodpovědně dostupných prostředků výchovných opatření – s ohledem na jejich účinnost
- řešit kázeňské přestupky individuálně, nepřipouštět princip kolektivní viny a kolektivního potrestání
- řešit problémy věcně, rozumně,spravedlivě, vždy bez emocí a osobní zášti
- dodržovat zásadu, „že tu není špatný žák, jsou tu jen špatné projevy jeho chování“
- snažit se při kázeňských problémech žáků vždy zjistit jejich motiv (příčinu)
- seznamovat průběžně žáky s vhodnými právními normami
- vést žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí
- nabízet žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- uplatňovat v hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) prvky pozitivní motivace
- být vždy připraveni komukoliv ze žáků podat pomocnou ruku

Kompetence pracovní

- vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, netrestat žádnou prací, pochválit vždy kvalitně odvedenou práci
- vytvářet při výuce podnětné a tvořivé pracovní prostředí, měnit pracovní podmínky, vést žáky k adaptaci na nové pracovní podmínky, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie
- vést žáky k důslednému dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků
- seznamovat žáky různými formami (exkurze, film, beseda) s různými profesemi – cíleně ujasňovat představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia
- posilovat (motivovat) cíleně žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání)
- seznamovat žáky s podmínkami a možnostmi jejich pracovního uplatnění v rámci Evropské unie

Kompetence digitální

- vést žáky k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií
- vést žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě podporujeme utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí

2. stupeň

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

žák

VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání

VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu

VO-9-1-03 zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje

VO-9-1-04 zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají

VO-9-1-05 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí

VO-9-1-06 zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu

VO-9-1-07 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých život. situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem

VO-9-1-08 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám

VO-9-1-09 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti

VO-9-1-10 posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

VO-9-1-03p přistupuje kriticky k projevům vandalismu

VO-9-1-06p v modelové situaci uplatní dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí

VO-9-1-07p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití

VO-9-1-07p uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společ. norem

VO-9-1-08p rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům

VO-9-1-09p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie

VO-9-1-08p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti

Učivo

- **naše škola** – život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život
- **naše obec, region, kraj** – důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku
- **naše vlast** – pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny
- **kulturní život** – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédia
- **lidská setkání** – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti
- **vztahy mezi lidmi** – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti
- **zásady lidského soužití** – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování; dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí

ČLOVĚK JAKO JEDINEC
Očekávané výstupy
žák
VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života
VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek
VO-9-2-03 rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání
VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
VO-9-2-01p chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním
VO-9-2-04p formuluje své nejbližší plány

Učivo

- **podobnost a odlišnost lidí** – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál
- **vnitřní svět člověka** – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí
- **osobní rozvoj** – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ
Očekávané výstupy
žák
VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady
VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi
VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení
VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít
VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu
VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz
VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané
VO-9-3-08 rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
VO-9-3-02p stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
VO-9-3-02p sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi
VO-9-3-03p ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet
VO-9-3-04p uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům
VO-9-3-07p uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany

Učivo

- **majetek, vlastnictví** – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví
- **peníze** – funkce a podoby peněz, formy placení
- **hospodaření** – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní
- **banky a jejich služby** – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků
- **výroba, obchod, služby** – jejich funkce a návaznost
- **principy tržního hospodářství** – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu; nejčastější právní formy podnikání

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO
Očekávané výstupy
žák
VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky
VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu
VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů
VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů
VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu
VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství
VO-9-4-07 provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci
VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování
VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů
VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady
VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
VO-9-4-02p uvede základní prvky fungování demokratické společnosti
VO-9-4-02p chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy
VO-9-4-02p uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání
VO-9-4-04p vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů
VO-9-4-05p na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu
VO-9-4-05p uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele
VO-9-4-08p uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání
VO-9-4-09p uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
VO-9-4-09p vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu
VO-9-4-10p rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy
VO-9-4-10p v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací

Učivo
- **právní základy státu** – znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu
- **státní správa a samospráva** – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly
- **principy demokracie** – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam; význam a formy voleb do zastupitelstev
- **lidská práva** – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace
- **právní řád České republiky** – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů
- **protiprávní jednání** – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví
- **právo v každodenním životě** – význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT
Očekávané výstupy
žák
VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování
VO-9-5-02 uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích
VO-9-5-03 uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory
VO-9-5-04 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva
VO-9-5-05 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu
VO-9-5-06 uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
VO-9-5-01p uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování
VO-9-5-01p, VO-9-5-02p uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, a ví o výhodách spolupráce mezi státy VO-9-5-06p uvede příklady mezinárodního terorismu

Učivo

- **evropská integrace** – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR
- **mezinárodní spolupráce** – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.)
- **globalizace** – projevy, klady a zápory; významné globální problémy, včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení

OBČANSKÁ VÝCHOVA – 6.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - porozumí pojmům občan, občanský, národnost - uvědomí si rozdílnost času a pochopit, čím je tato rozdílnost způsobena, seznámí se s pojmy relativita a subjektivita – porozumí jim - zformulovat základní funkce rodiny, porozumět pojmu role, různorodost rodin, seznámit se s pojmem genealogie - vysvětlí pojem rodokmen, porozumí pojmům polygamie, sňatek civilní a církevní - uvede různé příklady antikoncepce - chápe ochrannou funkci rodiny, materiální funkce, - porozumí pojmu rodinný rozpočet, vysvětlí, co znamená pojem výchova, porozumí pojmům – náhradní výchova, osvojení, adopce, pěstounská péče, ústavní výchovná zařízení - seznámí se se systémem našeho školství - porozumí pojmům - pravidlo, norma - zná základní pravidla školního řád – svá práva,povinnosti - uvědomí si, co všechno do obce patří - seznámí se s historií obce, významná místa, osobnosti - seznámí se se strukturou obecního řízení, uvědomí si - podíl občanů na řízení obce - seznámí se s pojmy - státní správa, samospráva, - referendum a porozumět jim - rozliší složky, které tvoří přírodní prostředí	**Občan, občanství, národ** – úvod do OV **Člověk v rytmu času** - měření času, kalendáře, přírodní cykly - sezonní činnosti, pranostiky **Rodinný život** - postavení rodiny, typy rodin, význam rolí - v životě, rodokmen, podmínky pro sňatek - rodina místo návratů - děti- pokračování života - rodina ostrov bezpečí, úloha peněz a majetku v životě člověka, výchovná funkce rodiny - když vlastní rodina chybí - zvyky v rodině **Život ve škole** - život ve škole – škola základ života, vzdělávání - systém vzdělávání - škola s pravidly, školní řád, parlament - mění učit se – metody učení, organizace **Domov** - domov, vztah k obci – místo kde žijeme - podíl občana na životě své obce - obecní zřízení, obecní úřad, obecní rozpočet, obecní zastupitelstvo **Ekologie** - životní prostředí, ekologie - přírodní složka, sociální složka	B, Mos, P, Pp, Ps, R, T, Úz	OSV - Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj MKV-kulturní zařazení,lidské vztahy, diskriminace MV-rozdíl mezi informací a reklamou, internetová média OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj MKV – Lidské vztahy EVVO-základní podmínky života, lidské aktivity

OBČANSKÁ VÝCHOVA – 6.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - seznámí se s některými zvláštnostmi lidové architektury a lidového oděvu - uvědomí si různorodost jazykových prostředků - porozumí pojmům archaismus, historismus, slang, argot, dialekt, - seznámí se s Ústavou ČR jak svrchovaným souborem právních norem ČR - zná státní symboly ČR a jejich význam - porozumí pojmům demokracie, republika, moc výkonná a soudní, moc zákonodárná, parlament, senát, poslanecká sněmovna, národní historie - vyjádří své možnosti pomoci lidem v nouzi a obrany státu - seznámí se s významnými osobnostmi českých dějin - seznámit se se jmény všech českých prezidentů, vědět, čím se proslavili - seznámí se s hlavním městem jako důležitým centrem dění v českých zemích - seznámí se s některými památnými místy, stavbami - seznámí se se základními lidskými právy - zná základní práva dítěte vymezená ,Úmluvou o právech - dítěte - uvědomit si nutnost vzniku zákonů - seznámí se s různými technikami řešení konfliktů - porozumí pojmu kompromis	**Má vlast** - odlišnost života v regionech, zeměpisná poloha - úrodnost kraje, nerostné bohatství - český jazyk, cizí jazyky, spisovná a nespisovná čeština, dialekt - státní symboly, používání státních symbolů - ČR – typy státní moci - vlastenectví, státní svátky **Ochrana člověka za mim.událostí** - pomoc v situacích ohrožení a obrany státu **Z historie** - od pravěku až k prvním Přemyslovcům od Lucemburků po 20století **Významné osobnosti našich dějin** - umělci, vynálezci, sportovci, naši prezidenti - Praha – známá místa, stavby, pověsti **Lidská práva** - dokumenty - dvě strany mince – práva a povinnosti - moje práva – tvoje práva (konflikt a jeho řešení) - významné dny a oslavami v průběhu roku, výročních obyčeje, život lidí v minulosti **Opakování učiva 6. ročníku**	B, Mos, P, Pp, Ps, R, T, Úz	Čj

OBČANSKÁ VÝCHOVA – 7.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - vhodně volí způsob komunikace - uvědomí si, co vše působí na formování naší společnosti - rozpozná negativní vlivy a eliminuje je - seznámí se s pojmem sociální skupina - seznámí se se vzájemným propojením školních i mimoškolních institucí	**Opakování učiva 6. ročníku** **Život mezi lidmi** - socializace, záměrné a nezáměrné působení - sociální skupina - komunikace slovní, mimoslovní - vliv rodiny, ve škole, mezi vrstevníky, skupiny	Úz, T, Pís, R, Pú	D, Čj OSV- osobnostní rozvoj, komunikace, mezilidské vztahy MKV-kulturní zařazení,lidské vztahy, diskriminace
- porozumí pojmům komunikace, slovní komunikace, - mimoslovní komunikace, komunikační prostředky - porozumí pojmům hromadné sdělovací a komunikační prostředky, masmédia	**Média** - média (hromadné sdělovací prostředky) - účel hromadných sdělovacích prostředků		MV-rozdíl mezi informací a reklamou, internetová média
- seznámí se s pojmy antropolog, etnograf, osvojí si pojem - umění, seznámí se s funkcemi umění - osvojí si pojmy kýč, krása, móda - seznámí se s nejvýznamnějšími náboženskými systémy a jejich principy (judaismus, křesťanství, islám, hinduismus) - upevní znalost slušného chování, uvědomí si, kolik krásných míst se nachází v naší zemi	**Člověk a kultura** - kultura (antropologie, etnografie) - umění (druhy umění, funkce umění) - krása kolem nás (kýč, krása, móda) - víra a náboženství, nejstarší formy - slušnost pro každý den (pravidla slušného chování) - kulturní instituce		OSV-osobnostní rozvoj VMEGS-zvyky, tradice MKV-kulturní zařazení,lidské vztahy, diskriminace, etnika
- seznámí se s nejvýznamnějšími architektonickými a uměleckými styly a jejich základními znaky - seznámí se s některými organizacemi a úřady pro ochranu životního prostředí, seznámí se s možnostmi ochrany životního prostředí	**Přírodní a kulturní bohatství** - přírodní a kulturní památky, architektonické styly, ochrana přírodního a kulturního bohatství - organizace pro ochranu životního prostředí		EVVO- základní podmínky života, lidské aktivity
- porozumí pojmům potřeby, přání, statky, služby, směna - seznámí se s funkcí peněz - porozumí pojmům vlastnictví, majetek (movitý, nemovitý) - rozumí pojmům životní úroveň, životní styl - umí vysvětlit, co ovlivňuje životní úroveň lidí - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdajeuvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	**Majetek v našem životě** - naše potřeby (zbytné – nezbytné, biologické - sociální),úspory, investice, úvěry, splátkový prodej - majetek a vlastnictví (peníze, druh majetku),pojištění - mít nebo nemít, konzumní společnost, životní úroveň		VDO-uplatňování demokrat. hodnot a principů, začlenění do společ.

OBČANSKÁ VÝCHOVA – 7.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - seznámí se znaky státu, osvojí si pojmy demokracie, autokracie, republika, monarchie, teokracie - rozliší různé druhy státu, obhajuje principy demokracie - vysvětlí význam volebního práva, seznámí se se systémem územní správy ČR - uvědomí si potřebu vzájemné spolupráce mezi zeměmi - vnímá rozdíly mezi občany jednotlivých zemí jako přirozené následky různých životních a kulturních podmínek - seznámí se s úkoly Evropské unie, OSN, NATO - uvede některé mezinár. organizace(zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misí) - seznámí se s některými dokumenty lidských práv, zejména se Všeobecnou deklarací lidských práv a Listinou základních práv a svobod - prohlubuje poznatky o různých druzích diskriminace - přistupuje k ostatním jako k sobě rovným porozumí pojmům diskriminace, xenofobie, rasismus - pochopí pojmy svoboda, autorita - rozpozná porušování svobody - porozumí pojmu morálka, rozpozná co je dobré a morální - hájí svá práva a zároveň není lhostejný k porušování a poškozování práv druhých - porozumí pojmům životní pohroma, terorismus, havárie s únikem nebezpečných látek - rozpozná varovné signály	**Řízení společnosti** - stát, znaky státu, demokracie - státní občanství ČR, složky státní pomoci, obrana státu - cesta k demokracii (přímá, nepřímá) - volby, volební právo - začlenění do veřejného života **Svět kolem nás** - spolupráce mezi zeměmi Evropy (Evropská unie její úkoly, členské státy EU) - národnostní menšiny, předsudky - nadnárodní organizace (OSN, NATO, Rada Evropy, konsensus) **Lidská práva** - lidská práva v dokumentech (Všeobecná deklarace lidských práv, Listina základních práv a svobod) - diskriminace, rasismus, xenofobie, svoboda, svoboda projevu, autorita - morálka a mravnost, svědomí, dobro, zlo **Ochrana obyvatel za mimořádných událostí** - jednotky integrovaného záchranného systému - komunikace s operačním systémem třídění raněných **Opakování učiva 7. ročníku**	Úz, T, Pís, R, Mos	VDO-uplatňování demokrat. hodnot a principů, začlenění do společ.,práva a povinnosti obč. Z OSV-mezilidské vztahy VDO-obč. spol. a stát VMEGS-naše vlast, Evropa a svět EVVO-lidské aktivity a vliv na prostředí MV-rozdíl mezi informací a reklamou OSV-osobnostní rozvoj, komunikace, mezilidské vztahy VDO - uplatňování demokrat. hodnot a principů, začlenění do společ.,práva a povinnosti obč. VMEGS-Evropa a svět nás zajímá MKV-kulturní zařazení OSV-mezilidské vztahy, řešení problémů MV-mediální sdělení, práce v týmu

OBČANSKÁ VÝCHOVA– 8.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - uvede etapy vývoje lidského jedince a jejich typické znaky - uvede tělesné, duševní a společenské rozdíly mezi dítětem a dospělým člověkem - objasní pojem osobnost - objasní pojmy puberta a adolescence - sestaví soupis častých problémů charakteristických pro období dospívání a uvede, jak jim předcházet a jak je řešit - objasní, jak může realističtější poznávání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, pěstovat zdravou sebedůvěru - vysvětlí význam vůle při dosahování cílů - rozpozná projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - uvede příklady lidských potřeb, motivy svého jednání - zdůvodní rozhodnutí výběru svého zájmu, zhodnotí, co mu zájem přináší, uspořádá hodnoty, které uznává - vysvětlí vliv vloh, schopností na úspěšnost v konkrétní činnosti, vysvětlí pojem tvořivost	**1. OPAKOVÁNÍ UČIVA 7. ROČNÍKU** **2. ČLOVĚK JAKO JEDINEC (OSOBNOST)** **Co je už za mnou** - rozdíly mezi lidmi - změny biologické, psychické a sociální - vrozené předpoklady **Kde právě jsem** - osobnost, puberta, adolescence - poznání sebe sama **Kam jdu** - představy o budoucnosti - dospělost a stáří **Jak se znám** - sebepojetí, sebepoznávání, sebehodnocení - sebevědomí, sebeuvědomování - vůle, sebedůvěra **Co jsem** - temperament, temperamentové typy - charakter **Co chci** - motivy, zájmy, potřeby, hodnoty **Co mohu** - nadání, talent, genialita, kreativita	Úz, T, Pís, R, Mos	Čj, Př OSV Osobnostní rozvoj

OBČANSKÁ VÝCHOVA – 8.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - vysvětlí, k čemu potřebujeme smysly a jak nás smysly mohou klamat - vysvětlí, jak je pro vzájemný mezilidský vztah důležité, jak na sebe působíme - uvede, pro která povolání jsou všímavost a smysl pro detail obzvlášť důležité - dokáže vysvětlit rozdíl mezi představivostí malého dítěte - vysvětlí souvislost mezi informacemi poskytovanými smysly a myšlením - uvede, co nám umožňuje řeč - vysvětlí myšlenkové operace – analýza, syntéza - navrhne způsoby řešení problémových úloh a situací - vysvětlí pojmy paměť, zapomínání, pozornost - vysvětlí význam paměti a uvede různé druhy paměti - uvede, co nám ulehčuje pozornost a co ji naopak ztěžuje - vysvětlí kladnou a zápornou stránku zapomínání - vysvětlí pojmy hra, učení, práce - uvede příklady fyzické a duševní práce - uvede rozdíl ve funkci pravé a levé hemisféry - vysvětlí pojem city, uvede příklady pozitivních a negativních citů	**3. VNITŘNÍ SVĚT ČLOVĚKA** **- PSYCHICKÉ PROCESY A STAVY** **Jak poznávám a vnímám** - smyslové poznávání skutečnosti – vnímání, vjem, smyslové klamy, sociální vnímání a poznávání, všímavost a představivost **Jak myslím a tvořím nově** - rozumové poznávání skutečnosti – myšlení, řeč, myšlenkové operace, řešení problémů **Jak si pamatuji a soustředím se** - paměť, zapomínání, pozornost **Jak se učím** - hra, učení, práce, funkce pravé a levé hemisféry **Jak prožívám své city** - city, jejich druhy a vlastnosti	Úz, T, Pís, R, Mos	Př, Rv OSV Osobnostní rozvoj

OBČANSKÁ VÝCHOVA – 8.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	**4. ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI** **- ČLOVĚK V SOCIÁLNÍCH VZTAZÍCH** **Umím se přiměřeně prosazovat ?** - asertivní, pasivní a agresivní jednání **Zvládnu i náročné životní situace ?** - stres a jeho příčiny - konflikt - způsoby řešení životních situací **Umím žít zdravě ?** - tělesné a duševní zdraví - relaxace	Úz, T, Pís, R, Mos	Čj, Rv, Př, Z OSV Osobnostní rozvoj MKV Lidské vztahy OSV Osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace OSV - Osobnostní rozvoj – psychohygiena
- rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz - dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi - vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	**5. STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ - HOSPODAŘENÍ** **Ten umí to a ten zas tohle …** - dělba práce - specializace - technický rozvoj **Přejete si prosím ?** - výrobní a nevýrobní odvětví - výrobní faktory - sjednávání nákupů statků a služeb - vhodná komunikace **Nakupujeme ….** - trh, nabídka, poptávka, fungování trhu, cena zboží, ekonomika	Úz, T, Pís, R, Mos	VDO - Občan, občanská společnost a stát

OBČANSKÁ VÝCHOVA – 8.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady - provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	**6. STÁT A PRÁVO - PRÁVNÍ MINIMUM** **Právo je minimum morálky** - morální a právní normy, následky porušování norem **Právo je systém** - právní vztah – jeho účastníci, obsah, předmět, právní způsobilost, právní řád, právní systém, právní oblast, právní odvětví, právní předpisy, právní normy **Ústava** - Ústava ČR, její struktura **Moc zákonodárná** - zákonodárná moc v ČR - volby do Parlamentu ČR - poměrný a většinový systém - mandát, poslanecká imunita - legislativní proces **Moc výkonná** - výkonná moc v ČR - vláda a prezident - činnost ministerstev **Moc soudní** - soustava soudů v ČR - spor občanskoprávní a záležitost trestní	Úz, T, Pís, R, Mos	D VDO Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

OBČANSKÁ VÝCHOVA – 8.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - přiměř eně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - vyloží voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů - uvede orgány EU a vysvětlí, k čemu slouží - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování - uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu - uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	**Základní práva a svobody** - Listina základních práv a svobod - ombudsman - prosazování svých práv a respektování práv druhých **Politika** - politické spektrum v ČR, politické strany - pravice, levice - pluralita - volební kampaň **7. MEZINÁRODNÍ VZTAHY A GLOBÁLNÍ SVĚT** - **Právo v Evropě** - orgány EU a jejich funkce **8. OPAKOVÁNÍ UČIVA 8. ROČNÍKU**	Úz, T, Pís, R, Mos	VDO Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VMEGS Jsme Evropané

OBČANSKÁ VÝCHOVA – 9.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - uvědomí si, jak obec přispívá ke zlepšení života svých občanů, seznámí se s možnostmi vyjádřit nesouhlas s rozhodnutím obecního úřadu - zjistí, kde se nachází místní obecní úřad, seznámí se s jeho činností, s některými odbory obecního úřadu - ujasní si význam pojmu občanství, umí se vyjadřovat k - dění ve společnosti, rozvijí dovednosti argumentace a vedení dialogu - zná význam státních symbolů, uvědomí si že jsme součástí Evropy, zajímá se o činnosti EU - rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu - zopakovat si odvětví právního řádu, čím se jednotlivá odvětví zabývají, vysvětlí význam práva - zopakuje si pojmy právnická a fyzická osoba, upevní si - znalost základních lidských práv a jejich zakotvení v ústavním pořádku ČR- Listině základ.práv a svobod - uvědomí si sepětí mezi právy a povinnostmi - diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání - vysvětlí, která práva vyplývají z vlastnictví - rozlišuje vlastnictví hmotné a nehmotné - přiměřeně uplatňuje své právo na vlastnictví a respektuje toto právo u druhých, včetně práv spotřebitele -rozlišuje oprávněné a neoprávněné vlastnictví majetku -seznámí se se způsoby uzavírání smluv, rozliší smluvní vztahy uskutečněné činem, ústně, písemně, zná nutné náležitosti smluv -seznámí se s pojmem odpovědnost za škodu -přijmout vlastní odpovědnost za vzniklé škody	**Opakování učiva 8. ročníku** **Občan** -obec a její obyvatelé, život v naší obci -účast spoluobčanů na správě a řízení obce **<u>Na úřadu</u>** – právo na informace, vyřizování záležitostí, naše práva a povinnosti, dodržování pravidel slušného chování **<u>Jsem občan státu</u>** – státní občanství ČR -postavení cizinců, imigrace <u>EU</u> – ČR jako součást Evropské unie - pomoc v situacích ohrožení a obrany státu občan a právo -význam práva, právní řád, zákony, právní předpisy a právní normy, právní vědomí -právní vztahy, způsobilost k právům a povinnostem, základní občanská práva - Ústava ČR a Listina základních práv a svobod - protiprávní jednání, druhy postihu,korupce - základní práva spotřebitele, styk s úřady **<u>Vlastnictví-</u>** vlastnické právo, způsoby nabývání vlastnictví, majetek a bohatství **Ochrana majetku** – oprávněné a neoprávněné omezení vlastnického práva, pojištění majetku **Smlouvy** – občanskoprávní smlouvy a jejich náležitosti, uzavírání smluv a jejich náležitosti -odpovědnost občanů za jimi způsobené škody	Úz, T, Pís, R, Mos	OSV-mezilidské vztahy, komunikace, poznávání VDO-občan, participace EVVO-člověk a prostředí OSV-mezilidské vztahy, komunikace, poznávání VDO-občan, participace VMEGS-jsme Evropané MKV-lidské vztahy, etnika OSV-komunikace, osobnostní rozvoj VDO-začlenění do společ., práva a povinnosti obč. MKV-etnika, lidské vztahy OSV-mezilidské vztahy, komunikace MKV-lidské vztahy OSV-mezilidské vztahy, komunikace VDO-demokracie, občan a stát

OBČANSKÁ VÝCHOVA – 9.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: -chápat význam řádu (pravidel a zákonů) pro fungování společnosti a bezpečný život občanů -uvede příklady sankcí, hledá možná řešení situací -rozpoznává protiprávní jednání -respektuje pravidla jako nutný předpoklad bezpečného života	**Právní ochrana** -Orgány právní ochrany a sankce -orgány právní ochrany a jejich úkoly -dodržování zákonů, protiprávní jednání, význam sankcí	Úz, T, Pís, R, Mos	D OSV-mezilidské vztahy, komunikace VDO-obč. společnost MKV-lidské vztahy
-umí vysvětlit co jsou přestupky -seznámí se s tím, co řeší správní řízení a jak probíhá -uvede příklady některých přestupků	**Přestupky a správní řízení** - správní řízení a jeho průběh - přestupky - povinnosti svědka - správní orgány a vyřizování záležitostí běžného života		VDO-obč. společnost, demokracie
-uvede, čím se zabývá občanské soudní řízení a jak probíhá -seznámí se s existencí tzv. rozhodců a rozhodčího řízení -připomene si úlohu soudů a jejich soustavu ČR -rozumí významu slov navrhovatel, odpůrce -rozvíjí schopnost diskuse	**Občanské soudní řízení** - průběh občanského soudního řízení - rozhodci a rozhodčí řízení - úloha soudů a jejich soustava v ČR		VDO-obč. společnost, demokracie
-seznámí se s průběhem trestního stíhání -vyjmenuje příklady trestních činů a možných trestů -rozliší přestupky a trestné činy, vysvětlí význam trestů -jedná uváženě, zodpovědně a v souladu se zákonem -seznámí se s rozdíly mezi trestním stíháním dospělých a mladistvých, pochopí rozdíl mezi základní a plnou trestní odpovědností -diskutuje nad trestnou činností mladistvých, jejími příčinami a následky	**Trestní právo** -trestní řízení, přestupky a trestné činy, -význam trestů, zodpovědnost lidí za vlastní chování **DĚTI A PARAGRAFY** -trestní odpovědnost, trestná činnost mladistvých možné příčiny a následky -rozdíl mezi trestním stíháním dospělých a mladistvých, prevence		OSV-mezilidské vztahy, komunikace VDO-obč. společnost, demokracie OSV-osobnostní rozvoj, komunikace VDO-obč. společnost MV-mediální sdělení

OBČANSKÁ VÝCHOVA – 9.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: -seznámí se s tím, jak postupovat při volbě povolání -ví, na koho se obrátí v této situaci -rozpozná své pracovní a studijní předpoklady a podle toho vybírá vhodné povolání a školu -využívá poznatků z oblasti sebepoznávání, rozhodování a plánování vlastní budoucnosti -seznámí se s pojmy profesní a personální poradenství -rozumí pojmům pracovní činnost ,pracovní prostředí pracovní prostředky a předměty -vyjádří své představy o své vlastní profesní dráze -vytváří si reálnou představu o vlastní profesní dráze -upevní znalosti psaní žádosti a životopisu -uvede, kde se v místě bydliště nachází pracovní úřad -umí si vyhledat potřebné informace -porozumí pojmu rekvalifikace -umí vhodně komunikovat se zaměstnavatelem -seznámí se se základními pojmy pracovního práva, pracovní smlouvy, výpověď, uvede příklad práv a povinností zaměstnanců a zaměstnavatelů -zná povinné náležitosti smlouvy -uvede, kde hledat důležité informace o Pracovně právních vztazích	**V PRACOVNÍM POMĚRU** **Správná volba** - volba povolání, studijní a jiné předpoklady pro výkon zvoleného povolání -sebepoznávání – vlastnosti, schopnosti a dovednosti -plánování vlastní budoucnosti **Každé povolání si žádá své** - profesní a personální poradenství - pracovní činnost, pracovní prostředí, pracovní prostředky a předměty - význam zodpovědné volby povolání pro další život **První brigáda, první zaměstnání** - hledání zaměstnání, získávání potřebných informací - komunikace se zaměstnavatelem, žádost o zaměstnání, životopis - služby úřadu práce **V zaměstnání** - pracovní právo, pracovní smlouva (povinné náležitosti) - výpověď, rozvázání pracovního poměru - práva a povinnost zaměstnanců a zaměstnavatelů	T, Úz, R, Pú, Pp, Mos, B T, Úz, R, Pú, Pp, Mos	D OSV-osobnostní rozvoj, komunikace MKV-etnika, lidské vztahy MV-mediální sdělení VDO-občan a stát, společnost OSV-osobnostní rozvoj, komunikace MKV-etnika, lidské vztahy MV-mediální sdělení OSV-osobnostní rozvoj, komunikace VDO-způsob rozhodování VMEGS-Evropa, svět MKV-lidské vztahy

OBČANSKÁ VÝCHOVA – 9.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: -seznámí se s rodinou z pohledu práva -seznámí se se základními právy a povinnostmi manželů -seznámí se s vyživovací povinností mezi rodiči a dětmi a mezi manžely navzájem -vyjmenuje některé formy pomoci, které rodinám nabízí stát -zamýšlí se nad různými výchovnými modely -učí se diskusi, kompromisu, řešení problémů -trénuje schopnost empatie, vcítit se do pozice rodičů -zamýšlí se nad chováním dětí i rodičů v kritické situaci jako je rozvod	**RODINA A ZÁKONY** **Rodina** - rodina z pohledu práva - základní práva a povinnosti manželů - manželství nebo partnerství - formy pomoci státu rodinám **Rodiče a děti** - výchova, právní odpovědnost rodičů - mravní a právní důsledky rozvodu - náhradní rodinná péče,- mezinárodní adopce	T, Úz, R, Pú, Pp, Mos	OSV-osobnostní a sociální rozvoj VDO-občanská společnost, stát VMEGS-jsme Evropané MKV-lidské vztahy, etnika MV-mediální sdělení
-jednoduše vysvětlí pojem ekonomika -seznámí se s pojmy normativní a pozitivní ekonomie, řízená a tržní -vysvětlí a popíše úlohu státu v ekonomice - vysvětlí, co je státní rozpočet a z čeho se skládá - jednoduše vysvětlí pojmy:výrobní a nevýrobní odvětví - uvede příklady druhů daní - vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny (součet nákladu,zisku a DPH), popíše vliv inflace na hodnotu peněz	**HOSPODAŘENÍ** **Stát a národní hospodářství** -ekonomika, zásahy státu do ekonomiky. -morální a pozitivní ekonomie, řízená a tržní -fungování trhu **Státní rozpočet – zdroje příjmů** -daně v daňové soustavě ČR -poplatník a plátce daně - typy rozpočtu, úspory, význam daní	T, Úz, R, Pú, Pp, Mos	OSV-osobnostní a sociální rozvoj VDO-občanská společnost, stát VMEGS-jsme Evropané MKV-lidské vztahy, etnika MV-mediální sdělení
-uvede příklady lidí, kteří potřebují pomoc státu -uvede způsoby, jak stát těmto lidem pomáhá -popíše a vysvětlí, jak funguje pojištění a k čemu slouží -porovnává druhy pojištění -uvede příklady služeb, které nabízejí obchodní banky -vysvětlí rozdíl mezi komerční a centrální bankou -vysvětlí, jak funguje placení převodem, chápe peníze jako druh zboží,pořizování půjček - vysvětlí význam úroku placeného a přijatého	**Záchytná sociální síť** -sociální politika státu, druhy pojištění, -povinné pojištění -pomoc potřebným -životní úroveň **Peněžní ústavy** - peněžní ústavy, Česká národní banka, - bankovní služby, úrok, úvěr - elektronické bankovnictví - splátkový prodej, leasing,tvorba ceny,deficit		

OBČANSKÁ VÝCHOVA – 9.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: -seznámí se s možnostmi podnikání v ČŘ -porozumí pojmům živnostník, obchodní společnost, živnostenský list, obchodní rejstřík -porovná podnikání se zaměstnáním	**Právní subjekty podnikání** - možnost podnikání v ČR - živnostenský list, živnostník - výhody a nevýhody zaměstnání a podnikání		
-definuje globální problémy a uvede jejich příklad -seznámí se s rozdělením globálních problémů na společenské a ekologické -vyhledává v médiích konkrétní případy globálních problémů -jednoduše vysvětlí pojem ekologie -popíše některé ekologické problémy -uvědomí si, že i chování a jednání ovlivňuje svět, ve kterém žijeme -seznámí se s problémem neustálého nárůstu počtu obyvatel na Zemi -seznámí se s pojmem ekologická stopa -připomene si mezinárodní organizace -objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování a řešení krizí nevojenského charakteru	**GLOBÁLNÍ SVĚT** **Problémy současného světa** - svět kolem nás - odpovědnost člověka za osud planety - globální, lokální a individuální problémy jejich řešení **Ohrožené životní prostředí** - člověk a příroda - ekologie, závažnost a důsledky zásahu lidí do přírody **Příliš mnoho lidí – příliš problémů** - globalizace - populační exploze, ekologická stopa - války a ozbrojené konflikty, terorismus, možnosti řešení - humanitární pomoc	T, Úz, R, Pú, Pp, Mos	Vz OSV-osobnostní a sociální rozvoj VDO-občanská společnost, stát VMEGS-jsme Evropané MKV-lidské vztahy, etnika EVVO-problémy živ. prostř. MV-mediální sdělení
-přemýšlí a diskutuje o životě, o tom, co je štěstí -zamýšlí se nad sebou samým -porozumí pojmu seberealizace, sebevědomí	**Životní perspektivy- životní plány a cíle** -smysl života, štěstí v životě lidí, seberealizace **Opakování učiva 9.ročníku**		

5.6 ČLOVĚK A PŘÍRODA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a příroda** zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda, jimiž jsou **Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis,** svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak ? Proč ? Co se stane, jestliže ?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří - spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním - také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovědní charakter, je v zájmu zachování celistvosti oboru umístěn celý v této vzdělávací oblasti.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejích obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Výchovné a vzdělávací strategie vzdělávacího oboru Člověk a příroda

Kompetence k učení

- vést žáky k odpovědnosti za své vzdělávání
- umožnit žákům osvojit si strategii učení
- motivovat žáky pro celoživotní učení - snažit se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení.
- učit žáky různým metodám poznávání objektů, procesů, vlastností a jevů
- učit žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti
- učit žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- učit žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivity a využívat je k dalšímu učení
- podporovat používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- umožnit žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
- učit žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment
- uplatňovat individuální přístup k žákovi
- při hodnocení používat ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace
- učit žáky trpělivosti, povzbuzovat

Kompetence k řešení problémů
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vytvářením praktických problémových úloh a situací učit žáky prakticky problémy řešit
- učit žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založeném na pojmech, prvcích teorií a modelech a
- chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů
- učíme žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života
- učit žáky základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů
- rozvíjet schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- podporovat netradiční způsoby řešení problémů
- podporovat samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporovat týmovou spolupráci při řešení problémů
- podporovat využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů.
- učit, jak některým problémům předcházet
- průběžně monitorovat, jak žáci řešení problémů zvládají

Kompetence komunikativní
- vést žáky k otevřené, všestranné komunikaci
- vést žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- učit žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů
- klást důraz na *„kulturní úroveň“* mluveného i písemného projevu
- ve výuce podporovat používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- vést žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali názor svůj podpořený logickými argumenty
- podporovat kritiku a sebekritiku
- učit žáky prezentovat své názory a myšlenky
- podporovat přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem
- připravovat žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- důsledně vyžadovat dodržování pravidel stanovených v řádu učebny přírodopisu a stanovených pravidel chování na mimoškolních akcích

Kompetence sociální a personální
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých
- vést žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů
- minimalizovat používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování
- podporovat „začlenění “ – volit formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena tř. kolektivu
- učit žáky pracovat v týmech, rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učit žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních členů v týmu
- podporovat vzájemnou pomoc žáků, vytvářet situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- upevňovat v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- podporovat integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
- netolerovat projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu; průběžně monitorovat sociální vztahy ve třídě, skupině
- vést žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky (i mezi žáky a učiteli)
- důsledně vyžadovat dodržování společně dohodnutých pravidel chování

Kompetence občanské

- vychovávat žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích
- vést žáky k poznání možnosti rozvoje i zneužití biologie
- vést žáky k odpovědnosti za jejich zdraví a za zachování životního prostředí
- vést žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k aktivní ochraně životního prostředí
- vést žáky k odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření, zneužívání a nadměrného užívání léků
- netolerovat agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- netolerovat nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci
- netolerovat žádnou podobu podpory výše uvedených negativních jevů
- učit žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích
- podporovat vzájemnou pomoc žáků, vytvářet situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- učit žáky preventivně předcházet nemocím a úrazům
- učit žáky poskytnout účinnou první pomoc
- důsledně vyžadovat dodržování stanovených pravidel a dodržování stanovených pracovních postupů
- neustále monitorovat chování žáků, včas přijímat účinná opatření

Kompetence pracovní

- vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné mat., nástroje a technologie, naučit
- žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání
- vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- učit žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- v rámci možností a podmínek školy učit žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a techniku
- podporovat používání výpočetní techniky, internetu a používání cizího jazyka
- seznamovat žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a důsledně vyžadujeme jejich dodržování
- vést žáky k dodržování a plnění jejich povinností a závazků
- při výuce vytvářet podnětné a tvořivé pracovní prostředí, měnit pracovní podmínky, žáky vést k adaptaci na nové pracovní podmínky
- různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamovat žáky s různými profesemi v oblasti přírodních věd a v různých průmyslových odvětvích založených na biotechnologiích

Kompetence digitální

- učit žáky při provádění pozorování, experimentů i při čerpání informací a jejich zpracování a prezentaci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a techniku

5.6.1 FYZIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Fyzika je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP (Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis), který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Předmět rozvíjí dovedností žáků objektivně a spolehlivě pozorovat, měřit, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně a písemně interpretovat. Osvojením si zákl. fyzikálních pojmů, veličin a zákonitostí vede žáky k porozumění fyzikálních jevů a procesů, vyskytujících se v přírodě, běžném životě i v technické či technologické praxi. Předmět Fyzika seznamuje žáky s možnostmi a perspektivami moderních technologií, učí žáky rozlišovat příčiny fyzikálních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.
Výuka směřuje k :

- podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních fyzikálních pojmů a zákonitostí, s využíváním jednoduchých fyzikálních pokusů, řešení
  problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích;
- k osvojení si základních poznatků z vybraných okruhů učiva látky a tělesa, pohyb těles, síly, mech. vlastnosti tekutin, energie, zvukové děje, elektromagnetické a světelné děje, vesmír;
- vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat fyzikální jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných postojů ;
- získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce při provádění fyzikálních pozorování , měření a experimentů

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Fyzika je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 6. až 9. ročníku . Vyučuje se v 2 hodinové týdenní dotaci v 6., 7. a 9. ročníku a 1 hod. / týden v 8. ročníku. Vyučovací předmět Fyzika je zpravidla vyučován v odborné učebně fyziky. Ve vyučovacím předmětu Fyzika je naplňována část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru RVP ZV Výchova ke zdraví. Předmět svým charakterem (a vzdělávacím obsahem) velmi často přesahuje do dalších vzdělávacích oborů RVP ZV (Chemie, Přírodopis, Zeměpis, Člověk a svět práce) a do povinně vyučovaného tématu „Ochrana člověka za mimořádných situací “. Výuku některých témat je proto vhodné realizovat formou krátkodobých mezipředmětových projektů.

2. stupeň

LÁTKY A TĚLESA
Očekávané výstupy
žák
F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa
F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí
F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty
F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
F-9-1-01p změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas

Učivo
- **měřené veličiny** – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas
- **skupenství látek** – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difúze

POHYB TĚLES; SÍLY
Očekávané výstupy
žák
F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu
F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles
F-9-2-03 změří velikost působící síly
F-9-2-04 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici
F-9-2-05 využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích
F-9-2-06 aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
F-9-2-01p rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu
F-9-2-02p zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů
F-9-2-04p rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla
F-9-2-05p předvídá změnu pohybu těles při působení síly
F-9-2-06p aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení jednoduchých praktických problémů

Učivo
- **pohyby těles** – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý
- **gravitační pole a gravitační síla** – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa
- **tlaková síla a tlak** – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí
- **třecí síla** – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi
- **výslednice dvou sil stejných a opačných směrů**
- **Newtonovy zákony** – první, druhý (kvalitativně), třetí
- **rovnováha na páce a pevné kladce**

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN
Očekávané výstupy
žák
F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů
F-9-3-02 předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
F-9-3-01p využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů

Učivo

- **Pascalův zákon** – hydraulická zařízení
- **hydrostatický a atmosférický tlak** – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře
- **Archimédův zákon** – vztlaková síla; potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách

ENERGIE
Očekávané výstupy
žák
F-9-4-01 určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa
F-9-4-02 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem
F-9-4-03 využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh
F-9-4-04 určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem
F-9-4-05 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
F-9-4-02p uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)
F-9-4-03p rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití
F-9-4-04p rozezná v jednoduchých příkladech teplo přijaté či odevzdané tělesem
F-9-4-05p pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

Učivo

- **formy energie** – pohybová a polohová energie; vnitřní energie; elektrická energie a výkon; výroba a přenos elektrické energie; jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením
- **přeměny skupenství** – tání a tuhnutí, skupenské teplo tání; vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny
- **obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie**

ZVUKOVÉ DĚJE
Očekávané výstupy
žák
F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku
F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
F-9-5-01p rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz
F-9-5-02p posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka

Učivo

- **vlastnosti zvuku** – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku; výška zvukového tónu

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE
Očekávané výstupy
žák
F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu
F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí
F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností
F-9-6-04 využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů
F-9-6-05 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní
F-9-6-06 zapojí správně polovodičovou diodu
F-9-6-07 využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh
F-9-6-08 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
F-9-6-01p sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod
F-9-6-02p vyjmenuje zdroje elektrického proudu
F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla
F-9-6-07p zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití

Učivo

- **elektrický obvod** – zdroj napětí, spotřebič, spínač
- **elektrické a magnetické pole** – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor; stejnosměrný elektromotor; transformátor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními

- **vlastnosti světla** – zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně); zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem

VESMÍR
Očekávané výstupy
žák
F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet
F-9-7-02 odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
F-9-7-01p objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země
F-9-7-02 odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností
- zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci
- osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

Učivo

- **sluneční soustava** – její hlavní složky; měsíční fáze
- **hvězdy** – jejich složení

FYZIKA – 6.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - vysvětlí pojem fyzika a vyjmenuje všechny přírodní vědy - rozliší na příkladech těleso a látku - určí, zda daná látka (těleso) patří mezi látky (tělesa) plynná, kapalná či pevná - vyjmenuje základní fyzikální veličiny a jejich základní jednotky SI soustavy	**Fyzika, látky a tělesa, fyzikální veličiny a jednotky** - co jsou to přírodní vědy a jak do nich zapadá F - obory fyziky - tělesa a látky - základní fyzikální veličiny a jejich jednotky	T, Úz, Pú, Mos	Z, Př EVVO – Vztah člověka k prostředí
- uvede hlavní jednotku délky, její díly a násobky - změří danou délku délkovým měřidlem a zapíše výsledek(s určením odchylky měření) - vyjádří výsledek měření veličiny číselnou hodnotou a jednotkou - určí aritmetický průměr z naměřených hodnot dané veličiny - vyjádří délku při dané jednotce jinou jednotkou délky	**Měření délky pevného tělesa** - porovnání a měření různých těles - jednotka délky, převody jednotek délky - délková měřidla - určování vzdáleností s využitím mapy	T, Úz, R, Pú,Pp Lab, Mos	VMGES – Evropa nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět M, Z MV – Kritické čtení OSV – Rozvoj schopnosti poznávání - Komunikace - Kooperace a kompetice - Řešení problémů a rozhodovací dovedností
- uvede hlavní jednotku obsahu a její díly a násobky - vypočítá obsah čtverce a obdélníků pomocí matematického vzhtahu - určí obsah obrazce přibližně pomocí čtvercové sítě	**Měření obsahu tělesa** - jednotka obsahu, převody jednotek obsahu - určování obsahu výpočtem - určování obsahu pomocí čtvercové sítě	T,Úz, Pp	M
- uvede hlavní jednotku objemu, její díly násobky - změří objem (kapalného, pevného tělesa) při použití odměrného válce a zapíše výsledek - vyjádří výsledek měření veličiny číselnou hodnotou a jednotkou - vyjádří objem při dané jednotce jinou jednotkou objemu - vypočítá objem kvádru a krychle podle matematického vztahu	**Měření objemu tělesa** - jednotka objemu, převody jednotek objemu - měření objemu kapalného tělesa - měření objemu pevného tělesa	T, Úz, Pp	Př, Vz
- uvede hlavní jednotku hmotnosti a její díly a násobky - zváží dané těleso na rovnoramenných vahách a hmotnost zapíše (s určením odchylky měření) - vyjádří výsledek vážení číselnou hodnotou a jednotkou - určí aritmetický průměr z naměřených hodnot dané veličiny - vyjádří hmotnost při dané jednotce jinou jednotkou hmotnosti	**Měření hmotnosti tělesa** - hmotnost tělesa - rovnoramenné váhy - porovnávání hmotnosti těles - jednotka hmotnosti, převody jednotek hmotnosti - měření hmotnosti pevného a kapalného tělesa	T,Úz, Lab, Pp	Př, Vz OSV – Rozvoj schopnosti poznávání - Komunikace - Kooperace a kompetice - Řešení problémů a rozhodovací dovedností

FYZIKA – 6. ROČNÍK

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - uvede jednotku hustoty a vyjádří hustotu při dané jednotce jinou jednotkou hustoty - experimentálně určí hustotu látky ze změřené hmotnosti a objemu - vyhledá hustotu v tabulkách - posoudí, zda se objem tělesa při dané změně teploty zvětší či zmenší - posoudí, zda se délka kovové tyče při změně teploty zvětší či zmenší - popíše princip teploměru, uvést některé typy teploměrů - uvede jednotku teploty - změří teplotu i rozdíl teplot teploměrem a zapíše výsledek - změří venkovní teplotu , vypočítá průměrnou teplotu, graficky ji znázornění - uvede hlavní jednotku času, její díly a násobky - změří čas a zapíše výsledek (s určením odchylky měření) - vyjádří výsledek měření veličiny číselnou hodnotou a jednotkou - určí aritmetický průměr z naměřených hodnot dané veličiny - vyjádří čas při dané jednotce jinou jednotkou času - znázorní orientovanou úsečkou sílu o známé velikosti, směru, působišti - ukáže směr svislý a vodorovný, popíše praktické použití vodováhy a olovnice - změří sílu pomocí siloměru, zapíše výsledek - vysvětlí pojem gravitace, gravitační pole a jeho účinky - používá vztah mezi gravitační silou a hmotností **Fg = m.g** - pracuje s veličinou g a její jednotkou N / kg	**<u>Určování hustoty</u>** - hustota látky - jednotka hustoty, převody jednotek hustoty - výpočet hustoty látky - výpočet hmotnosti látek **<u>Měření teploty tělesa</u>** - změna objemu kapalného a plynného tělesa při zahřívání a ochlazování - změna délky kovové tyče při zahřívání a ochlazování - teploměr - jednotky teploty - měření teploty těles - měření teploty vzduchu **<u>Měření času</u>** - jednotky času, převody jednotek času - měření času **<u>Poznáváme účinky síly</u>** - síla a její znázornění - jednotky síly - směr vodorovný a svislý, olovnice a vodováha - gravitační síla a hmotnost tělesa - měření síly - siloměr - gravitační síla Země a gravitace ve vesmíru - síla a tvar tělesa – deformační účinky síly síla a pohyb těles	T,Úz, Lab, Pp T,Úz, R, Pp T,Ú, Pp, R T,Úz, Pp, Pú, Mos	Z EVVO – Lidské aktivity a problémy životního prostředí Z, Př, M MV – Stavba mediálního sdělení EVVO - Lidské aktivity a problémy životního prostředí M, Z VMEGS – Evropa nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět M, Vz EVVO - Základní podmínky života VMEGS – Evropa nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět OSV - Komunikace

FYZIKA – 6.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - vysvětlí co je to tření a jak vzniká - na příkladech rozezná rozdíl mezi valivým a smykovým tření - vysvětlí pojem styčná plocha - vysvětlí na čem závisí velikost tření - na příkladech uvede kde je třeba co nejmenšího a kde co největšího tření	**<u>Tření</u>** - třecí síla a tření - odpor prostředí - smykové a valivé tření - tření v technické praxi	T, Úz, Pp, Pú, Mos	Tv, Př, Vz, Pč VMEGS – Evropa nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět EVVO – Lidské aktivity
Žák: - určí graficky i výpočtem výslednici dvou sil stejného, opačného směru - vysvětí, kdy dochází k rovnováze sil a určí graficky dvě a více sil různého směru - charakterizuje těžiště tělesa jako působiště gravitační síly působící na těleso - experimentálně určí polohu těžiště - při řešení praktických úloh využívá poznatek, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese - stanoví rozdíl mezi tíhou a gravitační silou tělesa	**<u>Skládání a rozkládání sil</u>** - skládání dvou sil stejného směru - skládání dvou sil opačného směru - skládání dvou a více sil různého směru - rozdíl mezi tíhou a gravitační silou tělesa	T, Úz, Pp, Pú, Mos	M
Žák: - objasní podstatu prvního pohybového zákona - objasní podstatu druhého pohybového zákona - objasní podstatu třetího pohybového zákona - použije znalosti pohyb. zákonů při objasňování běžných situací	**<u>Newtonovy zákony</u>** - První Newtonů zákon – Zákon setrvačnosti - Druhý Newtonův zákon – Zákon síly - Třetí Newtonů zákon – Zákon akce a reakce	T, Úz, Pp, Pú, Mos	Vz, Pč

FYZIKA – 6.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - charakterizuje těžiště tělesa jako působiště gravitační síly působící na těleso - experimentálně určí polohu těžiště - rozezná rovnovážnou polohu těles – volnou, vratkou a stálou - vysvětlí, kdy je těleso stojící na 3 bodech v rovnovážné poloze	**<u>Těžiště a rovnovážná poloha těles</u>** - těžiště geometrického tělesa, tělesa nepravidelného tvaru - rovnovážná poloha těles: volná, stálá, vratká	T, Úz, Pp, Pú, Lab	M, Tv OSV – Rozvoj schopnosti poznávání - Komunikace - Kooperace a kompetice - Řešení problémů a rozhodovací dovedností Pč
Žák: - určí rameno síly, je-li dáno působiště síly a osa otáčení - používá vztah pro moment: **M = F . r** - vyjádří rovnováhu na páce, kladce, pomocí momentu sil - objasní funkci páky, kladky, v praxi, objasní princip vážení na rovnoramenných vahách, porovná kladku (pevnou, volnou) a kladkostroj, objasní princip nakloněné roviny	**<u>Otáčivé účinky sil</u>** - účinek síly na těleso otáčivé kolem pevné osy - páka - rovnovážná poloha páky - užití páky - rovnoramenné váhy - pevná kladka - nakloněná rovina	T, Úz, Pp, Pú	VMEGS – Evropa nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět
	<u>Opakování učiva 6. ročníku</u>	T, Úz, R	

FYZIKA – 7.ročník

KONKRETIZOVAN VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - uvést hlavní (základní) jednotku příslušné fyzikální veličiny a její díly a násobky - převést jednotky délky (mm, cm, dm, m, km), jednotky obsahu (mm^2, cm^2, dm^2, m^2, km^2, a, ha), jednotky objemu (mm^3, cm^3, dm^3, m^3, hl, l, ml), jednotky hmotnosti (mg, g, kg, q, t), jednotky času (s, min, hod, den, rok)	**<u>Opakování učiva 6. ročníku</u>** **<u>Převádění jednotek - opakování</u>** - jednotky délky a obsahu - jednotky objemu - jednotky hmotnosti - jednotky času	T, Úz, Pp, Mos	M VMGES – Evropa nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět
- objasnit klid a pohyb tělesa, jako stálost jeho polohy vzhledem k jinému tělesu - na konkrétním příkladu poznat, zda je těleso v klidu či v pohybu vzhledem k jinému tělesu - objasnit pojem: trajektorie, vysvětlit rozdíl mezi trajektorií a dráhou - uvést, jak značíme dráhu a v jakých jednotkách ji udáváme - podle tvaru trajektorie rozeznat, zda jde o pohyb přímočarý či křivočarý - popsat pohyb posuvný a otáčivý - rozeznat (na základě znalosti dráhy a času), zda se jedná o pohyb rovnoměrný či nerovnoměrný - změřit uraženou dráhu tělesa a zapsat výsledek - používat s porozuměním vztah: v = s / t při výpočtu rychlosti pohybu tělesa - experimentálně určit rychlost rovnoměrného pohybu a průměrnou rychlost nerovnoměrného pohybu - vyjádřit rychlost při dané jednotce jinou jednotkou rychlosti - vyjádřit grafem závislost dráhy na čase při rovnoměrném pohybu a vyčíst z něj hodnoty času a rychlosti	**<u>Pohyb tělesa</u>** - klid a pohyb tělesa - trajektorie a dráha - druh pohybu - posuvný, otáčivý - rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb - přímočarý a křivočarý pohyb - dráha při rovnoměrném pohybu tělesa - rychlost - jednotky rychlosti, převody jednotek rychlosti - průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu - výpočet rychlosti - měření rychlosti - grafické znázornění rychlosti pohybu a dráhy pohybu	T, Ú, Pp, Pú	Z, M, Př, Ov, Vz VMGES – Evropa nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět OSV – Seberegulace a sebeorganizace

FYZIKA – 7.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - charakterizovat zdroj světla jako těleso, jež samo vysílá světlo - rozlišit zdroj světla od tělesa, které světlo odráží - charakterizovat bodový a plošný zdroj světla - na konkrétních příkladech rozlišit různá optická prostředí (průhledné, průsvitné, neprůhledné) - objasnit a načrtnout vznik rozbíhavého a rovnoběžného svazku paprsku pomocí clony - objasnit vznik stínů za tělesem - objasnit vznik zatmění Slunce a Měsíce - uvést vlastnosti rychlosti světla - vysvětlit zákon odrazu světla (odražený a dopadající paprsek leží v jedné rovině a úhel odrazu se rovná úhlu dopadu), aplikovat tento zákon při objasňování principu zobrazení předmětu rovinným zrcadlem - rozpoznat duté a kulové zrcadlo, objasnit pojmy: ohnisko, ohnisková vzdálenost (dutého a kulového zrcadla) - popsat, jak se chovají paprsky význačného směru na kulovém zrcadle a aplikovat tuto znalost při objasnění principu zobrazení předmětu kulovým zrcadlem určit, zda nastává lom od kolmice, či ke kolmici - charakterizovat pojem mezní úhel - rozpoznat spojku a rozptylku, objasnit pojmy ohnisko, ohnisková vzdálenost - objasnit krátkozrakost a dalekozrakost oka - popsat lupu, mikroskop, dalekohled a určit použití - popsat fotoaparát a jeho použití	**<u>Světené jevy</u>** - světlo a světelné zdroje - optická prostředí - barvy spektra - světelný paprsek, šíření světla a stín, - měsíční fáze - zatmění Slunce a Měsíce - rychlost světla **<u>Odraz světla na rozhraní dvou prostředí</u>** - zobrazení zrcadlem - odraz světla na rovinném rozhraní dvou prostředí - zobrazení předmětu rovinným zrcadlem - kulová zrcadla - odraz paprsků význačného směru na kulovém zrcadle - zobrazení předmětu kulovým zrcadlem **<u>Lom světla na rozhraní dvou optických prostředí</u>** - zobrazení tenkou čočkou - lom světla na rovinném rozhraní dvou optických prostředí - úplný odraz světla - čočky - zobrazení předmětu tenkou čočkou - optické vlastnosti oka, optické přístroje	T,Úz, R, Pú, Lab, Pp, Mos T,Úz, Pú, Lab, Pp, Mos T,Úz, R, Pú, Pp	Z, Př EVVO - Základní podmínky života na Zemi **EVVO -** Lidské aktivity a problémy životního prostředí VMGES – Evropa nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět M, Ov, D OSV – Seberegulace a sebeorganizace – Rozvoj schopnosti poznávání - Komunikace - Kooperace a kompetice - Řešení problémů a rozhodovací dovedností M, D, Př

FYZIKA – 7.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - určit, zda daná látka (těleso) patří mezi látky (tělesa) plynná, kapalná či pevná - porovnat vlastnosti pevných, plynných a kapalných látek (křehkost, pružnost, tvárnost, pevnost, tekutost, stlačitelnost, rozpínavost) - rozlišit na příkladech těleso a látku - doložit na příkladech, působení dvou těles je vždy vzájemné - posoudit v konkrétní situaci, která dvě tělesa na sebe působí - rozlišit, zda působením síly došlo ke změně tvaru či pohybu těles	**<u>Látky a tělesa</u>** - tělesa a látky - částicové složení pevných krystalických látek - vlastnosti kapalin a plynů - složení látek - atomy a molekuly, ionty - Brownův pohyb - částicové složení pevných krystalických látek - vlastnosti kapalin a plynů	T, Úz, Pp, Pú T, Úz, Pp, Pú, Lab	Ch, D, Př, Vz EVVO – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- charakterizovat tlakovou sílu, používat vztah pro výpočet tlaku p = F / S - na praktických příkladech uvést, jak lze zvětšit (zmenšit) tlak, uvést hlavní jednotku tlaku, její díly a násobky - při výpočtech používat vztah pro výpočet síly: **F = S . p**	**<u>Tlaková síla a tlak</u>** - tlaková síla, tlak, jednotky tlaku <u>Přenášení tlakové síly v pev.látkách</u> - deformace těles - výpočet tlaku	T, Úz, Pp, Mos	M, Vz
- objasnit podstatu Pascalova zákona - charakterizovat hydrostatický tlak - objasnit využití Pascalova zákona v hydraulickém zařízení a popsat účinky gravitační síly na kapalinu - objasnit vznik vztlakové síly při ponoření tělesa do kapaliny - objasnit podstatu Archimédova zákona, vyvodit (z pozorování vztlakové a gravitační síly), zda se těleso potopí, bude vznášet, bude plavat	**<u>Tlak v kapalinách</u>** - hydrostatický tlak - Pascalův zákon - výpočet hydrostatického tlaku - hydraulické zařízení - spojené nádoby - účinky gravitační síly Země na kapalinu - vztlaková síla působící na těleso v kapalině - vztlaková síla, výpočet vztlakové síly - Archimédův zákon - potápění, plování a vznášení stejnorodého tělesa v kapalině	T, Úz, Lab, Pp, Mos	M, Z, Př, Vz VMGES – Evropa nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět OSV – Rozvoj schopnosti poznávání - Komunikace - Řešení problémů a rozhodovací dovedností

FYZIKA – 7.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - charakterizovat atmosférický tlak - určit (porovnáním tlaku v uzavřené nádobě a tlaku atmosférického), zda bude v nádobě přetlak či podtlak - objasnit princip rtuťového teploměru, aneroidu - uvést, jak se mění atmosférický tlak s nadmořskou výškou, určit tzv. normální tlak - objasnit pojem: vztlaková síla v atmosféře; uvést příklady praktického využití vztlakové síly - uvést, k čemu se používá manometr, popsat, jak tento přístroj funguje	**Tlak v plynech** - atmosféra Země - atmosférický tlak - měření a změny atmosférického tlaku - vztlaková síla působící na těleso v atmosféře Země - tlak plynu v uzavřené nádobě - měření tlaku vzduchu **Opakování učiva 7. ročníku**	T, Úz, Pp	Z, Př EVVO - Základní podmínky života **EVVO** - Lidské aktivity a problémy životního prostředí

FYZIKA – 8.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - rozlišit fyzikální veličinu od fyzikální jednotky - k dané fyzikální jednotce správně přiřadit fyzikální veličinu a naopak - uvést příklady fyzikálních veličin doplňkových a odvozených - uvést příklady (rozměry) vybraných jiných fyzikálních jednotek - převést jednotky délky (obsahu, objemu, hmotnosti, hustoty, rychlosti) - uvést hlavní jednotku elektrostatického náboje - rozhodnout, zda se budou dvě tělesa elektricky přitahovat či odpuzovat - vysvětlit pojem elektroskop - rozhodnout, kdy se jedná o kladný záporný iont a kdy o elektroneutrální atom - ověřit, zda na těleso působí el. síla a zda v daném místě existuje el. pole - vysvětlit pojem el. napětí, uvést jednotku el. napětí - umět změřit velikost napětí pomocí voltmetru - vysvětlit princip chemického zdroje napětí	**<u>Opakování učiva 7. ročníku</u>** - fyzikální veličiny - mezinárodní jednotky- SI - doplňkové a odvozené jednotky - veličiny - cizí jednotky a veličiny - převody jednotek - látky a jejich vlastnosti, pohyb, světelné jevy, kapaliny a plyny **<u>Odkud se bere elektřina</u>** - elektrický náboj - elektrizování těles - elektrické pole - elektroskop - elektrické napětí - chemický zdroj stejnosměrného el. napětí - voltmetr	T, Úz	M VMGES – Evropa nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět EVVO – Lidské aktivity a problémy životního prostředí Ch,Vz, Př, Z EVVO – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

FYZIKA – 8.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - vysvětlit pojem el. proudu a uveést hl. jednotku el. proudu - převádět na jiné jednotky el. proudu - sestavit el. obvod - rozlišit vodič a izolant - popsat el. pole pomocí siločar - určit směr el. proudu - vysvětlit princip vedené el.proudu v kovech - vysvětlit princip galvanického článku - vysvětlit vedení el.proudu v polovodičích, využití - popsat ionizaci plynů a obloukovou lampu - praktické zapojení el. obvodu – sériové, paralelní - změřit el. proud ampérmetrem, zapsat číselnou hodnotu a jednotku - charakterizovat fyzikální veličinu el. odpor - vysvětlit na čem závisí odpor vodiče - uvést hl. jednotku el. odporu, některé její násobky, převádět jednotky el. odporu, při řešení konkrétních úloh použít Ohmův zákon, vztah: R=U/I - vysvětlit princip reostatu, děliče napětí - zapojit správně polovodičovou diodu v závěrném či propustném směru a ověřit její usměrňovací účinek - vedení proudu v polovodičích jako usměrněný pohyb volných elektronů a děr - vysvětlit funkci pojistky v elektrickém obvodu - vysvětlit rozdíl mezi pojistkou a jističem	**<u>Elektrický proud</u>** - co je to el. proud - sestavení el. obvodu, znázornění různých el. obvodů - směr el. proudu v el. obvodu - zapojení měřících přístrojů - vodiče a nevodiče el. proudu (izolanty) - vodivost pev. látek – kovy, kovová vazba - vodivost kapalin – iontové sloučeniny - galvanický článek, akumulátor - polovodiče - různá el. zapojení – sériové, paralelní - vodivost plynů, ionizace, obloukový výboj - ampérmetr **<u>Elektrický odpor</u>** - el. odpor vodiče - Ohmův zákon pro kovy - řešení jednoduchých el.obvodů - na čem závisí odpor vodiče - reostat, dělič napětí - dioda - ochrana před zkratem a přetížením el. obvodu - pojistka, jistič	T, Úz, Pz, Lab, Pp, Mos T, Úz, Pz, Pp, Mos	Ch, Vz VMGES – Evropa nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět EVVO – Lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV – Rozvoj schopnosti poznávání - Komunikace - Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovacích dovedností Vz, M, Př VMGES – Evropa nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět

FYZIKA – 8.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - vysvětlí tepelné účinky el. proudu - rozlišit pojmy příkon a práce el.proudu - při řešení konkrétních úloh použít vztahy pro el. práci a výkon : **P = U . I** **W= U . I . t** - používat jednotky příkonu a její převody - použit elektroměr v běžné domácnosti, odečet - princip žárovky, Edison	**Příkon a energie el. proudu** - tepelné účinky el. proudu - příkon a práce el proudu - elektroměr - žárovka, Edison	T, Úz, Pz, Pp, Mos	M, Z, Vz EVVO – Lidské aktivity a problémy životního prostředí VMGES – Evropa nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět
- vysvětlit rozdíl mezi přírodním a umělým magnetem - vysvětlit vlastnosti magnetu, magnetického pole - zakteslit indukční čáry trvalého magnetu - určit magnetické póly tyčového magnetu - popsat magnetickéé pole Země	**Elektřina a magnetismus** - magnety přírodní a umělé - póly magnetu - magnetické pole trvalého magnetu - indukční čáry magnetického pole - magnetické pole Země	T, Úz, Pz, Pp, Mos	Z
- objasnit pojmy: elektromagnet, elektromagnetické pole cívky s el. polem, elektromagnetická indukce, indukovaný proud, indukované napětí - vysvětlit princip el.zvonku	**Elektromagnetické jevy** - elektromagnet - magnetické pole cívky s el. proudem - otáčivý účinek stejnor. mag. pole na cívku s el. proudem - elektromagnetická indukce - elektrický zvonek	T, Uz, Pp, Mos	Vz VMGES – Evropa nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět

FYZIKA – 8.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - charakterizovat střídavý napětí pomocí periody a kmitočtu - rozlišit stejnosměrný proud od střídavého na základě jejich časového průběhu - popsat grafické znázornění střídavého proudu - objasnit princip stavby elektromagnetu, alternátoru - vysvětlit výrobu el. energie v elektrárně - objasnit činnost transformátoru - používat s porozuměním transformační poměr - popsat princip dynama, žárovky, indukčního vařiče - vysvětlit vynález hromosvodu	**Jak se vyrábí a přenáší elektřina** - zdroje střídavého el.napětí - jak měníme velikost střídavého el. napětí - grafické znázornění stř. proudu - transformace stejnosměrného napětí - transformátor - transformační poměr - výroba a přenos el. energie - fotovoltaický článek – ekologický zdroj energie - princip některých el. zařízení - dynamo, žárovka, indukční vařič - elektřina v atmosféře, hromosvod	T, Úz, Pp, Pú,	Př, Vz EVVO – Lidské aktivity a problémy životního prostředí VMGES – Evropa nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět
- uvést hlavní jednotku práce a výkonu, uvést některé jejich díly a násobky - používat vztahy W= F . S, P = W : t - při řešení problémů užívat vztah pro výpočet polohové energie E_p= m . g . h - při řešení problémů užívat vztah pro výpočet pohybové energie E_k= ½ .m .v^2 - změří a vypočítá výkon při tělesné námaze.	**Práce, výkon, energie** - mechanická práce a výkon - mechanická energie - přeměny mech. energie - energie – polohová a kinetická - účinnost - práce při zvedání tělesa na páce, pevné kladce a nakloněné rovině - LP: Velikost výkonu při vystupování a vzpírání - energie v denním životě, energie vody a větru	T, Úz, Pp, Pú	Tv, Pč EVVO - Lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV – Rozvoj schopnosti poznávání - Komunikace - Kooperace a kompetice - Řešení problémů
	Opakování učiva 8. ročníku	T, Úz, R	

FYZIKA – 9.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - uvést hl. jednotku práce a výkonu - při řešení problémů a úloh používat vztahy: **W= F* S** **P= W/ t** - při řešení problémů a úloh používat vztah $E_p = m * g * h$ - při řešení problémů a úloh používat vztah - $E_k = ½ *m*v^2$	**<u>Opakování - práce, energie, elektřina</u>** - mechanická práce, výkon - pohybová a polohová energie tělesa - druhy energií	T, Úz, Pú	
	<u>TEPLO</u>		Př, Z
- charakterizovat vnitřní energii tělesa jako celkovou polohovou a pohybovou energii jejich částic - v konkrétních problémových úlohách určit, jak se mění vnitřní energie tělesa při konání práce a při tepelné výměně - rozpoznat formy tep. výměny – vedením, prouděním, zářením - určit množství přijatého či odevzdaného tepla tělesem ze znalosti hmotnosti a změny teploty tělesa a měrné tepelné kapacity	**<u>Teplo a vnitřní energie</u>** - vnitřní energie tělesa - změna vnitřní energie tělesa při konání práce a při tepelné výměně - měrná tepelná kapacita - šíření tepla	T, Úz, Pú	EVVO - Základní podmínky života EVVO - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- vyhledat v tabulkách měrné tepelné kapacity látek - rozpoznat základní skupenské poměry (tání, tuhnutí, zkapalnění, vypařování, sublimace, desublimace, var) - určit skupenské tání tělesa - vymezit hlavní faktory, na nichž závisí rychlost vypařování kapaliny a teplota varu kapaliny - vymezit podmínky, za nichž nastává zkapalnění vodní páry ve vzduchu	**<u>Teplo, změny skupenství</u>** - teplo, teplota - tání a tuhnutí - vypařování a zkapalnění - var - sublimace a desublimace - var za sníženého a zvýšeného tlaku - anomálie vody	T, Úz, Lab, Pú	Ch

FYZIKA – 9.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - definovat počasí - vyjmenovat základní meteorologické prvky - vysvětlit princip barografu - vysvětlit pojmy rosa, jinovatka, námraza, mlha - rozdělit tepelné motory - vysvětlit jejich činnost - vysvětlit, kde se používají	**<u>Tepelné jevy v životě</u>** - meteorologie - práce plynu - tepelné motory	T, Úz, R, Pp, Mos, Pú	Z, Př VMGES – Evropa nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět EVVO - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- rozpoznat v jed. případech vzájemnou přeměnu jedné formy energie na jinou a využívat těchto znalostí při objasňování procesů v přírodě a v praktickém životě - objasnit pojmy: jaderná síla, jaderná energie - určit, co udává protonové číslo, nukleonové číslo - uvést příklady přirozených radionuklidů a umělých radionuklidů - vysvětlit princip řetězová reakce - uvést štěpnou reakci jádra atomu uranu 235 - vysvětlit princip jaderného reaktoru a jaderné elektrárny	**<u>Energie a její přeměny</u>** - druhy energií, přeměna energií - radioaktivita – objev, přirozená a umělá radioaktivita, přirozené radionuklidy - jaderná energie, jaderná síla - štěpení jader atomu uranu - řetězová reakce - jaderný reaktor - jaderná elektrárna	T, Úz, R, Pp, Pú	Ch EVVO - Lidské aktivity a problémy životního prostředí VMGES – Evropa nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět
- uvést příklady per. dějů z praxe a přírody a správně k nim určit periodu - vysvětlit pojmy: frekvence, perioda uvést, na čem závisí tyto veličiny - popsat, z čeho se skládá mat. kyvadlo a na čem závisí jeho perioda	**<u>Zvukové děje</u>** - periodické děje a jejich znázornění - vznik vlnění a jeho druhy - popis a vlastnosti vlnění - elektromagnetické vlnění - matematické kyvadlo - zvuk, zdroje zvuku, šíření zvuku - tón, výška, barva zvukukmitočet	T, Úz, R, Pp, Lab, Pú	Vz OSV – Rozvoj schopnosti poznávání - Komunikace - Kooperace a kompetice - Řešení problémů a rozhodovacích dovedností

FYZIKA – 9.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
- rozlišit tón a hluk - uvést některé možnosti zmenšování škodlivých vlivů nadměrného hlasitého zvuku na člověka - uvést zdroje zvuku ve svém prostředí, odůvodnit, proč je přítomnost látkového prostředí, nezbytnou podmínkou pro šíření zvuku - objasnit odraz zvuku, jako odraz zvukového rozruchu od překážky, vysvětlit vznik ozvěny - využít poznatek, že rychlost zvuku závisí na prostředí, v němž se zvuk šíří	- hlasitost zvuku, hluk a ochrana před ním - zvuka ahudba - záznam a přenos zvuku - odraz zvuku, ozvěna a dozvuk		
Žák: - vymezit sluneční soustavu - objasnit střídání dne a noci, střídání ročních období - charakterizovat sluneční soustavu jako soustavu vesmírných těles tvořenou Sluncem, jeho planetami, měsíci planet, planetkami a kometami , ve které planetky a planety obíhají kolem Slunce pod vlivem jeho gravitačního pole - objasnit vznik měsíčních fází, uvést základní rozdíly mezi hvězdou a planetou - charakterizovat složení hvězd, vznik a zánk hvězd - znát astronomické jednotky pro určení vzdálenosti ve vesmíru - znát některá souhvězdí a orientovat se pomocí nich na obloze - uvést důležité vesmírné objevy	**<u>Vesmír</u>** - sluneční soustava a pohyby jejích těles - Země a její rotace - pohyb Země ve sluneční soustavě - důsledky pohybu Země - hvězdy a jejich složení, slunce - vznik a zánik hvězdy - jednotky délky užívané v astronomii - určování vzdálenosti ve vesmíru - orientace na obloze podle hvězd - souhvězdí - atronomická technika - člověk a vesmír **Opakování učiva 9. ročníku**	T, Úz, R, Mos	Z, M, D VMGES – Evropa nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět EVVO - Základní podmínky života EVVO - Lidské aktivity a problémy životního prostředí

5.6.2 CHEMIE

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Chemie je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP, který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědeckých poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislost i a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Výuka směřuje k:

- podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využitím jednoduchých chemických pokusů, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích;
- vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat chemické jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů;
- získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Chemie je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 8. a 9. ročníku. Vyučuje se v 2 hodinové týdenní dotaci v 8. i 9. ročníku. Ve vyučovacím předmětu Chemie je naplňována část vzdělávacího obsahu oboru Výchova ke zdraví. Předmět svým charakterem (a vzdělávacím obsahem) velmi často přesahuje do dalších vzdělávacích oborů (Fyzika, Přírodopis, Zeměpis, Člověk a svět práce aj.) a do povinně vyučovacího tématu „Ochrana člověka za mimořádných situací “. Výuku některých celků je proto vhodné realizovat formou krátkodobých mezipředmětových projektů.

2. stupeň

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE
Očekávané výstupy
žák
CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek
CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí
CH-9-1-03 objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
CH-9-1-01p rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek
CH-9-1-02p pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami
CH-9-1-03p reaguje na případy úniku nebezpečných látek
- rozpozná přeměny skupenství látek

Učivo
- **vlastnosti látek** – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek.
- **zásady bezpečné práce** – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě
- **nebezpečné látky a přípravky** – H – věty a P – věty, výstražné symboly a jejich význam
- **mimořádné události** – havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek

SMĚSI
Očekávané výstupy
žák
CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky
CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení
CH-9-2-03 vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek
CH-9-2-04 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi
CH-9-2-05 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití
CH-9-2-06 uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
CH-9-2-01p pozná směsi a chemické látky
CH-9-2-02p rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě
CH-9-2-05p rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití
CH-9-2-06p uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí

Učivo

- **směsi** – různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; vliv teploty, míchání a plošného obsahu pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku; oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)
- **voda** – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody
- **vzduch** – složení, čistota ovzduší, ozónová vrstva

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY
Očekávané výstupy
žák
CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech
CH-9-3-02 rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech
CH-9-3-03 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
CH-9-3-02p uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky
CH-9-3-03p rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti

Učivo

- **částicové složení látek** – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony
- **prvky** – názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo
- **chemické sloučeniny** – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin

CHEMICKÉ REAKCE
Očekávané výstupy
žák
CH-9-4-01 rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání
CH-9-4-02 přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu
CH-9-4-03 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
CH-9-4-01p pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí

Učivo

- **chemické reakce** – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost
- **klasifikace chemických reakcí** – slučování, neutralizace, reakce exotermní a endotermní
- **faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí** – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza
- **chemie a elektřina** – výroba elektrického proudu chemickou cestou

ANORGANICKÉ SLOUČENINY
Očekávané výstupy
žák
CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí
CH-9-5-02 vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet
CH-9-5-03 orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
CH-9-5-01p popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí
CH-9-5-03p orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem
- poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem

Učivo

- **oxidy** – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů
- **kyseliny a hydroxidy** – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů
- **soli kyslíkaté a nekyslíkaté** – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů

ORGANICKÉ SLOUČENINY
Očekávané výstupy
žák
CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy
CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
CH-9-6-04 orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktech biochemického zpracování, především bílkovinách, tucích, sacharidech
CH-9-6-05 určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu
CH-9-6-06 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
CH-9-6-02p zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie
CH-9-6-02p vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy
CH-9-6-06p uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy

Učivo

- **uhlovodíky** – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků
- **paliva** – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva
- **deriváty uhlovodíků** – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin
- **přírodní látky** – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v lidském těle

CHEMIE A SPOLEČNOST
Očekávané výstupy
žák
CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi
CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe
CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
CH-9-7-01p uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin
CH-9-7-03p zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

Učivo

- **chemický průmysl v ČR** – výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze
- **průmyslová hnojiva**
- **tepelně zpracovávané materiály** – cement, vápno, sádra, keramika
- **plasty a syntetická vlákna** – vlastnosti, použití, likvidace
- **detergenty a pesticidy, insekticidy**
- **hořlaviny** – význam tříd nebezpečnosti
- **léčiva a návykové látky**

CHEMIE – 8.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - zařadí chemii mezi přírodní vědy - uvede, čím se chemie zabývá, jaké postupy využívá - rozliší fyzikální tělesa a látky - uvede příklady chemického děje - rozpozná u běžně známých dějů, zda dochází k přeměnám látek - uvede příklady chemické výroby ve svém okolí a zhodnotí význam i případná rizika pro společnost a pro obyvatele v okolí chemických závodů	**ÚVOD DO CHEMIE** - vymezení předmětu chemie - látky a tělesa - pozorování, měření, pokus - chemické děje - chemická výroba	T, Ú, R, Pú,Mos	F EVVO -lidské aktivity a problémy životního prostředí -průmysl, zemědělství a ŽP
- uvede základní fyzikální a chemické vlastnosti látek (barva, zápach, hustota, teplota tání, teplota varu, rozpustnost ve vodě, tepelná a elektrická vodivost) - rozliší známé látky podle jejich různých vlastností (barva, zápach, rozpustnost ve vodě) - navrhne a provede jednoduché chemické pokusy a zaznamená a zaznamená jejich výsledek - popíše společné a rozdílné vlastnosti vybraných látek - rozpozná skupenství látek a jejich změny (tání, tuhnutí, vypařování, zkapalnění, sublimace) - vyhledá v tabulkách (u vybraných látek) hodnoty hustoty, teploty tání, teploty varu a orientuje se v jejich hodnotách	**VLASTNOSTI LÁTEK** - vlastnosti látek – barva, skupenství, rozpustnost ve vodě, hustota, tepelná a elektrická vodivost, - změny skupenství – tání, tuhnutí, vypařování, zkapalnění, sublimace	T, Ú, R, PÚ, Lab, Pp	F, Př
- uvede zásady bezpečné práce v chemické laboratoři, poskytne a přivolá první pomoc při úrazu - uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady pro bezpečné práce s nimi	**BEZPEČNOST PŘI EXPERIMENTÁLNÍ CHEMII** - zásady bezpečnosti práce v laboratoři - první pomoc při úrazu v laboratoři	T, Ú, R, Pú, Pp,Mos	EVVO - ochrana ŽP - chem.odpady, ekologická zátěž - Lidské aktivity a problémy životního prostředí

CHEMIE – 8.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - rozliší různorodé směsi - rozliší různé druhy různorodých směsí (suspenze, emulze, pěna, aerosol - dým, mlha), uvede příklady z běžného života - uvede příklad pevné, kapalné a plynné stejnorodé směsi - správně (v souvislostech) použije pojmy: složky roztoku, rozpouštěná látka, rozpouštědlo, rozpustnost, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok - aplikuje poznatky o vlivu teploty, míchání a plošného obsahu povrchu rozpouštěné látky na rychlost jejího rozpouštění při vysvětlování známých situací z běžného života - s pomocí vzorce spočítá příklady na výpočet složení roztoků (hmotnostní zlomek, hmotnost roztoku, hmotnost rozpouštěné látky) a připraví roztok o požadovaném složení (v %) - vysvětlí pojem nasycený a nenasycený roztok	**SMĚSI** - různorodé a stejnorodé směsi (roztoky) - složky směsi - složení roztoků - hmotnostní zlomek	T, Ú, R, Pú, Lab, Pp	F, M OSV - řešení problémových úloh - rozhodovací dovednosti - komunikace a spolupráce - vyhledávání informací (NET tabulky)
- sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci - popíše jednoduchou destilační aparaturu a vysvětlí princip destilace - navrhne postup oddělování složek směsí v běžném životě - vysvětlí princip usazování a krystalizace - uvede příklad chemické výroby založené na oddělování složek směsí	**ODDĚLOVÁNÍ SLOŽEK SMĚSÍ** - přebírání (separování), usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace	T, Úz, R, Pú, Lab, Pp	F, Př OSV – Rozvoj schop. poznávání - Komunikace - Kooperace a kompetice - Řešení problémů a rozhodovacích dovedností

CHEMIE – 8.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - rozezná a pojmenuje různá skupenství vody v přírodě - na příkladech uvede význam vody pro život na Zemi - uvede základní vlastnosti vody a její využití v praxi - rozliší vodu destilovanou, pitnou, užitkovou, odpadní a uvede příklady jejich výskytu a použití - vysvětlí pojem měkká, tvrdá a minerální voda - popíše oběh vody v přírodě, vysvětlí jeho princip - prokáže znalost složení vzduchu (dusík a kyslík v %) - charakterizuje kyslík jako nezbytnou složku pro hoření látek - vysvětlí princip hašení, uvede telefonní číslo hasičů - popíše, jak poskytne první pomoc při popáleninách, uvede telefonní číslo rychlé zdravotnické pomoci - popíše, co je teplotní inverze a smog, uvede příklady zdrojů informací o čistotě ovzduší - vysvětlí pojem skleníkový efekt, uvede jeho příčinu a důsledky - uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v přírodě i v domácnosti - navrhne, jak lze v nejbližším okolí omezovat znečišťování vody a vzduchu	**VODA A VZDUCH** - voda - destilovaná, pitná, odpadní - výroba pitné vody - čistota vody - vzduch – složení, vlastnosti - čistota ovzduší - ozónová vrstva	T, Úz, R, Pú, Lab, Pp, Mos	F, Př, Z, Vz EVVO Lidské aktivity a problémy životního prostředí -voda (vztah vody a života, význam pro lidstvo, pitná voda u nás a ve světě, řešení….) - vodní zdroje - ovzduší (význam pro život na zemi, čistota ovzduší u nás a ve světě) - příčiny znečišťování vody a ovzduší -ochrana vody a ovzduší -ochrana přírodních zdrojů vody, omezování její spotřeby -zabraňování znečišťování vody a ovzduší : podíl státu a člověka samého – příklady - příčiny globálního oteplení - klimatické změny
- uvede příklady z praxe dokazující, že látky se skládají z pohybujících se částic - používá pojem atom, molekula ve správných souvislostech - popíše složení atomu a vznik kationtu a aniontu z neutrálních atomů	**ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK** - molekuly, atomy, protony, neutrony, atomové jádro, elektrony, elektronový obal, valenční elektrony, ionty	T, Úz, R, Pú	F

CHEMIE – 8.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - používá značky a názvy nejznámějších chemických prvků: - Ag, Al, Au, Ba, B, Br, C, Ca, Cl, Cr, Cu, F, Fe, Ge, H, He, Hg, I, Li, K, Mg, Mn, N, Na, Ni, O, Os, P, Pb, Pt, S, Si, Sn, Zn - vysvětlí, co udává počet protonů - vyhledá v tabulkách názvy prvků k daným protonovým - číslům a naopak a zapíše správně k dané značce prvku protonové číslo - používá pojmy chemická látka, chemický prvek, chemická sloučenina a chemická vazba ve správných souvislostech - rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny - odvodí složení chemické látky ze vzorce (a z modelu molekuly) - chemické sloučeniny (počet prvků a jejich název, počet atomůjednotlivých prvků v molekule) - vysvětlí podstatu chem.vazby - rozpozná typ chem. vazby podle rozdílu elektronegativit prvků ve sloučenině - definuje pojem izotop a uvede příklady izotopů vodíku a uranu	**CHEMICKÉ PRVKY A CHEMICKÉ SLOUČENINY** - chemické prvky - vybrané názvy a značky chemických prvků - protonové číslo - elektronegativita - chemická vazba – vznik, typy chem. vazeb - izotopy	T, Úz, R, Pú, Pp	F, Př, Z EVVO Lidské aktivity a problémy životního prostředí -toxické kovy ochrana zdraví, ekologická zátěž) -kovy nezbytné pro život -důležité nekovy – vznik a rozvoj života na zemi -průmyslový rozvoj, vliv globalizace -odpady, hospodaření s nimi
- rozliší kovy a nekovy (popíše hlavní rozdíly) - uvede příklady vlastností a praktického využití vybraných kovů (Fe, Al, Zn, Cu, Ag, Au, Hg) - uvede základní složky slitin kovů (mosaz, bronz, dural) - uvede příklady praktického využití nekovů (H, O, Cl, S, C, P, N) - rozliší periody a skupiny v periodické soustavě chemických prvků a vyhledá prvky s podobnými vlastnostmi	**CHEMICKÉ PRVKY A PERIODICKÁ SOUSTAVA PRVKŮ** - kovy – Fe, Al, Zn, Cu, Ag, Au, Hg, Pb - slitiny – ocel, mosaz, bronz, dural - alkalické kovy - kovy alkalických zemin - nekovy – H, O, Cl, S, C, P, N, halogeny - polokovy – Si	T, Úz, R, Pú, Pp	F, Př

CHEMIE – 8.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce a určí je správně v konkrétních příkladech - provede jednoduché chemické reakce (včetně jednoduché přípravy plynů a jejich jímání) - uvede příklady chemických reakcí probíhajících v přírodě - uvede zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce a využije ho při řešení úloh - zapíše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce - přete chemické rovnice (včetně použití látkového množství) - provede jednoduché výpočty z chemických rovnic s užitím veličin *n, M, m, V, c* - určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech - zapíše z názvů vzorce oxidů a naopak ze vzorců jejich názvy - popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí - určí oxidační číslo atomů prvků v sulfidech - zapíše z názvů vzorce sulfidů a naopak ze vzorců jejich názvy	**CHEMICKÉ REAKCE** - výchozí látky a produkty - chemický děj - endotermický a exotermický děj **CHEMICKÉ ROVNICE** - zákon zachování hmotnosti - látkové množství - molární hmotnost - úpravy (vyčíslení) chemických rovnic **OXIDY** - oxid siřičitý, sírový, uhličitý, uhelnatý, vápenatý, dusnatý, dusičitý, křemičitý - názvosloví oxidů, oxidační číslo - skleníkový efekt **SULFIDY** - sulfid olovnatý, zinečnatý - názvosloví sulfidů **HALOGENIDY** - fluoridy, chloridy, bromidy, jodidy - názvosloví halogenidů	T, Úz, R, Lab, Pp T, Úz, R, Pú, Pp T, Úz, R, Pú, Pp T, Úz, Pp T, Úz, R, Pú, Pp	F M Př, Vz EVVO - lidské akt. a problémy ŽP - skleníkové plyny a ŽP (vlastní názor, příklady problémů a řešení) - vliv průmyslu na ŽP - prostředí a zdraví - příčiny globálního oteplení - klimatické změny Vz

CHEMIE – 8.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin, bezpečné ředění jejich koncentrovaných roztoků a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami - zapíše z názvů kyselin vzorec a ze vzorců jejich názvy - zapíše z názvů vzorec vybraných bezkyslíkatých kyselin (HCl,HF, HBr, HI) a ze vzorců jejich názvy - vysvětlí vznik kyselých dešťů, zhodnotí jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet	**KYSELINY** - kyseliny – chlorovodíková, sírová, dusičná - názvosloví kyselin - bezkyslíkaté a kyslíkaté kyseliny - kyselé deště	T, Úz, R, Pú, Pp, Lab, Mos	Př, Vz EVVO - lidské akt. a problémy ŽP - ochrana ŽP – vliv a důsledky kyselých dešťů na přírodní prostředí, způsoby ochrany
- popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů, jejich bezpečné rozpouštění ve vodě a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami - zapíše z názvů hydroxidů vzorec a ze vzorců jejich názvy	**HYDROXIDY** - hydroxidy – sodný, draselný, vápenatý, amonný - názvosloví hydroxidů	T, Úz, R, Pú, Pp, Lab	Př EVVO - lidské akt. a problémy ŽP - půda, voda, vzduch a jejich pH - ohrožování ŽP a biodiverzity přírodních druhů - příčiny klimatických změn, vliv na rostliny a živočichy
- rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH - orientuje se na stupnici pH a změří pH roztoku univerzálním papírkem	**KYSELOST A ZÁSADITOST ROZTOKŮ, pH**	T, Úz, R, Pú, Pp, Lab	OSV - Rozvoj schop. poznávání - Komunikace - Kooperace a kompetice - Řešení problémů a rozhodovacích dovedností
	OPAKOVÁNÍ UČIVA 8. ROČNÍKU	T, Pís, R	

CHEMIE – 9.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - bezpečně provede neutralizaci velmi zředěných roztoků známých kyselin a hydroxidů, uvede názvy a vzorce výchozích látek a produktů a zapíše je chemickými rovnicemi - uvede příklady uplatnění neutralizace v praxi - rozliší, které látky patří mezi soli - připraví jednoduchým způsobem sůl - zapíše z názvů vybraných solí vzorce a ze vzorců jejich názvy - vysvětlí rozdíl mezi měkkou a tvrdou vodou	**OPAKOVÁNÍ UČIVA 8. ROČNÍKU** **NEUTRALIZACE, SOLI** - podstata neutralizace - vznik solí - vlastnosti solí - názvy a vzorce síranů, dusičnanů, uhličitanů, fosforečnanů - hydrogensoli, hydráty solí	T, Úz, R, Pú, Pp, Lab	Př EVVO – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a ŽP OSV - Rozvoj schop. poznávání - Komunikace - Kooperace a kompetice - Řešení problémů a rozhodovacích dovedností
- uvede příklady uplatnění solí v praxi - uvede význam průmyslových hnojiv a posoudí jejich vliv na životní prostředí - popíše složení, vlastnosti a použití nejznámějších stavebních pojiv (vápenná malta, sádra, cement, beton) - vysvětlí pojem keramika, uvede příklady využití keramiky	**K ČEMU JSOU SOLI UŽITEČNÉ** - průmyslová hnojiva (N, P, K, stopové prvky) - vápenná malta, sádra, cement, beton - keramika	T, Úz, R, Pú,Pp	Př, Z EVVO – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a ŽP, průmysl a ŽP
- definuje redoxní reakci, oxidaci a redukci - určí, které ze známých reakcí patří mezi redoxní reakce - provede jednoduché redoxní reakce - umí doplnit do rovnice redoxxní reakce oxidační čísla atomů prvků, zapíše oxidaci a redukci - třídí kovy na neušlechtilé a ušlechtilé, na základě řady reaktivita kovů porovná schopnost kovů vytěsňovat vodík nebo jiný kov v řadě - popíše princip výroby surového železa a oceli - vysvětlí pojem koroze, uvede příklady činitelů ovlivňujících rychlost koroze, uvede způsoby ochrany ocelových výrobků před korozí - vysvětlí podstatu galvanického článku a uvede příklady praktického využití - definuje elektrolýzu, podmínky elektrolýzy - objasní pojmy elektrolyt, elektroda, katoda, anoda- - provede elektrolýzu, sestaví rovnice probíhající na katodě a anodě a určí vzniklé produkty - uvede příklady průmyslového využití elektrolýzy	**REDOXNÍ REAKCE** - oxidace a redukce - redoxní reakce kovů - výroba železa a oceli - koroze - galvanický článek, akumulátor - elektrolýza a její průmyslové využití (výroba Al, H_2, Cl_2 a NaOH)	T, Úz, R, Pú, Lab, Pp, Mos	F, M EVVO - lidské akt. a problémy ŽP OSV - Rozvoj schop. poznávání - Komunikace - Kooperace a kompetice - Řešení problémů a rozhodovacích dovedností

CHEMIE – 9.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv a popíše jejich vlastnosti a použití - uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv, popíše jejich vlastnosti a použití - posoudí vliv těžby a spalování různých druhů paliv (včetně pohonných látek pro automobily) na životní prostředí - rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie, zhodnotí jejich využívání z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi - popíše složení uhlí, ropy, zemního plynu, objasní nevýhody a ekologické problémy spojené s jejich těžbou, dopravou a zpracováním - uvede využití produktů zpracování uhlí, ropy, zem. plynu - vysvětlí principy tepelné a jaderné elektrárny - charakterizuje obnov. zdroje – slunce, vítr, vodu, biomasu a horké prameny, vysvětlí výhody a nevýhody jejich využití	**ZDROJE ENERGIE** - neobnovitelné zdroje energie - uhlí, ropa, zemní plyn - elektrárny v ČR - obnovitelné zdroje energie - sluneční energie, energie větru, energie vody, biomasa, geotermální energie - fosilní a průmyslově vyráběná paliva	T, Úz, R, Pú, Lab, Pp, Mos	F, Př, Z EVVO - lidské aktivity a problémy ŽP, půda, voda, vzduch a jejich pH, ohrožování ŽP a biodiverzity přírodních druhů, příčiny klimatických změn, vliv na rostliny a živočichy OSV - Rozvoj schop. Poznávání, Komunikace, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovacích dovedností Př EVVO - lidské akt. a problémy ŽP
- rozliší podle vzorců látky anorganické a organické - definuje organickou látku, popíše její složení - provede srovnání vlastností org. a anorg. látky - popíše charakteristické vlastnosti org. látek - určí nebezpečnost org. látek podle označ. výstraž. symboly - zná a dodržuje zásady bezpečnosti práce při manipulaci s organickými látkami - uvede zdroje org. sloučenin, suroviny pro jejich výrobu - objasní vaznost atomu uhlíku, rozpozná a popíše tvary uhlíkatých řetězců - sestaví modely znázorňující vazbu jednoduchou, dvojnou, trojnou - znázorní vazby mezi atomy uhlíku a dalšími prvky	**ORGANICKÁ CHEMIE** - organické látky a jejich složení - vlastnosti organických látek - zdroje organických sloučenin - stavba molekul organických sloučenin - typy vzorců v organické chemii - rozdělení organických sloučenin	T, Úz, R, Pú, Mos,Lab	
- definuje alkany, cykloalkany, alkeny, alkyny, areny - rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití	**UHLOVODÍKY** - alkany, cykloalkany, alkeny, alkyny, areny - zápis vzorců vybraných zástupců, jejich vlastnosti a použití	T, Úz, R, Pú	Př, Ov EVVO - lidské akt. a problémy ŽP

CHEMIE – 9.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - rozliší pojmy „ uhlovodíky “ a „ deriváty uhlovodíků “ - na příkladech vzorců známých derivátů rozliší uhlovodíkový zbytek a charakteristickou skupinu - rozliší a zapíše vzorec methanolu, ethanolu, fenolu, kyseliny mravenčí a octové, formaldehydu a acetonu - uvede vlastnosti a příklady použití těchto látek - uvede výchozí látky a produkty esterifikace a rozliší esterifikaci mezi ostatními typy chemických reakcí	**DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ** - uhlovodíkový zbytek, charakteristická skupina - halogenové deriváty - alkoholy a fenoly (vliv alkoholu na lidský organismus) - aldehydy a ketony - karboxylové kyseliny - estery, esterifikace, ethylester kyseliny octové	T, Úz, R, Pú, Lab, Mos	Př,Vz
- uvede výchozí látky, produkty a podmínky fotosyntézy - uvede význam fotosyntézy pro život na Zemi - definuje sacharidy, disacharidy, polysacharidy - uvede výskyt a význam zákl. sacharidů, jejich vlastnosti a použití - definuje tuky, třídí tuky podle skupenství a původu - uvede výykyt a význam tuků, jejich vlastnosti a použití - definuje bílkoviny, objasní složení bílkovin - definuje strukturní proteiny a uvede jejich příklady - definuje regulační proteiny – enzymy, hormony, vitaminy - uvede příklady hormonů, popíše jejich funkci - uvede příklady vitaminů, jejich hlavní zdroje a projevy nedostatku - definuje nukleové kyseliny, rozliší DNA a RNA - uvede význam nukleových kyselin	**PŘÍRODNÍ LÁTKY** - sacharidy (cukry), fotosyntéza - sacharidy, disacharidy, polysacharidy - glukóza, fruktóza, sacharóza, laktóza, maltóza, škrob, glykogen, celulóza – vlastnosti, výskyt, využití - tuky (lipidy) - rozdělení tuků, vlastnosti tuků, výskyt tuků - bílkoviny (proteiny) - rozdělení proteinů, strukturní proteiny regulační proteiny (biokatalyzátory) – enzymy, hormony, vitaminy - nukleové kyseliny: DNA, RNA	T, Úz, R, Pú, Lab, Mos	Př, Vz
- vysvětlí pojmy potrava, živiny, potravinová pyramida, energetická rovnováha, výživová hodnota potraviny, obezita, civilizační choroby, podvýživa - objasní význam dostatečného příjmu tekutin a vyvážené stravy - popíše způsoby konzervace potravin	**CHEMIE KOLEM NÁS (CHEMIE A SPOLEČNOST)** **Chemie a výživa** - potraviny, složení potravy,výživová hodnota potravin, voda, - konzervace potravin, způsoby konzervace potravin	T, Úz, R, Pú, Lab, Pp, Mos	Př, Vz, Ov
- vysvětlí pojmy hnojiva, pesticidy - rozdělí hnojiva podle původu a složení, vysvětlí význam zákl. biogenních prvků pro rostliny - rozdělí pesticidy podle užití - popíše rizika nadměrného užívání hnojiv a pesticidů - vysvětlí alternativní metody v zemědělství	**Chemie a zemědělství** - hnojiva,rozdělení zeměd. hnojiv podle původu - pesticidy - alternativní metody v zemědělství		EVVO - Lidské aktivity a problémy životního prostředí

CHEMIE – 9.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - vysvětlí pojmy léčiva, hygiena - vyjmenuje příklady léčiv - uvede rizika nevhodného chování léčiv - uvede příklady přípravků osobní hygieny, čistící a mycí prostředky - bezpečně zachází s léčivy, běžnými mycími a čistícími prostředky používanými v domácnosti	**Chemie a zdraví** - léčiva, skupiny léčiv - přípravky osobní hygieny - přípravky pro čistotu v domácnosti	T, Úz, R, Pú, Lab, Pp, Mos	Př, Vz, Ov
- definuje plasty a syntetická vlákna - uvede charakteristické vlastnosti a využití vvýznamných plastů a syntetických vláken - rozpozná názvy plastů, přírodních vláken a uvede výhody a nevýhody jejich používání - posoudí vliv používání a syntetických vláken na životní prostředí	**Plasty a syntetická vlákna** - makromolekulární látky – polymery - polymerace - plasty – polyethylen polypropylen, polyvinylchlorid, polystyren, polytetrafluorethylen - syntetická vlákna - kuáučuky		Př EVVO - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- definuje biotechnologie - popíše principy výroby pečiva, vína, piva a mléčných výrobků	**Biotechnologie** - výroba pečiva, vína, piva, mléčných výrobků		Pč
- definuje drogy, psychotropní a návykové látky - uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog a popíše následky, kterým se vystavuje jejich konzument - utváří si pevný negativní postoj ke zneužívání chemických látek pro drogovou závislost	**Drogy** - rozdělení drog, příklady drog - doping		
- na konkrétních příkladech doloží, jak dochází ke znečišťování životního prostředí a jak tomu předcházet - vysvětlí rizika některých chemických látek a chemických postupů pro životní prostředí, navrhuje možná východiska	**Chemie a životní prostředí** - havárie - znečišťování životního prostředí - znečiš´tování ovzduší, vody, půdy - negativní účinky chemických látek		
	OPAKOVÁNÍ UČIVA 9.ROČNÍKU		

5.6.3 PŘÍRODOPIS

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Přírodopis je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP, který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědeckých poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Přírodopis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ. Vyučuje se v 6.- 9. ročníku v 2 hodinové týdenní dotaci (celkem 8 hodin). Vyučovací předmět přírodopis se vyučuje v odborné učebně přírodopisu, v počítačové pracovně i v kmenových třídách. K preferovaným organizačním formám výuky patří přírodovědné vycházky, exkurze a praktická cvičení ve škole (laboratorní práce) i v terénu. Obsah výuky v jednotlivých ročnících je členěn na botaniku, zoologii, biologii člověka a mineralogii s petrologií. Ve vyučovacím předmětu Přírodopis je naplňována část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví. Předmět svým charakterem (a vzdělávacím obsahem) velmi často přesahuje do dalších vzdělávacích oborů (Fyzika, Chemie, Zeměpis, Člověk a svět práce aj.) a do povinně vyučovacího tématu „Ochrana člověka za mimořádných situací “. Výuku některých celků je proto vhodné realizovat formou krátkodobých mezipředmětových projektů.

2. stupeň

OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

Očekávané výstupy

žák

P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů

P-9-1-02 popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel

P-9-1-03 rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů

P-9-1-04 třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek

P-9-1-05 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti

P-9-1-06 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů

P-9-1-07 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

P-9-1-01p orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života

P-9-1-03p zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin i živočichů

P-9-1-04p rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy

P-9-1-07p uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka

- má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích
- pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka

Učivo

- **vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam** – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života
- **základní struktura života** – buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné
- **význam a zásady třídění organismů**
- **dědičnost a proměnlivost organismů** – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení
- **viry a bakterie** – výskyt, význam a praktické využití

BIOLOGIE HUB
Očekávané výstupy
žák
P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků
P-9-2-02 vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích
P-9-2-03 objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
P-9-2-01p rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků
P-9-2-03p pozná lišejníky

Učivo

- **houby bez plodnic** – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy
- **houby s plodnicemi** – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami
- **lišejníky** – stavba, symbióza, výskyt a význam

BIOLOGIE ROSTLIN
Očekávané výstupy
žák
P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům
P-9-3-02 porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku
P-9-3-03 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin
P-9-3-04 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů
P-9-3-05 odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
P-9-3-02p porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a zná funkce jednotlivých částí těla rostlin
P-9-3-03p rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití
P-9-3-03p uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování
P-9-3-04p rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce
P-9-3-05p popíše přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí

Učivo

- **anatomie a morfologie rostlin** – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)
- **fyziologie rostlin** – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování
- **systém rostlin** – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kapraďorostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných); jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců
- **význam rostlin a jejich ochrana**

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ
Očekávané výstupy
žák
P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živoč. v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce
P-9-4-03 odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy
- využívá zkušenosti s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb

Učivo

- **stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla** – živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování
- **vývoj, vývin a systém živočichů** – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů - prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)
- **rozšíření, význam a ochrana živočichů** – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva
- **projevy chování živočichů**

BIOLOGIE ČLOVĚKA
Očekávané výstupy
žák
P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy
P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka
P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří
P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života
P-9-5-05 aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
P-9-5-01p popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce
P-9-5-02p charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka
P-9-5-03p popíše vznik a vývin jedince
P-9-5-04p rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby
P-9-5-05p zná zásady poskytování první pomoci při poranění

Učivo

- **fylogeneze a ontogeneze člověka** – rozmnožování člověka
- **anatomie a fyziologie** – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídící), vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti
- **nemoci, úrazy a prevence** – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie
- **životní styl** – pozitivní a negativní dopad **prostředí a životního stylu** na zdraví člověka

NEŽIVÁ PŘÍRODA
Očekávané výstupy
žák
P-9-6-01 objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života
P-9-6-02 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek
P-9-6-03 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody
P-9-6-04 porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě
P-9-6-05 rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků
P-9-6-06 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
P-9-6-01p popíše jednotlivé vrstvy Země
P-9-6-02p pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny
P-9-6-03p rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů
P-9-6-04p rozezná některé druhy půd a objasní jejich vznik
P-9-6-06p na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi

Učivo

- **Země** – vznik a stavba Země
- **nerosty a horniny** – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků; principy krystalografie
- **vnější a vnitřní geologické procesy** – příčiny a důsledky
- **půdy** – složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace
- **vývoj zemské kůry a organismů na Zemi** – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí
- **geologický vývoj a stavba území ČR** – Český masiv, Karpaty
- **podnebí a počasí ve vztahu k životu** – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka
- **mimořádné události způsobené přírodními vlivy** – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi

ZÁKLADY EKOLOGIE
Očekávané výstupy
žák
P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
P-9-7-02 rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy; na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému
P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam
P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
P-9-7-02p rozliší populace, společenstva, ekosystémy a objasní základní princip některého ekosystému
P-9-7-03p vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech
P-9-7-04p popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky
P-9-7-04p pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí

Učivo

- **organismy a prostředí** – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému
- **ochrana přírody a životního prostředí** – globální problémy a jejich řešení, chráněná území

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY
Očekávané výstupy
žák
P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody
P-9-8-02 dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu
P-9-8-02p dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody

Učivo

- **praktické metody poznávání přírody** – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů
- **významní biologové a jejich objevy**

PŘÍRODOPIS – 6. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - vysvětlí vznik a složení Země - vysvětlí vznik a vývoj života na Zemi - vysvětlí pojmy: atmosféra, hydrosféra, litosféra - orientuje se v názorech na vnik života - uvede příklady organických a anorganických látek - rozliší základní projevy a podmínky života - uvede příklad potravního řetězce - vysvětlí pojmy: producent, konzument, rozkladači, symbióza, parazitismus	**OPAKOVÁNÍ UČIVA 5. ROČNÍKU** - důraz na pojmy vztahující se k učivu 6.roč. **VZNIK A VÝVOJ ŽIVOTA** - vznik a složení Země, hydrosféra, atmosféra, litosféra - vznik a vývoj života na Zemi - projevy života – výživa, dýchání, růst, rozmnožování - podmínky života a rozmanitost přírody - vztahy mezi organismy	T,Úz, R	Z, F EVVO – Základní podmínky života
- popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel - pozoruje buňku mikroskopem a provede její jednoduchý nákres - popíše dělení buňky - vysvětlí rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy, uvede příklady těchto organismů - orientuje se v daném přehledu třídění organismů	**ZÁKLADNÍ STRUKTURA ŽIVOTA** - zkoumání přírody (lupa, mikroskop) - buňky- základní stavební jednotka živého organismu - rostlinná a živočišná buňka - srovnání - organismy jednobuněčné a mnohobuněčné - třídění organismů: bakterie, viry, sinice, lišejníky, houby, rostliny, živočichové - viry – nebuněčné organismy	T,Úz, R, Lab	
- popíše stavbu těla bakterií - vysvětlí význam bakterií v přírodě - uvede praktické využití bakterií - vysvětlí rozdíl mezi virem a bakterií, popíše stavbu rozmnožování virů, uvede příklady vidových a bakteriálních onemocnění a obranu proti infekčnímu onemocnění - popíše stavbu těla bakterií a sinic a vysvětlí rozdíl mezi nimi - vysvětlí význam bakterií a sinic v přírodě - uvede praktické využití bakterií - vysvětlí pojem vodní květ a jeho nebezpečnost	**BAKTERIE, SINICE** - základní charakteristika a stavba bakterií a sinic - půdní, hnilobné a cizopasné bakterie - výskyt, význam a praktické využití - choroboplodné bakterie a nebezpečné sinice	T,Úz, R, Lab	OSV – Seberegulace a sebeorganizace

PŘÍRODOPIS – 6. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - popíše stavbu těla kvasinek - uvede praktické využití kvasinek - uvede příklady hub bez plodnice - uvede význam plísní - uvede rozdíl mezi rostlinami a houbami - pozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby - vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystému a místo v potravních řetězcích - vysvětlí funkci dvou organismů ve stélce lišejníků - uvede příklady lišejníků - vysvětlí význam lišejníků v přírodě a pro člověka - uvede, kde se lišejníky vyskytují a proč jsou ukazatelem čistoty ovzduší - zařadí řasy mezi nejjednodušší rostliny - uvede příklady jednobuněčných a mnohobuněčných řas - vysvětlí hlavní význam řas	**HOUBY JEDNOBUNĚČNÉ - KVASINKY** - výskyt - základní charakteristika - kvasinka pivní - praktické využití **HOUBY BEZ PLODNICE** - základní charakteristika - zástupci **HOUBY S PLODNICÍ** - stavba - výskyt - význam - zásady sběru, konzumace, první pomoc při otravě houbami **LIŠEJNÍKY** - stavba - symbióza = soužití hub s řasou (sinicí) - výskyt a význam **ŘASY** - vývoj - stavba těla - výskyt a význam - poznávání daných zástupců	T,Úz, R T,Úz, R T,Úz, R T,Úz, R	OSV – Seberegulace a sebeorganizace EVVO - Lidské aktivity a problémy životního prostředí

PŘÍRODOPIS – 6. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých částí těla - rozlišuje jednobuněčné a mnohobuněčné živočichy - vysvětlí pojmy: bezobratlí, obratlovci - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	**PRVOCI – JEDNOBUNĚČNÍ ŽIVOČICHOVÉ** - stavba těla - stavba a funkce jednotlivých částí těla - rozmnožování, významní zástupci, význam **ŽAHAVCI** - stavba těla - stavba a funkce jednotlivých částí těla - rozmnožování, významní zástupci **PLOŠTENCI** - stavba těla - stavba a funkce jednotlivých částí těla - rozmnožování, významní zástupci **HLÍSTI** - stavba těla - stavba a funkce jednotlivých částí těla - rozmnožování, významní zástupci **MĚKKÝŠI** - stavba těla - stavba a funkce jednotlivých částí těla - rozmnožování, významní zástupci **KROUŽKOVCI** - stavba těla - stavba a funkce jednotlivých částí těla - rozmnožování, významní zástupci	T,Úz, R, Lab T,Úz R, T,Úz, R T,Úz, R T,Úz, R T,Úz, R	Z OSV – Rozvoj schopnosti poznávání - Komunikace - Kooperace a kompetice - Řešení problémů a rozhodovacích dovedností Vz

PŘÍRODOPIS – 6. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých částí těla - rozlišuje jednobuněčné a mnohobuněčné živočichy - vysvětlí pojmy: bezobratlí, obratlovci - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	**ČLENOVCI** - stavba těla - stavba a funkce jednotlivých částí těla - rozmnožování, významní zástupci **OSTNOKOŽCI** - stavba těla - stavba a funkce jednotlivých částí těla - rozmnožování, významní zástupci	T,Úz, R, Lab T,Úz, R	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání - Komunikace - Kooperace a kompetice - Řešení problémů a rozhodovacích dovedností
	SPOLEČENSTVO ORGANISMŮ, EKOSYSTÉMY - ekosystémy – charakteristika, dělení - zásah člověka do přírody - ochrana přírody	T,Úz, R, Lab	EVVO – Vztah člověka k prostředí EVVO - Ekosystémy EVVO - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- aplikuje praktické metody poznávání přírody	**PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY** - pozorování lupou a mikroskopem	Lab	
	OPAKOVÁNÍ UČIVA 6. ROČNÍKU - vznik a vývoj života - základní struktura života - bakterie - kvasinky - houby bez plodnice - houby s plodnicí - lišejníky - řasy - prvoci - bezobratlí – žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci, ostnokožci		

PŘÍRODOPIS – 7.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých částí těla - vysvětlí pojem: obratlovci - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje - vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování - živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka - uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	**OPAKOVÁNÍ UČIVA 6. ROČNÍKU** **BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ** - stavba těla - stavba a funkce jednotlivých částí těla - orgány, orgánové soustavy - rozmnožování - vývoj, vývin a systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci) - rozšíření, význam a ochrana živočichů - hospodářsky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva - projevy chování živočichů	T, Úz, R, Lab	Z, F OSV – Rozvoj schopnosti poznávání - Kominikace - Kooperace a kompetice - Řešení problémů a rozhodovacích dovedností EVVO – Vztah člověka k prostředí EVVO - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- popíše stavbu a funkci jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) - uvede příklady různé stavby kořenů, stonků, listů, květů a plodů - objasní rozdíl mezi rostlinami jednoděložnými a dvouděložnými,uvede příklady těchto rostlin	**ANATOMIE A MORFOLOGIE ROSTLIN** - vyšší rostliny a orgány jejich těla - kořen, stonek, list , květ, plod: stavba a funkce	T, Úz, R	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání - Komunikace - Kooperace a kompetice - Řešení problémů a rozhodovacích dovedností

PŘÍRODOPIS – 7.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - vysvětlí pojem fotosyntéza, porovná fotosyntézu a dýchání - vysvětlí růst a rozmnožování rostlin - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce - pracuje s klíčem a atlasy - vysvětlí význam ochrany přírody (význam mezinárodní spolupráce při ochraně přírody) - vysvětlí závislost člověka na přírodě - aplikuje praktické metody poznávání přírody	**FYZIOLOGIE ROSTLIN** - základní životní děje rostlin (fotosyntéza, dýchání, růst, rozmnožování) **SYSTÉM ROSTIN** - poznávání a zařazování daných zástupců - běžných druhů mechorostů, kapraďorostů (plavuně, přesličky,kapradiny), nahosem. rostlin a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců - herbář, práce s klíčem a atlasy **VÝZNAM ROSTLIN A JEJICH OCHRANA** - využití hospodářsky významných zástupců - exotické ovoce, koření, léčivé rostliny - ochrana přírody - chráněná území ČR **PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY** - založení herbáře - jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů **OPAKOVÁNÍ** - biologie živočichů - anatomie a morfologie rostlin - fyziologie rostlin - systém rostlin - význam rostlin a jejich ochrana	T, Úz, R T, Úz, R T, Úz, R Lab T, Úz, R	Ch Z EVVO - Vztah člověka k prostředí - Lidské aktivity a problémy životního prostředí

PŘÍRODOPIS – 8.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - uvede znaky savců - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuj vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam savců v přírodě i pro člověka - uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy	**OPAKOVÁNÍ UČIVA 7. ROČNÍKU** **BIOLOGIE SAVCŮ** - stavba těla, znaky savců - vývoj, vývin a systém savců - významní zástupci savců - rozšíření, význam a ochrana savců – hospodářsky významné druhy, chov domestikovaných živočichů - projevy chování savců	T, Úz, R, Lab	Z EVVO - Vztah čl. k prostředí - Lidské aktiv. a problémy životního prostředí
- objasní biologickou a společenskou podstatu člověka - vysvětlí základní stavbu, funkci jednotlivých orgánových soustav člověka, uvede vzájemné vztahy - objasní podstatu řízení lidského organismu - na modelových příkladech předvede různé způsoby poskytnutí lékařské první pomoci - zhodnotí význam zdraví a potřebu jeho ochrany - uvede základní poznatky o imunitním systému a jeho podpoře - zhodnotí nebezpečí drog - popíše rozmnožování člověka a uvede různé způsoby ochrany před pohlavními chorobami - nemoci, úrazy, epidemie - zdůvodní nezbytnost komplexní péče o životní prostředí - pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka	**BIOLOGIE ČLOVĚKA** - člověk – růst a vývoj jedince - stavba a funkce lidského těla: buňky, tkáně, orgány, orgánové soustavy člověka - soustavaopěrná a pohybová, trávící, dýchací, oběhová, vylučovací, kožní, nervová, smyslové orgány, soustava žláz s vnitřní sekrecí, soustava pohlavní - reprodukce - vzájemné vztahy jednotlivých orgánů - sexualita a odpovědnost v partnerských vztazích - plánované rodičovství - nebezpečí pohlavních chorob - složky zdravého životního stylu - návykové látky - vliv vnějšího prostředí na zdraví člověka	T, Úz, R, Lab	Vz, Ch MKV - Kulturní diferenciace, Etnický původ, Multikultura, Lidské vztahy OSV - Seberegulace a sebeorganizace
- aplikuje praktické metody poznávání přírody	**PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY** - poznávání živé přírody	Lab	
	OPAKOVÁNÍ UČIVA 8. ROČNÍKU		

PŘÍRODOPIS – 9.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
	OPAKOVÁNÍ UČIVA 8. ROČNÍKU		
Žák: - vysvětlí význam podmínek na Zemi (její postavení ve vesmír pro vznik a existenci života na Zemi - uvede význam slunečního záření (jako zdroj energie pro život) - uvede souvislosti jednotlivých zemských sfér s životem na Zemi - vysvětlí, jak se Země utvářela vlivem měnících se podmínek	**NAŠE ZEMĚ VE VESMÍRU** - vznik Země - postavení Země ve vesmíru - význam pro život - Slunce jako zdroj energie - stavba Země – litosféra	T, Pís, Úz, R	Ch, Z, F EVVO – Základní podmínky života
- vysvětlí pojem mineralogie, nerost - vysvětlí rozdíl mezi nerostem a horninou - vysvětlí vznik nerostů - na modelech krystalů popíše jejich prvky souměrnosti - uvede fyzikální a chemické vlastnosti nerostů - třídí nerosty podle chemického složení - uvede praktický význam a využití vybraných zástupců nerostů - rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty s použitím určovacích pomůcek	**MINERALOGIE** - mineralogie - principy krystalografie - nerosty – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění (prvky, halogenidy, sulfidy, oxidy a hydroxidy, uhličitany, sírany, fosforečnany, křemičitany, nerosty organické) - praktický význam a využití zástupců - určování vzorků nerostů	T, Pís, Úz, R, Lab	Ch EVVO – Vztah člověka k prostředí
- vysvětlí pojem petrologie, hornina - rozdělí horniny podle způsobu vzniku - uvede praktický význam a využití vybraných zástupců hornin - rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané horniny s použitím určovacích pomůcek	**PETROLOGIE** - Petrologie - horniny vyvřelé, usazené, přeměněné - praktický význam a využití zástupců - určování vzorků hornin	T, Pís,Úz, R	Z EVVO – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- vysvětlí příčiny vnitřních a vnějších geologických dějů - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů - popíše, jak bychom se měli chovat v případě zemětřesení, povodní, lavin	**VNITŘNÍ A VNĚJŠÍ GEOLOGICKÉ DĚJE** - příčiny vnitřních a vnějších geologických dějů - důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů - ochrana člověka z mimořádných situací	T, Pís,Úz, R	Z, Ov

PŘÍRODOPIS – 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - vysvětlí vznik půdy - porovná význam půdotvorných činitelů pro vnik půdy - popíše složení a vlastnosti půdy - rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě - vysvětlí význam půdy - na příkladech vysvětlí každoroční úbytek plochy souše (půdy)	**PŮDY** - pedologie - vznik půd – půdotvorní činitelé - složení a vlastnosti půd - třídění půd – půdní typy, půdní druhy - význam půdy pro výživu rostlin - hospodářský význam půdy pro společnost - příklady devastace půdy - možnosti a příklady rekultivace půdy	T, Pís,Úz, R	Z, F OSV - Komunikace
- porovná různé názory na vznik a vývoj života na Zemi - uvede současný vědecký názor na vznik a vývoj života (člověka) - rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků - vysvětlí souvislosti mezi formami života a podmínkami prostředí v průběhu jednotlivých geolog. Ér	- **VZNIK A VÝVOJ ŽIVOTA NA ZEMI** - různé názory na vznik života - vývoj ér života v jednotlivých geologických érách, proměny biosféry, vývoj člověka	T, Pís,Úz, R	Vz EVVO – Ekosystémy,Lidské aktivity a problémy živ. prostředí
- na mapě České republiky ukáže přibližný průběh hranice Českého masivu a Západních Karpat	**GEOLOGICKÝ VÝVOJ A STAVBA ČR** - Český masiv - Západní Karpaty	T, Pís,Úz, R	
- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - vysvětlí zákony ekologické přizpůsobivosti - rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - populace, společenstva, ekosystémy - objasní vztahy mezi podmínkami prostředí a životem - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam - uvede příklady kladných i záporných vlivů na životní prostředía příklady narušení rovnováhy ekosystému - zhodnotí nebezpečí ekologických katastrof - uvede konkrétní příklady své vlastní aktivní účasti na ochraně přírody	**ZÁKLADY EKOLOGIE** - organismy a prostředí – vzájemné vztahy meziorganismy, mezi organismy a prostředím - populace, společenstva - přirozené a umělé ekosystémy - potravní řetězec - rovnováha v ekosystému - cyklus uhlíku, dusíku v přírodě - nebezpečí ekologických katastrof (skleníkový efekt, snižování koncentrace ozónu, znečišťování složek prostředí) - ochrana přírody a životního prostředí - globální problémy a jejich řešení - odpovědnost lidí - chráněná území		

PŘÍRODOPIS – 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
- uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	- podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka - mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi		Ch, F, Z
- aplikuje praktické metody poznávání přírody	**PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY** - poznávání neživé přírody	Lab	
	OPAKOVÁNÍ UČIVA 9. ROČNÍKU	T, Pís, Úz	

5.6.4 ZEMĚPIS
Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Zeměpis má přírodovědný i společenský charakter. Je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP (Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis, Laboratorní cvičení z chemie), který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny přírodní dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů. Zeměpis obohacuje v návaznosti na prvouku a na vlastivědu celkový vzdělanostní rozhled žáků uvedením do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a faktorů života lidí v blízkém území místní krajiny, místní oblasti (regionu), na území České republiky, v Evropě a dalších světadílech. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi a vztahu lidí k jejich přírodnímu i společenskému prostředí.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Zeměpis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 6. – 9. ročníku. Vyučuje se v 6. – 9. ročníku ve 2 hodinové týdenní dotaci v kmenových třídách a odborných pracovnách. K preferovaným organizačním formám výuky patří poznávací vycházky, výlety a zájezdy (včetně zahraničních), exkurze a praktická cvičení ve škole i v terénu. Výuka zeměpisu podporuje používání cizího jazyka a výpočetní techniky s připojením k internetu.

Výuka směřuje zejména k:

- vytvoření pozitivního vztahu k sobě a ke svému okolí (přírodě i společnosti)
- podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání různých států a regionů, způsobu života, tradic a kultury místních obyvatel i krásy jejich přírody
- získání uceleného obrazu o přírodních, hospodářských a sociálních poměrech v naší vlasti, jejím postavením v Evropě a ve světě, o perspektivě jejího dalšího vývoje a možnostech její prosperity
- myšlení v evropských a globálních souvislostech
- přípravě žáka na život v Evropě, s Evropou, pro Evropu (vytvoření vědomí evropské sounáležitosti)
- přípravě žáka na život v současném (jedinečném, mnohotvárném, globalizovaném) světě
- získávání tolerantního postoje k lidem s odlišnou kulturou, náboženstvím, barvou pleti, politickým přesvědčením
- utváření a rozvíjení základních dovedností, znalostí, hodnot a postojů ve vyučovacích tématech: geografické informace, zdroj, dat, kartografie a topografie, přírodní obraz Země, regiony světa, společenské a hospodářské prostředí, životní prostředí, Česká republika, terénní geografická výuka, praxe a aplikace
- aktivnímu využívání cizího jazyka a různých informačních a komunikačních technologií při vyhledávání, výběru a zpracování informací

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE
Očekávané výstupy
žák
Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů
Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii
Z-9-1-03 přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině
Z-9-1-04 vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii
Z-9-1-04p získá osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umí ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádří, co mu prospívá a škodí

Učivo

- **komunikační geografický a kartografický jazyk** – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska - uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat
- **geografická kartografie a topografie** – glóbus, měřítko globusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ
Očekávané výstupy
žák
Z-9-2-01 zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy
Z-9-2-02 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů
Z-9-2-03 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu
Z-9-2-04 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
Z-9-2-02p objasní důsledky pohybů Země
Z-9-2-04p uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost
Z-9-2-04p uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu

Učivo

- **Země jako vesmírné těleso** – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas
- **krajinná sféra** – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry
- **systém přírodní sféry na planetární úrovni** – geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně
- **systém přírodní sféry na regionální úrovni** – přírodní oblasti

REGIONY SVĚTA
Očekávané výstupy
žák
Z-9-3-01 rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa
Z-9-3-02 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny
Z-9-3-03 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států
Z-9-3-04 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
Z-9-3-02p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány
Z-9-3-03p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů
Z-9-3-03p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států

Učivo

- **světadíly, oceány, makroregiony světa** – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)
- **modelové regiony světa** – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ
Očekávané výstupy
žák
Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa
Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel
Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje
Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit
Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků
Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
Z-9-4-02p uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel
- vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace

Učivo

- **obyvatelstvo světa** – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické hospodářské a kulturní charakteristiky
- **globalizační společenské, politické a hospodářské procesy** – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace
- **světové hospodářství** – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatelé hospodář. rozvoje a životní úrovně
- **regionální společenské, politické a hospodářské útvary** – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ
Očekávané výstupy
žák
Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin
Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)
Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
Z-9-5-01p umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin
Z-9-5-02p uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek
Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

Učivo

- **krajina** – přírodní a společenské prostředí, typy krajin
- **vztah příroda a společnost** – trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva

ČESKÁ REPUBLIKA
Očekávané výstupy
žák
Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy
Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům
Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměř. úrovni polohu, přírod. poměry, přírod.zdroje, lidský a hospodář.potenciál ČR v evropském a světovém kontextu
Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit
Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
Z-9-6-01p vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy
Z-9-6-02p charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
Z-9-6-03p určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy
Z-9-6-03p rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost
Z-9-6-03p uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva
Z-9-6-04p vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti

Učivo

- **místní region** – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál x bariéry)
- **Česká republika** – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu
- **regiony České republiky** – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE
Očekávané výstupy
žák
Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
Z-9-7-03p uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

Učivo

- **cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze** – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů
- **ochrana člověka při ohrožení zdraví a života** – živelní pohromy; opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích

ZEMĚPIS – 6. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - vysvětlí pojmy: globus, mapa - vypočítá různé vzdálenosti na globu a mapě podle měřítka - vysvětlí pojmy: rovnoběžka, poledník - ukáže na mapě zeměpisné souřadnice zadaného místa na Zemi - uvede časová pásma a přechody datové meze na Zemi (ukáže na mapě, globu) - pracuje s turistickou mapou, znázorní výškopis a polohopis na mapách, vysvětlí pojmy: kóta, nadmořská výška, vrstevnice; určí význam vybraných mapových značek, určí světové strany - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech - vysvětlí, jak vznikl vesmír, hvězdy a další tělesa sluneční soustavy - vyhledá a porovná základní údaje o Zemi a nejbližších vesmírných tělesech - uvede pohyby Země a jejich důsledky - vyhledá přirozené družice Země, uvede základní údaje o Měsíci a pohyby Měsíce - uvede hlavní mezníky v dobývání vesmíru, zhodnotí, jak ovlivňují dnešní život	**<u>Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie</u>** - globus, mapa - mapy – měřítko, druhy map, obsah map - rovnoběžky, poledníky - určování zeměpisné polohy - čas na zeměkouli - výškopis, polohopis - určování světových stran **<u>Terénní geografická výuka, praxe, aplikace</u>** - cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, odhad vzdálenosti a výšky v terénu - vytvoření jednoduchého panoramatického náčrtku - prevence a ochrana člověka při ohrožení zdraví a života **<u>Přírodní obraz Země</u>** - vesmír a hvězdy - Slunce a sluneční soustava (jednotlivá tělesa) - tvar a rozměry Země - pohyby Země – kolem osy, okolo Slunce - Měsíc – přirozená družice Země - vývoj poznávání vesmíru, počátky výzkumu vesmíru	T, Úz, Pp Pp, Ps Pp, Tz, Ú, R, Mos	M OSV Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznání, Kreativita Sociální rozvoj - Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetence Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, Praktická etika VMGES Objevujeme Evropu a svět EVVO Ekosystémy, Základní podmínky života, Vztah člověka k prostředí VMGES Evropa a svět nás zajímá Př, F

ZEMĚPIS – 6. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - vyjmenuje hlavní složky krajinné sféry - popíše vnitřní stavbu Země, vyjmenuje základní části oceánského dna, uvede typy pohoří podle způsobu vzniku, uvede vnitřní a vnější činitele utvářející zemský povrch - vysvětlí rozdíl mezi počasím a podnebím, vyjmenuje podnebné pásy - vysvětlí pojmy: vnitřní a okrajová moře, průliv, průplav, záliv, poloostrov, ostrov; na mapě ukáže světové oceány, studené a teplé mořské proudy - vyjmenuje činitele, kteří se podílejí na vzniku půdy, uvede, jak půdy rozdělujeme - vyjmenuje vegetační pásy na Zemi – u každého posoudí, kterému teplotnímu pásu odpovídá a vyhledá typické zástupce rostlin a živočichů - vysvětlí pojmy: krajinná sféra, litosféra, atmosféra, hydrosféra, pedosféra, biosféra - vyjmenuje hlavní složky krajinné sféry, rozliší jednotlivé části krajinné sféry a zařadí je do podsféry, určí, které části jsou nejvíce ovlivněny činností člověka - uvede základní poznatky vztahující se k jednotlivým sférám, (aplikuje tyto poznatky při hodnocení přírodních jevů a ukazatelů při terénních geografických cvičeních)	Krajinná sféra: - krajinná sféra - litosféra – stavba Země, dno oceánu, zemětřesení a sopečná činnost, vznik pohoří, vnější činitelé – působení tekoucí vody, povrch jako výsledek přírodních činitelů - atmosféra – počasí, podnebí, podnebné pásy, oběh vzduch v atmosféře - hydrosféra – pohyby mořské vody, vodstvo na pevnině – řeky, jezera, bažiny, vodní nádrže, ledovce a podpovrchová voda - pedosféra – složení půdy, půdní typy, půdní druhy, význam půdy a nebezpečí, která půdu ohrožují Systém krajinné sféry na planetární úrovni: - biosféra – tropické lesy, savany, pouště, polopouště, subtropická oblast, stepi a lesostepi, lesy mírného pásu, tundry, život v mořích a oceánech, výškové stupně rostlinstva - celková orientace v jednotlivých krajinných sférách **Opakování učiva 6.ročníku**	T, Úz, R T, Úz T, Úz, Mos T, Úz, Ps T, Úz, Ps	Př OSV Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznání, Kreativita Sociální rozvoj - Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetence Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, Praktická etika VMGES Objevujeme Evropu a svět EVVO Ekosystémy, Základní podmínky života, Vztah člověka k prostředí VMGES Evropa a svět nás zajímá

ZEMĚPIS –7. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - vyhledá rozlohy světových oceánů, seřadí oceány podle rozlohy, na mapě ukáže nejhlubší místa oceánů, okrajová moře, poloostrovy, ostrovy, mořské proudy a porovná hospodářské využití oceánů - seřadí světadíly podle rozlohy - na mapě ukáže polární oblasti, zhodnotí podmínky života v polárních oblastech - popíše polohu světadílu – s jakými světadíly sousedí, které průplavy a průlivy světadíl oddělují, největší ostrovy a poloostrovy - na mapě najde významná pohoří, řeky a jezera - vyjmenuje podnebné pásy do kterých zasahuje daný světadíl, vyhledá a uvede významné rostliny, živočichy a hospodářsky pěstované rostliny tohoto p. - na mapě ukáže hlavní naleziště nerostných surovin - zjistí a uvede počet obyvatel a porovná rozmístění obyvatelstva - vyjmenuje oblasti, na které lze daný světadíl rozdělit, uvede, které státy do oblasti patří a co je pro danou oblast typické z hlediska přírodních i hospodářských podmínek	**Opakování učiva 6.ročníku** **Regiony světa** - <u>světové oceány</u> – Atlantský, Tichý, Indický, Severní ledový - <u>zeměpis světadílů:</u> polární oblasti, Afrika, Austrálie a Oceánie, Severní Amerika, Jižní Amerika, Asie - polární oblasti – Arktida, Antarktida - poloha a rozloha světadílu - povrch a vodstvo - podnebí, rostlinstvo a živočišstvo - nerostné suroviny - obyvatelstvo - oblasti (regiony) světadílu **Opakování učiva 7.ročníku**	T, Úz, R, Ps, Pp T, Úz, R, Ps, Pp	Ov, Př OSV Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznání, Kreativita Sociální rozvoj - Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetence Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, Praktická etika VMGES Objevujeme Evropu a svět EVVO Ekosystémy, Základní podmínky života, Vztah člověka k prostředí MKV Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikultura, Princip sociálního smíru a solidarity VMGES Evropa a svět nás zajímá

ZEMĚPIS – 8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - na mapě ukáže hranici mezi Asií a Evropou, vyhledá krajní body Evropy, odhadne rozlohu a členitost Evropy (porovná s ostatními světadíly) - objasní důležité mezníky geologického vývoje Evropy, na mapě ukáže největší nížiny, pohoří, nejvyšší vrcholy, nejdelší evropský veletok a další významné řeky, jezera, ledovce, průlivy a průplavy - vyjmenuje podnebné pásy, do kterých Evropa zasahuje, porovná množství srážek a teploty v těchto pásech - vyjmenuje hlavní vegetační pásy Evropy, uvede příklady typických zástupců z rostlinné a živočišné říše - na mapě vyhledá ložiska nerostných surovin, hlavní hospodářsky pěstované rostliny a vyjmenuje hlavní průmyslové oblasti Evropy - vyhledá počet obyvatel, vyjmenuje hlavní jazykové skupiny, vysvětlí pojmy: migrace, urbanizace - zjistí, uvede, kterými oblastmi Evropy se přepravuje nejvíce zboží (dopr. prostředky) - na mapě vyhledá hlavní turistická centra Evropy - uvede ekonomická a vojenská uskupení v Evropě - vyjmenuje (na mapě ukáže) všechny evropské státy, uvede jejich hlavní města a na základě získaných znalostí (vlastních zkušeností) charakterizuje vybrané státy z hlediska přírodních a hospodářských podmínek	**Opakování učiva 7.ročníku** **Regiony světa** <u>Evropa</u> - zeměpisná poloha Evropy - pohoří, nížiny a vodstvo - podnebí Evropy - rostlinstvo a živočišstvo - nerostné suroviny, průmysl a zemědělství - obyvatelstvo a osídlení Evropy - doprava - cestovní ruch - ekonomické a vojenské organizace v Evropě - skupiny evropských států: středoevropské, severské, západoevropské, alpské, pyrenejské, apeninské, balkánské, samostatné státy bývalého Sovětského svazu, evropské Rusko a Turecko	T, Úz, R, Ps, Pp	Ov, Př OSV Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznání, Kreativita Sociální rozvoj - Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetence Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, Praktická etika VMGES Objevujeme Evropu a svět EVVO Ekosystémy, Základní podmínky života, Vztah člověka k prostředí MKV Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikultura, Princip sociálního smíru a solidarity VMGES Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět

ZEMĚPIS – 8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - vysvětlí pojmy: poloha, tvar - uvede typy reliéfu, které v ČR převládají, vysvětlí, jak se Český masív a Karpaty měnily v jednotlivých geologických obdobích, zařadí jednotlivá pohoří pomocí mapy do horopisných celků - vysvětlí, čím je ovlivněno rozložení teplot a srážek v ČR, zjistí, uvede minimální a maximální naměřené hodnoty a zhodnotí jejich využití - charakterizuje vodstvo, pomocí mapy určí jednotlivá úmoří, hlavní toky a jejich přítoky, umělé a přírodní vodní nádrže, zhodnotí jejich využití - vysvětlí rozdíl mezi půdními typy a půdními druhy (porovná jejich využití a rozmístění) - vyjmenuje hlavní floristické oblasti a výškové stupně rostlinstva v ČR - vyhledá pomocí mapy chráněná území ČR - zjistí počet obyvatel ČR podle posledního sčítání, vysvětlí pojmy: porodnost, úmrtnost, přírůstek obyvatelstva a urbanizace - rozdělí obyvatelstvo podle pohlaví, věku, ekonomické aktivity, zjistí, uvede, které národnosti a národností menšiny se vykytují na území ČR - vyjmenuje kraje ČR, uvede významná sídla	**<u>Česká republika</u>** - poloha, tvar - povrch a jeho členění – vznik a vývoj reliéfu, horopisné celky - podnebí – teploty a srážky, podnebné oblasti - vodstvo - půdy - rostlinstvo a živočišstvo - ochrana přírody - obyvatelstvo ČR - základní údaje o obyvatelstvu - rozdělení obyvatelstva - sídla	T, Úz, R, Ps, Pp	Př, Ov OSV Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznání, Kreativita Sociální rozvoj - Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetence Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, Praktická etika VMGES Objevujeme Evropu a svět EVVO Ekosystémy, Základní podmínky života, Vztah člověka k prostředí MKV Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikultura, Princip sociálního smíru a solidarity VMGES Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané VDO Občan občanská společnost a stát, Formy a participace občanů v politickém životě

ZEMĚPIS – 8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - uvede hlavní průmyslová odvětví ČR, na mapě ukáže nejvýznamnější průmyslové zóny - porovná význam různých příkladů chovu hospodářských zvířat, vyjmenuje hlavní hospodářsky pěstované plodiny - vyjmenuje druhy dopravy, zhodnotí jejich význam, problémy - posoudí význam služeb, uvede, co do skupiny služeb řadíme, na mapě ukáže nejvyhledávanější místa z hlediska cestovního ruchu - uvede příklady výrobků (surovin), které mají hlavní podíl na exportu a importu - uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států - vyjmenuje kraje ČR, s pomocí mapy každý stručně charakterizuje - porovná kraj, ve kterém žije s jinými regiony (pro porovnání podobností a odlišností využije získané znalosti z přírodních a hospodářských podmínek ČR) - uvede polohu místního regionu v rámci republiky a zhodnotí výhody a nevýhody této polohy - uvede, se kterými regiony sousedí - charakterizuje přírodní podmínky (povrch, vodstvo, vegetaci, podnebí) místního regionu a porovná je s Přírodními podmínkami jiných regionů - zhodnotí sociálněekonomickou situaci v regionu (porovná s celkovou sociálněekonomickou situací v ČR)	Hospodářství ČR - průmysl: paliv a energetiky, hutnický, strojírenský, chemický , stavebních hmot, spotřební, potravinářský průmysl - zemědělství: chov hospodářského zvířectva, zemědělská půda, pěstování plodin - doprava: železniční, vodní, silniční, letecká, potrubní - služby, rekreace a cestovní ruch - zahraniční obchod - hospodářské a společenské postavení ČR v Evropě a ve světě <u>regiony ČR</u> - Praha, Středočeský, Jihočeský, Plzeňský, Karlovarský, Ústecký, Liberecký, Královéhradecký, Pardubický, Vysočina, Jihomoravský, Olomoucký, Moravskoslezský a Zlínský kraj <u>místní region</u> - zeměpisná poloha - vztahy k okolním regionům - přírodní charakteristika - socioekonomická charakteristika <u>Geografická exkurze na téma „Místní region“</u> **Opakování učiva 8.ročníku**	T, Úz, R, Ps, Pp	OSV Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznání, Kreativita Sociální rozvoj - Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetence Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, Praktická etika VMGES Objevujeme Evropu a svět EVVO Ekosystémy, Základní podmínky života, Vztah člověka k prostředí MV Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikultura, Princip sociálního smíru a solidarity VMGES Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané VDO Občan občanská společnost a stát, Formy a participace občanů v politickém životě

ZEMĚPIS – 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy - prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů - rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu - porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa - zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetická zdroje - porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit - porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy - v konkrétních světových regionech	**Opakování učiva 8.ročníku** **<u>Přírodní obraz Země</u>** <u>Země jako vesmírné těleso:</u> - prohloubení a aktualizace poznatků ze 6.roč - vesmír, Slunce a sluneční soustava, Měsíc, Země (tvar, rozměry, pohyby) <u>Krajinná sféra:</u> - složky a prvky přírodní sféry - systém přírodní sféry na planetární úrovni **<u>Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie</u>** - komunikační geografický a kartografický jazyk - geografická kartografie a topografie **<u>Společenské a hospodářské prostředí</u>** - obyvatelstvo světa (počet, rozmístění, rasy) - světové hospodářství – sféra primární (zemědělství a těžba), sekundární (zpracovatelský průmysl, doprava a spoje) a terciární (služby , obchod, cestovní ruch a infrastruktura) - státy světa – podle správního členění, státního zřízení, formy vlády, politického systému a moci, zeměpisné polohy a rozlohy, počtu obyvatel, hranic, podle stupně rozvoje - politická a hospodářská seskupení států světa, mezinárodní organizace, OSN - nové státy na mapě světa	T, Úz, R, Ps, Pp	Př, F OSV Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznání, Kreativita Sociální rozvoj - Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetence Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, Praktická etika VMGES Objevujeme Evropu a svět EVVO Ekosystémy, Základní podmínky života, Vztah člověka k prostředí MKV Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikultura, Princip sociálního smíru a solidarity VMGES Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané VDO Občan občanská společnost a stát, Formy a participace občanů v politickém životě, principy demokracie

ZEMĚPIS – 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - porovnává různé krajiny jako součást krajinné sféry - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí - rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů, světa a vybraných států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich - platňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	**<u>Životní prostředí</u>** - krajina a činnost lidské společnosti - ekologie, globální ekologické problémy **<u>Regiony světa</u>** – zopakování, prohloubení a aktualizace poznatků ze 7. a 8.ročníku se zaměřením na přírodní a kulturní zajímavosti, cestovní ruch a ochranu životního prostředí v jednotlivých světadílech a makroregionech světa, v ČR a jednotlivých krajích ČR <u>Rozšiřující a doplňující učivo</u> – vyhledávání v turistických mapách a jízdních řádech (plánování výletu a zájezdu) **Shrnutí a opakování učiva 9.ročníku**	R, Mos, Úz, Pís T, Úz, Pp, R	Př, Ov OSV Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznání, Kreativita Sociální rozvoj - Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetence Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, Praktická etika VMGES Objevujeme Evropu a svět EVVO Ekosystémy, Základní podmínky života, Vztah člověka k prostředí MV Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikultura, Princip sociálního smíru a solidarity VMGES Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané VDO Občan občanská společnost a stát, Formy a participace občanů v politickém životě, principy demokracie

5.7 UMĚNÍ A KULTURA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Umění a kultura** umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického cítění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím
k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory **Hudební výchova a Výtvarná výchova**. Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

5.7.1 HUDEBNÍ VÝCHOVA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci. Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest. Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět hudební výchova je povinný vyučovací předmět, který se vyučuje v 1. až 8. ročníku v 1 hodinové týdenní dotaci (celkem 8 hodin). Učební osnovy předmětu umožňují konkretizovat učivo i jeho náročnost na základě učitelovy znalosti úrovně hudebního rozvoje jednotlivých žáků a podmínek ve škole. Volba vhodných didaktických prostředků je zcela závislá na učitelově rozhodnutí.

Výuka Hudební výchovy probíhá ve specializované učebně hudební výchovy (zejména pro žáky 2. stupně), ve vhodných kmenových třídách a jiných vhodných prostorách školy. Hudba je osvojována nejen při vyučování, ale i návštěvou výchovných koncertů, na besedách o hudbě i samostatně v mimoškolních hudebních aktivitách. Žáci se o hudbě a svých zážitcích z ní učí hovořit.

Používají při tom pojmy a hudebně naukové poznatky, které jsou vyvozovány ze znějící hudby a aplikovány ve všech hudebních aktivitách.

Při hodnoc. výsledků práce žáků přihlíží vyučující především k jejich přístupu k celému muzickému komplexu hudeb. činností, ke snaze spolupracovat s ostatními, a k úsilí o co nejlepší výsledek. Je možné zohlednit i případnou jednostrannou zaměřenost žáka na určitý typ hudebních činností.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Hudební výchova

Kompetence k učení

- vést žáky ke kultivaci své hudebnosti v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie
- rozvíjet u žáků receptivní, reprodukční a částečně i produkční schopnosti a dovednosti aktivitami vokálními, instrumentálními, poslechovými a hudebně pohybovými
- vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

Kompetence k řešení problémů
- učit žáky vyjadřovacím hudebním technikám a použití vhodných prostředků k vyjádření svého záměru
- podporovat netradiční (originální) způsoby řešení hudebního vyjadřování
- ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci posuzují hudební dění
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

Kompetence komunikativní
- učit žáky porozumění hudebně vyjadřovacím prostředkům a společenským funkcím hudby, jednotlivých uměleckých epoch
- vést žáky k pochopení umění jako způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- učit žáky naslouchat hudbě a vnímat hudební projevy druhých, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace

Kompetence sociální a personální
- pomáhat žákům získávat vhled do hudební kultury české i jiných národů
- vést k pochopení emocionálního působení hudby a jejím vlivem k vytváření mostů mezi lidmi
- prohlubovat u žáků jejich vztah k hudebnímu umění v celé oblasti hudební kultury

Kompetence občanské
- vést žáky k zaujímání vhodných postojů k hudbě ve všech oblastech
- vést žáky k chápání procesu umělecké tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě
- vést žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem a toleranci k jejich projevům

Kompetence pracovní
- vést žáky k pozitivnímu vztahu k aktivním hudebním činnostem
- při výuce hudební výchovy vytvářet podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- učit žáky vhodně využívat psychohygienický účinek hudby
- vést žáky ke správnému zacházení s dostupnými hudebními nástroji, k jejich údržbě
- různými formami (exkurze, film, beseda,apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi hudební oblasti
- pomáhat hudebně nadaným žákům ve volbě vhodného povolání, ve kterém svůj talent mohou uplatnit
- naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie
- naučit žáky chránit své zdraví při práci

Kompetence digitální
- vést žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- motivovat žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálníchtechnologií, případně k uplatnění digitálních technologií jako nástroje sebeprezentace
- v rámci vlastních audiovizuálních projektů vést žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům
- umožnit žákovi aktivně a smysluplně využívat elektronické hudební nástroje, digitální aplikace i dostupné programy jako nástroje pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- poskytnout žákům příležitost zaznamenávat, snímat a přenášet i prezentovat hudbu a hudební zvukové projekty prostřednictvím digitálních technologií, případně uplatnit digitální technologie jako nástroj sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů
- poskytnout žákům možnost vyhledávat a sdílet inspirační zdroje uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

žák

HV-3-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase

HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem

HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře

HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie

HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby

HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty

HV-3-1-02p správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu

HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny

HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku - pozorně vnímá jednoduché skladby

Očekávané výstupy – 2. období

žák

HV-5-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti

HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not

HV-5-1-03 využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní

HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby

HV-5-1-05 vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace

HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny

HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem

HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou

HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje

HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy - pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb - správně hospodaří s dechem při interpretaci písní - frázování

Učivo

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

- **pěvecký a mluvní projev** – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu
- **hudební rytmus** – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu
- **dvojhlas a vícehlas** - prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod.
- **intonace, vokální improvizace** – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď apod.)
- **záznam vokální hudby** – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

- **hra na hudební nástroje** – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod.
- **rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace** – tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď), jednodílná písňová forma (a - b)
- **záznam instrumentální melodie** – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- **taktování, pohybový doprovod znějící hudby** – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance
- **pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby** – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků
- **orientace v prostoru** – pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

- **kvality tónů** – délka, síla, barva, výška
- **vztahy mezi tóny** – souzvuk, akord
- **hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem** – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu
- **hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj**
- **hudební styly a žánry** – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.
- **hudební formy** – malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace
- **interpretace hudby** – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)

2. stupeň

Očekávané výstupy
žák
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého
HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
HV-9-1-04 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů
HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu
HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami
HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata
HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně
HV-9-1-04p rozeznává různé hudební žánry
- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu
- rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru
- uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

Učivo

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

- **pěvecký a mluvní projev** – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu, jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách
- **intonace a vokální improvizace** – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednod. hudebních forem
- **hudební rytmus** – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu
- **orientace v notovém záznamu vokální skladby** – notový zápis při realizaci písně či slož. vokální, vokálně instrument. skladby
- **rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti** – reprodukce tónů, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu
- **reflexe vokálního projevu** – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

- **hra na hudební nástroje** – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní, jednoduchých skladeb), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy)
- **záznam hudby** – noty, notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby
- **vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje** – představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální
- **tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy**

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- **pohybový doprovod znějící hudby** – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění
- **pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla** – pantomima, improvizace
- **pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby** – tempové, dynamické rytmicko-metrické, harmonické
- **orientace v prostoru** – pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

- **orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby** – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užité ve skladbě (zvukomalba, dušemalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla
- **hudební dílo a její autor** – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost)
- **hudební styly a žánry** – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům
- **interpretace znějící hudby** – slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vl. soudů a preferencí

HUDEBNÍ VÝCHOVA - 1. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - osvojí si 10 nových písní, projevuje zájem o zpěv a hudební činnosti – uvolněně, intonačně a rytmicky správně zpívá ve sboru, ve skupině, sólo (dobrovolně), texty písní zná zpaměti - správně tvoří hlavový tón, zpívá s oporou bránice - při zpěvu správně otevírá ústa, dovede zazpívat brumendo a na neurčitý vokál, při zpěvu netísní hrudník - dodržuje zásady hlasové hygieny - zopakuje zpívané nebo hrané rytmicko-melodické motivy - melodizuje jednoduché texty (jména, říkadla) - zpívá ve skupině s oporou melodického nástroje nebo učitelova zpěvu (později i harmonického doprovodu)	**<u>Vokální činnosti, nácvik písní</u>** - osvojování nových písní - správné tvoření tónu - správná výslovnost (otevírání úst, brumendo, neurčitý vokál) - uvolňovací cviky - zásady hlasové hygieny - intonační a rytmických schopností - sjednocení hlasového rozsahu (c l – a l) - zpěv sboru nebo skupiny s oporou učitelova - hlasu nebo melodického nástroje - harmonický doprovod k dobře zvládnutému zpěvu	Pp, Úz	Všechny předměty OSV - Rozvoj schopností poznávání - Komunikace VMEGS - Naše vlast, Evropa - Zvyky a tradice národů Evropy
- technicky správně používá jednoduché nástroje Orfeova instrumentáře - správně zvolí improvizovaný nástroj podle charakteru doprovázené písně nebo tance a použije je rytmicky vhodně - podle svých možností předvede hru na triangl, zvonkohru a některé tradiční hudební nástroje	**<u>Instrumentální činnost</u>** - jednoduché nástroje Orffova instrumentáře - improvizované hudební nástroje k doprovodu zpěvu nebo pohybu - melodický doprovod (ostinato, prodleva)	Pp	Tv OSV - Rozvoj schopností poznávání - Pozornost a soustředění
- zapojí se alespoň do dvou hudebně pohybových her - doprovází zpěv nebo pohyb tleskáním, luskáním, podupy - pochoduje na počítání, se zpěvem a podle hudby - rozlišuje hudbu mírnou a ráznou - individuálně nebo ve skupině předvede různé druhy chůze s hudebním doprovodem - používá ve správných souvislostech pojmy rychle a pomalu, potichu a nahlas, vysoké a hluboké tóny, stoupavá a klesavá melodie, krátké a dlouhé tóny, vesele smutně - předvede pokus o „balet“ a „tanec“ na populární hudbu	**<u>Hudebně pohybové činnosti</u>** - hudebně pohybové hry - prvky hry na tělo do rytmu nebo jako doprovod - pochod, pochod se zpěvem - ukolébavka - různé druhy chůze s hudebním doprovodem - pohybové reakce na hudbu - improvizovaný pohyb na poslouchanou hudbu	Pp	Tv OSV - Rozvoj schopností poznávání

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 1. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - dovede v klidu vyslechnout krátkou ukázku symfonické hudby, kytary, v koncertním i folkovém provedení - rozlišuje hlasy a zvuky kolem sebe, zvuk a tón, mluvu a zpěv, hlas mužský, ženský , dětský, zpěv sólisty a sboru, píseň a nástrojovou skladbu - podle zvuku a tvaru pozná nejznámější hudební nástroje	**Poslechové činnosti** - poslech hudebních skladeb různých žánrů - výchova k toleranci různých žánrů - fanfáry, ukolébavky, hymna ČR - rozlišování tónů, zvuků, zpěvních hlasů, vokální a nástrojové hudby - nejznámější hudební nástroje	Pp	Čj, Vv, Prv, Tv OSV - Pozornost a soustředění - Komunikace VMEGS - Naše vlast, Evropa
- pozná notu celou, taktovou čáru a houslový klíč	**Seznámení s pojmy z hudební nauky** - nota celá - notová osnova - první seznámení s houslovým klíčem **Opakování učiva 1. ročníku**	Pp, Úz	Čj, Vv, M OSV - Rozvoj schopností poznávání

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 2. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - dokáže v klidu vyslechnout krátké hudební ukázky různých žánrů - zdůvodní nutnost tolerance v hudbě i jiných oblastech života - vyslechne hru na trubku, klarinet, pozoun, kontrabas, baskytaru, velký a malý buben, při poslechu rozliší tyto hudební nástroje - vysvětlí rozdíl ve stavbě hudebních nástrojů	**Opakování učiva 1.ročníku** **Poslechové činnosti** - práce s nejméně 4 poslechovými skladbami - lidová píseň a píseň vytvořená skladatelem, písně pro děti , populární písně pro děti - poslech dětského sboru s doprovodem - ukázka práce dirigenta - tolerance k různým hudebním žánrům - dalšími hudební nástroje, jejich pozorování a poslech (trubka, klarinet, pozoun, kontrabas, baskytara, velký a malý buben)	Pp, Úz	Čj, Vv, Tv OSV - Rozvoj schopností poznávání - Komunikace VMEGS - Naše vlast, Evropa - Zvyky a tradice národů Evropy
- při zpěvu se řídí dynamickými značkami - pozná a napíše houslový klíč - umí číst a psát noty podle hodnot, noty požadovaných hodnot dokáže vyhledat v zápisu - slovně charakterizuje podobu not - takt 2/4 a ¾	**Seznámení s pojmy z hudební nauky** - dynamické značky, repetice - houslový klíč, nota celá, noty půlové, čtvrťové, osminové grafické ztvárnění těchto hodnot (koláč) - notová řada a její graf, ztvárnění (schody, klávesnice) - vzestupná, sestupná, lomená melodie	Úz, Pp	OSV - Rozvoj schopností poznávání
- zazpívá zpaměti alespoň 5 písní, pokusí se zazpívat kánon - dle individuálních možností čistě a rytmicky správně zpívá s doprovodem i bez doprovodu (měkké nasazení, vyrovnávání vokálů, hlavový tón, opora bránice) - při zpěvu správně dýchá - vysvětlí význam rozezpívání (prakticky uplatňuje) - zazpívá vzestupnou a sestupnou řadu - melodizuje texty, aplikuje hudební dialog, při zpěvu reaguje na předehru, mezihru, dohru - reaguje na dirigenta (dynamika, tempo) - při zpěvu sleduje obrys melodie v notovém záznamu	**Vokální činnosti, nácvik písní** - osvojování nových písní, kánon - zpěv sólo, skupiny, sboru, správná artikulace, vyrovnávání vokálů, měkké nasazení, hlavový tón, opora bránice - pěvecké dýchání, hlasová hygiena - sjednocování hlasového rozsahu c l –h l - funkce rozezpívání, praktické provádění rozezpívání - ozvěna, vzestupná a sestupná řada na různé texty, trojzvuk - hudební dialog, doplňování dvoutakt, motivu na čtyřtaktovou frázi, melodizace textu - dynamika, tempo, reakce na dirigenta - stoupání a klesání melodie	Pp, Úz	Všechny předměty OSV - Rozvoj schopností poznávání VMEGS - Zvyky a tradice národů Evropy

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 2. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	
Žák: - vytleská rytmus textů se čtvrťovými a osminovými hodnotami - vhodně použije dětský instrumentář a improvizované nástroje jako vlastní doprovod k rytmizaci textu, sborové recitaci, vlastnímu zpěvu	**<u>Instrumentální činnost</u>** - rytmické cvičení, rytmizace textů - práce s dětským instrumentářem a - improvizovanými nástroji - melodický doprovod (ostinato, prodleva, - kvinta, T a D)	Pp	Čj, Vv, M, Tv OSV - Rozvoj schopností poznávání
- aktivně se zapojí do 3 hudebně pohybových her - ovládá prvky hry na tělo a doprovází tímto způsobem zpěv svůj nebo spolužáků - dokáže pohybem vyjádřit výraz a náladu hudby - zvládá jednoduchý taneční pohyb ve dvojici- zatančí mazurku a kvapík	**<u>Hudebně pohybové činnosti</u>** - práce nejméně se 3 hudebně pohybovými hrami - hra na tělo, vzestupná a sestupná řada - pohybové vyjádření hudebního výrazu a nálady (tempo, dynamika) - prvky tanečního pohybu držení ve dvojici, chůze ve ¾ taktu - mazurka, kvapík **<u>Opakování učiva 2. ročníku</u>**	Pp	Vv, Pč, M, Tv OSV - Rozvoj schopností poznávání

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák:	**Opakování učiva 2.ročníku**		
- zazpívá nejméně 5 písní zpaměti, rozlišuje tónorod - předvede správně rozezpívání (jako rozcvičku a ke zvyšování hlasového rozsahu) a dodržuje pravidla hlasové hygieny - aplikuje další prvky pěvecké techniky (nádechy, frázování, měkké nasazení) - při zpěvu sleduje obrys melodie v notovém záznamu - zapojí se do vokální hry s doplňováním a obměňováním čtyřtaktové fráze - zazpívá ve skupině kánon - reaguje na gesta dirigenta - orientuje se ve složitější rytmizaci a melodizaci textů	**Vokální činnosti, nácvik písní** - práce s písněmi v dur tónině - rozezpívání, hlasová hygiena - další pěvecké techniky (nádechy, frázování, měkké nasazení, pauza) - melodie postupující v krocích a skocích, melodie lomená - motiv, předvětí, závětí (okrajově) - průprava k dvojhlasu, kánon - změny tempa a dynamiky - rytmizace a melodizace v 2/4 , 3/4 a 4/4 taktu	Úz, Pp	OSV - Rozvoj schopností poznávání - Řeč těla, slov, zvuků VMEGS - Zvyky a tradice národů Evropy
- zapojí se do instrumentální hry s doplňováním a obměňováním čtyřtaktové fráze - rytmicky doprovází zpěv svůj nebo svých spolužáků - doplňuje zpěv spolužáků dvoutaktovou mezihrou	**Instrumentální činnost** - instrumentální hra s doplňováním a obměňováním čtyřtaktové fráze - rytmické doprovody ve 2/4 a 3/4 taktu s využitím hodnot půlových, čtvrťových i osminových - hra dvoutaktových meziher	Pp	OSV - Rozvoj schopností poznávání - Dovednosti pro pozitivní naladění mysli
- dovede se zapojit do 3 hudebně pohybových her - pohybově vyjádří charakter melodie, tempo, dynamiku a citový prožitek hudby - zkouší tančit polku, sousedskou, menuet, polonézu, tvoří pohybové kreace na rock - taktuje 2/4 a ¾ takt, i jinak umí vyjádřit lehké a těžké doby	**Hudebně pohybové činnosti** - práce s nejméně 3 hudebně pohybovými hrami - taneční kroky, třídobá chůze v kruhu, dvoudobá chůze v průpletu, přísuvný krok - tance starší i moderní (tanec ve dvojicích) - taktování, vyjádření lehkých těžkých dob	Pp	OSV - Rozvoj schopností poznávání

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - v klidu sleduje kratší symfonické nebo nástrojové skladby - rozliší hru na violoncello, akordeon, lesní roh, tubu, cembalo, syntetizátor, činely - rozliší hudbu podle její společenské funkce - napíše, čte, vyhledá a označí pomlku (celou, půlovou, čtvrťovou, osminovou) - správně do osnovy napíše houslový klíč - rozezná a pojmenuje noty c l - c 2	**<u>Poslechové činnosti</u>** - práce s nejméně 4 poslechovými skladbami - epizody ze života skladatelů poslouchané hudby - hudební nástroje: violoncello, akordeon, lesní roh, tuba, cembalo, syntetizátor, činely (podoba, zvuk) - hudba k zábavě, slavnostní hudba, hudba k tanci (dříve a dnes) **<u>Seznámení s pojmy z hudební nauky</u>** - pomlky, houslový klíč, posuvky, noty c l – a l, 4/4 takt - hudební abeceda **<u>Opakování učiva 3.ročníku</u>**	Pp Pp, T, Úz	Čj, Vv, Tv OSV - Rozvoj schopností poznávání - Dovednosti pro pozitivní naladění mysli OSV - Rozvoj schopností poznávání

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - zazpívá ve sboru alespoň 10 nových písní, alespoň 5 písní zná zpaměti a zazpívá je ve skupině nebo sólo - ve sboru zpaměti zazpívá hymnu ČR - zazpívá staccato, legato, naváže tóny, transponuje slyšené hluboké nebo vysoké tóny do zpěvní polohy - zapojí se do hudební hry s tónovou řadou - dle individuálních dispozic intonuje půltóny - rozpozná předvětí a závětí, vytvoří je - zazpívá durovou stupnici na vokály (nebo C dur na jména not) - provede melodizaci a rytmizaci textů, obmění hudební modely - předvede správnou orientaci v notovém záznamu a jeho sledování při zpěvu - technicky správně a rytmicky vhodně použije jednoduché nástroje Orfeova instrumentáře - zapojí se nejméně do 4 hudebně pohybových her nebo tanců - improvizuje při tanci - pohybem vyjádří výraz a náladu hudby - izolovaně i při tanci předvede krok poskočný, cvalový a krok se zhoupnutím ve 3/4 taktu - správně taktuje k hudební produkci na 2 a 3 doby	**<u>Opakování učiva 3.ročníku</u>** **<u>Vokální činnosti, nácvik písní</u>** - práce s minimálně 10 písněmi v dur i v moll (lidové, umělé, starší i moderní, oblast populární hudby) - hymna ČR, zpěv - sjednocování rozsahu c 1 – d 2, transpozice do zpěvní polohy - prvky pěvecké techniky (staccato, legato, vázání) - prodlužování výdechu - osminová řada dur - půltóny a celé tóny - melodizace a rytmizace textů, obměňování modelů - orientace v notovém záznamu **<u>Instrumentální činnost</u>** - hra na jednoduché Orfeovy nástroje - přehrání melodie jednoduchých lid. písní - doprovod T a D - čtyřtaktová předehra, mezihra, dohra **<u>Hudebně pohybové činnosti</u>** - práce s nejméně 4 hudebně pohybovými hrami nebo tanci - tance – např.: pilky, hulán, sousedská, polka, menuet, mazurka, figury populární taneční hudby (nebo alespoň prvky těchto tanců) - taneční kroky (poskočný,cvalový, kroky se zhoupnutím) - taneční improvizace, hra na těl - taktování na 2 a 3 doby	Úz, Pp Pp Pp	Všechny předměty OSV - Rozvoj schopností poznávání VMEGS - Zvyky a tradice národů Evropy OSV - Rozvoj schopností poznávání OSV - Rozvoj schopností poznávání

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - v klidu, ale pozorně vyslechne krátké symfonické, komorní či nástrojové koncertní skladby. Projevuje svou toleranci k různým hudebním žánrům - předvede správný výraz zpěvu písně lyrické, žertovné, hymnické - rozezná druhy pěveckých sborů - rozpozná dílovost v malých hudebních formách - uvede základní informace o významu skladatelů poslouchané hudby - podle zvuku i tvaru pozná pikolu, příčnou flétnu, hoboj, fagot, tubu, saxofon - rozliší durovou a mollovou hudební ukázku (vokální i - instrumentální)	**Poslechové činnosti** - práce s nejméně 8 poslechovými skladbami - pochod, polka, valčík, rondo - vánoční hudba (koledy, vánoční písně, - pastorela, populární vánoční hudba) - druhy pěveckých sborů - rozlišení melodie a doprovodu - dílovost v hudbě (dvojdílnost, trojdílnost, - malá hudební forma) - epizody ze života hudebních skladatelů - poslouchané hudby - seznámení s hudebními nástroji: pikola, příčná flétna, hoboj, fagot, tuba, saxofon - odlišování durového a mollového tónorodu	Pp	Vv OSV - Rozvoj schopností poznávání - Pozornost a soustředění - Komunikace
- napíše správně výškové noty h – d 2, najde je v notovém záznamu, čte noty - správně píše posuvky, pojmenuje je - používá správných tvarů notového písma - vysvětlí, co je stupnice, napíše ji a zazpívá - vyjmenuje tóny stupnice C dur	**Seznámení s pojmy z hudební nauky** - noty h – h l, c2 , d2 - pomocné linky - předznamenání (obecně) - procvičování notového písma - psaní posuvek - noty s tečkou, skupiny not osminových - stupnice (obecně) - stupnice C dur **Opakování učiva 4.ročníku**	Úz, T	OSV - Rozvoj schopností poznávání

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák:	**Opakování učiva 4. ročníku**		
- zazpívá ve sboru alespoň 10 nových písní, alespoň 5 písní zná zpaměti. Zazpívá také ve skupině nebo sólo - samostatně i ve sboru zpaměti zazpívá hymnu ČR, uvede základní údaje o jejím vzniku, správně se chová při hymně - uvědoměle použije vokální dovednosti získané v nižších ročnících (samostatně, s připomínkou učitele) - pokusí se o dvojhlas, trojhlas a polyfonní zpěv - zazpívá stupnici a kvintakord - provede rytmická cvičení podle not	**Vokální činnosti, nácvik písní** - práce s minimálně 10 písněmi v dur i v moll (lidové, umělé, starší i moderní, oblast populární hudby) - hymna ČR, zpěv a základní údaje z historie, chování při hymně - upevňování vokálních dovedností získaných v nižších ročnících - střídavý dech sjednocování hlasového rozsahu h – d2 - počátky dvojhlasu, příprava trojhlasu, trojhlasový kánon, pokus o polyfonní zpěv - synkopa, triola - stupnice a kvintakord dur - rytmická cvičení,čtení rytmu	Pp, Úz	Všechny předměty OSV - Pozornost a soustředění - Komunikace - Rozvoj schopnosti poznávání VMGES - Zvyky a tradice národů Evropy - Naše vlast, Evropa
- technicky správně a rytmicky vhodně použije jednoduché nástroje Orffova instrumentáře podle notového (nebo grafického) záznamu	**Instrumentální činnosti** - doprovod pomocí Orffových nástrojů - upevňování získaných dovedností z nižších ročníků - hra doprovodů podle notového záznamu, improvizace doprovodu T a D	Pp	OSV - Rozvoj schopností poznávání
- zapojí se do nejméně 4 hudebně pohyb.her nebo tanců - izolovaně i při tanci předvede krok polkový,valčíkový a pohybové prvky menuetu - správně taktuje při reprodukci hudby na 4 doby	**Hudebně pohybové činnosti** - práce s nejméně 4 hudebně pohybovými hrami nebo tanci - kultivované pohyby odvozené z rytmické složky populární hudby, regionální lidový tanec, „jazzový“ společenský tanec (charleston, twist), polka, valčík, mazurka - procvičování pohybových prvků z nižších ročníků - taktování na 4 doby	Pp	OSV - Rozvoj schopností poznávání

HUDEBNÍ VÝCHOVA 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - v klidu, ale aktivně vyslechne krátké symfonické, komorní nebo nástrojové koncertní skladby - poslechem i pohledem rozpozná harfu, varhany i další hudební nástroje (z nižších ročníků) - je tolerantní i k hudebním žánrům, které nepreferuje - vysvětlí skladatelský význam uvedených skladatelů (hudebních skupin) - vysvětlí princip variace a dříve probíraných forem	**<u>Poslechové činnosti</u>** - práce s nejméně 8 poslechovými skladbami v dur i v moll - rozlišování hudby polyfonní a homofonní (vokální i instrumentální) - další hudební nástroje (harfa, varhany) - lidové kapely, rocková kapela, symfonický a velký jazzový orchestr atd. - hudba v chrámu, na zámku, v koncertní síni a k tanci (dříve a dnes) - hymna ČR a základní informace o jejím vzniku, chování při hymnách - poslech: lidové kapely, menuet, swingová hudba 30. let, rocková hudba 60. let - významní skladatelé (hudební skupiny) a jejich tvorba (poslech, epizody ze života) – př. J.S.Bach, Mozart, Janáček, Novák (příp. další – Presley, Olympic apod.)	Pp	Vv OSV - Rozvoj schopností poznávání VMGES - Zvyky a tradice národů - Naše vlast, Evropa - Evropa a svět MV - Informativní prvky ve sdělení
- vysvětlí značky, zkratky a cizí slova běžně používané v notových zápisech z 1.-5. ročníku, reaguje na ně při hudební produkci - použije notové písmo v žádoucích tvarech - realizuje jednoduché rytmické cvičení nebo část notového zápisu (nebo alespoň předvede rytmus říkadla nebo jednoduchého textu) - zachytí rytmus a melodii notovým záznamem	**<u>Seznámení s pojmy z hudební nauky</u>** - seznámení se synkopou, triolou, stupnicemi dur i moll s jedním ♯ a s jedním b a jejich kvintakordy (okrajově) - ukázka použití posuvek při vyvození stupnic G dur a F dur - notové písmo: nota šestnáctinová (ukázka) - rytmická cvičení - vlastní notový záznam **<u>Opakování učiva 5. ročníku</u>**	Úz, T	OSV - Rozvoj schopností poznávání

HUDEBNÍ VÝCHOVA - 6. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - správně nasadí tón, správně dýchá - odhadne správnou hlasitost zpěvu, správně rozliší - mluvený projev od pěveckého - zazpívá alespoň deset nových písní, pět zná zpaměti - předvede ve skupině dvojhlas, kánon - zazpívá ve skupině tří nebo čtyř alespoň dvě písně	**Vokální činnost, nácvik písní** - pěvecký projev – sbor, skupiny, sólo - hlasová hygiena - práce s minimálně deseti písněmi – rozbor, zpěv - dvojhlas, kánon	Pp,Úz	OSV-osobnostní rozvoj
- předvede hru na Orffovy hud.nástroje při produkci rytmických motivů - předvede hru na tělo – doprovod písní, mezihra	**Instrumentální činnost** - hra na Orffovy nástroje - hra na tělo	Pp	Tv OSV-osobnostní rozvoj
- předvede jednoduché taneční kroky - rozezná dvoudobý a třídobý takt	**Hudebně pohybová činnost** - pohybový doprovod znějící hudby - taktování - mateník, polka, valčík, mazurka	Pp	Tv OSV-osobnostní rozvoj
- rozpozná délku, sílu, barvu, výšku tónu - rozezná dur a moll akord - rozliší jednotlivé formy - vysvětlí výrazové prostředky (melodii, rytmus, - tempo…) - zapíše tóny do notové osnovy - porovná život autorů,jejich skladby, pozná autora podle - znaků, rozebere a pozná poslechové skladby	**Poslechová činnost** - kvalita tónu - vztahy mezi tóny - struktura hudebního díla - hudební styly a žánry (sonáta,komorní hudba…) - hodnoty not, stupnice s křížky - významní skladatelé a jejich tvorba	Pp,Pís,Úz	OSV-osobnostní rozvoj VMEGS-tradice,lidová píseň
- čte a píše noty, vytváří takty - vysvětlí pojmy duo, trio, kvarteto, předvětí, závětí, - melodram, opereta - objasní pojem opera,ve skupině alespoň jednu zpracuje, - předvede ukázku - rozliší zpěvní hlasy	**Pojmy z hudební nauky** - posuvky, předznamenání, akord - intervaly - notové písmo - opera - slovník hudebních pojmů - zpěvní hlasy **Opakování učiva 6.ročníku**	Pp,Pís,Úz,T	Čj OSV-osobnostní rozvoj

HUDEBNÍ VÝCHOVA - 7. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - předvede různé techniky vokálního projevu (brumendo, falzet) - použije větší hlasový rozsah - rozezná rytmus při vokálním projevu - zazpívá alespoň deset nových písní, pět umí zpaměti - správně nasadí tón, dýchá, používá správnou hlasovou techniku - použije hudební nástroje k reprodukci hudebních motivů - ověřuje a upevňuje poznatky z hudební teorie - pozná z ukázek hudební nástroj - pomocí gest, mimiky, řeči těla znázorní hudbu - taktuje složitější rytmické útvary - předvede jednoduché taneční prvky,kroky - rozezná hudební výrazové prostředky – melodii, rytmus, tempo, dynamiku, tečkovaný rytmus, stupnice s „b“ - určí akordy, melodii vzestupnou a sestupnou - porovnává jednotlivé skladby autorů a jejich život - rozpozná stupnici dur a moll - čte a píše noty, takty - vysvětlí pojmy cyklická skladba, polyfonie, fuga, koncert, sonáta, symfonie, symfonická báseň - objasní pojem muzikál, ve skupině alespoň jeden - zpracuje a předvede ukázku	**Opakování učiva 6.ročníku** **Vokální činnost,nácvik písní** - vokální projev - slovní a hudební rytmus - lidský hlas - práce s minimálně deseti písněmi – rozbor, zpěv **Instrumentální činnost** - hudební nástroje **Hudebně pohybová činnost** - pohybové vyjádření hudby - pohybový doprovod - lidové tance **Poslechová činnost** - orientace v hudebním prostoru - vztahy mezi tóny - hudební dílo a jeho autor - lidové písně – nejen naše - stupnice dur, moll **Pojmy z hudební nauky** - noty, takty - slovníček hudebních pojmů - muzikál **Opakování učiva 7. ročníku**	Pp, Úz Pp Pp T, Úz, Pís T, Ú, PS	OSV-osobnostní rozvoj OSV-osobnostní rozvoj OSV-osobnostní rozvoj Tv OSV-osobnostní rozvoj VMEGS-tradice,lidová píseň D OSV-osobnostní rozvoj Čj

HUDEBNÍ VÝCHOVA - 8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
	Opakování učiva 7. ročníku		
Žák:	**Vokální činnost,nácvik písní**	PP, Úz	OSV-osobnostní rozvoj
- rozšiřuje si hlasový rozsah - reprodukuje notový záznam - převede melodii z nezpěvné do zpěvné - zazpívá alespoň deset nových písní, pět umí zpaměti	- pěvecký projev - orientace v notovém záznamu - rozvoj hudebního sluchu a představivosti - práce s nejméně deseti písněmi – rozbor, zpěv	Pp	OSV-osobnostní rozvoj
- předvede hru na hud. nástroje při produkci hud. motivů - vyjádří své hudební představy pomocí hudebních nástrojů - použije hudební nástroje k doprovodu pěveckých projevů	**Instrumentální činnost** - hudební nástroje - hudební a nehudební představy - instrumentální doprovody - moderní hudební nástroje	Pp, Ps	Tv OSV-osobnostní rozvoj
- vyjádří hudbu pomocí gest, mimiky, řeči těla - hudbu ztvární vlastní choreografií	**Hudebně pohybová činnost** - pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla - choreografie	Pp, T, Úz, R	D OSV-osobnostní rozvoj VMEGS-tradice,lidová píseň
- charakterizuje jednotlivá hudební období - poslouchá, zhodnotí, rozliší a zařadí skladby jednotlivých období - slovně zhodnotí hudbu (jaká je a proč) - porovnává skladby a život autorů - seznámí spolužáky s hudbou, kterou poslouchá, uvede důvod - pozná z ukázek taneční hudbu - rozpozná poslechem hudební styl	**Poslechová činnost** - hudební dílo a jeho autor - vývojová období – pravěk, starověk, středověk, antika, renesance, baroko, klasicismus, romantismus, hudba 20.století - vlastní poslechová hudba - taneční hudba - interpretace znějící hudby - jazz, rock,swing	Pp, Pís, Úz	OSV-osobnostní rozvoj Čj
- čte a píše noty, takty - vysvětlí pojmy coda, subdominanta, šanson, kramářská píseň, kabaret	**Pojmy z hudební nauky** - noty, takty - slovníček hudebních pojmů		
	Opakování učiva 8. ročníku		

5.7.2 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Vyučovací předmět Výtvarná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura a umožňuje žákům jiné než racionální poznávání světa – poznávání okolního i svého vnitřního světa prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení. Toto poznání směřuje k tomu, aby se naučili rozumět výtvarnému umění, rozumět jeho jazyku a významům, aby se učili chápat výtvarnou kulturu v nejširším slova smyslu jako nedílnou součást svého duchovního života a bohatství společnosti. Kultivuje schopnosti žáků svět kolem sebe citlivě vnímat, prožívat jej, objevovat v něm estetické hodnoty.

Cílem předmětu je, aby si žáci prakticky osvojili potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjeli svou přirozenou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, svou fantazii a prostorovou představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz. Aktivity vycházející ze vzdělávacího obsahu Výtvarné výchovy pomáhají utvářet kreativní stránky osobnosti žáka a pochopení kontinuity proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence.

Na 1. stupni základního vzdělání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem výtvarného umění. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat. S přechodem na 2. stupeň základního vzdělání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitnějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (Rozvíjením smyslové citlivosti, Uplatňováním subjektivity a Ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Vzdělávacím obsahem tématu Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření. Vzdělávacím obsahem tématu Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatnění vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. Vzdělávacím obsahem tématu Ověřováním komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Vyučovací předmět výtvarná výchova je povinný předmět, který se vyučuje ve všech ročnících 1. i 2. stupně ZŠ. Jeho týdenní časová dotace činí v 1., 2., 4., 8. a 9. ročníku 1 hodinu týdně a ve 3., 5., 6. a 7. ročníku 2 hodiny týdně. Ve výuce v 1. vzdělávacím období (1. až 3. ročník) převládají různé hravé činnosti a experimentování, v 2. období (4. až 5. ročník) přecházejí žáci již k uvědomělejší výtvarné práci. Ve 3. období (6. až 9. ročník) se vzdělávací obsah předmětu zaměřuje na posilování sebevědomí žáků a podněcování jejich zájmu o výtvarnou práci, vhodnou motivací a volbou náročnějších úkolů a technik (vyžadujících již určité znalosti a zručnosti). Zaměřuje se rovněž větší mírou i na náměty vyžadující více přemýšlení, uvažování, a také vytváří větší prostor pro osobitý umělecký projev žáka. Vzdělávací obsah předmětu je sice rozpracován pro jednotlivá období do jednotlivých ročníků, konkrétní činnosti však volí učitel sám podle svého uvážení s ohledem na podmínky výuky, schopnosti, zkušenosti a potřeby žáků. Jednohodinové týdenní dotace vyučovacího předmětu Výtvarná výchova lze ve vhodných případech organizovat „střídavě“ jako „dvouhodinovky“ 1/14 dnů v kombinaci s jiným vyučovacím předmětem (např. tělesnou výchovou, pracovními činnostmi).

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Výtvarná výchova

Kompetence k učení

- učit žáka chápat umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímaní, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- prohlubovat v žácích schopnost získané poznatky a dovednosti využívat ve svém životě
- učit žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich výtvarné činnosti
- umožňovat žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
- vytvářet vstřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech

Kompetence k řešení problémů

- učit žáky různým výtvarným technikám a použití vhodných prostředků k vyjádření svého záměru na modelových příkladech
- učit žáky využívat vhodný algoritmus řešení problémů
- podporovat netradiční (originální) způsoby řešení ve výtvarném vyjadřování

Kompetence komunikativní
- vést žáky k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- učit žáky naslouchat druhým a vnímat výtvarné projevy druhých, jako nezbytný prvek mezilidské komunikace
- vést žáky k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti a ke kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností

Kompetence sociální a personální
- vést žáky k uvědomování si sebe samotného jako svobodného jedince
- vést žáky k tvořivému přístupu ke světu, k aktivnímu překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- prohlubovat v žácích pozitivní vztah k výtvarnému umění v celé oblasti výtvarné kultury
- učit žáky kriticky hodnotit práci svou i ostatních

Kompetence občanské
- učit žáky vnímat uměleckou tvorbu jako jedinečný způsob nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům ve společnosti a v mnohotvárném světě
- vést žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem a toleranci k jejich výtvarným projevům
- netolerovat projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- vést žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí
- v hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňovat prvky pozitivní motivace; být vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku

Kompetence pracovní
- vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou prací netrestat, kvalitně odvedenou práci vždy pochválit
- učit žáky používat při jejich výtvarném projevu různé vhodné materiály, nástroje a techniky
- učit žáky chránit své zdraví při práci s různými materiály, nástroji a chemickými látkami
- při výuce vytvářet podnětné a tvořivé pracovní prostředí, měnit pracovní podmínky, vést žáky k adaptaci na nové pracovní podmínky
- různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamovat žáky s různými výtvarnými profesemi
- talentovaným žákům pomáhat při volbě vhodného povolání (studia), ve kterém budou moci plně využít a rozvinout svoje nadání

Kompetence digitální
- vést žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- motivovat žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálníchtechnologií, případně k uplatnění digitálních technologií jako nástroje sebeprezentace
- v rámci vlastních audiovizuálních projektů vést žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům umožnit žákovi aktivně a smysluplně využívat elektronické hudební nástroje, digitální aplikace i dostupné programy jako nástroje pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- poskytnout žákům příležitost zaznamenávat, snímat a přenášet i prezentovat hudbu a hudební zvukové projekty prostřednictvím digitálních technologií, případně uplatnit digitální technologie jako nástroj sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů
- poskytnout žákům možnost vyhledávat a sdílet inspirační zdroje uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období
žák
VV-3-1-01 rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace
VV-3-1-03 vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky
VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností
VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
VV-3-1-01 až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
VV-3-1-01p rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

Očekávané výstupy – 2. období
žák
VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)
VV-5-1-02 užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model
VV-5-1-03 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy
VV-5-1-04 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě
VV-5-1-05 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)
VV-5-1-06 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
VV-5-1-07 nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
VV-5-1-01p až VV-5-1-07p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
VV-5-1-01p, VV-5-1-02p rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
VV-5-1-03p, VV-5-1-04p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
VV-5-1-06p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

Učivo

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

- **prvky vizuálně obrazného vyjádření** – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru
- **uspořádání objektů do celků** – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření
- **reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly** -– vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly
- **smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama)

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

- **prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností** –manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby
- **typy vizuálně obrazných vyjádření** – jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama
- **přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

- **osobní postoj v komunikaci** – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací
- **komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření
- **proměny komunikačního obsahu** – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění

Očekávané výstupy

žák

VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků

VV-9-1-02 užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie

VV-9-1-03 užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace

VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření

VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu

VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků

VV-9-1-07 porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů

VV-9-1-08 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
VV-9-1-01 až VV-9-1-08p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci
VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních
VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

UČIVO

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

- **prvky vizuálně obrazného vyjádření** – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu, ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření
- **uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu** – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty ve statickém i dynamické vyjádření
- **reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly** – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)
- **smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

- **prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností** –manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace
- **typy vizuálně obrazných vyjádření** – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry
- **přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

- **osobní postoj v komunikaci** – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování
- **komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace
- **proměny komunikačního obsahu** – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 1. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - pozná různé druhy tvarů, porovnává vlastnosti, kterézakládají jejich podobnost či odlišnost, jejich vztahy,pozná různorodé přírodní materiály, seznamuje se s rozličnými postupy, technikami a nástroji - záměrně využívá a kombinuje vizuálně obrazné elementy a prostředky (barva, linie, modelování),tvůrčím způsobem, experimentuje s barvami, dokáže míchat a překrývat barvy, rozezná teplé a studené, světlé a tmavé - vyjadřuje se výtvarně na základě svého pohybového a sluchového vnímání, vnímá událost různými smysly,uvědomuje si podíl zraku na jejím vnímání - sestaví předměty do neobvyklých souvislostí, vytvoří nové a neobvyklé předměty a souvislosti, originálním způsobem kombinuje linii, tvar, objem, barvu, texturu, objekty - zdůvodní a obhájí výtvarné pojetí, vede dialog, vyjadřuje se k tvorbě své a druhých, toleruje jejich způsoby výtvarného vyjádření, porovná vlastní interpretaci s interpretací uznávanou, inspiruje se jí - ověřuje si vliv své činnosti na okolí, vystavuje své - práce, podílí se na zlepšení prostředí školy	- pojmenování jednotlivých vizuálně obrazných elementů (tvar, objem, kvalita, textura) a jejich vztahy (podobnost, kontrast, struktura, rytmus), rozlišování neobvyklých materiálů a nástrojů (ruka, dřívko, nit, písek, kov, kůže) - fantazijní představy, hra s barvou, plošné a prostorové vyjádření, originalita v souvislosti s vyjádřením vlastních prožitků - souvislost zraku a ostatních smyslů (čich, hmat, sluch, chuť) a pohybu - kombinace neobvyklých předmětů, alternativní použití linie, plochy a textury k vyjádření osobního zážitku - tolerance a porovnávání, tvorba a interpretace uznávaných autorů, ilustrace dětských knih - rozdíl mezi obsahem, který sám vkládá bsahem uznávaným v širším sociálním okruhu, vhodnost užití konkrétních obrazných znakových prostředků , instalace výstavy, vkus a nevkus v interiéru	Pp, Ps	Čj OSV - Smyslové vnímání - Organizace vlast.času - Kreativita - Vzájemné poznávání (skupina, třída) - Řešení konfliktů - Dovednost navázat na druhé VMEGS - Zvyky a tradice národů EVVO - Les (přírodní materiál)

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 2. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - pozná různé druhy tvarů, porovnává vlastnosti, které zakládají podobnost či odlišnost, jejich vztahy, pozná různorodé přírodní a umělé materiály, seznamuje se s rozličnými postupy, technikami a nástroji - záměrně využívá a kombinuje vizuálně obrazné elementy a prostředky (barva, linie, modelování), - tvůrčím způsobem experimentuje s barvami, dokáže míchat a překrývat barvy, rozezná teplé a studené, světlé a tmavé - vyjadřuje se výtvarně na základě svého pohybového a sluchového vnímání, vnímá událost různými smysly, uvědomuje si podíl zraku na jejím vnímání - sestaví předměty do neobvyklých souvislostí, vytvoří nové a neobvyklé předměty a souvislosti, originálním způsobem kombinuje linii, tvar, objem, barvu, objekty - důvodní a obhájí výtvarné pojetí, vede dialog, vyjadřuje se k tvorbě své a druhých, toleruje jejich způsoby výtvarného vyjádření, porovná vlastní interpretaci s interpretací uznávanou, inspiruje se jí - ověřuje si vliv své činnosti na okolí, vystavuje své práce, podílí se na zlepšení prostředí školy	- pojmenování jednotlivých vizuálně obrazných elementů (tvar, objem, kvalita, textura) a jejich vztahy (podobnost, kontrast, struktura, rytmus), rozlišování neobvyklých materiálů a nástrojů (ruka, dřívko, nit, kůra, písek, kov, kůže) - fantazijní představy, hra s barvou, plošné a prostorové vyjádření, originalita v souvislosti s vyjádřením vlastních prožitků - souvislost zraku a ostatních smyslů (čich, hmat, sluch, chuť) a pohybu - kombinace neobvyklých předmětů, alternativní použití linie, objemu, plochy a textury k vyjádření osobního zážitku - tolerance a porovnávání, tvorba a inspirace uznávaných autorů, ilustrace dětských knih - rozdíl mezi obsahem, který sám vkládá a bsahem uznávaným v širším sociálním okruhu, vhodnost užití konkrétních obrazných znakových prostředků, instalace výstavy, vkus a nevkus v interiéru	Pp, Ps	Čj OSV - Smyslové vnímání - Organizace vlast.času - Kreativita - Vzájemné poznávání (skupina, třída) - Řešení konfliktů - Dovednost navázat na druhé VMEGS - Zvyky a tradice národů EVVO - Les (přírodní materiál) VDO - Občanská společnost a škola

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - pozná různé druhy tvarů, porovnává vlastnosti, které zakládají, jejich podobnost či odlišnost, jejich vztahy, pozná různorodé přírodní a umělé materiály, seznamuje se s rozličnými postupy, technikami a nástroji	- pojmenování jednotlivých vizuálně obrazných elementů (tvar, objem, kvalita, textura) a jejich vztahy (podobnost, kontrast, struktura, rytmus), rozlišování neobvyklých materiálů a nástrojů (ruka, dřívko, nit, kůra, písek, kov, kůže)	Pp, Ps	M, Čj OSV - Smyslové vnímání - Organizace vlast.času - Kreativita - Vzájemné poznávání (skupina, třída) - Řešení konfliktů - Dovednost navázat na druhé VMEGS - Zvyky a tradice národů EVVO - Les (přírodní materiál)
- záměrně využívá a kombinuje vizuálně obrazné elementy a prostředky (barva, linie, modelování), tvůrčím způsobem experimentuje s barvami, dokáže míchat a překrývat barvy, rozezná teplé a studené, světlé a tmavé	- fantazijní představy, hra s barvou, plošné a prostorové vyjádření, originalita v souvislosti s vyjádřením vlastních prožitků		
- vyjadřuje se výtvarně na základě svého pohybového a sluchového vnímání, vnímá událost různými smysly, uvědomuje si podíl zraku na jejím vnímání	- souvislost zraku a ostatních smyslů (čich, hmat, sluch, chuť) a pohybu		
- sestaví předměty do neobvyklých souvislostí, vytvoří nové a neobvyklé předměty a souvislosti, originálním způsobem kombinuje linii, tvar, objem, barvu, texturu, objekty	- kombinace neobvyklých předmětů, alternativní použití linie, objemu, plochy a textury k vyjádření osobního zážitku		
- zdůvodní a obhájí výtvarné pojetí, vede dialog, vyjadřuje se k tvorbě své a druhých, toleruje jejich způsoby výtvarného vyjádření, porovná vlastní interpretaci s interpretací uznávanou, inspiruje se jí	- tolerance a porovnávání, tvorba a interpretace uznávaných autorů, ilustrace dětských knih		
- ověřuje si vliv své činnosti na okolí, vystavuje své práce, podílí se na zlepšení prostředí školy	- rozdíl mezi obsahem, který sám vkládá a obsahem uznávaných v širším sociálním okruhu, vhodnost užití konkrétních obrazných znakových prostředků, instalace výstavy, vkus a nevkus v interiéru		

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - vědomě se zaměřuje na projevení vlastních životních zkušenosti - rozliší reálný a duchovní prostor, uplatňuje své fantazijní představy, vědomě volí nástroje a techniky pro konkrétní výtvarné vyjádření, porovná světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy - uplatňuje vztah zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly	- kombinace a proměny prvků vizuálně obrazného vyjádření v ploše, objemu a prostoru - uplatnění spontaneity, hledání nových kontextů pro uplatnění samostatně vytvořených a přejatých obrazových znaků	P, Pp, Ps, Pd	Čj, Pč OSV Kreativita
- seznamuje se s možnostmi akční tvorby, používá současné technické zobraz. prostř. podle podm. školy - tvoří jednoduché plošné kompozice z geom. tvarů, experimentuje s kompozičními přístupy a principy, člení, rozkládá a syntetizuje přírodní tvary v prostoru a v ploše, využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinaci ve volné tvorbě a prakt. užití v lineární kompozici, uplatňuje osobitost v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření a pro vyjádření nových a neobvyklých pocitů a prožitků, svobodně volí a kombinuje prostředky	- výrazové možnosti akční tvorby, grafika PC, fotografie, video, volba vhodných prostředků k danému námětu, manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, rozlišení typů vizuálně obrazného vyjádření (hračky, objekty, ilustrace textu, volná malba, skulptura, komiks, fotografie)		OSV Rozvoj schopností poznávání MKV – multikulturalita, lidské vztahy EVVO – ekosystémy
- samostatně odhaluje interpretační kontext vlastního i přejatého znakového vyjádření, aby byl srozumitelný pro ostatní, ověřuje si vliv svých činností na okolí (výstavy, výzdoba, kolekce)	- pozorování vzhledu a chování v různých situacích a prostředcích, slovně charakterizovat hledání podnětů v reálném prostředí, pozorování projevů života až k inspiraci pro vlastní tvorbu, konkrétní projevy volného umění a užité tvorby, architektury, plošné kompozice, práce s literaturou zaměřenou na výtvarné umění - komunikační obsah obrazových znaků samostatně vytvořených i přejatých, vhodnost užití obrazových znakových prostředků pro dosažení konkrétních účinků v komunikaci, vlastní portfolio, účast na instalaci školní výstavy, účast při přípravě kolekce		MV – práce v realizačním týmu VDO - Občanská společnost a škola

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák:			
- hledá a pojmenovává základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy v uměleckém díle a porovnává rozdíly výtvarných děl, rozlišuje vhodnost použití obrazných prostředků	- účinek uměleckého díla současnosti a minulosti, porovnávání vlastní interpretace se všeobecně uznávanými pravidly, hledání, rozlišování a vytváření obrazných znakových prostředků pro vyjádření jak statického, tak dynamického chápání reality, uspořádání objektů do celků (výraznost, velikost, vzájemné postavení), hledisko vnímání a motivace přístupu k vizuálně obrazným vyjádřením		Čj, Pč, Vl, M OSV Rozvoj schopností poznávání a komunikace
- hodnotí, zdůvodňuje a obhajuje svoji výtvarnou výpověď a vyjadřuje se k tvorbě ostatních, hledá v ní zdroj pro svá vlastní vizuálně obrazná vyjádření	- nové kontexty pro uplatnění samostatně vytvořených i přejatých obrazových znaků, výtvarná výpověď hodnocení, zdůvodnění a obhájení, vyjádření se k tvorbě vlastní i ostatních, tolerance k rozdílným způsobům výtvarných vyjádření, komunikace se spolužáky, rodinnými příslušníky, vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření, proměny komunikačního obsahu		OSV Sociální rozvoj

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák:			
- vědomě se zaměřuje na projevení vlastních životních zkušenosti - rozliší reálný a duchovní prostor, uplatňuje své fantazijní představy, vědomě volí vhodné nástroje a techniky pro konkrétní výtvarné vyjádření, samostatně porovná světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy - zcela uplatňuje vztah zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly	- kombinace a proměny prvků vizuálně obrazného vyjádření v ploše, objemu a prostoru - uplatnění spontaneity, hledání nových kontextů pro uplatnění samostatně vytvořených a přejatých obrazových znaků	P, Pp, Ps, Pd	Čj, Pč OSV Kreativita
- zná možnosti akční tvorby, používá současné technické zobraz. prostř. podle podm. školy - tvoří jednoduché plošné kompozice z geom. tvarů, experimentuje s kompozičními přístupy a principy, člení, rozkládá a syntetizuje přírodní tvary v prostoru a v ploše, samostatně využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinaci ve volné tvorbě a prakt. užití v lineární kompozici, uplatňuje osobitost v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření a pro vyjádření nových a neobvyklých pocitů a prožitků, svobodně volí a kombinuje prostředky	- výrazové možnosti akční tvorby, grafika PC, fotografie, video, volba vhodných prostředků k danému námětu, manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, rozlišení typů vizuálně obrazného vyjádření (hračky, objekty, ilustrace textu, volná malba, skulptura, komiks, fotografie)		OSV Rozvoj schopností poznávání
- samostatně odhaluje interpretační kontext vlastního i přejatého znakového vyjádření, aby byl srozumitelný pro ostatní, ověřuje si vliv svých činností na okolí (výstavy, výzdoba, kolekce)	- pozorování vzhledu a chování v různých situacích a prostředcích, slovně charakterizovat hledání podnětů v reálném prostředí, pozorování projevů života až k inspiraci pro vlastní tvorbu, konkrétní projevy volného umění a užité tvorby, architektury, plošné kompozice, práce s literaturou zaměřenou na výtvarné umění - komunikační obsah obrazových znaků samostatně vytvořených i přejatých, vhodnost užití obrazových znakových prostředků pro dosažení konkrétních účinků v komunikaci, vlastní portfolio, účast na instalaci školní výstavy, účast při přípravě kolekce		MKV - multikulturalita - lisdské vztahy EVVO - ekosystémy MV - práce v realizačním týmu

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák:			
- hledá a pojmenovává základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy v uměleckém díle a porovnává rozdíly výtvarných děl, rozlišuje vhodnost použití obrazných prostředků o zjištěném dokáže diskutovat	- účinek uměleckého díla současnosti a minulosti, porovnávání vlastní interpretace se všeobecně uznávanými pravidly, hledání, rozlišování a vytváření obrazných znakových prostředků pro vyjádření jak statického, tak dynamického chápání reality, uspořádání objektů do celků (výraznost, velikost, vzájemné postavení), hledisko vnímání a motivace přístupu k vizuálně obrazným vyjádřením		Čj, Pč, Vl, M OSV Rozvoj schopností poznávání a komunikace
- objektivně hodnotí, zdůvodňuje a obhajuje svoji výtvarnou výpověď a vyjadřuje se k tvorbě ostatních, hledá v ní zdroj pro svá vlastní vizuálně obrazná vyjádření	- nové kontexty pro uplatnění samostatně vytvořených i přejatých obrazových znaků, výtvarná výpověď hodnocení, zdůvodnění a obhájení, vyjádření se k tvorbě vlastní i ostatních, tolerance k rozdílným způsobům výtvarných vyjádření, komunikace se spolužáky, rodinnými příslušníky, vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření, proměny komunikačního obsahu		OSV Sociální rozvoj

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 6. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - experimentuje s různorodými materiály pro vizuálně obrazná vyjádření, vytváří v ploše i v prostoru jejich neobvyklé kombinace	- kombinace neobvyklých materiálů - plošné a prostorové vyjádření - uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, v prostoru a časovém průběhu a vyjádření vztahů pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém a dynamickém vyjádření	Pp	OSV - Smyslové vnímání - Organizace vlast.času - Kreativita - Nápad a originalita - Komunikace, respektování, spolupráce (skupina, třída) - Řešení konfliktů
- zvládá a používá vybrané techniky pro vyjádření svých myšlenek a představ, hledá jejich neobvyklé kombinace	- malba temperou, suchým pastelem, kresba tužkou, perem, uhlem, fixem - originalita, projekce vlastních prožitků se zaměřením na volbu nebo kombinaci výtvarných technik	Pp	VMEGS - Zvyky a tradice: lidové umění a architektura EVVO - Přírodní materiály – ekotvoření - architektura a ŽP, urbanistická řešení
- popíše subjektivní psychologický účinek barev a jejich symbolické významy	- harmonie, disharmonie, vyjádření pocitů se slovním komentářem - nauka o barvách (jas, tón, lomená barva, pestré a nepestré barvy, míchání barev)	Pp	
- ověřuje a využívá kompoziční principy, a to jak při vlastní tvorbě, tak při interpretaci vizuálně obrazných vyjádření vlastních i uměleckých	- kompozice (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez) - kontrast, harmonie - emotivní obsah nefigurativních i figurativních obrazových prostředků	Pp	

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 6. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - zařadí do historických souvislostí různé typy zobrazení, na konkrétních příkladech porovnává různé přístupy ke zvolenému tématu, snaží se odhalit jejich kulturní a historické kontexty	- historický posun v interpretaci	Pp, R	D OSV - Smyslové vnímání - Organizace vlast.času - Kreativita - Nápad a originalita - Komunikace, respektování, spolupráce (skupina, třída)
- porovnává vybrané projevy kultury tzv. přírodních národů a projevy průmyslových civilizací	- rozdíl v interpretaci evropské a mimoevropské kultury		
- rozliší verifikovatelné vjemy od fantazijních představ	- kontinuita vývoje vybraného umění		
- seznamuje se s jednotlivými typy vizuálně obrazných vyjádření a zkoumá jejich účinky ve vztahu k osobním prožitkům	- současné zobrazovací prostředky (počítačová grafika, animace, fotografie, video) - alternativní řešení vyjádření osobního prožitku	Pp	VMGES - rozdíly evropských kultur - Řešení konfliktů
- užívá metod uplatňovaných v současném výtvarném umění	- typy vizuálně obrazných vyjádření, rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry, hledisko vnímání vizuálně obrazného vyjádření (vizuální, baltické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání – racionální, konstruktivní, expresivní)	Pp	VMEGS - Zvyky a tradice: lidové umění a architektura - EVVO - Přírodní materiály – ekotvoření - architektura a ŽP, urbanistická řešení
- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, vědomě zvolí vhodný podklad	- prvky vizuálně obrazného vyjádření ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření - podklad: savost, struktura, barva	Pp, Úz	

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 6. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - zkoumá vztah vlastního těla a pohybu v prostoru, estetiku pohybu a pohyb v umění, využívá sluchové a hmatové podněty	- tělo a prostor (tanec, sport, pantomima, gesta) - reflexe ostatních uměleckých druhů - tělo ve výtvarném umění (portrét, figurální kompozice), akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, vyjádření proměn, manipulace s objekty	Pp	Tv, Př, D, M, Hv OSV - Smyslové vnímání - Organizace vlast.času - Kreativita - nápad a originalita - Komunikace, respektování, spolupráce (skupina, třída) - Řešení konfliktů VMEGS - Zvyky a tradice: lidové umění a architektura - EVVO - Přírodní mater., ekotvoření - architektura a ŽP, urbanistická řešení
- zdůvodní vlastní vizuálně obrazová vyjádření, podílí se na způsobu jejich prezentace, pokouší se interpretovat tvoru druhých a pokouší se pojmenovat různé způsoby vyjádření, učí se je tolerovat	- výtvarně vyjádřený pocit z hudby - výtvarně vyjádřený pocit z různorodých povrchů vnímaných hmatem	Pp	
- hledá a analyzuje skryté i tušené zákonitosti v přírodě technických výtvorech a výtvarných dílech - dokumentuje a sleduje proměny vlastního okolí, ověřuje si vliv svých činností na okolí	- rozdílná interpretace v různých historických obdobích - tolerance k odlišnému vnímání, empatie - klasická umělecká díla v porovnání se současnými - důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazného vyjádření, záměr autora	R	
- porovnává design různých předmětů, navrhuje design jednoduchých předmětů - u vizuálně obrazných vyjádření variuje jejich různé vlastnosti k získání osobitých výsledků	- řád ve výtvarné geometrii (ulity, labyrinty) - technické prvky - design – tvar a funkce - sebehodnocení (portfolio, archiv, tematická výstava) - sebeprosazení, zdůvodnění konkrétního vizuálně obrazného vyjádření - reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech	Pp	

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 7. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák:			
- experimentuje s různorodými materiály pro vizuálně obrazná vyjádření, vytváří v ploše i v prostoru jejich neobvyklé kombinace	- kombinace neobvyklých materiálů - plošné a prostorové vyjádření - uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, v prostoru a časovém průběhu a vyjádření vztahů pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém a dynamickém vyjádření	Pp	OSV - Smyslové vnímání - Organizace vlast.času - Kreativita - Nápad a originalita - Komunikace, respektování, spolupráce (skupina, třída) - Řešení konfliktů
- zvládá a používá vybrané techniky pro vyjádření svých myšlenek a představ, hledá jejich neobvyklé kombinace	- malba temperou, suchým pastelem, kresba tužkou, perem, uhlem, fixem - originalita, projekce vlastních prožitků se zaměřením na volbu nebo kombinaci výtvarných technik	Pp	
- popíše subjektivní psychologický účinek barev a jejich symbolické významy	- harmonie, disharmonie, vyjádření pocitů se slovním komentářem - nauka o barvách (jas, tón, lomená barva, pestré a nepestré barvy, míchání barev)	Pp	
- ověřuje a využívá kompoziční principy, a to jak při vlastní tvorbě, tak při interpretaci vizuálně obrazných vyjádření vlastních i uměleckých	- kompozice (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez) - kontrast, harmonie - emotivní obsah nefigurativních i figurativních obrazových prostředků	Pp	

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 7. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák:			
- zařadí do historických souvislostí různé typy zobrazení, na konkrétních příkladech porovnává různé přístupy ke zvolenému tématu, snaží se odhalit jejich kulturní a historické kontexty	- historický posun v interpretaci	R	D, Ov, Inf OSV - Smyslové vnímání - Organizace vlast.času - Kreativita - Nápad a originalita - Komunikace, respektování, spolupráce (skupina, třída) - Řešení konfliktů
- porovnává vybrané projevy kultury tzv. přírodních národů a projevy průmyslových civilizací - rozliší verifikovatelné vjemy od fantazijních představ	- rozdíl v interpretaci evropské a mimoevropské kultury - kontinuita vývoje vybraného umění		
- seznamuje se s jednotlivými typy vizuálně obrazných vyjádření a zkoumá jejich účinky ve vztahu k osobním prožitkům	- současné zobrazovací prostředky (počítačová grafika, animace, fotografie, video) - alternativní řešení vyjádření osobního prožitku	Pp	VMEGS - Zvyky a tradice: lidové umění a architektura EVVO - Přírodní mater.- ekotvoření - architektura a ŽP, urbanistická řešení
- užívá metod uplatňovaných v současném výtvarném umění	- typy vizuálně obrazných vyjádření, rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry, hledisko vnímání vizuálně obrazného vyjádření (vizuální, baltické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání – racionální, konstruktivní, expresivní)		
- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, vědomě zvolí vhodný podklad	- prvky vizuálně obrazného vyjádření ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření - podklad: savost, struktura, barva	Pp,Úz	

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 7. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák:			
- zkoumá vztah vlastního těla a pohybu v prostoru, estetiku pohybu a pohyb v umění, využívá sluchové a hmatové podněty	- tělo a prostor (tanec, sport, pantomima, gesta) - reflexe ostatních uměleckých druhů - tělo ve výtvarném umění (portrét, figurální kompozice), akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, vyjádření proměn, manipulace s objekty	Pp	Tv, Př, D, M OSV - Smyslové vnímání - Organizace vlast.času - Kreativita - Nápad a originalita - Komunikace, respektování, spolupráce (skupina, třída) - Řešení konfliktů
- zdůvodní vlastní vizuálně obrazová vyjádření, podílí se na způsobu jejich prezentace, pokouší se interpretovat tvoru druhých a pokouší se pojmenovat různé způsoby vyjádření, učí se je tolerovat	- výtvarně vyjádřený pocit z hudby - výtvarně vyjádřený pocit z různorodých povrchů vnímaných hmatem	Pp	VMEGS - Zvyky a tradice: lidové umění a architektura
- hledá a analyzuje skryté i tušené zákonitosti v přírodě technických výtvorech a výtvarných dílech - dokumentuje a sleduje proměny vlastního okolí, ověřuje si vliv svých činností na okolí	- rozdílná interpretace v různých historických obdobích - tolerance k odlišnému vnímání, empatie - klasická umělecká díla v porovnání se současnými - důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazného vyjádření, záměr autora	R	EVVO - Přírodní mater.- ekotvoření - architektura a ŽP, urbanistická řešení
- porovnává design různých předmětů, navrhuje design jednoduchých předmětů	- řád ve výtvarné geometrii (ulity, labyrinty) - technické prvky - design – tvar a funkce - sebehodnocení (portfolio, archiv, tematická výstava) - sebeprosazení, zdůvodnění konkrétního vizuálně obrazného vyjádření	Pp	
- u vizuálně obrazných vyjádření variuje jejich různé vlastnosti k získání osobitých výsledků	- reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech		

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - experimentuje s různorodými materiály pro vizuálně obrazná vyjádření, vytváří v ploše i v prostoru jejich neobvyklé kombinace	- kombinace neobvyklých materiálů - plošné a prostorové vyjádření - uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, v prostoru a časovém průběhu a vyjádření vztahů pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém a dynamickém vyjádření	Pp	M, Inf OSV - Smyslové vnímání - Organizace vlast.času - Kreativita - Nápad a originalita - Komunikace, respektování, spolupráce (skupina, třída) - Řešení konfliktů
- zvládá a používá vybrané techniky pro vyjádření svých myšlenek a představ, hledá jejich neobvyklé kombinace	- malba temperou, suchým pastelem, kresba tužkou, perem, uhlem, fixem - originalita, projekce vlastních prožitků se zaměřením na volbu nebo kombinaci výtvarných technik	Pp	
- popíše subjektivní psychologický účinek barev a jejich symbolické významy	- harmonie, disharmonie, vyjádření pocitů se slovním komentářem - nauka o barvách (jas, tón, lomená barva, pestré a nepestré barvy, míchání barev)	R	
- ověřuje a využívá kompoziční principy, a to jak při vlastní tvorbě, tak při interpretaci vizuálně obrazných vyjádření vlastních i uměleckých	- kompozice (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez) - kontrast, harmonie - emotivní obsah nefigurativních i figurativních obrazových prostředků	Pp	

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák:			
- zařadí do historických souvislostí různé typy zobrazení, na konkrétních příkladech porovnává různé přístupy ke zvolenému tématu, snaží se odhalit jejich kulturní a historické kontexty	- historický posun v interpretaci	R	D, Ov, Inf OSV - Smyslové vnímání - Organizace vlast.času - Kreativita - Nápad a originalita - Komunikace, respektování, spolupráce (skupina, třída) - Řešení konfliktů
- porovnává vybrané projevy kultury tzv. přírodních národů a projevy průmyslových civilizací	- rozdíl v interpretaci evropské a mimoevropské kultury		
- rozliší verifikovatelné vjemy od fantazijních představ	- kontinuita vývoje vybraného umění		
- seznamuje se s jednotlivými typy vizuálně obrazných vyjádření a zkoumá jejich účinky ve vztahu k osobním prožitkům	- současné zobrazovací prostředky (počítačová grafika, animace, fotografie, video) - alternativní řešení vyjádření osobního prožitku	Pp	VMEGS - Zvyky a tradice: lidové umění a architektura
- užívá metod uplatňovaných v současném výtvarném umění	- typy vizuálně obrazných vyjádření, rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry, hledisko vnímání vizuálně obrazného vyjádření (vizuální, baltické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání – racionální, konstruktivní, expresivní)	Pp	EVVO - Přírodní materiály – ekotvoření - architektura a ŽP, urbanistická řešení
- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, vědomě zvolí vhodný podklad	- prvky vizuálně obrazného vyjádření ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření - podklad: savost, struktura, barva	Pp, Úz	

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák:			
- zkoumá vztah vlastního těla a pohybu v prostoru, estetiku pohybu a pohyb v umění, využívá sluchové a hmatové podněty	- tělo a prostor (tanec, sport, pantomima, gesta) - reflexe ostatních uměleckých druhů - tělo ve výtvarném umění (portrét, figurální kompozice), akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, vyjádření proměn, manipulace s objekty	Pp	Tv, Př OSV - Smyslové vnímání - Organizace vlast.času - Kreativita - Nápad a originalita
- zdůvodní vlastní vizuálně obrazová vyjádření, podílí se na způsobu jejich prezentace, pokouší se interpretovat tvoru druhých a pokouší se pojmenovat různé způsoby vyjádření, učí se je tolerovat	- výtvarně vyjádřený pocit z hudby - výtvarně vyjádřený pocit z různorodých povrchů vnímaných hmatem	Pp	- Komunikace, respektování, spolupráce (skupina, třída) - Řešení konfliktů
- hledá a analyzuje skryté i tušené zákonitosti v přírodě technických výtvorech a výtvarných dílech - dokumentuje a sleduje proměny vlastního okolí, ověřuje si vliv svých činností na okolí	- rozdílná interpretace v různých historických obdobích - tolerance k odlišnému vnímání, empatie - klasická umělecká díla v porovnání se současnými - důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazného vyjádření, záměr autora	R ,Pp	D, M - VMEGS - Zvyky a tradice: lidové umění a architektura - EVVO - Přírodní mater.- ekotvoření - architektura a ŽP, urbanistická řešení
- porovnává design různých předmětů, navrhuje design jednoduchých předmětů	- řád ve výtvarné geometrii (ulity, labyrinty) - technické prvky - design – tvar a funkce - sebehodnocení (portfolio, archiv, tematická výstava)	Pp	
- u vizuálně obrazných vyjádření variuje jejich různé vlastnosti k získání osobitých výsledků	- sebeprosazení, zdůvodnění konkrétního vizuálně obrazného vyjádření - reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech		

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák:			
- experimentuje s různorodými materiály pro vizuálně obrazná vyjádření, vytváří v ploše i v prostoru jejich neobvyklé kombinace	- kombinace neobvyklých materiálů - plošné a prostorové vyjádření - uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, v prostoru a časovém průběhu a vyjádření vztahů pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém a dynamickém vyjádření	Pp	M, Inf OSV - Smyslové vnímání - Organizace vlast.času - Kreativita - Nápad a originalita - Komunikace, respektování, spolupráce (skupina, třída) - Řešení konfliktů
- zvládá a používá vybrané techniky pro vyjádření svých myšlenek a představ, hledá jejich neobvyklé kombinace	- malba temperou, suchým pastelem, kresba tužkou, perem, uhlem, fixem - originalita, projekce vlastních prožitků se zaměřením na volbu nebo kombinaci výtvarných technik	Pp	
- popíše subjektivní psychologický účinek barev a jejich symbolické významy	- harmonie, disharmonie, vyjádření pocitů se slovním komentářem - nauka o barvách (jas, tón, lomená barva, pestré a nepestré barvy, míchání barev)	R, Pp	
- ověřuje a využívá kompoziční principy, a to jak při vlastní tvorbě, tak při interpretaci vizuálně obrazných vyjádření vlastních i uměleckých	- kompozice (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez) - kontrast, harmonie - emotivní obsah nefigurativních i figurativních obrazových prostředků	Pp	

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák:			
- zařadí do historických souvislostí různé typy zobrazení, na konkrétních příkladech porovnává různé přístupy ke zvolenému tématu, snaží se odhalit jejich kulturní a historické kontexty	- historický posun v interpretaci	R	D, Ov, Inf - OSV - Smyslové vnímání - Organizace vlast.času - Kreativita - Nápad a originalita - Komunikace, respektování, spolupráce (skupina, třída) - Řešení konfliktů VMEGS - Zvyky a tradice: lidové umění a architektura EVVO - Přírodní mater.- ekotvoření - architektura a ŽP, urbanistická řešení
- porovnává vybrané projevy kultury tzv. přírodních národů a projevy průmyslových civilizací	- rozdíl v interpretaci evropské a mimoevropské kultury		
- rozliší verifikovatelné vjemy od fantazijních představ	- kontinuita vývoje vybraného umění		
- seznamuje se s jednotlivými typy vizuálně obrazných vyjádření a zkoumá jejich účinky ve vztahu k osobním prožitkům	- současné zobrazovací prostředky (počítačová grafika, animace, fotografie, video) - alternativní řešení vyjádření osobního prožitku	Pp	
- užívá metod uplatňovaných v současném výtvarném umění	- typy vizuálně obrazných vyjádření, rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry, hledisko vnímání vizuálně obrazného vyjádření (vizuální, baltické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání – racionální, konstruktivní, expresivní)		
- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, vědomě zvolí vhodný podklad	- prvky vizuálně obrazného vyjádření ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření - podklad: savost, struktura, barva	Pp, Úz	

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák:			
- zkoumá vztah vlastního těla a pohybu v prostoru, estetiku pohybu a pohyb v umění, využívá sluchové a hmatové podněty	- tělo a prostor (tanec, sport, pantomima, gesta) - reflexe ostatních uměleckých druhů - tělo ve výtvarném umění (portrét, figurální kompozice), akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, vyjádření proměn, manipulace s objekty	Pp	Tv, Př OSV - Smyslové vnímání - Organizace vlast.času - Kreativita - Nápad a originalita - Komunikace, respektování, spolupráce (skupina, třída) - Řešení konfliktů
- zdůvodní vlastní vizuálně obrazová vyjádření, podílí se na způsobu jejich prezentace, pokouší se interpretovat tvoru druhých a pokouší se pojmenovat různé způsoby vyjádření, učí se je tolerovat	- výtvarně vyjádřený pocit z hudby - výtvarně vyjádřený pocit z různorodých povrchů vnímaných hmatem	Pp	
- hledá a analyzuje skryté i tušené zákonitosti v přírodě technických výtvorech a výtvarných dílech - dokumentuje a sleduje proměny vlastního okolí, ověřuje si vliv svých činností na okolí	- rozdílná interpretace v různých historických obdobích - tolerance k odlišnému vnímání, empatie - klasická umělecká díla v porovnání se současnými - důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazného vyjádření, záměr autora	R	D, M VMEGS - Zvyky a tradice: lidové umění a architektura EVVO - Přírodní mater.- ekotvoření - architektura a ŽP, urbanistická řešení
- porovnává design různých předmětů, navrhuje design jednoduchých předmětů	- řád ve výtvarné geometrii (ulity, labyrinty) - technické prvky - design – tvar a funkce - sebehodnocení (portfolio, archiv, tematická výstava)	Pp	
- u vizuálně obrazných vyjádření variuje jejich různé vlastnosti k získání osobitých výsledků	- sebeprosazení, zdůvodnění konkrétního vizuálně obrazného vyjádření - reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech		

5.8 ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Charakteristika vzdělávací oblasti

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast **Člověk a zdraví** přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, způsob jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávali potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech **Výchova ke zdraví** a **Tělesná výchova**, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volním úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných č. ve škole i v obci

5.8.1 VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví má časovou dotaci 1 hodina týdně v 8. ročníku a 1 hodina týdně v 9.ročníku. Výuka Výchovy ke zdraví probíhá v kmenových učebnách a v počítačové pracovně. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Tělesná výchova

Kompetence k učení

- vést žáky k zodpovědnosti za jejich zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- učit žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti a dovednosti
- vést žáky k tomu, aby usilovali o optimální rozvoj zdravotně orientované zdatnosti

Kompetence k řešení problémů

- podporovat týmovou spolupráci při řešení problémů
- ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorovat, jak žáci řešení problémů žáci prakticky zvládají
- podporovat žáky v tom, aby pozitivně prožívali osvojené pohybové činnosti a využívali je jako prostředek k překonávání aktuálních negativních tělesných či duševních stavů

Kompetence komunikativní

- klást důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- netolerovat agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- podporovat přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategoriích
- vést žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti
- připravovat žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- důsledně dodržovat dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v řádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu apod. a umožnit žákům podílet se na sestavování těchto pravidel
- vést žáky k čestnému chování v duchu „fair-play“
- vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci

Kompetence sociální a personální
- podporovat „inkluzi“ („začlenění“) – volit formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu
- učit žáky pracovat v týmech, učit je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjet schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- podporovat vzájemnou pomoc žáků, vytvářet situace, kdy se žáci vzájemně podporují
- netolerovat projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- učit žáky k tomu, aby si uvědomovali význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a v jiných pohybových aktivitách a uměli je využít pro hodnotné pohybové vyžití i přátelské meziosobní vztahy
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat práci vlastní i druhých

Kompetence pracovní
- vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou prací netrestat, kvalitně odvedenou práci vždy pochválit
- při výuce vytvářet podnětné a pracovní prostředí. Měnit pracovní podmínky, žáky vést k adaptaci na nové pracovní podmínky
- důsledně učit žáky dodržovat organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečně sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí
- naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání

Kompetence občanské
- netolerovat sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže)
- netolerovat nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci
- důsledně dbát na dodržování pravidel chování ve škole stanovených ve vnitřních normách školy
- při kázeňských problémech žáků se vždy snažit zjistit jejich motiv (příčinu)
- vést žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí
- nabízet žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- v hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňovat prvky pozitivní motivace
- být vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku
- vychovávat žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako
- osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích

Kompetence digitální
- seznamovat žáky s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit
- motivovat žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky
- motivovat žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště
- klást důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií

2. stupeň

Očekávané výstupy
žák
VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě
VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví
VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví
VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví
VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví
VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí
VZ-9-1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky
VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc
VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce
VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím
VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví
VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování
VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým
VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi
VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc
VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí

2. stupeň

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
VZ-9-1-01p chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny
VZ-9-1-03p uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím
VZ-9-1-04p, VZ-9-1-09p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
VZ-9-1-05p projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy
VZ-9-1-07p dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování
VZ-9-1-08p svěří se se zdravotním problémem
VZ-9-1-13p dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her
VZ-9-1-13p uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy
VZ-9-1-14p zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
VZ-9-1-15p uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla
VZ-9-1-16p chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

Učivo

VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ

- **vztahy ve dvojici** – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství
- **vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity** – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek

ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE

- **dětství, puberta, dospívání** – tělesné, duševní a společenské změny
- **sexuální dospívání a reprodukční zdraví** – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity

ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ

- **výživa a zdraví** – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy
- **vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví** – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota
- **tělesná a duševní hygiena, denní režim** – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, **denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim**
- **ochrana před přenosnými i nepřenosnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy** – bezpečné způsoby chování (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy); preventivní a lékařská péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě)
- **výživa a zdraví** – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy
- **vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví** – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota
- **tělesná a duševní hygiena, denní režim** – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim
- **ochrana před přenosnými chorobami** - základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty
- **ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy** – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci

RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE

- **stres a jeho vztah ke zdraví** – kompenzační, relaxační a regener. techniky k překonávání únavy, stres. reakcí a k posilování duš. odolnosti
- **auto-destruktivní závislosti** – psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebez. látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké živ. situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu
- **skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita** – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci
- **bezpečné chování a komunikace** – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení

- **dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví** – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)
- **manipulativní reklama a informace** – reklamní vlivy, působení sekt
- **ochrana člověka za mimořádných událostí** – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí

HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ

- **celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci** – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie
- **podpora zdraví a její formy** – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ

- **sebepoznání a sebepojetí** – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity
- **seberegulace a sebeorganizace činností a chování** – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování
- **psychohygiena** v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech
- **mezilidské vztahy, komunikace a kooperace** – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ – 8.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - objasní pojmy: kamarádství, přátelství, rodina, láska, sňatek, dysfunkční rodina, konflikt - respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky - porozumí vývoji a struktuře rodiny - objasní a rozliší předpoklady dobrého soužití v rodině - specifikuje kvality partnerského vztahu - zdůvodní výběr ideálního partnera, zhodnotí možná úskalí při této volbě - analyzuje negativní prvky v jednání a chování lidí, které - ohrožují stabilitu rodiny, navrhne možná řešení - posoudí míry krizových situací v rodině - chápe způsoby komunikace mezi rodiči a dětmi - chápe práva a povinnosti v rodině i mimo ni - přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů - vysvětlí role členů komunity – rodiny, třídy, spolku - vysvětlí na příkladech souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím - objasní pojmy – dětství, puberta, dospívání - vyjádří vlastní názor k dané problematice, diskutuje o něm - dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování - v rámci možností uplatňuje zdravé stravovací návyky - uplatňuje preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými a jinými chorobami - dovede vyhledat odbornou pomoc - vede záznam o vlastním volném čase	**Vztahy mezi lidmi a formy soužití** - vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska - vztahy a soužití v prostředí komunity - rodina, škola, vrstevnická skupina **Změny v životě člověka** - dětství, puberta, dospívání - tělesné, duševní a společenské změny **Zdravý způsob života, péče o zdraví** - výživa a zdraví – zdravé stravování, životní podmínky a stravování - tělesná a duševní hygiena – osobní, intimní a duševní hygiena - režim dne - ochrana před chorobami-bezpečné chování	T, Úz, R, Pú, Pp, Mos T, Úz, R, Pú, Pp, Mos T, Úz, R, Pú, Pp, Mos	Čj, Př OSV - řešení problémů, vztahy - k lidem,regulace jednání, - poznávání lidí, mezilidské - vztahy VDO - občanská společnost VMEGS - jsme Evropané MKV - lidské vztahy, etnika, - solidarita EVVO - zákl. podm.života MV - mediální sdělení Př, Ch, F OSV - řešení problémů, vztahy - k lidem,regulace jednání, - mezilidské vztahy VDO - občanská společnost EVVO - zákl. podm. života - MV-mediální sdělení

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ – 8.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - objasní pojmy stres, únava, odolnost - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm - uplatňuje osvojené způsoby chování v souvislosti s civilizačními chorobami, svěří se s problémem, vyhledá pomoc - samostatně využívá kompenzační a relaxační techniky a dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím - dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek - uplatňuje osvojené dovednosti a modely chování při kontaktu s patologickými jevy ve škole i mimo ni - projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech - v případě potřeby poskytne první pomoc	**Rizika ohrožující zdraví, prevence** - stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti - civilizační choroby – rizika, preventivní lékařská péče - auto – destruktivní závislosti - zneužívání návykových látek, patologické hráčství, práce s počítačem - bezpečné chování – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, pohyb v rizikovém prostředí - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech - manipulativní reklama a informace - reklamní vlivy - ochrana člověka za mimořádných událostí- živelní pohromy	T, Úz, R, Pú, Pp, Mos	Čj, Př,F, Ch OSV - řešení problémů, vztahy - k lidem,regulace jednání, - poznávání lidí, mezilidské - vztahy VDO - občanská společnost VMEGS - jsme Evropané MKV - lidské vztahy, etnika, solidarita EVVO - základní podmÍnky života MV - mediální sdělení
- objasní pojmy – zdraví, nemoc, interakce a hierarchie - porozumí procesu vzniku nemoci, vlivu na naše chování a jednání - vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských - potřeb a hodnotou zdraví - dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých - podílí se na programech podpory zdraví v rámci školy	**Hodnota a podpora zdraví** - celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci - složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie - podpora zdraví v komunitě	T, Úz, R, Pú, Pp, Mos	Př OSV - řešení problémů, vztahy k lidem,regulace jednání, VDO - občanská společnost MKV - lidské vztahy, etnika, solidarita EVVO - zákl. podmínky života MV - mediální sdělení

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ – 8.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - zodpovídá si sám za sebe - objasní pojmy – sebepoznání, seberegulace, sebekontrola, kooperace, empatie - uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci, šikaně, agresi - v případě potřeby vyhledá nebo poskytne pomoc sobě a druhým	**Osobnostní a sociální rozvoj** - sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem - seberegulace a sebeorganizace činností a chování – sebereflexe, sebekontrola, sebeovládání, zvládání problémových situací - psychohygiena – sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu - mezilidské vztahy, komunikace a kooperace - respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie - morální rozvoj – cvičení zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností **Opakování učiva 8.ročníku**		Př - OSV - řešení problémů, vztahy k lidem,regulace jednání, poznávání lidí, mezilidské vztahy - VDO - občanská společnost - MKV - lidské vztahy, etnika, solidarita - EVVO-zákl. podmínky života - MV-mediální sdělení

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ – 9.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - objasní pojmy:vztah, manželství, rodina, obec, spolek - respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky - porozumí vývoji a struktuře rodiny - objasní a rozliší předpoklady dobrého soužití v rodině - specifikuje kvality partnerského vztahu - zdůvodní výběr ideálního partnera, zhodnotí možná úskalí při této volbě - analyzuje negativní prvky v jednání a chování lidí, které ohrožují stabilitu rodiny, navrhne možná řešení - posoudí míry krizových situací v rodině - chápe způsoby komunikace mezi rodiči a dětmi - chápe práva a povinnosti v rodině i mimo ni - přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů - vysvětlí role členů komunity –spolku, obce	**Opakování učiva 8.ročníku** **Vztahy mezi lidmi a formy soužití** - vztahy ve dvojici – partnerské vztahy, manželství a rodičovství - vztahy a soužití v prostředí komunity obec, spolek	T, Úz, R, Pú, Pp, Mos	Čj, Př OSV-řešení problémů, vztahy k lidem,regulace jednání, poznávání lidí, mezilidské vztahy VDO-občanská společnost VMEGS-jsme Evropané MKV-lidské vztahy, etnika, solidarita EVVO-zákl. podmínky života MV-mediální sdělení
- optimálně reaguje na změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování - rozliší různé podoby lásek, pojmy sex a sexualita - posoudí rizika předčasného zahájení pohlavní aktivity - analyzuje možnosti plánovaného rodičovství a metod zabránění početí, postoj k rodičovství	**Změny v životě člověka** - sexuální dospívání a reprodukční zdraví - předčasná sexuální zkušenost, těhotenství a rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity	T, Ú, R, PÚ, PP, Mos	Př OSV-řešení problémů, vztahy k lidem,regulace jednání, poznávání lidí, mezilidské vztahy VDO-občanská společnost VMEGS-jsme Evropané MKV-lidské vztahy, etnika, solidarita EVVO-zákl. podmínky života MV-mediální sdělení

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ – 9.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování - v rámci možností uplatňuje zdravé stravovací návyky - dovede vyhledat odbornou pomoc - vede záznam o vlastním volném čase - rozpozná poruchy příjmu potravy, odhadne možné příčiny a navrhne prevenci - dovede poskytnout první pomoc při úrazech v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě	**Zdravý způsob života, péče o zdraví** - výživa a zdraví - zdravé stravování, poruchy příjmu potravy - tělesná a duševní hygiena – otužování, význam pohybu pro zdraví - režim dne - ochrana před úrazy – lékařská péče, chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů	T, Úz, R, Pú, Pp, Mos	Čj, Př, F OSV-řešení problémů, vztahy k lidem,regulace jednání, poznávání lidí VDO-občanská společnost VMEGS-jsme Evropané MKV-lidské vztahy, etnika, solidarita EVVO-zákl. podmínky života MV-mediální sdělení
- objasní pojem návyková látka - uplatňuje dovednosti komunikační obrany proti manipulaci, šikaně, agresi - vyjádří vlastní názor k problematice šikany a diskutuje o něm - svěří se s problémem, vyhledá pomoc - projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech - v případě potřeby poskytne první pomoc - dává do souvislosti zdravotní rizika spojená se zneužíváním návykových látek - v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt	**Rizika ohrožující zdraví, prevence** - autodestruktivní závislosti – návykové látky - bezpečné chování – přítomnost v konfliktních a krizových situacích - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečnost v dopravě, pravidla silničního provozu - manipulativní reklama a informace – působení sekt - ochrana člověka za mimořádných událostí- terorismus - skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí, formy sexuálního zneužívání dětí, komunikace se službami odborné pomoci	T, Úz, R, Pú, Pp, Mos	P, Ch OSV-řešení problémů, vztahy k lidem,regulace jednání, poznávání lidí, mezilidské vztahy VDO-občanská společnost VMEGS-jsme Evropané MKV-lidské vztahy, etnika, solidarita EVVO-zákl. podmínky života MV-mediální sdělení

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ – 9.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - objasní pojmy – prevence a intervence - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - vyjádří vlastní názor k problematice kvality prostředí a chování jedince, diskutuje o něm v kruhu vrstevníků - podílí se na programech podpory zdraví v rámci školy	**Hodnota a podpora zdraví** - podpora zdraví v komunitě - podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví	T, Úz, R, Pú, Pp, Mos	Př OSV-řešení problémů, vztahy k lidem,regulace jednání, poznávání lidí VDO-občanská společnost MKV-lidské vztahy, etnika, solidarita EVVO-zákl. podmínky života MV-mediální sdělení
- zodpovídá si sám za sebe - objasní pojmy – sebepojetí, seberegulace, psychohygiena, dialog, asertivní komunikace, prosociální chování - uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci, šikaně, agresi - v případě potřeby vyhledá nebo poskytne pomoc sobě a druhým - stanoví si osobní cíle, snaží se o postupné dosažení těchto cílů - přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů, aktivně naslouchá, vede dialog na různá témata	**Osobnostní a sociální rozvoj** - sebepoznání a sebepojetí – zdravé a vyrovnané sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace činností a chování – stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení - psychohygiena – hledání pomoci při problémech - mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích - morální rozvoj – dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování **Opakování učiva 9.ročníku**	T, Úz, R, Pú, Pp, Mos	Čj, Př OSV-řešení problémů, vztahy k lidem,regulace jednání, poznávání lidí, mezilidské vztahy VDO-občanská společnost VMEGS-jsme Evropané MKV-lidské vztahy, etnika, solidarita EVVO-zákl. podmínky života MV-mediální sdělení

5.8.2 TĚLESNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor **Tělesná výchova** jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. V tělesné výchově je velmi důležité formativní hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Školám se současně doporučuje vyrovnávat pohybový deficit žáků III. (příp. II.) zdravotní skupiny a jejich potřebu korektivních cvičení zařazováním povinného či volitelného předmětu, jehož obsah vychází z tematického okruhu Zdravotní tělesná výchova (jako adekvátní náhradu povinné tělesné výchovy nebo jako rozšíření pohybové nabídky). Tato nabídka vychází ze situace v moderní společnosti, která v mnohém život usnadňuje, ale paradoxně tím vyvolává už v dětském věku četná zdravotní oslabení, která je nutné napravovat a korigovat (z nedostatku intenzivního a vhodně zaměřeného pohybu, z dlouhodobého setrvávání ve statických polohách, z nadměrného příjmu potravy v nevhodné skladbě, z nekvalitního ovzduší, z četných stresových situací, nepříznivých sociálních vztahů atd.). Základní vzdělávání tak reaguje na poznatky lékařů, že zdravotních oslabení v celé populaci přibývá a zdravotně oslabené dítě potřebuje větší množství spontánních i cíleně zaměřených pohybových aktivit než dítě zdravé. Účast ve zdravotní tělesné výchově vede žáky k poznání charakteru jejich zdravotního oslabení i míry a rozsahu omezení některých činností. Současně předkládá konkrétní způsoby ovlivňování zdravotních oslabení (speciální cvičení, všestranně zaměřené pohybové činnosti, relaxační techniky, plavání atd.) a jejich zařazování do denního režimu žáků.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Hlavním cílem vyučovacího předmětu je komplexní vzdělávání žáků v problematice aktivního pohybu jako významného činitele působící na zdravotní stav a harmonický rozvoj dítěte. Vede žáky k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, současně i k poznání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Žáci se učí uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí a s různými účinky, kdy si zvykají na rozličné sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti, i nutnou míru odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků. Tělesná výchova umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i jiných a aktivně je využívat nebo cíleně ovlivňovat. Vede žáky od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti a zpět k vlastní pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu nebo v jiné pohybové aktivitě. Takový vztah k pohybovým aktivitám lze rozvíjet jen v atmosféře důvěry, úzké spolupráce a radostného prožitku z pohybového výkonu.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

S ohledem na poměrně značnou rozdílnost fyziologického a mentálního vývoje jednotlivých žáků v ročníku a na velmi různou úroveň jejich pohybových schopností a dovedností, je výuka vyučovacího předmětu Tělesná výchova sice členěna do třech základních, na sebe navazujících, etap, ty se však meziročníkově značně prolínají. (První etapa zahrnuje 1. a 2. ročník, druhá 3. až 5. ročník a třetí etapa 6. až 9. ročník.). I když je vzdělávací obsah předmětu rozpracován do jednotlivých ročníků, je rozdělen do tematických bloků, které se meziročníkově opakují a postupně rozšiřují.

Do 5. ročníku probíhá koedukovaně v rámci jedné třídy, od 6. ročníku odděleně. V rámci projektů školy může výuka žáků i na druhém stupni probíhat koedukovaně.

Na prvním stupni ZŠ se vyučovací předmět Tělesná výchova vyučuje jako povinný předmět v základní 2 hodinové dotaci týdně pro všechny žáky. Do výuky Tělesné výchovy na prvním stupni (ve 2. a 3. ročníku) je zařazen plavecký výcvik v celkovém rozsahu 40 hodin, který je zajištěn smluvně s plaveckou školou.

Na 2. stupni ZŠ se vyučovací předmět Tělesná výchova vyučuje rovněž jako povinný předmět v základní 2 hodinové dotaci týdně pro všechny žáky. Do výuky Tělesné výchovy na druhém stupni je zařazen lyžařský výcvik – uskutečňuje se dle zájmu a počtu žáků 2. stupně.

Výuka je organizována v tělocvičně v budově školy. Současně jsou využívána i jiná sportoviště: venkovní multifunkční hřiště, venkovní hřiště s umělým povrchem, doskočiště a dalš vhodné prostory.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Tělesná výchova

Kompetence k učení
- vést žáky k zodpovědnosti za jejich zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- podporovat různé přijatelné způsoby dosažení cíle
- učit žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti a dovednosti
- vést žáky k tomu, aby si osvojili nové pohybové dovednosti, kultivovali svůj pohybový projev i správné držení těla a postupně usilovali o optimální rozvoj zdravotně orientované zdatnosti
- uplatňovat individuální přístup k žákovi, výsledky posuzovat vždy z pohledu „přidané hodnoty“
- při hodnocení používat ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace
- vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

Kompetence k řešení problémů
- podporovat týmovou spolupráci při řešení problémů
- ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorovat, jak žáci řešení problémů žáci prakticky zvládají
- podporovat žáky v tom, aby pozitivně prožívali osvojené pohybové činnosti a využívali je jako prostředek k překonávání aktuálních negativních tělesných či duševních stavů
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

Kompetence komunikativní
- klást důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- netolerovat agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- podporovat přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategoriích
- vést žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti
- připravovat žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- důsledně dodržovat dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v řádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu apod. a umožnit žákům podílet se na sestavování těchto pravidel
- vést žáky k čestnému chování v duchu „fair-play“
- vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci

Kompetence sociální a personální
- podporovat „inkluzi“ („začlenění“) – volit formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu
- učit žáky pracovat v týmech, učit je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjet schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- podporovat vzájemnou pomoc žáků, vytvářet situace, kdy se žáci vzájemně podporují
- netolerovat projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- učit žáky k tomu, aby si uvědomovali význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a v jiných pohybových aktivitách a uměli je využít pro hodnotné pohybové vyžití i přátelské meziosobní vztahy
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat práci vlastní i druhých

Kompetence pracovní
- vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou prací netrestat, kvalitně odvedenou práci vždy pochválit
- při výuce vytvářet podnětné a pracovní prostředí. Měnit pracovní podmínky, žáky vést k adaptaci na nové pracovní podmínky
- důsledně učit žáky dodržovat organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečně sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí
- naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání

Kompetence občanské
- netolerovat sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže)
- netolerovat nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci
- důsledně dbát na dodržování pravidel chování ve škole stanovených ve vnitřních normách školy
- při kázeňských problémech žáků se vždy snažit zjistit jejich motiv (příčinu)
- vést žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí
- nabízet žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- v hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňovat prvky pozitivní motivace
- být vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku
- vychovávat žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako
- osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své život. prostředí, jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v růz. situacích

Kompetence digitální
- seznamovat žáky s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplňování pyramidy pohybu)
- motivovat žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky
- motivovat žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště
- klást důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období
žák
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuál.předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách
TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti - projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám - zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů
Očekávané výstupy – 2. období
žák
TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her
TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
TV-5-1-08 zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy
TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohyb. aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu
TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením
TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností
TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti
TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play - zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla - zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

Učivo

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

- **význam pohybu pro zdraví** – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu
- **příprava organismu** – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení
- **zdravotně zaměřené činnosti** – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití
- **rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu**
- **hygiena při TV** – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity
- **bezpečnost při pohybových činnostech** – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

- **pohybové hry** – s různým zaměřením; netradiční pohyb. hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost
- **základy gymnastiky** – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti
- **rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance
- **průpravné úpoly** – přetahy a přetlaky
- **základy atletiky** – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem
- **základy sportovních her** – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů
- **turistika a pobyt v přírodě** – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody
- **plavání** – (základní plavecká výuka) hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu
- **lyžování, bruslení** (podle podmínek školy) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích
- **další pohybové činnosti** (podle podmínek školy a zájmu žáků)

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

- **komunikace v TV** – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály
- **organizace při TV** – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí
- **zásady jednání a chování** – fair play, olympijské ideály a symboly
- **pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností** – her, závodů, soutěží
- **měření a posuzování pohybových dovedností** – měření výkonů, základní pohybové testy
- **zdroje informací o pohybových činnostech**

2. stupeň

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Očekávané výstupy

žák

TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem

TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program

TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly

TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší

TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí

TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy

TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem

TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity

TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného

TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu

- chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti

Učivo

- **význam pohybu pro zdraví** – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců
- **zdravotně orientovaná zdatnost** – rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením
- **prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí** – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení
- **hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech** – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ
Očekávané výstupy
žák
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků

Učivo

- **pohybové hry** – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity
- **gymnastika** – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí
- estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance
- **úpoly** – základy sebeobrany
- **atletika** – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí
- **sportovní hry** (alespoň dvě hry podle výběru školy) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie
- **turistika a pobyt v přírodě** – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla
- **plavání** (podle podmínek školy – zdokonalovací plavecká výuka, pokud neproběhla základní plavecká výuka, musí předcházet adaptace na vodní prostředí a základní plavecké dovednosti) – další plavecké dovednosti, další plavecký způsob (plavecká technika), dovednosti záchranného a branného plavání, prvky zdravotního plavání a plavecký sportů, rozvoj plavecké vytrvalosti
- **lyžování, snowboarding, bruslení** - (podle podmínek školy) – běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku; (další zimní sporty podle podmínek školy)
- **další (i netradiční) pohybové činnosti** (podle podmínek školy a zájmu žáků)

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ
Očekávané výstupy
žák
TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí
TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka
TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka
TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je
TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

Učivo

- **komunikace v Tv –** odborná tělocvičná terminologie osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech
- **organizace prostoru a pohybových činností** − v nestandardních podmínkách, sportovní výstroj a výzbroj − výběr, ošetřování
- **historie a současnost sportu** − významné sportovní soutěže a sportovci
- **pravidla osvojovaných pohybových činností** − her, závodů, soutěží
- **zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech**
- měření výkonů, posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA (prvky ZdrTV jsou využívány v povinné TV; ZdrTV jako ucelený systém je nabízena žákům III. (II.) zdravotní skupiny v samostatných vyučovacích hodinách – viz charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a poznámky k rámcovému učebnímu plánu)

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období
žák
ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy
ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy
ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením
Očekávané výstupy – 2. období
žák
ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování
ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele
ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování
ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele
ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením

Učivo
ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ
- zdravotní oslabení – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)

SPECIÁLNÍ CVIČENÍ
- základy speciálních cvičení – základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení

Vzhledem k ucelenému systému speciálních cvičení, který je shodný pro 1. i 2. stupeň, je formulováno učivo tohoto tématu jen na 2. stupni s předpokladem využití v celém základním vzdělávání.

VŠEOBECNĚ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI
- pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení

2. stupeň

Očekávané výstupy
žák
ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení
ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení
ZTV-9-1-03 aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení
ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení
ZTV-9-1-03p vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

Učivo

ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ

- základní druhy oslabení jejich příčiny a možné důsledky – základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)

SPECIÁLNÍ CVIČENÍ

- oslabení podpůrně pohybového systému (A) – poruchy funkce svalových skupin (A1); poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení (A2) a vybočení páteře do stran (A3); poruchy stavby dolních končetin (A4): lokální a celková relaxace; správné držení hlavy, pletence ramenního, pánve, kolen; protažení prsních a bederních svalů, zadní strany stehen a ohybačů kyčle; posilování šíjového, mezilopatkového, břišního, hýžďového, stehenního a lýtkového svalstva, vzpřimovačů trupu; zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu; uvolňování páteře; rotační cvičení; správný dýchací stereotyp
- oslabení vnitřních orgánů (B) – oslabení oběhového a dýchacího systému (B1); oslabení endokrinního systému (B2); obezita (B3); ostatní oslabení vnitřních orgánů (B4): (kromě cvičení ze skupiny A) rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů; hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži; adaptace na zvýšenou zátěž; cvičení koordinace a rovnováhy
- oslabení smyslových a nervových funkcí (C) – oslabení zraku (C1); oslabení sluchu (C2); neuropsychická oslabení (C3): (kromě cvičení ze skupiny A) adaptace srdečně-cévního a dýchacího systému; koordinace pohybu; rovnovážné polohy; rozvoj sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu; cvičení s hudebním doprovodem; orientace v prostoru; zraková lokalizace, rychlost zrakového vnímání

VŠESTRANNÉ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 1. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických činnostech a rytmizaci za pomoci učitele je dodržuje - dovede se samostatně převléci do cvičebního úboru - reaguje na základní pokyny a gesta učitele - zvládá základní estetické držení těla (snaží se o to) - zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůzi, běh, poskoky, obraty, atd.) - uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit - zvládá některé pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky i mimo TV - zvládá v pohybové hře využít hračky i jiné předměty (mimo tělocvičné náčiní) - uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s představou, rytmem, příběhem, pohádkou (slovem)	**RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA** **Základní pojmy** - zásady bezpečnosti při gymnastických činnostech, rytmizaci - vhodné oblečení a obutí pro gymnastickou činnost, rytmizaci - základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla) - rytmizovaný pohyb, nápodoba pohybem, tvořivé vyjádření rytmu pohybem **POHYBOVÉ HRY** **Základní pojmy:** - související s osvojovanými hrami a používaným náčiním - základní organizační povely pro realizaci her - základní pravidla osvojovaných her - bezpečnost při různých druzích her a v různých podmínkách - využití předmětů denní potřeby k pohybovým hrám	Pp, Mos	Hv, Vv OSV - Rozvoj schopností poznávání - Sebeovládání - Kreativita - Zvládání stresových situací - Péče o dobré vztahy (třída, skupina) MKV - Slušné chování, tolerance, empatie - Odlišnost lidí, vzájemná rovnost EVVO - Prostředí a zdraví

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 1. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje - zvládá základní pojmy označující náčiní, osvojované dovednosti, části hřiště a základní sportovní hry jako je vybíjená - zvládá základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti	**SPORTOVNÍ HRY** **Základní pojmy** - spojené s osvojovanými činnostmi, náčiním, oblečením pro sportovní hry a částmi - sportovního hřiště - základy bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách **Vlastní nácvik** - držení míče jednoruč a obouruč - manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě a v pohybu, vyvolenou i opačnou rukou) - základní sportovní hry - vybíjená se zjednodušenými pravidly, na malém hřišti **ÚPOLY** - přetahy a přetlaky **PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČ., RELAXAČ., VYROVNÁVACÍ, TVOŘIVÁ A JINÁ CVIČENÍ :** - zařazuje se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinách Tv především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení	Pp, Mos	M, Hv, Vv OSV - Rozvoj schopností poznávání - Sebeovládání - Kreativita - Zvládání stresových situací - Péče o dobré vztahy (třída, skupina) MKV - Slušné chování, tolerance, empatie - Odlišnost lidí, vzájemná rovnost EVVO - Prostředí a zdraví

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 2. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických cvičeních a za pomoci učitele je dodržuje - dovede se samostatně převléci do cvičebního úboru - reaguje na základní pokyny a gesta učitele - zvládá alespoň pasivně základní pojmy osvojovaných cviků a dovede pojmenovat základní gymnastické nářadí a náčiní - zvládá základní gymnastické držení těla - zvládá se soustředit na cvičení - uvědomuje si, že při zpevnění těla se provádějí gymnastická cvičení snáze - zvládá kotoul vpřed, vzad, skoky prosté z trampolínky - zvládá základy gymnastického odrazu - zvládá základy chůze na lavičce s dopomocí učitele užívá osvojované tělocvičné názvosloví na úrovni cvičence - s dopomocí vyšplhá max. do výšky 2 m	**GYMNASTIKA** **Základní pojmy** - základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu - názvy používaného náčiní a nářadí - základní bezpečnostní pravidla při gymnastickém cvičení - vhodné oblečení pro gymnastiku - gymnastické držení těla - soustředění na cvičení **Akrobacie** - průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed - kotoul vpřed - průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vzad - kotoul vzad **Přeskok** - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu - skoky prosté odrazem snožmo z trampolíny - výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolíny **Lavička (kladinka)** - chůze s dopomocí (různé obměny) **Šplh na tyči** - průpravná cvičení pro nácvik přírazu obounož - šplh do výšky maximálně 2 metrů s dopomocí	Pp, Mos	M, Hv, Vv OSV - Rozvoj schopností poznávání - Sebeovládání - Kreativita - Zvládání stresových situací - Péče o dobré vztahy (třída, skupina) MKV - Slušné chování, tolerance, empatie - Odlišnost lidí, vzájemná rovnost EVVO - Prostředí a zdraví

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 2. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických činnostech a za pomoci učitele je dodržuje - dovede se samostatně převléci do cvičebního úboru - reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele - zvládá základní pojmy související s během, skokem do dálky a hodem - zvládá základní techniku nízkého a polovysokého startu - zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky z místa, hodu míčkem z místa a za chůze	**ATLETIKA** **Základní pojmy** - názvy částí atletického hřiště týkajících se běhů, skoků a hodů - základy bezpečnosti při atletických činnostech - vhodné oblečení pro atletické činnosti - zjednodušené startovní povely a signály **Běh** - průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti - základy nízkého a polovysokého startu - rychlý běh na 30 až 50 m - motivovaný běh v terénu až do 10 min. (běh prokládaný chůzí, dle výkonnosti žáků i souvislý běh) **Skok** - průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti - odraz z místa - skok do dálky z místa **Hod** - průpravná cvičení pro hod míčem - hod míčkem z místa - hod míčkem z chůze	Pp, Mos	OSV - Rozvoj schopností poznávání - Sebeovládání - Kreativita - Zvládání stresových situací - Péče o dobré vztahy (třída, skupina) MKV - Slušné chování, tolerance, empatie - Odlišnost lidí, vzájemná rovnost EVVO - Prostředí a zdraví

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 2. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: -uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních hrách a za pomoci učitele je dodržuje - zvládá základní pojmy, používané náčiní, osvojené dovednosti, části hřiště a nejznámější sportovní hry jako je vybíjená a pod. - zvládá základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti - uplatňuje základní znalosti sportovních her v praxi	**SPORTOVNÍ HRY** **Základní pojmy** - spojené s osvojovanými činnostmi, náčiním, oblečením pro sportovní hry a částmi sportovního hřiště - základy bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách **Vlastní nácvik** - držení míče jednoruč a obouruč - manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti(na místě i v pohybu, vyvolenou i opačnou rukou) - základní přihrávky rukou (vyvolenou i opačnou) - základní sportovní hry- vybíjená (se zjednodušenými pravidly, na malém hřišti) **ÚPOLY** - přetahy a přetlaky **PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČNÍ,** **TVOŘIVÁ A JINÁ CVIČENÍ** **Plavání** - základní plavecký výcvik (dle možností školy a žáků)	Pp, Mos Pp	M, Hv, Vv OSV - Rozvoj schopností poznávání - Sebeovládání - Kreativita - Zvládání stresových situací - Péče o dobré vztahy (třída, skupina) MKV - Slušné chování, tolerance, empatie - Odlišnost lidí, vzájemná rovnost EVVO - Prostředí a zdraví

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách - zvládá aktivně základní osvojované pojmy související s během, skokem do dálky a hodem míčkem - reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele - zvládá základní techniku nízkého a polovysokého startu - zvládá upravit doskočiště, připravit start běhu (čára), vydat pokyny pro start - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám	**ATLETIKA** **<u>Základní pojmy</u>** - základní disciplíny - dráhy skokanských sektorů, pomůcky pro - měření výkonů, úpravu doskočiště - základy bezpečnosti při atletických činnostech - vhodné oblečení - startovní povely - základy techniky běhů, skoků a hodů **<u>Běh</u>** - průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti - běžecká abeceda - nízký start na povel, polovysoký start - rychlý běh do 60 m - vytrvalostní běh v terénu až do 15 minut (dle výkonnosti žáků) - vytrvalý běh na dráze do 600m **<u>Skok</u>** - průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti - skok do dálky s rozběhem (odraz z pásma širokého 50 cm z 3 až 4 dvojkroků) **<u>Hod</u>** - průpravná cvičení pro hod míčkem - hod míčkem z chůze (postupné spojení s rozběhem) - hod míčkem s rozběhem - spojení rozběhu s odhodem	Pp, Mos, T, Úz Pp Pp Pp	M, Hv, Vv OSV - Rozvoj schopností poznávání - Sebeovládání - Kreativita - Zvládání stresových situací - Péče o dobré vztahy (třída, skupina) MKV - Slušné chování, tolerance, empatie - Odlišnost lidí, vzájemná rovnost EVVO - Prostředí a zdraví

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických činnostech a rytmizaci za pomoci učitele je dodržuje - aktivně se zapojuje do pohybových činností - reaguje na základní pokyny a gesta učitele - zvládá základní estetické držení těla (snaží se o to) - zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůzi, běh, poskoky, obraty atd.) - správně provede kotoul vpřed a vzad	**GYMNASTIKA** **<u>Základní pojmy</u>** - základní cvičební polohy, postoje a pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní (aktivně) - základní záchrana a dopomoc při gymnastickém cvičení, vhodné oblečení - průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů atd. (s širším spektrem náčiní) **<u>Akrobacie</u>** - kotoul vpřed a jeho modifikace - kotoul vzad a jeho modifikace **<u>Přeskok</u>** - průpravná cviční pro nácvik gymnastického odrazu z můstku - přeskok 2 - 4 dílů z odrazem z trampolínky **<u>Lavička (kladinka)</u>** - chůze bez pomoci (různé obměny chůze) **<u>Šplh na tyči</u>** - šplh do výšky 2 metrů bez dopomoci	Pp Pp Pp Pp Pp	OSV - Rozvoj schopností poznávání - Sebeovládání - Kreativita - Zvládání stresových situací - Péče o dobré vztahy (třída, skupina) MKV - Slušné chování, tolerance, empatie - Odlišnost lidí, vzájemná rovnost EVVO - Prostředí a zdraví

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - reaguje na základní pokyny a gesta učitele - zvládá základy estetického držení těla - zvládá základy estetického pohybu těla a jeho částí - snaží se reagovat na hezký i nezvládnutý pohyb - zvládá základy tance založené na chůzi, běhu, klusu, - na kroku poskočném, přísuvném, přeměnném	**RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA** **<u>Základní pojmy</u>** - základy estetického pohybu těla a jeho částí v různých polohách, změny poloh, obměny tempa a rytmu - tvořivé vyjádření rytmu pohybem - základní tance založené na taneční chůzi a běhu (klusu) - základní tance založené na kroku poskočném, přísuvném, přeměnném (seznámení s 2/4 a ¾ tanečním krokem) - bezpečnost při gymnastických činnostech **POHYBOVÉ HRY** **<u>Základní pojmy</u>** - související s funkcemi her, pravidly apoužívaným náčiním - variace her jednoho druhu - využití přírodního prostředí pro pohybové hry - bezpečnost při různých druzích her	Pp Pp	Vv, Hv OSV - Rozvoj schopností poznávání - Sebeovládání - Kreativita - Zvládání stresových situací - Péče o dobré vztahy (třída, skupina) MKV - Slušné chování, tolerance, empatie - Odlišnost lidí, vzájemná rovnost EVVO - Prostředí a zdraví

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - uvědomuje si různá nebezpečí při sportovních hrách a snaží se jim zabránit - zvládá základní pojmy osvojovaných činností - zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a využívá je v základních kombinacích i v utkání podle zjednodušených pravidel - zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly a dovede je využívat (samostatně nebo za pomoci učitele) - jedná v duchu fair play za pomoci učitele dodržuje pravidla soutěží	**SPORTOVNÍ HRY** **Základní pojmy** - základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her (miniher) související osvojovanou činností - základní označení a vybavení hřišť **Vlastní nácvik** - přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, s trčením) - chytání míče jednoruč a obouruč - vedení míče driblingem - střelba jednoruč a obouruč na koš (z místa i v pohybu, vyvolenou rukou) - pohyb s míčem a bez míče, zastavení - průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel (vybíjená, minibasketbal) **ÚPOLY** - přetahy a přetlaky **PRUPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČNÍ, RELAXAČNÍ, VYROVNÁVACÍ, TVOŘIVÁ A JINA CVIČENÍ** - zařazují se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinách |TV, především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení atd. **PLAVÁNÍ** - dle možnosti školy lze zařadit v rámci hodin tělesné výchovy „Základní plavecký výcvik“	Pp, Mos	OSV - Rozvoj schopností poznávání - Sebeovládání - Kreativita - Zvládání stresových situací - Péče o dobré vztahy (třída, skupina) MKV - Slušné chování, tolerance, empatie - Odlišnost lidí, vzájemná rovnost EVVO - Prostředí a zdraví

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických - disciplinách - zvládá aktivně osvojované pojmy - reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele - zvládá aktivně techniku nízkého a polovysokého startu - zvládá aktivně základní techniky běhů, skoků, hodů - zvládá upravit doskočiště, připravit start běhu (čáru) a vydat povely pro start - dovede změřit a zapsat výkony v osvojovaných disciplinách a porovná je s předchozími výsledky - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám	**ATLETIKA** **Základní pojmy** - základní discipliny, části běžecké dráhy, skokanského sektoru, pomůcky pro měření výkonů, úpravu doskočiště - startovní povely - základní způsoby měření a zaznamenávání výkonů **Běh** - průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti - běžecká abeceda - nízký start (na povel), polovysoký start - rychlý běh na 60m - vytrvalostní běh v terénu 12-15 min.(dle výkonnosti žáků) - vytrvalostní běh na dráze 600m **Skok** - průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti - skok do dálky s rozběhem (odraz z pásma širokého 50 cm - postupně z 5 až 7 dvojkroků) - skok do dálky s rozběhem-postupně odraz z břevna - základy rozměření rozběhu	Pp, Mos	M, Hv OSV Osobnostní, sociální a morální rozvoj OSV Osobnostní, sociální a morální rozvoj OSV Osobnostní, sociální a morální rozvoj

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - uplatňuje základy pravidel bezpečnosti - zvládá základní pojmy aktivně - reaguje na základní pokyny a gesta učitele - zvládá poskytnout základní dopomoc a záchranu pro cvičení - zvládá kotoul vpřed, vzad, stoj na rukou s dopomocí - zvládá základy gymnastického odrazu z můstku - zvládá roznožku a skrčku přes nářadí odpovídající výšky - zvládá chůzi po lavičce bez dopomoci - zvládá základy šplhu - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám	**Hod** - průpravná cvičení pro hod míčkem - hod míčkem s rozběhem - spojení rozběhu s odhodem **GYMNASTIKA** **Základní pojmy** - základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní (aktivně) - základní záchrana a dopomoc při gymnastickém cvičení - průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti , obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů **Akrobacie** - kotoul vpřed a jeho modifikace - kotoul vzad a jeho modifikace - průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou - stoj na rukou s dopomocí **Přeskok** - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku (trampolíny) - skrčka přes kozu našíř odrazem z můstku - roznožka přes kozu našíř odrazem z můstku (trampolíny)	Pp, Mos	M, Hv OSV Osobnostní, sociální a morální rozvoj OSV Osobnostní, sociální a morální rozvoj OSV Osobnostní, sociální a morální rozvoj OSV Osobnostní, sociální a morální rozvoj

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - reaguje na základní pokyny a gesta učitele - snaží se samostatně o estetické držení těla - zvládá pojmenovat osvojované činnosti a cvičební náčiní - reaguje na hezký a nezvládnutý pohyb (projevuje radost z hezky zvládnutého pohybu) - zvládá základy estetického pohybu a jeho částí i s obměnami - zvládá základy tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném, základy cvičení s náčiním	**Lavička (kladina)** - chůze bez dopomoci s různými obměnami **Šplh na tyči** - šplh do výšky 4 m **RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA** **Základní pojmy** - základní hudebně pohybové vztahy (rytmus, tempo, takt, melodie) - základy estetického pohybu těla a jeho částí v různých polohách - změny poloh, obměny tempa rytmu - základy tance založeném na kroku poskočném přísunném, přeměnném (základní taneční krok 2/4 a 3/4) - základy cvičení s náčiním (švihadlo, kruh) při hudebním doprovodu	Pp, Mos	M, Hv OSV Sebepoznání a sebepojetí, seberegulace, sebeorganizace

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit - zvládá minimálně 10 pohybových her a ví jaké je jejich zaměření - dovede samostatně vytvářet pohybové hry, vyhledávat varianty známých her - dohodne se na spolupráci (jednoduché taktice) družstva a dodržuje ji - uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách - zvládá základní pojmy osvojovaných činnost - dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování - zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly (vybíjená, minifotbal, minibasketbal) - zvládá elementární herní činnosti jednotlivce - a využívá je v základních kombinacích i v utkáních podle zjednodušených pravidel - reaguje na hráčské funkce v družstvu a dodržuje v utkání (za pomoci učitele), uplatňuje zásady fair play jednání ve hře - dohodne se na spolupráci (jednoduché taktice) družstva a dodržuje ji	**POHYBOVÉ HRY** **Základní pojmy** - souvisejí s funkcemi her a používaným náčiním - variace her jednoho druhu - využití přírodního prostředí pro pohybové hry - využití netradičního náčiní **SPORTOVNÍ HRY** **Základní pojmy** - osvojovaných činností, základní označení a vybavení hřišť, základní role ve hře „Pravidla zjednodušených sportovních her“ - základní organizace utkání: losování, zahájení, počítání skóre, ukončení utkání - vhodné obutí a oblečení pro sportovní hry **Vlastní nácvik** - přihrávka jednoruč a obouruč(vrchní,trčením), přihrávka vnitřním nártem(po zemi,obloukem) - chytání míče jednoruč a obouruč, tlumení míče vnitřní stranou nohy - vedení míče (driblingem, nohou) - střelba jednoruč a obouruč na koš, střelba vnitřním nártem na branku - z místa i z pohybu, vyvolenou rukou, nohou - pohyb s míčem a bez míče, zastavení	Pp, Mos	M, Hv OSV Sebepoznání, sebepojetí OSV Kooperace a kompetice Mezilidské vztahy Komunikace

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - Pravidelně jsou zařazována do pohybového režimu, především v návaznosti na svalová oslabení, dlouhodobé sezení žáků atd.	- průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel(vybíjená, minifotbal, minibasketbal) - udržet míč pod kontrolou družstva, dopravit míč z obranné poloviny na útočnou a zakončit střelbou, řešit situaci jen proti jednomu **ÚPOLY** V rámci témat „ Pohybové hry“a Průpravná, kondiční cvičení“ je možné zařazovat cvičení z celé škály průpravných úpolů a zdůrazňovat význam vhodné aktivní obrany a přípravy na ni. **PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČ.,RELAXAČ.,VYROVNAVACÍ, TVOŘIVÁ A JINÁ CVIČENÍ**	Pp, Mos	M, Hv OSV Sebepoznání a sebepojetí

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - Vědomě uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplinách - umí aktivně používat osvojované pojmy - reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele - umí aktivně techniku nízkého a polovysokého startu - umí aktivně základní techniky běhů, skoků, hodů - zvládá upravit doskočiště, připravit start běhu (čáru) a vydat povely pro start - dovede změřit a zapsat výkony v osvojovaných disciplinách a porovná je s předchozími výsledky - zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám	**ATLETIKA** **Základní pojmy** - základní discipliny, části běžecké dráhy, skokanského sektoru, pomůcky pro měření výkonů, úpravu doskočiště - startovní povely - základní způsoby měření a zaznamenávání výkonů **Běh** - průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti - běžecká abeceda - nízký start (na povel), polovysoký start - rychlý běh na 60m - vytrvalostní běh v terénu 12-15 min.(dle výkonnosti žáků) - vytrvalostní běh na dráze 600m **Skok** - průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti - skok do dálky s rozběhem (odraz z pásma širokého 50 cm - postupně z 5 až 7 dvojkroků) - skok do dálky s rozběhem-postupně odraz z břevna - základy rozměření rozběhu	Pp, Mos	M, Hv OSV Osobnostní, sociální a morální rozvoj OSV Osobnostní, sociální a morální rozvoj OSV Osobnostní, sociální a morální rozvoj

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - cíleně uplatňuje základy pravidel bezpečnosti - zvládá základní pojmy aktivně - reaguje na základní pokyny a gesta učitele - umí poskytnout základní dopomoc a záchranu pro cvičení - zvládá kotoul vpřed, vzad, stoj na rukou s dopomocí - umí základy gymnastického odrazu z můstku - zvládá roznožku a skrčku přes nářadí odpovídající výšky - umí chůzi po lavičce bez dopomoci - zdokonaluje se v šplhu - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám	**Hod** - průpravná cvičení pro hod míčkem - hod míčkem s rozběhem - spojení rozběhu s odhodem **GYMNASTIKA** **Základní pojmy** - základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní (aktivně) - základní záchrana a dopomoc při gymnastickém cvičení - průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti , obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů **Akrobacie** - kotoul vpřed a jeho modifikace - kotoul vzad a jeho modifikace - průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou - stoj na rukou s dopomocí **Přeskok** - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku (trampolíny) - skrčka přes kozu našíř odrazem z můstku - roznožka přes kozu našíř odrazem z můstku (trampolíny)	Pp, Mos	M, Hv OSV Osobnostní, sociální a morální rozvoj OSV Osobnostní, sociální a morální rozvoj OSV Osobnostní, sociální a morální rozvoj OSV Osobnostní, sociální a morální rozvoj

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák:			
	Lavička (kladinka) - chůze bez dopomoci s různými obměnami **Šplh na tyči** - šplh do výšky 4 m	Pp, Mos	M, Hv
	RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA		OSV Sebepoznání a sebepojetí, seberegulace, sebeorganizace
- reaguje na základní pokyny a gesta učitele - vědomě zdokonaluje estetické držení těla - pojmenovává osvojované činnosti a cvičební náčiní - reaguje na hezký a nezvládnutý pohyb (projevuje radost z hezky zvládnutého pohybu) - zvládá základy estetického pohybu a jeho částí i s obměnami - zvládá základy tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném, základy cvičení s náčiním	**Základní pojmy** - základní hudebně pohybové vztahy (rytmus, tempo, takt, melodie) - základy estetického pohybu těla a jeho částí v různých polohách - změny poloh, obměny tempa rytmu - základy tance založeném na kroku poskočném přísunném, přeměnném (základní taneční krok 2/4 a 3/4) - základy cvičení s náčiním (švihadlo, kruh) při hudebním doprovodu		

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit - ovládá minimálně 10 pohybových her a ví jaké je jejich zaměření - samostatně vytváří pohybové hry, vyhledává varianty známých her - dohodne se na spolupráci (jednoduché taktice) družstva a dodržuje ji - uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách - zvládá základní pojmy osvojovaných činnost - dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování - zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly (vybíjená, minifotbal, minibasketbal) - zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a využívá je v základních kombinacích i v utkáních podle zjednodušených pravidel - reaguje na hráčské funkce v družstvu a dodržuje v utkání (za pomoci učitele), uplatňuje zásady fair play jednání ve hře - dohodne se na spolupráci (jednoduché taktice) družstva a dodržuje ji	**POHYBOVÉ HRY** **Základní pojmy** - souvisejí s funkcemi her a používaným náčiním - variace her jednoho druhu - využití přírodního prostředí pro pohybové hry - využití netradičního náčiní **SPORTOVNÍ HRY** **Základní pojmy** - osvojovaných činností, základní označení a vybavení hřišť, základní role ve hře „Pravidla zjednodušených sportovních her“ - základní organizace utkání: losování, zahájení, počítání skóre, ukončení utkání - vhodné obutí a oblečení pro sportovní hry **Vlastní nácvik** - přihrávka jednoruč a obouruč(vrchní,trčením), přihrávka vnitřním nártem(po zemi,obloukem) - chytání míče jednoruč a obouruč, tlumení míče vnitřní stranou nohy - vedení míče (driblingem, nohou) - střelba jednoruč a obouruč na koš, střelba vnitřním nártem na branku - z místa i z pohybu, vyvolenou rukou, nohou - pohyb s míčem a bez míče, zastavení	Pp, Mos	M, Hv OSV Sebepoznání, sebepojetí OSV Kooperace a kompetice Mezilidské vztahy Komunikace

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - pravidelně jsou zařazována do pohybového režimu, především v návaznosti na svalová oslabení, dlouhodobé sezení žáků atd.	- průpravné sportovní hry, utkání podle - zjednodušených pravidel(vybíjená, minifotbal, minibasketbal) - udržet míč pod kontrolou družstva, dopravit míč z obranné poloviny na útočnou a zakončit střelbou, řešit situaci jen proti jednomu **ÚPOLY** V rámci témat „ Pohybové hry“ a Průpravná, kondiční cvičení“ je možné zařazovat cvičení z celé škály průpravných úpolů a zdůrazňovat význam vhodné aktivní obrany a přípravy na ni. **PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČ., RELAXAČ., VYROVNÁV., TVOŘIVÁ A JINÁ CVIČENÍ**	Pp, Mos	M, Hv OSV Sebepoznání a sebepojetí

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 6. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontakt - snaží se o fair - play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného - rozpozná, která hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, prostředí - objasní, rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní, individuální, brankové, síťové, pálkové, atd.) - ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře - rozpozná základní herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře - určí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele - rozliší několik her z každé skupiny, aplikuje herní dovednosti a samostatně posuzuje hru	**SPORTOVNÍ HRY** - základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her - úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře - význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností - herní role a funkce (brankář, kapitán, …) - specifikace bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách - příprava a organizace utkání - sportovní hry: fotbal, basketbal, volejbal, házená, přehazovaná, florbal, stolní tenis - utkání podle pravidel žákovské kategorie	- rozhodování, řízení - diskuse - kontrola znalosti pravidel - praktická činnost - referát	M, RV, Vz OSV - Mezilidské vztahy - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - Seberegulace a sedbeorg.
- používá aktivně osvojené pojmy - ovládá bezpečně záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích - provede stoj na rukou, přemet stranou, roznožku přes nářadí, výmyk, základní cvičební prvky na kladině - užívá gymnastické prvky při přípravě krátké sestavy - provádí zdravotně pohybové a kulturně estetické funkce pohybu s hudebním doprovodem - ukáže základní aerobní cvičení s hudbou - rozezná základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je převážně samostatně využívat - zvládne základní prvky sebeobranného cvičení - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	**GYMNASTIKA** - pojmy, odvozené cvičební polohy a postoje - záchrana a dopomoc - akrobacie – přeskoky, hrazda, kladina - zapojení do řízení a samostatného hodnocení kvality - rytmická a kondiční gymnastika - různé druhy pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem - technika a estetika pohybu - rychlostně silová cvičení - protahovací a napínací cvičení (strečink)	- kontrolní činnost - závody – bodování - praktické provedení, referát	Hv OSV - Sebepoznání a sebepojetí - Kreativita

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 6. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - dokáže využít jednoduché pády	**ÚPOLY** - základy sebeobrany - střehové postoje, držení a pohyb v postojích, odpory v nich - přetahy, přetlaky, úpolové odpory	- praktické předvedení, referát	F MKV - Lidské vztahy
- zařadí vhodné sezónní sporty jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost a dle své výkonnosti a dispozic si osvojí základní pravidla a dovednosti - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jím svou činnost - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - používá základní tělocvičné názvosloví - zvládá pořadové nástupy,	**Sezónní sporty dle možností: lyžování, snowboarding, bruslení, cyklistika, peší turistika** **POŘADOVÁ, PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ CVIČENÍ**	- ukázka - hodnocení - praktické předvedení	Hv OSV - Sebepoznání a sebepojetí - Kreativita Z OSV Osobnostní, sociální a morální rozvoj
		- praktické předvedení	OSV - Sebepoznání a sebepojetí - Seberegulace a Sebeorganizace

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 7. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - změří srdeční frekvenci, stanoví, jak tento údaj využít pro úpravu pohybové zátěže - posoudí praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické podmínky, znečištěné ovzduší, ..) - sestaví si svůj pohybový režim, pravidelně se věnuje některému sportu nebo jiné pohybové aktivitě - používá základní cviky a sestavy pro různé účely a dovede je převážně samostatně využít v denním režimu - připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost - sestaví svůj individuální ozdravný program a vytvoří denní režim v souladu se zásadami zdravého životního stylu - pečuje o svoji tělesnou zdatnost a zdraví	**ČLOVĚK A SPORT** - význam pohybu pro zdraví - pojmy osvojovaných činností - základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení - základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu - zdravý životní styl, odmítání škodlivin - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - první pomoc při TV a sportu v různém prostředí - historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus - aktuální informace ze sportu	- řízené měření - rozprava, diskuse - popis denního režimu - cvičení v přírodě	M, Hv, Rv, Vz, Inf OSV - Sebepoznání a sebepojetí
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - provede organizaci jednotlivých soutěží, změří a zapíše výkony - užívá a rozpozná základní startovní povely - užívá základy techniky dalších osvojovaných disciplin - dokáže sestavit tabuli rekordů	**ATLETIKA** - základy techniky disciplin - průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti - rychlý běh - vytrvalostní běh na dráze a v terénu - skok do dálky - skok do výšky - hod míčkem, granátem - základy evidence výkonů	- měření výkonů - praktická činnost - tabule rekordů - rozhodování, řízení - diskuse	M, F OSV - Rozvoj schopností poznávání VMGES - Evropa a svět nás zajímá

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 7. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů - snaží se o fair - play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného - rozpozná, která hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, prostředí - objasní, rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní, individuální, brankové, síťové, pálkové, atd.) - ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře - rozpozná základní herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře - určí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele - rozliší několik her z každé skupiny, aplikuje herní dovednosti a samostatně posuzuje hru - používá aktivně osvojené pojmy - ovládá bezpečně záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích - provede stoj na rukou, přemet stranou, roznožku přes nářadí, výmyk, základní cvičební prvky na kladině - užívá gymnastické prvky při přípravě krátké sestavy - provádí zdravotně pohybové a kulturně estetické funkce pohybu s hudebním doprovodem - ukáže základní aerobní cvičení s hudbou - rozezná základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je převážně samostatně využívat - zvládne základní prvky sebeobranného cvičení - používá základní tělocvičné názvosloví, aktivně zvládá pořadové nástupy, povely, stává se vedoucím skupiny	**SPORTOVNÍ HRY** - základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her - úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře - význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností - herní role a funkce (brankář, kapitán, …) - specifikace bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách - příprava a organizace utkání - sportovní hry: fotbal, basketbal, volejbal, házená, přehazovaná, florbal, stolní tenis - utkání podle pravidel žákovské kategorie **GYMNASTIKA** - pojmy, odvozené cvičební polohy a postoje - záchrana a dopomoc - akrobacie – přeskoky, hrazda, kladina - zapojení do řízení a samostatného hodnocení kvality - rytmická a kondiční gymnastika - různé druhy pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem - technika a estetika pohybu - rychlostně silová cvičení - protahovací a napínací cvičení (strečink) **POŘADOVÁ PŘÍPRAVA**	- rozhodování, řízení - diskuse - kontrola znalosti pravidel - praktická činnost - kontrolní činnost - závody – bodování - praktické provedení - praktické předvedení	M, Rv, Vz OSV - Mezilidské vztahy - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - Seberegulace a sedbeorg. Hv OSV - Sebepoznání a sebepojetí - Kreativita OSV - Sebepoznání a sebepojetí - Seberegulace a Sebeorganizace

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 7. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - dokáže využít jednoduché pády	**ÚPOLY** - základy sebeobrany - střehové postoje, držení a pohyb v postojích, odpory v nich - přetahy, přetlaky, úpolové odpory	- praktické předvedení, referát	F MKV - Lidské vztahy
- zařadí vhodné sezónní sporty jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost a dle své výkonnosti a dispozic si osvojí základní pravidla a dovednosti - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jím svou činnost - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - používá základní tělocvičné názvosloví - zvládá pořadové nástupy,	**Sezónní sporty dle možností: lyžování, snowboarding, bruslení, cyklistika, peší turistika** **POŘADOVÁ, PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ CVIČENÍ**	- ukázka - hodnocení - praktické předvedení	Hv OSV - Sebepoznání a sebepojetí - Kreativita Z OSV Osobnostní, sociální a morální rozvoj
		- praktické předvedení	OSV - Sebepoznání a sebepojetí - Seberegulace a Sebeorganizace

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - změří srdeční frekvenci, stanoví, jak tento údaj využít pro úpravu pohybové zátěže - posoudí praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické podmínky, znečištěné ovzduší, ..) - sestaví si svůj pohybový režim, pravidelně se věnuje některému sportu nebo jiné pohybové aktivitě - používá základní cviky a sestavy pro různé účely a dovede je převážně samostatně využít v denním režimu - připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost - sestaví svůj individuální ozdravný program a vytvoří denní režim v souladu se zásadami zdravého životního stylu - pečuje o svoji tělesnou zdatnost a zdraví	**ČLOVĚK A SPORT** - význam pohybu pro zdraví - pojmy osvojovaných činností - základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení - základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu - zdravý životní styl, odmítání škodlivin - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - první pomoc při TV a sportu v různém prostředí - historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympijské hry - aktuální informace ze sportu	- řízené měření - rozprava, diskuse - popis denního režimu - cvičení v přírodě	M, Hv, Rv, Vz, Inf OSV - Sebepoznání a sebepojetí
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - provede organizaci jednotlivých soutěží, změří a zapíše výkony - užívá a rozpozná základní startovní povely - užívá základy techniky dalších osvojovaných disciplin - dokáže sestavit tabuli rekordů	**ATLETIKA** - základy techniky disciplin - průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti - rychlý běh - vytrvalostní běh na dráze a v terénu - skok do dálky - skok do výšky - hod granátem - vrh koulí - základy evidence výkonů	- měření výkonů - praktická činnost - tabule rekordů - rozhodování, řízení - diskuse	M, F OSV - Rozvoj schopností poznávání VMGES - Evropa a svět nás zajímá

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů - snaží se o fair - play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného - rozpozná, která hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, prostředí - objasní, rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní, individuální, brankové, síťové, pálkové, atd.) - ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře - rozpozná základní herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře - určí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele - rozliší několik her z každé skupiny, aplikuje herní dovednosti a samostatně posuzuje hru - používá aktivně osvojené pojmy - ovládá bezpečně záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích - provede stoj na rukou, přemet stranou, roznožku přes nářadí, výmyk, základní cvičební prvky na kladině - užívá gymnastické prvky při přípravě krátké sestavy - provádí zdravotně pohybové a kulturně estetické funkce pohybu s hudebním doprovodem - ukáže základní aerobní cvičení s hudbou - rozezná základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je převážně samostatně využívat - zvládne základní prvky sebeobranného cvičení	**SPORTOVNÍ HRY** - základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her - úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře - význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností - herní role a funkce (brankář, kapitán, …) - specifikace bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách - příprava a organizace utkání - sportovní hry: fotbal, basketbal, volejbal, házená, přehazovaná, florbal, stolní tenis - utkání podle pravidel žákovské kategorie **GYMNASTIKA** - pojmy, odvozené cvičební polohy a postoje - záchrana a dopomoc - akrobacie – přeskoky, hrazda, kladina - zapojení do řízení a samostatného hodnocení kvality - rytmická a kondiční gymnastika - různé druhy pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem - technika a estetika pohybu - rychlostně silová cvičení - protahovací a napínací cvičení (strečink)	- rozhodování, řízení - diskuse - kontrola znalosti pravidel - praktická činnost - kontrolní činnost - závody – bodování - praktické provedení	M, Rv, Vz OSV - Mezilidské vztahy - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - Seberegulace a sedbeorg. Hv OSV - Sebepoznání a sebepojetí - Kreativita

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - dokáže využít jednoduché pády	**ÚPOLY** - základy sebeobrany - střehové postoje, držení a pohyb v postojích, odpory v nich - přetahy, přetlaky, úpolové odpory	- praktické předvedení, referát	F MKV - Lidské vztahy
- zařadí vhodné sezónní sporty jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost a dle své výkonnosti a dispozic si osvojí základní pravidla a dovednosti - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jím svou činnost - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - používá základní tělocvičné názvosloví - zvládá pořadové nástupy,	**Sezónní sporty dle možností: lyžování, snowboarding, bruslení, cyklistika, peší turistika** **POŘADOVÁ, PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ CVIČENÍ**	- ukázka - hodnocení - praktické předvedení - praktické předvedení	Hv OSV - Sebepoznání a sebepojetí - Kreativita Z OSV Osobnostní, sociální a morální rozvoj OSV - Sebepoznání a sebepojetí - Seberegulace a Sebeorganizace

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - změří srdeční frekvenci, stanoví, jak tento údaj využít pro úpravu pohybové zátěže - posoudí praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické podmínky, znečištěné ovzduší, ..) - sestaví si svůj pohybový režim, pravidelně se věnuje některému sportu nebo jiné pohybové aktivitě - používá základní cviky a sestavy pro různé účely a dovede je převážně samostatně využít v denním režimu - připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost - sestaví svůj individuální ozdravný program a vytvoří denní režim v souladu se zásadami zdravého životního stylu - pečuje o svoji tělesnou zdatnost a zdraví	**ČLOVĚK A SPORT** - význam pohybu pro zdraví - pojmy osvojovaných činností - základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení - základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu - zdravý životní styl, odmítání škodlivin - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - první pomoc při TV a sportu v různém prostředí - historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympijské hry - aktuální informace ze sportu	- řízené měření - rozprava, diskuse - popis denního režimu - cvičení v přírodě	M, Hv, Rv, Vz, Inf OSV - Sebepoznání a sebepojetí
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - provede organizaci jednotlivých soutěží, změří a zapíše výkony - užívá a rozpozná základní startovní povely - užívá základy techniky dalších osvojovaných disciplin - dokáže sestavit tabuli rekordů	**ATLETIKA** - základy techniky disciplin - průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti - rychlý běh - vytrvalostní běh na dráze a v terénu - skok do dálky - skok do výšky - hod granátem - vrh koulí - základy evidence výkonů	- měření výkonů - praktická činnost - tabule rekordů - rozhodování, řízení - diskuse	M, F OSV - Rozvoj schopností poznávání VMGES - Evropa a svět nás zajímá

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů - snaží se o fair - play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného - rozpozná, která hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, prostředí - objasní, rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní, individuální, brankové, síťové, pálkové, atd.) - ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře - rozpozná základní herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře - určí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele - rozliší několik her z každé skupiny, aplikuje herní dovednosti a samostatně posuzuje hru - používá aktivně osvojené pojmy - ovládá bezpečně záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích - provede stoj na rukou, přemet stranou, roznožku přes nářadí, výmyk, základní cvičební prvky na kladině - užívá gymnastické prvky při přípravě krátké sestavy - provádí zdravotně pohybové a kulturně estetické funkce pohybu s hudebním doprovodem - ukáže základní aerobní cvičení s hudbou - rozezná základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je převážně samostatně využívat - zvládne základní prvky sebeobranného cvičení	**SPORTOVNÍ HRY** - základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her - úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře - význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností - herní role a funkce (brankář, kapitán, …) - specifikace bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách - příprava a organizace utkání - sportovní hry: fotbal, basketbal, volejbal, házená, přehazovaná, florbal, stolní tenis - utkání podle pravidel žákovské kategorie **GYMNASTIKA** - pojmy, odvozené cvičební polohy a postoje - záchrana a dopomoc - akrobacie – přeskoky, hrazda, kladina - zapojení do řízení a samostatného hodnocení kvality - rytmická a kondiční gymnastika - různé druhy pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem - technika a estetika pohybu - rychlostně silová cvičení - protahovací a napínací cvičení (strečink)	- rozhodování, řízení - diskuse - kontrola znalosti pravidel - praktická činnost - kontrolní činnost - závody – bodování - praktické provedení	M, Rv, Vz OSV - Mezilidské vztahy - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - Seberegulace a sedbeorg. Hv OSV - Sebepoznání a sebepojetí - Kreativita

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - dokáže využít jednoduché pády	**ÚPOLY** - základy sebeobrany - střehové postoje, držení a pohyb v postojích, odpory v nich - přetahy, přetlaky, úpolové odpory	- praktické předvedení, referát	F MKV - Lidské vztahy
- zařadí vhodné sezónní sporty jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost a dle své výkonnosti a dispozic si osvojí základní pravidla a dovednosti - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jím svou činnost - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - používá základní tělocvičné názvosloví - zvládá pořadové nástupy,	**Sezónní sporty dle možností: lyžování, snowboarding, bruslení, cyklistika, peší turistika** **POŘADOVÁ, PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ CVIČENÍ**	- ukázka - hodnocení - praktické předvedení - praktické předvedení	Hv OSV - Sebepoznání a sebepojetí - Kreativita Z OSV Osobnostní, sociální a morální rozvoj OSV - Sebepoznání a sebepojetí - Seberegulace a Sebeorganizace

5.9 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast **Člověk a svět práce** postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.
Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Člověk a svět práce** je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů, které jsou pro školu povinné. Na 2. stupni je rozdělen na osm tematických okruhů Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Práce s laboratorní technikou, Využití digitálních technologií, Svět práce. Tematické okruhy na 2. stupni tvoří nabídku, z níž školy vybírají podle svých podmínek a pedagogických záměrů, kromě povinného tematického okruhu Svět práce, minimálně další dva tematické okruhy. Vybrané tematické okruhy je nutné realizovat v plném rozsahu.

Tematický okruh Svět práce je určen pro 8. a 9. ročník. Je povinný pro všechny žáky v plném rozsahu a lze jej zařadit již od 7. ročníku.

Vzdělávací obsah je realizován v průběhu celého základního vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti
Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a ŽP
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

5.9.1 PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Pracovní činnosti vychází ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Vzdělávací obsah předmětu vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Cíleně se zaměřuje na praktické (zejména manuální) pracovní dovednosti a návyky a doplňuje tak celé základní vzdělání o tuto důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů a je jejich určitou protiváhou.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Učební osnovy vyučovacího předmětu Pracovní činnosti (částečně i osnovy vyučovacího předmětu Občanská a rodinná výchova - viz níže) obsahují rozpracované konkretizované výstupy a učivo ze všech tematických okruhů vzdělávací oblasti Člověk a svět práce RVP ZV (na 1.stupni: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů; na 2.stupni Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Svět práce). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní návyky a dovednosti. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech vyučovacích hodinách jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Prostřednictvím vyučovacího předmětu Pracovní činnosti žáci získávají nejen důležité základní pracovní návyky a dovednosti, ale také důležité informace ze sféry výkonu práce. To pro ně může být velkou pomocí při jejich rozhodování o jejich dalším studijním a profesním zaměření.

Vyučovací předmět Pracovní činnosti je povinný předmět, který se vyučuje v 1. až 9. ročníku v 1hodinové týdenní dotaci (celkem 9 hodin). Výuka na prvním stupni probíhá v kmenových třídách a ve cvičné kuchyni, na druhém stupni z převážné části ve školních dílnách, dále v pracovně výtvarné výchovy, v počítačové pracovně, na školním pozemku, formou exkurzí i ve vybraných institucích a výrobních podnicích. Žáci se svými výrobky podílejí na výzdobě chodeb školy. Zúčastňují se pracovně projektových dnů.

Výchovně vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Pracovní činnosti

Kompetence k učení
- vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání
- umožnit žákům osvojit si strategii učení
- motivovat žáky pro celoživotní učení
- vysvětlit žákovi na praktických příkladech smysl a cíl učení, posilovat pozitivní vztah k učení
- podporovat samostatnost a tvořivost
- učit žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnost
- zaměřovat se ve výuce prioritně na „aktivní“dovednosti, učivo používat jako prostředek k jejich získání
- motivovat k učení – snažit se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení
- používat při hodnocení ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace
- učit trpělivosti, povzbuzovat

Kompetence k řešení problémů
- učit žáky nebát se problémů („problémy byly,jsou a budou – problém není hrozba, ale výzva“)
- učit žáky užívat na modelových příkladech různé algoritmy řešení problémů
- podporovat různé přijatelné způsoby řešení problému
- podporovat samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporovat využívání moderní techniky při řešení problémů

Kompetence komunikativní
- vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci
- netolerovat agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- vést žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- vést žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce sebe a ostatních lidí
- vést žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci své osoby a školy na veřejnosti
- vyžadovat důsledné dodržování pravidel ve školním řádu, v řádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu apod.; umožnit žákům podílet se na sestavování těchto pravidel

Kompetence sociální a personální
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých
- minimalizovat používání frontální metody výuky, podporovat skupinovou výuku a kooperativní vyučování
- podporovat „inkluzi“ („začlenění“) – volit formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku
- vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu
- učit žáky pracovat v týmech, učit je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce

Kompetence občanské

- vychovávat žáky jako svobodné občany plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích
- netolerovat sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže)
- netolerovat projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- netolerovat agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- netolerovat nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci
- netolerovat žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů
- dbát na důsledné dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy
- monitorovat neustále chování žáků, přijímat včas účinná opatření
- dodržovat zásadu, že tu není špatný žák, jsou tu jen špatné projevy jeho chování“
- seznamovat žáky v rámci předmětu s vhodnými právními normami
- vést žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

- vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou prací netrestat,kvalitně provedenou práci vždy pochválit
- naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie
- naučit žáky chránit své zdraví při práci
- pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání
- vytvářet při výuce podnětné a tvořivé pracovní prostředí, měnit pracovní podmínky, vést žáky k adaptaci na nové pracovní podmínky
- vést žáky k důslednému dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků
- seznamovat žáky různými formami (exkurze,film,beseda apod.) s různými profesemi – cíleně ujasňovat představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia
- posilovat (motivovat) cíleně žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání)

Kompetence digitální

- seznámit žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků
- podporovat žáky při vytvoření videonávodu vlastního výrobku nebo pokrmu
- vést žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích
- motivovat žáky k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií
- vést žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy
- motivovat žáky k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu
- prakticky seznamovat žáky s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a (týmových) úkolů

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
Očekávané výstupy – 1. období
žák
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy
Očekávané výstupy – 2. období
žák
ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

Učivo
- vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)
- pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití
- jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce
- lidové zvyky, tradice, řemesla

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI
Očekávané výstupy – 1. období
žák
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
Očekávané výstupy – 2. období
žák
ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu
- užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky

Učivo

- stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

PĚSTITELSKÉ PRÁCE
Očekávané výstupy – 1. období
žák
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování
ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky
ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny
Očekávané výstupy – 2. období
žák
ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování
ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin
ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování
ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

Učivo

- základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo
- pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)
- pěstování pokojových rostlin
- rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie

PŘÍPRAVA POKRMŮ
Očekávané výstupy – 1. období
žák
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování
Očekávané výstupy – 2. období
žák
ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně
ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm
ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně
ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm
ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni
- uplatňuje zásady správné výživy

Učivo

- základní vybavení kuchyně
- výběr, nákup a skladování potravin
- jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování
- technika v kuchyni – historie a význam

2. stupeň

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY
Očekávané výstupy
žák
ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost
ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku
ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost
ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech
ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu
- rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti
- zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu
- správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky
- dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu

Učivo

- vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)
- pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování
- jednoduché pracovní operace a postupy
- organizace práce, důležité technologické postupy
- technické náčrty a výkresy, technické informace, návody
- úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla

DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ
Očekávané výstupy
žák
ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model
ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.
ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
ČSP-9-2-01p sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model
ČSP-9-2-03p ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

Učivo
- stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž
- návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program

PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ
Očekávané výstupy
žák
ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu
ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě
ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
ČSP-9-3-05p dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami

Učivo
- **základní podmínky pro pěstování** – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy
- **zelenina** – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny
- **okrasné rostliny** – základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin
- **ovocné rostliny** – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování
- **léčivé rostliny, koření** – pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie
- **chovatelství** – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI
Očekávané výstupy
žák
ČSP-9-4-01 provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví
ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
ČSP-9-4-03 správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu
ČSP-9-4-04 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
ČSP-9-4-01p provádí jednoduché operace platebního styku
ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
ČSP-9-4-03p správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti
ČSP-9-4-04p dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií

Učivo

- **finance, provoz a údržba domácnosti** – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti; údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti
- **elektrotechnika v domácnosti** – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem

PŘÍPRAVA POKRMŮ
Očekávané výstupy
žák
ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy
ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti
ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy
ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu
ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

Učivo

- **kuchyně** – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu
- **potraviny** – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku
- **příprava pokrmů** – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů
- **úprava stolu a stolování** – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole

PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU
Očekávané výstupy
žák
ČSP-9-6-01 vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů
ČSP-9-6-02 zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl
ČSP-9-6-03 vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci
ČSP-9-6-04 dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci
ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
ČSP-9-6-01p vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízením a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu
ČSP-9-6-04p dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech
ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři

Učivo
- základní laboratorní postupy a metody
- základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky

VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ
Očekávané výstupy
žák
ČSP-9-7-01 ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky
ČSP-9-7-02 propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení
ČSP-9-7-03 pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava
ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením
ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
ČSP-9-7-01p ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu
ČSP-9-7-02p propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení
ČSP-9-7-03p pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb
ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením
ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu

Učivo

- **digitální technika** – počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-Kniha, mobilní telefony
- **digitální technologie** – bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, WIFI, GPRS, GMS, norma IEEE 802.11b), navigační technologie, konvergence technologií, multiplexování
- **počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací** – úpravy, archivace, střih; operační systémy, vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA s PC)
- **mobilní služby** – operátoři, tarify

SVĚT PRÁCE (závazný pro 8. a 9. ročník s možností realizace od 7. ročníku)
Očekávané výstupy
žák
ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí
ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy
ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání
ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
ČSP-9-8-01p orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách
ČSP-9-8-02p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života
ČSP-9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání
ČSP-9-8-04p prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání
- byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů
- byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání

Učivo

- **trh práce** – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce
- **volba profesní orientace** – základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb
- **možnosti vzdělávání** – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby
- **zaměstnání** – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů
- **podnikání** – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 1. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - rozliší různé druhy materiálu, jeho vlastnosti, předvede správné způsoby zacházení s materiálem - porovná vlastnosti zpracovaného materiálu - ověří vlastnosti materiálu v praxi - zhotoví jednoduché výrobky pomocí elementárních dovedností a činností - rozpozná jednoduché pracovní podmínky, nářadí a předvede jak s nimi zacházet - popíše jednoduchý pracovní postup - popíše jednoduchou pracovní operaci a postup na základě vlastní zkušenosti - uvede způsob a použití jednoduché operace - napodobí předváděnou práci - objasní prováděné pokusy a pozorování při nichž vlastní prací nebo demonstrací pozná vlastnosti různých druhů materiálů, účel pomůcek, bude nacházet vztahy mezi materiálem a nástrojem, pomůckou - se spolužáky ve skupině vypracuje jednoduchý záznam na nástěnnou tabuli - dovede organizovat práci skupiny - dodržuje body organizačního řádu - podle vzorového výrobku a výkladu vyrobí vlastní výrobek - prokáže samostatnost v úpravě pracovního místa, udržuje čistotu a pořádek - příkladně plní povinnosti služby - bezpečně zachází s nástroji, pomůckami, stavebnicemi - předvede ošetření drobného poranění - sestaví jednoduché modely dle vlastního rozhodnutí, návrhu, plánku - zkontroluje zda výrobek odpovídá modelu , předloze	- práce s materiály - přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, drát, kov, plasty - vlastnosti materiálu, užití v praxi - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opakování - jednoduché pracovní postupy - organizace práce, technologická kázeň - grafická komunikace, technické náčrty a výkresy, technické informace - technologie - hygiena a bezpečnost práce - práce montážní a demonstrační - stavebnice, sestavování modelů, montáž a demontáž	Pp, Ps, Pd	Čj, Vv, Prv OSV - Smyslové vnímání - Organizace vlast.času - Kreativita - Vzájemné poznávání (skupina, třída) - Řešení konfliktů - Dovednost navázat na druhé VMEGS - Zvyky a tradice národů EVVO - Les (přírodní materiál) - Ochrana zdraví

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 1. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák- - uvede jednoduchý pracovní postup - bezpečně zachází s díly stavebnice - při práci dbá na osobní čistotu a bezpečnost - vyhotoví (dle své fantazie) jednoduché výrobky - podle jednoduchého návodu vyrobí výrobek vážící se k lidovým tradicím, k ročnímu období - provede jednoduché pěstitelské práce - předvede péči o pokojové květiny - pojmenuje vybrané pokojové květiny - připraví tabuli pro jednoduché stolování a předvede správné chování při stolování	- práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem, jednoduchým programem - bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu - lidové zvyky, tradice, řemesla - pěstitelské práce - jednoduchá úprava stolu, pravidla chování	Pp, Pd, Ps	Čj, Vv, Prv, M OSV - Smyslové vnímání - Organizace vlast.času - Kreativita - Vzájemné poznávání (skupina, třída) - Řešení konfliktů - Dovednost navázat na druhé VMEGS - Zvyky a tradice národů EVVO - Les (přírodní materiál) - Ochrana zdraví

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 2. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - rozliší různé druhy materiálu, jeho vlastnosti a různé způsoby zacházení - porovná vlastnosti zpracovaného materiálu - ověří vlastnosti materiálu v praxi - zhotoví jednoduché výrobky pomocí elementárních dovedností a činností - rozpozná jednoduché pracovní pomůcky a nářadí a předvede, jak s nimi správně zacházet - uvede jednoduchý pracovní postup - popíše jednoduchou pracovní operaci a postup na základě vlastní zkušenosti - uvede způsob a použití jednoduché operace - napodobí průběh předváděné práce - objasní prováděné pokusy a pozorování při nichž vlastní prací nebo demonstrací pozná vlastnosti různých druhů materiálů, účel pomůcek, bude nacházet vztahy mezi materiálem a nástrojem, pomůckou - se spolužáky ve skupině vypracuje jednoduchý záznam na nástěnnou tabuli - předvede dovednost organizovat práci skupiny - dodržuje body organizačního řádu - podle vzorového výrobku vyrobí svůj vlastní výrobek - prokáže samostatnost v úpravě pracovního místa, pracovní místo udržuje v čistotě a pořádku - příkladně plní povinnosti služby - bezpečně zachází s elementárními nástroji, pomůckami, stavebnicemi - předvede ošetření drobného poranění	- práce s materiály přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, drát, kov, plasty - vlastnosti materiálu, užití v praxi - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opakování - jednoduché pracovní postupy - organizace práce, technologická kázeň - grafická komunikace, technické náčrty a výkresy, technické informace - technologie - hygiena a bezpečnost práce - práce montážní a demontážní - stavebnice, sestavování modelů, montáž a demontáž	Pp, Ps, Pd	Vv, Čj, M OSV - Smyslové vnímání - Organizace vlast.času - Kreativita - Vzájemné poznávání (skupina, třída) - Řešení konfliktů - Dovednost navázat na druhé VMEGS - Zvyky a tradice národů EVVO - Les (přírodní materiál) - Ochrana zdraví

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 2. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - sestaví jednoduché modely dle vlastního rozhodnutí, návrhu, plánku - zkontroluje, zda výrobek odpovídá modelu nebo předloze - uvede jednoduchý pracovní postup - bezpečně zachází s díly stavebnice - při práci s materiálem dbá na osobní čistotu a bezpečnost - vyhotoví dle fantazie jednoduché výrobky - podle jednoduchého návodu vyrobí výrobek vážící se k lidovým tradicím, k ročnímu období - provede jednoduché pěstitelské práce - předvede péči o pokojové květiny - rozliší, pojmenuje vybrané pokojové květiny - připraví tabuli pro jednoduché stolování a předvede správné chování při stolování	- práce s návodem, předlohou, náčrtem,plánem, schématem, jednoduchým programem - bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu - lidové zvyky, tradice, řemesla - pěstitelské práce - jednoduchá úprava stolu, pravidla chování	Pp, Ps, Pd	M, Prv, Vv, Čj OSV - Smyslové vnímání - Organizace vlast.času - Kreativita - Vzájemné poznávání (skupina, třída) - Řešení konfliktů - Dovednost navázat na druhé VMEGS - Zvyky a tradice národů EVVO - Les (přírodní materiál) - Ochrana zdraví

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - rozliší různé druhy materiálu, jeho vlastnosti a různé způsoby zacházení - porovná vlastnosti zpracovaného materiálu - ověří vlastnosti materiálu v praxi - zhotoví jednoduché výrobky pomocí elementárních dovedností a činností. - rozpozná jednoduché pracovní pomůcky a nářadí a předvede, jak s nimi správně zacházet - uvede jednoduchý pracovní postup - popíše jednoduchou pracovní operaci a postup na základě vlastní zkušenosti - uvede způsob a použití jednoduché operace - napodobí průběh předváděné práce - objasní prováděné pokusy a pozorování při nichž vlastní prací nebo demonstrací pozná vlastnosti různých druhů materiálů, účel pomůcek, bude nacházet vztahy mezi materiálem a nástroje, pomůckou - se spolužáky ve skupině vypracuje jednoduchý záznam na nástěnnou tabuli - předvede dovednost organizovat práci skupiny - dodržuje body organizačního řádu - podle vzorového výrobku a výkladu vyrobí svůj vlastní výrobek - ověřuje si vliv své činnosti na okolí, vystavuje své práce, podílí se na zlepšení prostředí školy - prokáže samostatnost v úpravě pracovního místa, pracovní místo udržuje v čistotě a pořádku - příkladně plní povinnosti služby	**<u>Práce s materiály</u>** - přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, drát, kov, plasty - vlastnosti materiálu, užití v praxi - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční - opakování - jednoduché pracovní postupy - organizace práce, technologická kázeň - grafická komunikace, technické náčrty a výkresy, technické informace, technologie - hygiena a bezpečnost práce **<u>Práce montážní a demonstrační</u>** - stavebnice, sestavování modelů, montáž a demontáž	Pp, Ps, Pd	Vv, M, Čj, Pr OSV - Smyslové vnímání - Organizace vlast.času - Kreativita - Vzájemné poznávání (skupina, třída) - Řešení konfliktů - Dovednost navázat na druhé VMEGS - Zvyky a tradice národů EVVO - Les (přírodní materiál) - Ochrana zdraví - Problémy životního prostředí

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - bezpečně zachází s elementárními nástroji, pomůckami, stavebnicemi - předvede ošetření drobného poranění - sestaví jednoduché modely dle vlastního rozhodnutí, návrhu, plánku - zkontroluje, zda výrobek odpovídá modelu nebo předloze - uvede jednoduchý pracovní postup - bezpečné zachází s díly stavebnice - při práci s materiálem dbá na osobní čistotu a bezpečnost - vyhotoví dle fantazie jednoduché výrobky - podle jednoduchého návodu vyrobí výrobek vážící se k lidovým tradicím, k ročnímu období - provede jednoduché pěstitelské práce - předvede péči o pokojové květiny - vede si jednoduché kolektivní záznamy - rozliší, pojmenuje vybrané pokojové květiny - připraví tabuli pro jednoduché stolování a předvede správné chování při stolování	- práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem, jednoduchým programem - bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu - jednoduché pracovní postupy - lidové zvyky, tradice, řemesla - pěstitelské práce - jednoduchá úprava stolu, pravidla chování	Pp, Ps, Pd	M, Vv, Čj, Prv

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - s pomocí určí z jednoduchého náčrtu, výkresu velikost, délku, šířku výrobku - samostatně vyhledá informace o různých technologiích v dostupné literatuře - sleduje průběh předváděné práce a následně napodobí pracovní postup - dle pokynů vyrobí jednoduché lidové výrobky pomocí jednoduchých pomůcek, nářadí - napodobí v jednoduché formě vybrané lidové řemeslo - při pracovním postupu použije jednoduchý kreslený návod - provede pokusy a pozor., při nichž vlastní prací pozná vlastnosti mat., vlastnosti a účel nástrojů a pomůcek - vyřeší prac. problémy při práci s návodem, náčrtem, předlohou, jednoduchým programem - důsledně dodržuje pracovní řád a zásady bezpečné práce s nástroji, pomůckami - ohlásí každé poranění, dovede ošetřit jednoduché zranění - dodržuje bezpečnost a hygienu práce a pořádek - dodržuje pořádek na pracovním místě - předvede práci dle slovního návodu, vzoru a fantazie - vyhledá informace o pokojových rostlinách v dostupné literatuře - uvede, rozliší jedovaté a nebezp. pokojové květiny - provede pozorování pokojových rostlin, předvede správnou péči o pokojové květiny - rozliší jednoduché pěstitelské nářadí - při pěstitelských pracích používá vhodné pracovní nástroje a náčiní a správné pracovní postupy	- grafická komunikace, technické náčrty a výkresy - technologie - lidové zvyky, tradice, řemesla - práce montážní a demontážní, stavebnice, práce - s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, jednoduchým programem - bezpečnostní předpisy, pracovní pomoc při úrazu - pěstitelské práce	Pp, Pd, Ps, P	M, Vv, Prv, Čj OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj MKV Kulturní diference – poznání vlastního kulturního zakotvení VMEGS Evropa a světnás zajímá EVVO Lidské aktivity a problémy životního prostředí

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - předvede správné praktické činnosti s daným materiálem - rozliší různé materiály, uvede jejich vlastnosti. - předvede základní dovednosti práce s technickými materiály - bezpečně využívá a používá vlastnosti různých materiálů při složitějších pracovních činnostech - používá pracovní nářadí a pomůcky - Zachází s pracovními nástroji bezpečně a podle návodu - Pod vedením vybere vhodný pracovní nástroj, pomůcku, nářadí. - podle vlastní představy vypracuje plánek výrobku, k jeho zhotovení zvolí vhodné materiály, nářadí, pomůcky, pracovní postup, vzniklé problémy vhodným způsobem s pomocí vyřeší - dodržuje pracovní postup podle slovního návodu, náčrtku, nákresu, výkresu - při řešení praktických problémů prokáže technické myšlení a technickou představivost - používá složitější metodickou řadu pracovního postupu - samostatně zaznamenává dílčí pozorování a úseky při pokusech, uvede celé pracovní postupy - vystihne podstatu pracovního procesu	- práce s materiály, přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, folie, dřevo, plasty - vlastnosti materiálu, využití v praxi - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce, technologická kázeň.	Pp, Ps, Pd, P	M, Vv, Prv, Čj EVVO Lidské aktivity a problémy životního prostředí Principy a způsoby hospodaření s odpady

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - určí z jednoduchého náčrtu, výkresu velikost, délku, šířku výrobku - samostatně vyhledá informace o různých technologiích v dostupné literatuře - sleduje průběh předváděné práce a následně samostatně napodobí pracovní postup - vyrobí jednoduché lidové výrobky pomocí jednoduchých pomůcek, nářadí - napodobí v jednoduché formě vybrané lidové řemeslo - při pracovním postupu použije kreslený návod - provede pokusy a pozor., při nichž vlastní prací pozná vlastnosti mat., vlastnosti a účel nástrojů a pomůcek - vyřeší úspěšně prac. problémy při práci s návodem, náčrtem, předlohou, jednoduchým programem - důsledně dodržuje pracovní řád a zásady bezpečné práce s nástroji, pomůckami - ohlásí každé poranění, dovede ošetřit jednoduché zranění - dodržuje bezpečnost a hygienu práce a pořádek - dodržuje pořádek na pracovním místě - předvede práci dle slovního návodu, vzoru a fantazie - vyhledá informace o pokojových rostlinách v dostupné literatuře - uvede, rozliší jedovaté a nebezp. pokojové květiny - provede pozorování pokojových rostlin, předvede správnou péči o pokojové květiny - rozliší jednoduché pěstitelské nářadí - při pěstitelských pracích používá vhodné pracovní nástroje a náčiní a správné pracovní postupy	- grafická komunikace, technické náčrty a výkresy - technologie - lidové zvyky, tradice, řemesla - práce montážní a demontážní, stavebnice, práce - s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, jednoduchým programem - bezpečnostní předpisy, pracovní pomoc při úrazu - pěstitelské práce	Pp, Pd, Ps, P	M, Vv, Prv, Čj OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj MKV Kulturní diference – poznání vlastního kulturního zakotvení EVVO Lidské aktivity a problémy životního prostředí

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - předvede správné praktické činnosti s daným materiálem - rozliší různé materiály, uvede jejich vlastnosti. - předvede základní dovednosti práce s technickými materiály - bezpečně využívá a používá vlastnosti různých materiálů při složitějších pracovních činnostech - používá složitější pracovní nářadí a pomůcky - Zachází s pracovními nástroji bezpečně a podle návodu - vybere vhodný pracovní nástroj, pomůcku, nářadí. - Samostatně podle vlastní představy vypracuje plánek výrobku, k jeho zhotovení zvolí vhodné materiály, nářadí, pomůcky, pracovní postup, vzniklé problémy vhodným způsobem samostatně vyřeší - dodržuje pracovní postup podle slovního návodu, náčrtku, nákresu, výkresu - při řešení praktických problémů prokáže technické myšlení a technickou představivost - používá složitější metodickou řadu pracovního postupu - samostatně zaznamenává dílčí pozorování a úseky při pokusech, uvede celé pracovní postupy - vystihne podstatu pracovního procesu	- práce s materiály, přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, folie, dřevo, plasty - vlastnosti materiálu, využití v praxi - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce, technologická kázeň.	Pp, Ps, Pd, P	M, Vv, Prv, Čj EVVO Lidské aktivity a problémy životního prostředí Principy a způsoby hospodaření s odpady

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 6. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - sestaví model, zhotoví výrobek podle návodu, plánu, náčrtu nebo předlohy - provede zadaný úkol ve stanoveném rozsahu a termínu - provede zadané praktické činnosti s danými materiály: dřevo, plasty a přírodními materiály - při práci používá vhodné pracovní pomůcky, náčiní, nástroje a osobní ochranné prostředky - vyřeší jednoduché úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a nářadí - správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením (včetně údržby) - udržuje pořádek na pracovním místě - dodržuje základní zásady péče o pracovní a životní prostředí - dodržuje základy bezpečnosti a ochrany při práci, hygienická pravidla a předpisy, dodržuje kázeň - na modelových situacích předvede poskytnutí první pomoci při úrazu	**<u>Práce s technickými materiály</u>** - jednoduché pracovní postupy, organizace práce - technické náčrty a výkresy - kótování při práci se dřevem - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje – oprava a údržba - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování materiálu - vlastnosti materiálů: dřevo, plasty - práce s materiály: dřevo, plasty, přírodní materiály - lidové tradice, zvyky, řemesla - práce se dřevem: řezání, vrtání, spoje dřeva, práce s lupénkovou pilkou - práce s plasty:řezání, pilování - práce pro zlepšení školního prostředí - hygiena, bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu, bezpečnost a ochrana zdraví při práci - ochrana pracovního a životního prostředí	Pp, R	Čj, M, Vv OSV-org. času, plánování, kreativita, tvořivost, odpovědnost VMEGS-lidové tradice EVVO-životní prostředí

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 6. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - provede podle návodu nebo předlohy pracovní úkol ve stanoveném rozsahu a termínu - ovládá jednoduché pracovní postupy na zahradě, obecně při pěstování rostlin - provede jednoduché pěstitelské činnosti, předvede způsoby ošetřování rostlin - uvede hlavní zásady pěstování rostlin - používá vhodné pracovní pomůcky - správně zachází s pracovními pomůckami - uvede základní způsoby ošetřování okrasných dřevin a pokojových rostlin - uvede využití okrasných (pokojových) rostlin v interiéru - uvede příklady vztahů rostlin a zdraví člověka - prokáže základní znalosti o chovu zvířat, zhodnotí jeho význam(v domácnosti) - prokáže základní znalosti chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty - prokáže osvojení požadovaných dovedností - správně vykoná zadané činnosti - udržuje pořádek na pracovním místě - dodržuje základní zásady péče o pracovní a životní prostředí - dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci, hygienická pravidla a předpisy - na modelových situacích předvede poskytnutí první pomoci při úrazu - používá základní kuchyňský inventář, bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy - dodržuje základní principy stolování - ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti - správně zachází s pomůckami, nástroji a nářadím, provádí drobnou domácí údržbu	**<u>Pěstitelské práce, chovatelství</u>** - podzimní práce na zahradě - základní podmínky pro pěstování, půda, výživa rostlin a půdy - zásady pěstování rostlin - zelenina: druhy, zásady a podmínky pěstování, osivo, sadba, pařeniště, skleníky, rychlení rostlin, sklizeň a uskladnění - okrasné rostliny: pěstování, interiér, exteriér, ošetřování pokojových rostlin - léčivé rostliny: pěstování, účinky - rostliny jako drogy, jejich zneužívání - chovatelství, chov zvířat v domácnosti - práce pro zlepšení školního prostředí - oprava a údržba nářadí - hygiena, bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu, ochrana zdraví při práci - ochrana pracovního a životního prostředí **<u>Příprava pokrmů</u>** - příprava jednoduchých pokrmů za studena, tepelná úprava - stolování, obsluha, chování u stolu **<u>Provoz a údržba domácnosti</u>** - provoz a údržba domácnosti, domácí spotřebiče - úklid domácnosti	Pp, R	Př, Čj OSV-org. času, plánování, kreativita, tvořivost, odpovědnost VMEGS-lidové tradice EVVO-životní prostředí

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 7. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - sestaví model, zhotoví výrobek podle návodu nebo předlohy - přečte a vypracuje jednoduchý technický výkres - změří a orýsuje výrobek - při technickém kreslení používá správné pomůcky, dbá na estetickou úpravu - uvede vlastnosti materiálů(dřevo, plasty) - uvede využití znalosti vlastností různých materiálů při volbě vhodného materiálu pro daný výrobek - provede zadaný úkol správně a ve stanoveném rozsahu a termínu - pracuje s danými materiály: dřevo, plast, přírodní materiál - při práci používá vhodné pracovní pomůcky, náčiní, nástroje a osobní ochranné pomůcky - vyřeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a nářadí - správně zachází s pomůckami a zařízením - udržuje pořádek na pracovním místě - dodržuje zásady péče o pracovní a životní prostředí - dodržuje základy bezpečnosti a ochrany při práci, hygienická pravidla a předpisy, dodržuje kázeň - na modelových situacích předvede poskytnutí první pomoci při úrazu - sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model	**<u>Práce s technickými materiály</u>** - technické kreslení, náčrty, čtení - měření a orýsování výrobku - základní práce s technickými tabulkami - práce s materiály: dřevo, plasty - vlastnosti materiálů a jejich využití v praxi - pracovní pomůcky pro ruční opracování materiálů: dřevo, plast - práce se dřevem: řezání, vrtání, spojování, povrchová úprava - práce s plasty: řezání, pilování - jednoduché domácí spotřebiče, zásady údržby - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opravování - oprava školního nářadí a náčiní - úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky - práce pro zlepšení školního prostředí - hygiena, bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu, ochrana zdraví při práci - ochrana pracovního a životního prostředí **<u>Design a konstruování</u>** - stavebnice - sestavování modelů, montáž, demontáž - návod, předloha, náčrt, plán, schéma	Pp, R	M, Vv, Př OSV-org. času, plánování, kreativita, tvořivost, odpovědnost VMEGS-lidové tradice EVVO-životní prostředí

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 7. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - provede zadaný úkol správně a ve stanoveném rozsahu a termínu - pracuje podle návodu nebo předlohy ovládá jednoduché pracovní postupy na zahradě a při pěstování rostlin obecně - provede jednoduché pěstitelské činnosti, předvede způsoby ošetřování rostlin - uvede hlavní zásady pěstování vybraných rostlin - používá vhodné pracovní pomůcky, nástroje a osobní ochranné prostředky - správně zachází s pomůckami - uvede základní způsoby ošetřování rostlin (pokojových i okrasných) - uvede využití okrasných rostlin v interiéru - uvede příklady vztahů rostlin a zdraví člověka - prokáže osvojení požadovaných pracovních dovedností a návyků - udržuje pořádek na pracovním místě - dodržuje zásady péče o pracovní a životní prostředí - dodržuje bezpečnost a ochranu při práci, hygienická pravidla a předpisy, kázeň - předvede poskytnutí první pomoci při úrazu - používá základní kuchyňský inventář, bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy, dodržuje základní principy stolování - ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti - správně zachází s pomůckami, nástroji a nářadím, provádí drobnou domácí údržbu	**<u>Pěstitelské práce</u>** - základní podmínky pro pěstování rostlin, příprava záhonů, typy půdy - hlavní druhy zeleniny, sadba, předpěstování sadby, skleníky a pařeniště - druhy ovocných rostlin, řez, výživa a hnojení - škůdci a ochrana ovocných dřevin - skladování ovoce - šlechtění rostlin - okrasné rostliny, pěstování, význam, rozdělení a charakteristika - ošetřování a rozmnožování pokojových rostlin - květiny – řez, vazba, úprava, sušení - léčivé rostliny - ochrana rostlin a půdy - práce pro zlepšení školního prostředí - hygiena, bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu, ochrana zdraví při práci - ochrana pracovního a životního prostředí **<u>Příprava pokrmů</u>** - příprava jednoduchých pokrmů za studena, tepelná úprava - stolování, obsluha, chování u stolu **<u>Provoz a údržba domácnosti</u>** - provoz a údržba domácnosti, domácí spotřebiče - úklid domácnosti	Pp, R	Př, Rv OSV-org. času, plánování, kreativita, tvořivost, odpovědnost VMEGS-lidové tradice EVVO-životní prostředí

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - provede jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - vyřeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem - materiálů a pracovních nástrojů a nářadí - plánuje a organizuje svoji pracovní činnost - užívá technickou dokumentaci, připraví vlastní - jednoduchý náčrt výrobku - dodržuje obecné zásady hygieny a bezpečnosti při práci, zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu	**<u>Práce s technickými materiály</u>** - úloha techniky v životě člověka - jednoduché pracovní operace a postupy - grafické dokumentace, technické náčrty, - výkresy - zvukové a obrazové nosiče - práce pro zlepšení školního prostředí	Pp, R	Čj, Vz OSV-org. času, plánování, kreativita, tvořivost, odpovědnost VMEGS-lidové tradice EVVO-životní prostředí
- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	**<u>Svět práce</u>** - lidská práce, znaky, objekty a produkty práce - pracovní činnosti, prostředky, pracoviště - a pracovní prostředí - vlivy na volbu profesní orientace, osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti - práce s profesními informacemi, využívání poradenských služeb	Pp, R	Ov OSV-org. času, plánování, kreativita, tvořivost, odpovědnost VMEGS-lidové tradice EVVO-životní prostředí

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - provede zadaný úkol správně, ve stanoveném termínu a rozsahu - uvede vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin - používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu - prokáže základní znalost chovu drobných zvířat, zásady bezpečného kontaktu se zvířaty - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	**<u>Pěstitelské práce, chovatelství</u>** - základní podmínky pro pěstování rostlin, příprava záhonů, typy půdy - ochrana rostlin a půdy - druhy okrasných, užitkových, léčivých, jedovatých rostlin - práce pro zlepšení školního prostředí a prostředí okolí školy - chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu - kontakt se známými a neznámými zvířaty	Pp, R	Vz, Př OSV-org. času, plánování, kreativita, tvořivost, odpovědnost VMEGS-lidové tradice EVVO-životní prostředí
- používá základní kuchyňský inventář, bezpečně - obsluhuje základní spotřebiče - připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami - zdravé výživy - dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni	**<u>Příprava pokrmů</u>** - základní technologické postupy přípravy pokrmů - příprava pokrmů za studena, tepelná úprava - stolování: ubrousky, obsluha, chování u stolu - slavnostní stolování v rodině	Pp, R	OSV-org. času, plánování, kreativita, tvořivost, odpovědnost VMEGS-lidové tradice EVVO-životní prostředí
- ovládá jednoduché pracovní postupy při základních - činnostech v domácnosti, orientuje se v návodech - k obsluze běžných domácích spotřebičů - správně zachází s pomůckami, nástroji a nářadím, - provádí drobnou domácí údržbu - dodržuje hygienická a bezpečnostní pravidla, - poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem - provede údržbu jednoduchých předmětů a zařízení - provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	**<u>Provoz a údržba domácnosti</u>** - provoz a údržba domácnosti, domácí spotřebiče - úklid domácnosti: prostředky, postupy - provoz a údržba spotřebičů, odpady - hygiena, bezpečnostní předpisy a pravidla, první pomoc při úrazu, ochrana zdraví - ochrana pracovního a životního prostředí - bezpečnost a ekonomika provozu domácnosti, ochrana a údržba - rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory v domácnosti	Pp, R	OSV-org. času, plánování, kreativita, tvořivost, odpovědnost VMEGS-lidové tradice EVVO-životní prostředí

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů - zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl - vyhledává v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci - poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	**<u>Práce s laboratorní technikou</u>** - základní laboratorní postupy a metody - základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky	Pp, R	OSV- org. času, plánování, kreativita, tvořivost, odpovědnost
- ovládá základní funkce digitální techniky, diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky - propojuje vzájemně digitální zařízení - pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod a vzdělání a zábava - ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	**<u>Využití digitálních technologií</u>** - digitální technika – počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD, DVD přehrávače, e – Kniha a mobilní telefony - digitální technologie – bezdrátové technologie - (USB, Bluetooth, WIFI, GPRS, GMS, norma IEEE 802.11b), navigační technologie, konvergence technologií, multiplexování - počítačové programy pro zpracování hlasových a grafických informací – úpravy, archivace, střih, operační systémy, vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA s PC) - mobilní služby – operátoři, tarify	Pp, R	OSV-org. času, plánování, kreativita, tvořivost, odpovědnost
- sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model - navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky, ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost a stabilitu a jiné - provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce, dodržuje bezpečností předpisy, poskytne první pomoc při úrazu	**<u>Design a konstruování</u>** - stavebnice (konstrukční elektrotechnické a elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků a montáž a demontáž - návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program		

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - provede jednoduché práce s technickými materiály, dodržuje technologickou kázeň - vyřeší technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - organizuje a plánuje svou činnost - užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku - sestaví model podle návodu, náčrtu - navrhne a sestaví jednoduchý model - provede montáž a údržbu jednoduchého předmětu - správně zachází s pomůckami, nástroji a nářadím, provádí údržbu - dodržuje obecné zásady hygieny a bezpečnosti při práci, zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu	**<u>Práce s technickými materiály</u>** - úloha techniky v životě člověka - jednoduché pracovní operace a postupy - grafická dokumentace, technické náčrty, technické výkresy - práce pro zlepšení školního prostředí	Pp, R	Vv OSV-org. času, plánování, kreativita, tvořivost, odpovědnost VMEGS-lidové tradice EVVO-životní prostředí
- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, posoudí své možnosti při rozhodování o volbě povolání - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr povolání - prokáže schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	**<u>Svět práce</u>** - lidská práce, pracovní prostředí - technika jako pracovní prostředek, jako produkt práce - trh práce, požadavky kvalifikační a zdravotní,způsoby hledání zaměstnání, podnikání, volba profese, osobní zájmy, cíle a schopnosti, možnosti vzdělávání, náplň studijních oborů	Pp, R	Ov OSV-org. času, plánování, kreativita, tvořivost, odpovědnost VMEGS-lidové tradice EVVO-životní prostředí

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - provede zadaný úkol správně, ve stanoveném rozsahu a termínu - volí vhodné pracovní postupy při pěstování rostlin - používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu - využívá rostliny pro výzdobu - prokáže základní znalost chovu drobných zvířat, zásady bezpečného kontaktu se zvířaty - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	**<u>Pěstitelské práce</u>** - základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa a ochrana rostlin - zelenina, podmínky a zásady pěstování různých druhů zeleniny - okrasné rostliny, jednoduchá vazba - léčivé rostliny a účinky, rostliny jako droga	Pp, R	Př, Vz OSV-org. času, plánování, kreativita, tvořivost, odpovědnost VMEGS-lidové tradice EVVO-životní prostředí
- používá základní kuchyňský inventář, bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy - dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	**<u>Příprava pokrmů</u>** - příprava jednoduchých i složitějších pokrmů - stolování	Pp, R	OSV-org. času, plánování, kreativita, tvořivost, odpovědnost VMEGS-lidové tradice EVVO-životní prostředí
- ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti, orientuje se v návodechk obsluze běžných domácích spotřebičů - zachází správně s pomůckami, nástroji a nářadím, provádí drobnou domácí údržbu	**<u>Provoz a údržba domácnosti</u>** - provoz a údržba domácnosti - drobná technická domácí údržba	Pp, R	OSV-org. času, plánování, kreativita, tvořivost, odpovědnost VMEGS-lidové tradice EVVO-životní prostředí
- dodržuje hygienická a bezpečnostní pravidla, poskytne první pomoc při úrazu, dodržuje zásady péče o pracovní a životní prostředí	- hygiena, bezpečnostní pravidla, první pomoc, ochrana zdraví při práci - ochrana pracovního a životního prostředí		

5. 10 Povinně volitelné předměty

5.10.1 KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE

Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Povinně volitelný předmět Konverzace z anglického jazyka je zařazen v 7. - 9. ročníku a patří do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. V učebním plánu je vymezen 1 hodinou týdně v 7., v 8. ročníku i v 9. ročníku. Výuka probíhá v kmenových třídách a v učebně výpočetní techniky.Volitelný předmět je zaměřen na komplexní rozvoj komunikativních dovedností. Velká pozornost je věnována zvyšující se úrovni porozumění mluvenému projevu, schopnosti reagovat v různých životních situacích, seznamování se s reáliemi anglicky mluvících zemí, zejména Velké Británie.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Konverzace v anglickém jazyce

Kompetence k učení
- vést žáky k odpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich budoucnost
- připravovat je na celoživotní učení
- vysvětlovat smysl a cíl učení na praktických příkladech blízkých žákovi
- posilovat pozitivní vztah k učení
- učit žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- používat při hodnocení ve zřetelné převaze pozitivní navození
- učit práci s chybou, učit trpělivosti, povzbuzovat

Kompetence k řešení problémů
- učit žáky nebát se problémů, brát je jako výzvu
- vytvářet praktické problémové úkoly, učit žáky je prakticky řešit
- podporovat různé přijatelné způsoby řešení problému
- podporovat samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporovat skupinovou práci při řešení problému
- podporovat využívání moderní techniky při řešení problému

Kompetence komunikativní
- podporovat různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy a světa
- klást důraz na kulturní úroveň komunikace
- podporovat integrované používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- vést žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci své osoby a školy na veřejnosti
- učit žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace

Kompetence sociální a personální
- vyvažovat frontální, skupinovou výuku a kooperativní vyučování
- volit formy práce, které spojují různorodý kolektiv třídy
- umožňovat dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu
- učit žáky pracovat v týmech, vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku zdařilé a výkonné spolupráce
- rozvíjet schopnosti žáků v týmu zastávat různé role
- učit žáky kriticky hodnotit práci, význam týmu, svoji práci a význam v týmu a práci a význam ostatních členů týmu
- podporovat vzájemnou pomoc žáků, vytvářet situace, kdy se žáci vzájemně podporují
- podporovat integraci žáků se SVPUCH do třídních kolektivů
- netolerovat projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu

Kompetence občanské
- odmítat projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- vést žáky k sebeúctě a k úctě k druhým
- sledovat chování žáků, včas přijímat účinná opatření
- vést žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí
- nabízet žákům vhodné aktivity (sportovní, kulturní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům, uplatňovat prvky kladné motivace

Kompetence pracovní
- vést ke kladnému vztahu k práci
- vytvářet při výuce podnětné a tvořivé prostředí, měnit pracovní podmínky, vést žáky k adaptaci na nové pracovní podmínky
- posilovat u žáků snahu k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia, k volbě povolání
- uvádět lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládnutí cizího jazyka

KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE – 7.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s probíranými tematickými okruhy písemně, gramaticky správně tvoří jednoduché věty a krátké texty - stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu - rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci	**SAMOSTATNÝ ÚSTNÍ (PÍSEMNÝ) PROJEV, ROZHOVORY NA TÉMA:** - **Prázdniny, Cestování** - **Den s kamarády** - **Škola** - **Běžné životní situace** - **Svátky, Vánoce** - **Jídlo, pití** - nakupování, dárky - **Nehody, první pomoc** - **Volný čas a zájmová činnost** – oblíbené činnosti - **Životní prostředí** – společnost a její problémy - **Velká Británie, USA** - reálie	T, Úz, P, Pp, R, Mos, V	Čj, Z OSV – Komunikace, Kooperace a kompetice VMGES - Jsme Evropané, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané MKV – Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita
- jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	**ROZHOVORY** - běžné každodenní situace	Úz, Mos, Ps	OSV – Komunikace, Kooperace a kompetice
	ČETBA - reálie zemí příslušných jazykových oblastí	Č, Úz	
	V průběhu roku: - seznamování s reáliemi anglicky mluvících zemí - vyhledávání informací na Internetu - využití audiovizuální techniky - využití výukových programů na PC - zařazování aktuálních témat - využití doplňkových materiálů - projekty		

KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE – 8.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - sestaví přiměřeně složité (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s probíranými tematickými okruhy - písemně, gramaticky správně tvoří a přiměřeně obtížné věty a krátké texty - stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu - rozumí zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci	**SAMOSTATNÝ ÚSTNÍ (PÍSEMNÝ) PROJEV, ROZHOVORY NA TÉMA:** **Člověk a společnost** **Prázdniny, Cestování** **Příroda** **Volný čas a zájmová činnost** **Běžné každodenní situace (domov, rodina, škola, …)**	T, Úz, P, Pp, R, Mos, V	Čj, Z OSV – Komunikace, Kooperace a kompetice VMGES - Jsme Evropané, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané MKV – Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita
- jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	**ROZHOVORY** - běžné každodenní situace	Úz, Pp,Mos	OSV – Komunikace, Kooperace a kompetice
	ČETBA - reálie zemí příslušných jazykových oblastí V průběhu roku: - seznamování s reáliemi anglicky mluvících zemí - vyhledávání informací na Internetu - využití audiovizuální techniky - využití výukových programů na PC - zařazování aktuálních témat - využití doplňkových materiálů - projekty	Č, Úz	

KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE – 9.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - sestaví ústní i písemné sdělení týkající se situací souvisejících s probíranými tematickými okruhy písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty - reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu - rozumí zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci	**SAMOSTATNÝ ÚSTNÍ (PÍSEMNÝ) PROJEV NATÉMA:** **Společnost a její problémy** **Cestování** **Příroda a město** **Volný čas** **Běžné každodenní situace (Škola, V restauraci, V hotelu, Hledání cesty, Nákupy, ..)** **Reálie** zemí příslušných jazykových oblastí (+ významné osobnosti) **ČR**	T, Úz, Pís, Pp, R, Mos, V	Čj, Z OSV – Komunikace, Kooperace a kompetice VMGES - Jsme Evropané, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané MKV – Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalia
- domluví se v běžných každodenních situacích	**ROZHOVORY** - běžné každodenní situace **ČETBA** - reálie zemí příslušných jazykových oblastí V průběhu roku: - seznamování s reáliemi anglicky mluvících zemí - vyhledávání informací na Internetu - využití audiovizuální techniky - využití výukových programů na PC - zařazování aktuálních témat - využití doplňkových materiálů - projekty	Úz, Pd, Mos Č, Úz	OSV – Komunikace, Kooperace a kompetice

5.10.2 ČTENÁŘSKÉ DÍLNY

Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Jedná se o volitelný předmět zařazený do 7. ročníku 1 vyučovací hodinu týdně, který slouží jako jeden z prostředků ke zlepšení čtenářské gramotnosti, ke zvýšení zájmu o knihu a čtenářství. V dílně čtení žáci pravidelně čtou souvislé beletristické texty, které si sami vybírají, přemýšlí, hovoří a píšou o nich. Sdělují své zážitky z četby, vedou diskusi nad přečtenými knihami a sdílejí spolu svůj zájem o ně. Dle různých aspektů hodnotí knihy i své vlastní čtenářství. Na základě četby žáci dále pracují s textem, reagují na něj ústně i písemně. Dále žáci zpracovávají různé typy úkolů, vedou si průběžné čtenářské záznamy, podvojný deník, píšou dopis autorovi a literární postavě. Žáci připravují a prezentují spolužákům referát o přečtené knize, k níž zpracovávají také podrobný zápis z četby. Jelikož samostatná četba vyžaduje soustředění a klid, jsou důležitou součástí pravidla čtenářské dílny, které navíc žáci formulují sami pouze s pomocí učitele a dbají na jejich dodržování. Čtenářská dílna má své pevné místo v rozvrhu, a to jednu vyučovací hodinu týdně (tj. 45 minut), která probíhá většinou ve třídě, příp. využívá možnost návštěvy místní knihovny (v Choceradech). Během vlastní tiché četby si žáci mohou v rámci třídy vybrat ke čtení libovolné místo, kde jim bude příjemně a pohodlně a kde se budou moci nejlépe soustředit.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Čtenářské dílny

Kompetence k učení
- žák vyhledává a třídí informace, se kterými dále pracuje
- žák pracuje s různými typy textů
- žák používá základní jazykové a literární pojmy
- žák přemýšlí v souvislostech

Kompetence k řešení problémů
- žák dovede rozpoznat a pojmenovat problém
- žák promýšlí různé způsoby řešení
- žák k řešení problémů využívá vlastní úsudek a zkušenosti
- žák se učí zobecňovat a porovnávat určité jevy
- žák se učí spolupracovat při řešení problémů

Kompetence komunikativní
- žák si uvědomuje nutnost komunikace ve společnosti a její různé formy
- žák účelně komunikuje vzhledem k zadaným formám práce
- žák vhodně a kultivovaně formuluje své myšlenky a názory
- žák se zapojuje do diskuze, řídí ji a obhajuje své názory
- žák naslouchá názorům druhých a reaguje na ně
- žák vnímá bohatost a mnohotvárnost mateřského jazyka

Kompetence sociální a personální
- žák dovede spolupracovat s ostatními
- žák se podílí na utváření atmosféry a klimatu ve třídě
- žák si osvojuje postoje, hodnoty a mravní chování
- žák rozvíjí svou kreativitu a tříbí si své estetické vnímání

Kompetence občanské
- žák získává pozitivní postoj k uměleckým dílům
- žák získává vztah k tradicím a kulturnímu dědictví a zároveň se obohacuje multikulturní cítění

Kompetence pracovní
- žák respektuje a dodržuje stanovená pravidla
- žák pracuje podle instrukcí, návodů a pokynů
- žák používá své znalosti a vědomosti

Kompetence digitální
- dát žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů)
- vést žáky ke zjištění, které čtenářské strategie jsou vhodné i pro dig. čtení, a k využívání grafických organizérů pro třídění a uspořádání informací
- učit žáky využívat navigace v různých prostředích obrazovky (např. šipky, mapy stránek, nelineární navigace)
- klást důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají, a na ověřování informací z více zdrojů
- podporovat žáky v získání dovedností a návyků spojených s psaním na dotykovém displeji a v orientaci v rozložení jednotlivých znaků, velkých a malých písmen, číslic a symbolů na klávesnici
- vést žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi
- učit žáky vybírat vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení (SMS, e-mail, chat) a pro sdílení výsledků samostat. nebo společné práce
- motivovat žáky k tvorbě příběhů prostřednictvím digitálního storytellingu
- umožnit žákům využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov)
- vést žáky k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství
- vést žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací, k dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví, zejména při tvorbě a naplňování portfolií a přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí včetně tvorby nových digitálních obsahů
- navozovat různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužáky, učitelem, ostatními dospělými) a tímto způsobem vytvářet příležitosti, aby žáci rozvíjeli komunikační strategie a techniky s ohledem na komunikační situaci a záměr a volili vhodné jazykové a technologické prostředky
- vést žáky k praktickému využívání nových technologií a aplikací podle jejich aktuální vzdělávací a komunikační potřeby
- vést žáky ke slušnému chování a respektu k ostatním; při práci s informačními zdroji vedeme žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti

ČTENÁŘSKÉ DÍLNY – 7. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - žák se orientuje v nabídce beletristických knih, vybírá si z nich samostatně v knihovně - žák se učí vybírat si knihy podle svého osobního vkusu, rozpoložení, zájmů a zaměření - žák získá pozitivní přístup ke knihám a čtenářství, naučí se brát si z knih ponaučení pro svůj vlastní život, bere knihu jako zdroj informací, poučení, zkušeností a hodnot, vnímá knihu jako prostředek vzdělávání i zábavy - žák vnímá estetickou hodnotu knihy a tříbí si své vlastní estetické vnímání - žák dokáže své čtenářské zážitky propojit a porovnat se svými životními zkušenostmi - žák přemýšlí nad předčteným textem, dokáže ho nahlédnout skrze více různých aspektů - žák sděluje své bezprostřední zážitky z četby písemnou i ústní formou, sdílí je se spolužáky ve dvojici, v malé skupince i v rámci celé třídy, hovoří o knize, formuluje své myšlenky a diskutuje na zadané téma - vzhledem k tomu, že tiché čtení vyžaduje velkou dávku soustředění, si žák uvědomuje nutnost dodržovat pravidla čtenářské dílny, které sám pomáhá vytvářet, žák si uvědomuje svoji spoluzodpovědnost za čtenářskou atmosféru - výstupy se budují průběžně během celé škály probíraného učiva	Seznámení s prací ve čtenářské dílně, úvodní minilekce zaměřená na sledovaný jev. Dobrodružná literatura – sledování vlastností postav, čím jsou sympatické a nesympatické. Motivace hlavního hrdiny – čeho musí dosáhnout a proč, domýšlet jiné alternativy příběhu. Sledovat vztahy mezi lidmi, vcítit se do života postav, zamýšlet se nad smyslem života, zda by chtěl žák něco podobného prožít Pověsti a báje – výběr textů, sledovat místa a postavy. Odlišování fiktivních postav od skutečných. Význam bájí a pověstí, proč je dobré je číst. Volný výběr knihy. Sledování hlavní postavy, jak bude příběh pokračovat. Zamýšlet se nad zamýšleným působením textu na čtenáře.	Prezentace Referát Skupinová práce	Z hlediska mezipředmětových vztahů je vyučovací předmět Čtenářé dílny spjat zejména s těmito předměty: Český jazyk a literatura, Občanská výchova, Dějepis, Výtvarná výchova a Hudební výchova. OSV – komunikace, práce ve skupině

5.10.3 CVIČENÍ Z MATEMATIKY

Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Povinně volitelný předmět Cvičení z matematiky patří do vzdělávací oblastí Matematika a její aplikace. Je zařazen v 7. ročníku a v učebním plánu má vymezenou 1 hodinu týdně.

Výuka probíhá v běžné třídě a v učebně výpočetní techniky. Cvičení je zaměřeno na procvičování a upevňování učiva matematiky 7. ročníku.Důležitou součástí Cvičení z matematiky jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy.

Žáci pracují během vyučovací hodiny ve třídě, v počítačové učebně nebo v učebně s interaktivní tabulí, využívají k učení různé formy práce i všechny dostupné vyučovací pomůcky.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Cvičení z matematiky

Kompetence k učení

- vést žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich budoucnost
- připravovat je na celoživotní učení
- vést žáky, učitele a rodiče k tomu, že důležitější jsou získané dovednosti, něž známka na vysvědčení
- rozlišovat zřetelně základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující)
- seznámit žáky na začátku hodiny vždy s cílem VH, na konci hodiny VH vždy s žáky zhodnotíme jeho dosažení
- uplatňovat individuální přístup k žákovi
- posuzovat výsledky vždy z pohledu „přidané hodnoty“. učit žáky pracovat s chybou
- učit žáky využívat matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech (odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace)
- rozvíjet paměť žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním se nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjet u žáků abstraktní a exaktní myšlení osvojováním základních matematických pojmů a vztahů

Kompetence k řešení problémů

- učit žáky nebát se problémů (problém není hrozba, ale výzva)
- podporovat netradiční (originální) řešení problémů
- podporovat skupinovou práci při řešení problémů
- rozvíjet kombinatorické a logické řešení problémů
- učit žáky při řešení problémových provádět rozbor problémů a plánů řešení, odhadování výsledku, volbě správného postupu k řešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému

Kompetence komunikativní
- klást důraz na kulturní úroveň komunikace
- vést žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- učit žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- vést žáky k tomu, aby využívali vhodné matematické symboliky, početních operací, algoritmů a správných metod řešení
- učit vnímat složitosti reálného světa a porozumět jim z hlediska matematizace reálné situace která vede k sestavení matematického modelu

Kompetence sociální a personální
- používat co nejméně frontální metody, podporovat skupinovou výuku a kooperativní vyučování
- učit žáky pracovat ve skupinách, učit je vnímat vzájemné odlišnosti, jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjet schopnosti žáků zastávat v týmu různé role
- učit žáky kriticky hodnotit práci (význam) skupiny, svoji práci (význam) i práci druhých (význam) v týmu
- podporovat vzájemnou pomoc žáků, vytvářet situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- upevňovat v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle

Kompetence pracovní
- vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci; netrestat prací, pochválit kvalitně odvedenou práci
- vytvářet podnětné a tvořivé pracovní prostředí při výuce, měnit pracovní podmínky, vést k adaptaci na nové pracovní podmínky
- vést důsledně k dodržování vymezených pravidel zdraví a k plnění svých povinností a závazků
- seznamovat žáky různými formami (exkurze, film, beseda) s různými profesemi
- ujasňovat cíleně představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného studia
- posilovat a motivovat cíleně žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného studia, budoucího povolání

Kompetence občanské
- netolerovat hrubé, vulgární chování, nezdvořilé projevy a chování žáků
- řešit kázeňské přestupky individuálně, nepřipouštět princip kolektivní viny
- nepřipouštět kolektivní potrestání; vést žáky k věcnému řešení problémů

Kompetence digitální
- učit žáky rozlišování obrazných symbolů, porozumění jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišování symbolů s jednoznačným a nejednoznačným významem
- vést žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů
- motivovat žáky k využ. dig. technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (např. převedení údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru)
- klást důraz na používání kalkulátoru, např. při provádění kontroly odhadů vytvářet situace, kdy žákům využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení matematického problému
- vést žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků

CVIČENÍ Z MATEMATIKY – 7. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - provádí početní operace s racionálními čísly, převádí zlomky na desetinná čísla a naopak - provádí početní operace s celými čísly - umí sestrojit trojúhelník (sss, sus, usu) - provádí početní operace se zlomky a racionálními čísly - vypočítá obvod a obsah těchto útvarů pomocí vzorce - přesně a pečlivě narýsuje čtyřúhelník - řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu - zapíše poměr velikostí dvou veličin - pozná přímou a nepřímou úměrnost ve vztahu dvou veličin - řeší slovní úlohy vedoucí k využití přímé a nepřímé úměrnosti - vyřeší slovní úlohy z praxe pomocí poměru a trojčlenky	**Zlomky a racionální čísla** - zlomky - desetinná čísla **Celá čísla** - celá čísla **Shodnost trojúhelníků** - shodnost trojúhelníků - věty sss, sus, usu - konstrukce trojúhelníků **Početní operace se zlomky a racionálními čísly** - sčítání a odčítání zlomků a smíšených čísel - násobení zlomků číslem celým - násobení zlomků - složený zlomek - slovní úlohy **Čtyřúhelníky** - rýsování čtyřúhelníků - obvody a obsahy čtyřúhelníků - slovní úlohy **Poměr, přímá a nepřímá úměrnost,trojčlenka** - poměr - přímá a nepřímá úměrnost - trojčlenka - slovní úlohy	T, Úz, Pís, Pú, Mos	**F, Vv** **OSV** - Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznání, Kreativita Sociální rozvoj - Kooperace a kompetence Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

CVIČENÍ Z MATEMATIKY – 7. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
Žák: - určí vlastnosti útvarů v osové a středové souměrnosti - sestrojí obraz daného geometrického útvaru ve středové a osové souměrnosti - rozpozná útvary souměrné podle středu a podle osy, určí střed nebo osu souměrnosti - vypočítá jedno procento z daného základu - řeší slovní úlohy na procenta - pozná a popíše tělesa - krychle, kvádr, hranol - určí objem krychle a kvádru - určí objem a povrch hranolu - vyřeší slovní úlohy na výpočet objemu těles	**Osová a středová souměrnost** - osová souměrnost, osově souměrné útvary - středová souměrnost, středově souměrné útvary **Procenta** - procento - základ, počet procent, procent. část - výpočet procentové části - výpočet počtu procent - výpočet základu - slovní úlohy **Krychle, kvádr, hranoly** - objem krychle, kvádru - objem a povrch hranolu - slovní úlohy z praxe na V, S **Nestandardní aplikační úlohy a problémy** - problémové situace a úlohy z běžného života - matematické hádanky - rébusy - kombinační hry - slovní úlohy …	T, Úz, Pís, Pú, Mos	**F, Vv** **OSV** - Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznání, Kreativita Sociální rozvoj - Kooperace a kompetence Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Pravidla hodnocení a klasifikace žáků základní školy, jejíž činnost vykonává Základní škola a Mateřská škola Chocerady 267, vychází ze školského zákona č. 561/2004 Sb., s ohledem na zákon č. 82/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, řídí se vyhláškou MŠMT ČR č. 48/2005 Sb. ze dne 18. ledna 2005, vyhláškou č. 256/2012 Sb. ze dne 29. června 2012, kterou se mění vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění vyhlášky č. 454/2006 Sb. ze dne 18. září 2006, a respektuje vyhlášku č. 27/2016.

Metodický pokyn k hodnocení žáků je součástí Školního řádu č. j. 174/2011 v souladu s následnými aktualizacemi.

Vnitřní metodický pokyn určuje po stránce pedagogické a didaktické postup při sebehodnocení, hodnocení a klasifikaci žáků, včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných, uvádí požadavky na vědomosti, dovednosti a návyky pro dané stupně hodnocení a klasifikaci ve vyučovacích předmětech i v chování včetně výchovných opatření a chování na akcích pořádaných školou. Hodnocení je chápáno jako nedílná součást výchovně vzdělávacího procesu.

Metodický pokyn se zabývá objektivním hodnocením a klasifikací dílčích i celkových výsledků a projevů žáka, jichž dosáhl v souladu s požadavky školního vzdělávacího programu Základní škola a Mateřská škola Chocerady (Č. j. 824/2007), a jeho schopností používat osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v konkrétních situacích a chováním žáka v souladu s požadavky školního řádu č. j. 174/2011.

6.1 Cíle hodnocení

Cíli hodnocení jsou především:
Zajistit žákovi zpětnou vazbu, která vypovídá o tom, zda dosahuje předpokládaných cílů.
Poskytnout žákovi návod, jakým způsobem má postupovat, aby odstranil nedostatky.
Poskytnout žákovi informaci o jeho individuálním pokroku.
Motivovat žáka pro další učení.
Naučit žáka pracovat s chybou.

6.2 Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

6.2.1 Zásady hodnocení průběhu vzdělávání

Hodnocení žáka je nedílnou součástí výchovně-vzdělávacího procesu a jeho řízení. Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v ŠVP jednotlivých vyučovacích předmětů.

Vyučující hodnotí míru dosažení stanovených cílů na základě prokázaných znalostí a dovedností, a rovněž postojů k výuce (tj. aktivita při vyučování, zodpovědná příprava, vlastní zájem o téma, vedení záznamů…).

V průběhu vyučovacího procesu vyučující využívá také slovní hodnocení, sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků.

Každému žákovi vyučující poskytne zpětnou vazbu, která ho informuje o správnosti postupu v průběhu plnění předem stanovených cílů a o míře dosažených výsledků.

Vyučující klasifikuje probrané a procvičené učivo.

Při získávání podkladů pro hodnocení vyučující uplatňuje přiměřenou náročnost vzhledem k věku a individuálním schopnostem žáka.

Vyučující posuzuje výsledky práce žáka objektivně, nepodléhá žádnému vlivu subjektivnímu ani vnějšímu.

Při hodnocení a klasifikaci vyučující zohledňuje na základě doporučení školského poradenského zařízení, nebo vypracovaného plánu pedagogické podpory potřeby žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (s přiznanými podpůrnými opatřeními) a mimořádně nadaných žáků.

V průběhu školního roku vyučující využívá formativní i normativní hodnocení.

Vyučující oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace. Zdůvodňuje klady a nedostatky výkonu.

Klasifikační stupeň určuje učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.

Klasifikace v předmětu nemusí být pouhým aritmetickým průměrem známek získaných za určité období.

Vyučující průběžně sleduje naplňování klíčových kompetencí, vyhodnocuje výsledky, konzultuje je a promýšlí další postupy k jejich realizaci.

Skupinovou práci vyučující může rovněž hodnotit známkou, stejně jako výstupy vzniklé na základě kooperativní výuky.

Kontrolní práce a další druhy zkoušek vyučující rozvrhne rovnoměrně do jednotlivých klasifikačních období.

Vyučující předem seznámí žáka s kritérii hodnocení a hodnotovými škálami.

Vyučující si vede soustavnou evidenci o hodnocení a klasifikaci žáka.

Vyučující jednotlivých předmětů průběžně informují třídní učitele o stavu klasifikace ve třídě.

Třídní učitel koordinuje výchovně vzdělávací proces ve své třídě s ohledem na zařazování písemných prací.

Chování žáka nemá vliv na hodnocení výsledků ve vyučovacích předmětech.

V jednom dni mohou žáci vykonávat pouze jednu písemnou zkoušku v rozsahu delším než třicet minut.

Žák má možnost vyjádřit se k výsledku hodnocení.

Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě.

Zákonní zástupci žáka jsou o průběhu a výsledku vzdělávání informováni prokazatelným způsobem:
- na třídních schůzkách,
- na požádání zákonných zástupců žáka,
- prostřednictvím internetové žákovské knížky.

V případě mimořádného zhoršení prospěchu informuje učitel zákonné zástupce žáka bezprostředně a prokazatelným způsobem.

Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitelka školy, nejpozději však 48 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, zapíší učitelé příslušných předmětů číslicí výsledky celkové klasifikace do katalogového listu a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení za první i druhé pololetí je vyjádřeno klasifikačním stupněm, na žádost zákonných zástupců slovně.

6.2.2 Kritéria hodnocení:

- zvládnutí očekávaných výstupů (i integrovaných) v jednotlivých vyučovacích předmětech s přihlédnutím k individuálním schopnostem žáka,
- posouzení individuálního pokroku každého žáka,
- použití vhodných postupů při vlastní práci,
- schopnost řešení problémových situací,
- úroveň komunikačních dovedností,
- využívání informačních zdrojů,
- úroveň připravenosti na vyučování,
- schopnost uplatnit získané vědomosti v praxi,
- vlastní iniciativa a tvořivost

6.2.3 Hodnocení žáků na vysvědčení

Stupně hodnocení a klasifikace jsou stanoveny ve vyhlášce MŠMT ČR 256/2012 Sb., kterou se mění vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění vyhlášky č. 454/2006 Sb.

Při použití klasifikace se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

a) 1 – výborný,
b) 2 – chvalitebný,
c) 3 – dobrý,
d) 4 – dostatečný,
e) 5 – nedostatečný.

Při výše uvedeném hodnocení jsou výsledky vzdělávání žáka hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon. Při použití klasifikace se chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnotí na vysvědčení stupni:

a) 1 – velmi dobré,
b) 2 – uspokojivé,
c) 3 – neuspokojivé.

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

a) prospěl (a) s vyznamenáním,
b) prospěl (a),
c) neprospěl (a),
d) nehodnocen (a).

Žák je hodnocen stupněm:

a) prospěl (a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 2,
b) prospěl (a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
c) neprospěl (a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,
d) nehodnocen (a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

Jestliže je žák z výuky některého předmětu v prvním nebo ve druhém pololetí uvolněn, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „uvolněn (a)“.

Nelze-li žáka z některého nebo ze všech předmětů v prvním nebo ve druhém pololetí hodnotit ani v náhradním termínu, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „nehodnocen (a)“.

Za neabsolvovaný ročník nebude mimořádně nadanému žákovi (§ 30 a 31 vyhlášky č. 27/2016 Sb.) vydáno vysvědčení. V následujících vysvědčeních se na zadní straně uvede, které ročníky žák neabsolvoval.

6.2.4 Výsledky vzdělávání

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitelka školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.

Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

6.3 Zásady hodnocení na akcích pořádaných školou

Na akcích pořádaných školou vyučující hodnotí míru dosažení očekávaných výstupů vzhledem k formulovaným cílům, způsob chování, aktivitu, zodpovědnost, orientaci v prostředí.

Následně budou žáci v hodinách pracovat s daným tématem a dokládat, jaké znalosti a dovednosti získali.

Na vícedenních akcích bude vyučující hodnotit samostatnost, zodpovědnost, aktivitu, jak je žák schopen komunikovat a spolupracovat s učiteli a spolužáky, zdali se orientuje v novém prostředí.

6.4 Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků.

Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.

Chybu chápeme jako přirozenou věc v procesu učení. Zabýváme se chybami žáků, žáci mohou některé práce sami opravovat. Dochází k zpětné vazbě.

Při sebehodnocení se žák snaží popsat:
- co se mu daří,
- kde shledává nedostatky,
- jak bude pokračovat dál.

Při práci ve škole vedeme žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
Bereme v úvahu, že známky nejsou jediným zdrojem motivace.

6.5 Stupně hodnocení prospěchu, použití klasifikace a její charakteristika, včetně předem stanovených kritérií.

6.5.1 KLASIFIKACE – JAZYKOVÉ A SPOLEČENSKOVĚDNÍ PŘEDMĚTY

klas. stupeň	osvojení požadovaných poznatků, fakt, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů	dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti	osvojené poznatky a dovednosti při řešení úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí	aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně, vztah k nim	ústní a písemný projev	grafický projev	výsledky činnosti	osvojení metod samostatného studia
1	ovládá uceleně, přesně, úplně a chápe vztahy mezi nimi	pohotově vykonává	uplatňuje samostatně a tvořivě	je aktivní, projevuje zájem o předmět, připravuje se svědomitě	je správný, přesný, výstižný	je přesný, estetický	jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky	je schopen samostatně studovat vhodné texty
2	ovládá v podstatě uceleně, přesně, úplně a v podstatě chápe vztahy mezi nimi	pohotově vykonává	uplatňuje samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele	projevuje zájem o předmět, připravuje se svědomitě	mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti	je estetický, bez větších nepřesností	jsou zpravidla bez podstatných nedostatků	je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty
3	má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti ovládání nepodstatné mezery	projevuje nedostatky	při uplatňování se dopouští chyb a nepřesností, které dovede za pomoci učitele korigovat; pracuje podle podnětů učitele	připravuje se	má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti	je méně estetický a má menší nedostatky	obsahují častější nedostatky	je schopen samostatně studovat podle návodu
4	má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti ovládání závažné mezery	má větší nedostatky, je málo pohotový	dopouští se závažných nepřesností a chyb, které i s pomocí učitele obtížně opravuje	projevuje malý zájem, nedbale se připravuje	má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti	je málo estetický, nesplňuje kritéria	obsahují velmi časté nedostatky	má velké těžkosti se samostatným studiem (i podle návodu)
5	neosvojil si uceleně, přesně a úplně, má závažné mezery	nedokáže vykonávat požadované činnosti	dopouští se velmi závažných chyb; nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele, neprojevuje samostatnost	nejeví zájem, nepřipravuje se	má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti	má vážné nedostatky	mají závažné nedostatky	nedovede samostatně studovat

6.5.2 KLASIFIKACE – MATEMATIKA

klas. stupeň	osvojení požadovaných poznatků, fakt, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů	dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti	osvojené poznatky a dovednosti při řešení úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí	úroveň myšlení	úlohy a problémy vyžadující matematické postupy	ústní a písemný projev	grafický projev	konstrukce v geometrii	výsledky činnosti
1	ovládá uceleně, přesně, úplně a chápe vztahy mezi nimi	pohotově vykonává	uplatňuje samostatně a tvořivě	myslí logicky správně, zřetelně se projevuje samostatnost a tvořivost	řeší zcela samostatně, početní výkony s čísly provádí pamětně i písemně téměř bezchybně	je správný, přesný, výstižný	je přesný, estetický	mají vysokou úroveň	jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky
2	ovládá v podstatě uceleně, přesně, úplně	pohotově vykonává	uplatňuje samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele	myslí správně, v myšlení se projevuje logika a tvořivost	řeší samostatně, početní výkony s čísly provádí pamětně i písemně s menšími chybami	mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti	je estetický, bez větších nepřesností	mají dobrou úroveň	jsou zpravidla bez podstatných nedostatků
3	má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti ovládání nepodstatné mezery	projevuje nedostatky	při uplatňování se dopouští chyb a nepřesností, které dovede za pomoci učitele korigovat – pracuje podle podnětů učitele	myslí vcelku správně, ale málo tvořivě, v jeho logice se vyskytují chyby	řeší s pomocí učitele, početní výkony s čísly provádí pamětně i písemně, ale dopouští se chyb	má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti	je méně estetický a má menší nedostatky	mají horší úroveň	obsahují častější nedostatky
4	má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti ovládání závažné mezery	má větší nedostatky, je málo pohotový	dopouští se závažných nepřesností a chyb, které i s pomocí učitele obtížně opravuje, je nesamostatný	v logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé	řeší krok za krokem s pomocí učitele, početní výkony s čísly provádí pamětně i pís. se závažnými chybami	má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti	je málo estetický, nesplňuje kritéria	mají velmi nízkou úroveň	obsahují velmi časté nedostatky
5	neosvojil si uceleně, přesně a úplně, má značné mezery	má velmi podstatné nedostatky	dopouští se velmi závažných chyb, nedovede své vědom. uplatnit ani s podněty učitele	neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se časté logické nedostatky	neřeší ani s pomocí učit. počet. výkony s čísly, pokud je vůbec dovede provést, provádí pamětně i pís.se závaž. chybami	má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti	má závažné nedostatky	nemají úroveň	obsahují závažné nedostatky, které nedovede opravit ani s pomocí učitele

6.5.3 KLASIFIKACE – PŘÍRODOVĚDNÉ PŘEDMĚTY

klas. stupeň	osvojení požadovaných poznatků, fakt, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů	dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti	osvojené poznatky a dovednosti při řešení úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí	úroveň myšlení	aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně, vztah k nim	ústní a písemný projev	grafický projev	výsledky činnosti	osvojení metod samostatného studia
1	ovládá uceleně, přesně, úplně a chápe vztahy mezi nimi	pohotově vykonává	uplatňuje samostatně a tvořivě	myslí logicky správně, zřetelně se projevuje samostatnost a tvořivost	je aktivní, projevuje zájem o předmět, připravuje se svědomitě	je správný, přesný, výstižný, žák odpovídá samostatně podle zadané osnovy a návodu	je přesný, estetický	jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky	je schopen samostatně studovat vhodné texty
2	ovládá v podstatě uceleně, přesně, úplně a v podstatě chápe vztahy mezi nimi	pohotově vykonává	uplatňuje samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele	myslí správně, projevuje logiku	projevuje zájem o předmět, připravuje se svědomitě	mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, na doplň. otázky učitele odpovídá bezchybně	je estetický, bez větších nepřesností	jsou zpravidla bez podstatných nedostatků	je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty
3	má v ovládání nepodstatné mezery	projevuje nedostatky	při uplatňování se dopouští chyb a nepřesností, které dovede za pomoci učitele korigovat; pracuje podle podnětů učitele	myslí vcelku správně, ale málo tvořivě - v logice se vyskytují chyby	připravuje se	má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti	je mírně estetický a má menší nedostatky	obsahují častější nedostatky	je schopen samostatně studovat podle návodu
4	má v ovládání závažné mezery	má větší nedostatky, je málo pohotový	dopouští se závažných nepřesností a chyb, které i s pomocí učitele obtížně opravuje je nesamostatný	v logice se vyskytují závažné chyby a myšlení není tvořivé	projevuje malý zájem, nedbale se připravuje	má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti	je málo estetický, nesplňuje kritéria	obsahují velmi časté nedostatky	má velké těžkosti se samostatným studiem (i podle návodu)
5	neosvojil si uceleně, přesně a úplně, má závažné mezery	nedokáže vykonávat požadované činnosti	dopouští se velmi závažných chyb; nedovede své vědom. uplatnit ani s podněty učitele	neprojevuje samostatnost, v myšlení se vyskytují časté logické nedostatky	nejeví zájem, nepřipravuje se	má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti	má vážné nedostatky	mají závažné nedostatky	nedovede samostatně studovat

6.5.4 KLASIFIKACE – INFORMATIKA

klas. stupeň	osvojení požadovaných poznatků a pojmů	využívání osvojených poznatků při práci	obsluha robotických hraček nebo základních robotů	základy programování	praktické činnosti a, programoévání
1	ovládá požadované teoretické poznatky a pojmy z oblasti hardwaru i softwaru přesně a úplně	samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při práci na PC nebo na mobilním zařízení	bezpečně ovládá základní obsluhu robotických hraček nebo základních robotů	bezpečně ovládá konkrétní postupy a způsoby základů programování, dopouští se jen malých chyb	v praktických činnostech a programování pracuje pohotově, samostatně a iniciativně
2	ovládá požadované teoretické a pojmy z oblasti hardwaru a softwaru v podstatě přesně	samostatně využívá získané teoretické poznatky při práci na PC nebo na mobilním zařízení	ovládá základní obsluhu robotických hraček nebo základních robotů	ovládá konkrétní postupy a způsoby základů programování, dopouští se jen méně podstatných chyb	v praktických činnostech a programování pacuje samostatně
3	má v přesnosti a úplnosti teoretických poznatků z oblasti hardwaru a softwaru menší mezery	získané teoretické poznatky uplatňuje při práci na PC nebo na mobilním zařízení s pomocí učitele	při základní obsluze robotických hraček nebo základních robotů se projevují chyby	při konkrétních postupech a způsobech základů programování potřebuje pomoc učitele	v praktických činnostech a programování se dopouští větších chyb
4	má v přesnosti a úplnosti z oblasti hardwaru a softwaru podstatné mezery	získané teoretické poznatky uplatňuje při práci na PC nebo na mobilním zařízení jen za soustavné pomoci učitele	při základní obsluze robotických hraček nebo základních robotů se projevují závažné nedostatky	při konkrétních postupech a způsobech základů programování potřebuje soustavnou pomoc učitele	v praktických činnostech a programování se dopouští větších chyb
5	teoretické poznatky a pojmy z oblasti hardwaru a softwaru si žák neosvojil	získané teoretické poznatky nedokáže uplatnit ani s pomocí učitele	neporadí si se základní obsluhou robotických hraček nebo základních robotů	nedokáže uplatnit konkrétní postup ani s pomocí učitele	v praktických činnostech a programování má podstatné nedostatky

6.5.5 KLASIFIKACE – PRAKTICKÉ ČINNOSTI

klas. stupeň	vztah k práci, pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem	osvojení získaných praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce	využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech	aktivita, samostatnost, tvořivost a iniciativa v praktických činnostech	kvalita výsledků činností	organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti	organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti	hospodárné využívání surovin, materiálů a energie, překonávání překážek v práci
1	žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem	uplatňuje získané dovednosti a návyky, bezpečně ovládá postupy a způsoby práce, dopouští se jen menších chyb	pohotově a samostatně využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti	praktické činnosti vykonává tvořivě, pohotově a samostatně	výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků	účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku	uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí	hospodárně využívá suroviny, materiál a energii; aktivně překonává vyskytující se překážky
2	žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem	uplatňuje získané dovednosti a návyky, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby	samostatně, ale s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti	praktické činnosti vykonává samostatně, ale méně tvořivě	výsledky jeho práce mají drobné nedostatky	účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku	uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí	při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb; překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele
3	žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy	pomocí učitele uplatňuje získané dovednosti a návyky, při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele, dopouští se chyb	s pomocí učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti	v praktických činnostech potřebuje občasnou pomoc učitele	výsledky jeho práce mají nedostatky	vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku	dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí	na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii; překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele
4	žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem	v praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb; při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele	získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele	praktické činnosti vykonává jen za soustavné pomoci učitele	ve výsledcích práce má závažné nedostatky	práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti	méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí	porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie; překážky v práci překonává jen s pomocí učitele
5	žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem	v praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky; nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele	nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti	praktické činnosti nedokáže vykonávat ani s pomocí učitele	výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné a nedosahují předepsané ukazatele	práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti	neovládá předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí	nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie; překážky v práci nepřekoná ani s pomocí učitele

6.5.6 KLASIFIKACE – VÝTVARNÁ VÝCHOVA, HUDEBNÍ VÝCHOVA

klas. stupeň	stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu	osvojení potřebných vědomostí, zkušeností a činností	tvořivá aplikace	poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti	kvalita projevu	poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti	estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti
1	žák je v činnostech velmi aktivní; pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady	velmi úspěšně zvládá požadavky osnov a rozvíjí je v individuálních a kolektivních projevech	osvojené vědomosti, dovednosti a návyky tvořivě aplikuje	je aktivní při poznávání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti	projev žáka je esteticky působivý, originální, procítěný	má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku a projevuje k nim aktivní vztah	úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus; umí zaujmout kritický postoj k estetice ostatní společnosti
2	úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus; umí zaujmout kritický postoj k estetice ostatní společnosti	má menší nedostatky z hlediska požadavků osnov; vědomosti, zkušenosti a činnosti je schopen využívat v individuálních a kolektivních projevech	osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje	poznává zákonitosti daných činností a uplatňuje je ve vlastní činnosti	projev žáka je esteticky působivý	má aktivní zájem o umění a estetiku	rozvíjí si v požadované míře estetický vkus; zaujímá postoj k estetice ostatní společnosti
3	žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový	jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery; činnosti je schopen provádět pouze s pomocí učitele	při aplikaci potřebuje pomoc	poznává zákonitosti daných činností, uplatňuje je pouze s návodem	jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb	nemá dostatečný aktivní zájem o umění a estetiku	nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus; není schopen zaujmout postoj k estetice ostatní společnosti
4	žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý	jeho vědomosti a dovednosti mají značné mezery; úkoly řeší s častými chybami	vědomosti a doved. aplikuje jen se značnou pomocí učitele	k poznávání zákonitostí daných činností přistupuje rezervovaně, dokáže je uplatnit pouze se značnou pomocí učitele	jeho projev je málo uspokojivý	projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti	nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus; částečně se ztotožňuje s nevkusem ostatní společnosti
5	žák je v činnostech převážně pasivní	jeho vědomosti a dovednosti jsou minimální; rozvoj jeho schopností je neuspokojivý; některé činnosti je schopen provádět jen se značnými obtížemi	minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat	neprojevuje téměř žádný zájem o poznávání zákonitostí daných činností, nedokáže je uplatnit	jeho projev je povětšině chybný a nemá estetickou hodnotu	neprojevuje zájem o práci	nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus

6.5.7 KLASIFIKACE – TĚLESNÁ VÝCHOVA

klas. stupeň	stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu	osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, tvořivá aplikace	poznávání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti	kvalita projevu, vztah žáka k činnostem a zájem o ně	rozvoj tělesné zdatnosti a hygieny
1	žák je v činnostech velmi aktivní, při cvičení plně využívá své předpoklady; pracuje tvořivě	velmi úspěšně zvládá, rozvíjí je v individuálních a kolektivních činnostech; osvojené návyky tvořivě aplikuje	je aktivní při poznávání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti	projev žáka je originální a přesný.; má výrazně aktivní zájem o sport a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah	úspěšně rozvíjí tělesnou zdatnost a hygienické návyky
2	žák je v činnostech aktivní a tvořivý, při cvičení převážně aktivní	ovládá učivo dle osnov; vědomosti, zkušenosti a činnosti je schopen využít; osvojené návyky aplikuje	poznává zákonitosti daných činností a uplatňuje je ve vlastní činnosti	projev žáka je přesný; má aktivní vztah ke sportu a tělesné kultuře	rozvíjí tělesnou zdatnost a hygienické návyky
3	žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový	jeho dovednosti mají menší nedostatky; činnosti je schopen provádět s pomocí učitele; při aplikaci návyků potřebuje pomoc	poznává zákonitosti daných činností a uplatňuje je ve vlastní činnosti pouze s dopomocí	žák se při projevu dopouští chyb; nemá dostatečný aktivní zájem o sport a tělesnou kulturu	nerozvíjí v požadované míře tělesnou zdatnost a hygienické návyky
4	žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý	ovládá učivo dle osnov se značnými mezerami; činnosti řeší se značnými chybami; značná pomoc při aplikaci návyků	k poznávání zákonitostí daných činností přistupuje nedbale a uplatňuje je pouze s velkou pomocí učitele	projev žáka je málo uspokojivý; projevuje velmi malou snahu a zájem o sport a tělesnou kulturu	nerozvíjí dostatečně tělesnou zdatnost a hygienické návyky
5	žák je v činnostech převážně pasivní	jeho dovednosti jsou minimální; rozvoj schopností je neuspokojivý; nedovede aplikovat osvojené návyky	neprojevuje žádný zájem o poznávání zákonitostí daných činností a nedokáže je uplatnit	jeho projev je většinou chybný; neprojevuje zájem o sport a tělesnou kulturu	nevyvíjí úsilí rozvíjet tělesnou zdatnost a hygienické návyky

6.6 Zásady pro hodnocení chování

Ředitelka školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.

Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelkou školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déle trvající úspěšnou práci.

Při klasifikaci chování přihlížíme k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka.

Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole (dodržování školního řádu, vnitřních řádů odborných pracoven, vnitřního řádu školní družiny) a při akcích organizovaných školou.

Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují. Třídní učitel neprodleně oznámí ředitelce školy uložení důtky třídního učitele. Důtka ředitelky školy se žákovi uděluje po projednání v pedagogické radě. Zákonní zástupci žáka jsou o chování žáka informováni prokazatelným způsobem třídním učitelem, učiteli jednotlivých předmětů, popřípadě ředitelkou školy:

- průběžně,
- na třídních rodičovských schůzkách,
- okamžitě v případě udělení výchovného opatření.

Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly ředitelky školy se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

6.7 Výchovná opatření

Pochvala třídního učitele / třídní učitelky

- za účast ve školním kole sportovních a předmětových soutěží
- za aktivní přístup k plnění školních povinností
- za zlepšování školního prostředí
- za jednorázovou pomoc při organizaci školní akce
- za nezištnou pomoc spolužákovi
- za nezištnou pomoc dospělým

Pochvala ředitelky školy:

- za výtečné výsledky v okresních a krajských soutěžích
- za samostatnou celoroční práci ve prospěch dobrého jména školy
- za zvlášť významný čin ve prospěch obce
- za ekologické aktivity, protidrogovou prevenci, individuální sportovní výsledky,…

Napomenutí třídního učitele/třídní učitelky:

- měně závažné a ojedinělé přestupky proti školnímu řádu

- zapomínání školních potřeb, domácích úkolů, žákovské knížky
- pozdní příchody
- nepřezutí
- rušení výuky mobilním telefonem a další IC technikou, manipulace s nimi a jejich používání v budově školy
- nedbalostní chování k zařízení školy, poškozování učebnic, znečišťování školy
- drobné kázeňské přestupky, vyrušování, vykřikování
- nekázeň o přestávkách
- nepořádnost ve školních věcech

Důtka třídního učitele/třídní učitelky:

- závažnější a opakující se přestupky proti školnímu řádu

- neuctivé chování k pracovníkům školy
- nerespektování pokynů pedagoga
- neomluvená absence – 1 hodina
- vulgární vyjadřování
- drobné či úmyslné poškození školního majetku
- opakovaná méně závažná porušování kázně pres opakované písemně doložené upozornění
- (pracovní nekázeň, pozdní příchody, vulgární vyjadřování)
- časté kázeňské přestupky během vyučování či o přestávkách
- nedovolené opuštění školy

Důtka ředitelky školy:

- uděluje ředitelka školy na návrh třídní učitelky / třídního učitele či jiného vyučujícího po projednání na pedagogické radě za závažnější přestupky proti školnímu řádu

- kouření v prostorách školy, během školních akcí
- větší majetková škoda
- agresivní chování ke spolužákům a zaměstnancům školy
- drzé a hrubé chování k zaměstnancům školy
- podvody, přepisování známek
- neomluvená absence
- šikana
- krádež

Stupeň 1 (velmi dobré)

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot
- vcítí se do situací ostatních lidí
- odmítá útlak a hrubé zacházení
- uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- je si vědom a svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace
- poskytne dle svých možností účinnou pomoc
- chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje a chrání naše tradice a kulturní i historické dědictví a cení si jich
- zaujímá pozitivní postoj k uměleckým dílům
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Žák dodržuje ustanovení školního řádu. Má kladný vztah ke kolektivu třídy a školy, přispívá k jeho upevňování a k utváření pracovních podmínek pro vyučování a pro výchovu mimo vyučování. Ojediněle se muže dopustit méně závažných přestupku proti rádu školy.

Stupeň 2 (uspokojivé):

- přesvědčení druhých lidí respektuje pouze zřídka, neváží si jejich vnitřních hodnot
- pouze výjimečně je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
- útlak a hrubé zacházení nevnímá jako negativitu
- neuvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe sice základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, ale často je porušuje
- je si vědom svých práv, nerad vnímá své povinnosti ve škole i mimo školu
- není vždy schopen rozhodovat se zodpovědně podle dané situace
- nemá potřebu poskytnout účinnou pomoc
- chová se nezodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- ochranu našich tradic a kulturního i historického dědictví nevnímá jako svou potřebu
- necítí potřebu zabývat se základními ekologickými souvislostmi a environmentálními problémy
- požadavky na kvalitní životní prostředí ho ji nechávají lhostejným

Žák se dopustí závažnějšího přestupku nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků proti ustanovením školního řádu, přestože mu před snížením stupně z chování byla udělena důtka třídní učitelky / třídního učitele nebo ředitelky školy. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 3 (neuspokojivé):

- nerespektuje přesvědčení druhých lidí, neváží si jejich vnitřních hodnot
- nevcítí se do situací ostatních lidí
- útlak a hrubé zacházení vnímá jako běžnou normu
- neuvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- nechápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- je si vědom svých práv a odmítá své povinnosti ve škole i mimo školu
- rozhoduje se nezodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- odmítá ochranu našich tradic a kulturního i historického dědictví
- nechápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
- nerespektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

Žák se dopustí zvlášť hrubých slovních a úmyslných fyzických útoků vůči pracovníkům školy, závažného přestupku proti školnímu řádu nebo se dopouští závažnějších přestupků proti zásadám a pravidlům soužití, narušuje činnost kolektivu.

6.8 Zásady pro používání slovního hodnocení

O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.

Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.

Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.

V odůvodněných případech rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělávání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka; obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.

Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

6.9 Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace

Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení.

Prospěch

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami

1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 – nedostatečný	neovládá

Úroveň myšlení

1 – výborný	je pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	projevuje menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	je nesamostatný v myšlení
5 – nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky

Úroveň vyjadřování

1 – výborný	vyjadřuje se výstižně a poměrně přesně
2 – chvalitebný	vyjadřuje se celkem výstižně
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 – nedostatečný	i na návodné otázky odpovídá nesprávně

Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští

1 – výborný	užívá vědomosti i dovednosti spolehlivě a uvědoměle, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 – nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí

Píle a zájem o učení

1 – výborný	je aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	projevuje malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 – nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

Chování

1 – velmi dobré	Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 – uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele nebo ředitelky školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 – neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

6.10 Způsob získávání podkladů k hodnocení

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

a) hodnocení a klasifikace závěrečných písemných prací,
b) ústní, praktické, dovednostní aj. zkoušení,
c) vyhodnocování průběžných diagnostických testů,
d) pozorování iniciativy žáka,
e) posouzení samostatného přístupu k řešení úkolů,
f) posouzení osobnostního přístupu žáka,
g) zhodnocení spolupráce s kolektivem,
h) sledování sebehodnocení žáků,
m) soustavné diagnostické pozorování žáka,
n) vyhodnocení schopnosti uplatnit získané vědomosti v praxi,
o) sledování úrovně připravenosti na vyučování,
p) kontrola úpravy a vedení sešitů,
q) vyhodnocování portfolia.

Vyučující si vede pravidelné záznamy veškerých těchto stanovených podkladů. Podle potřeby doplňuje a konzultuje své poznatky s ostatními pedagogickými pracovníky, zákonnými zástupci žáka, pracovníky pedagogicko-psychologických poraden a zdravotnických služeb.

V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

Známky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období.

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů a výtvorů. Při hodnocení využívá i sebehodnocení žáka. Opravené písemné práce budou předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům. Výsledky hodnocení písemných prací oznámí žákovi do 7 dnů. Výsledky čtvrtletních kontrolních prací oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů.

Kontrolní práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok. Termín kontrolních prací oznámí učitel předem. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku výše uvedeného charakteru.

Žák je klasifikován vždy jen z dostatečně probraného a procvičeného učiva.
Žák 6.- 9. ročníku musí být z předmětu s výchovným a praktickým zaměřením vyzkoušen za každé pololetí alespoň dvakrát. U ostatních předmětů alespoň čtyřikrát (z toho nejméně jedenkrát ústně).

6.11 Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

Komisionální zkouška

Komisionální zkouška se koná v těchto případech:
- na základě žádosti zákonného zástupce žáka o přezkoušení v případě pochybností o správnosti hodnocení při individuálním vzdělávání
- má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí,
- při plnění povinné školní docházky v zahraničí
- při konání opravné zkoušky,
- při přeřazení mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku.

Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitelka školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitelka školy, jmenuje komisi krajský úřad.
Komise je tříčlenná a tvoří ji:
a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
b) zkoušející učitel, jímž je vyučující předmětu dané vzdělávací oblasti ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující předmětu dané vzdělávací oblasti, v prvním až pátém ročníku základního vzdělávání vyučující daného ročníku,
c) přísedící učitel, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Před konáním zkoušky mimořádně nadaného žáka ředitelka školy stanoví obsah, formu a časové rozložení zkoušky podle § 30 odst. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. s ohledem na věk žáka. Zkouška ověřuje vědomosti a dovednosti umožňující žákovi plynulý přechod do vyššího ročníku a je zaměřena na jednotlivý předmět nebo vzdělávací oblast.

Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitelka školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Za řádné vyplnění protokolu odpovídá předseda komise, protokol podepíší všichni členové komise. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.
Třídní učitel zapíše do třídního výkazu poznámku o vykonaných zkouškách, doplní celkový prospěch a vydá žákovi vysvědčení s datem poslední zkoušky.

Opravná zkouška

Opravné zkoušky konají:

- žáci, kteří mají nejvýše dvě nedostatečné z povinných předmětů a zároveň dosud neopakovali ročník na daném stupni základní školy,
- žáci devátého ročníku, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů.

Žáci nekonají opravné zkoušky, jestliže neprospěli z předmětu s výchovným zaměřením. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku, tj. do 31. srpna. Termín opravných zkoušek a konzultací žáků s příslušnými pedagogickými pracovníky stanoví ředitelka školy na červnové pedagogické radě. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku.

Opravné zkoušky jsou komisionální.

Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitelka školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

Žákovi, který konal opravnou zkoušku, se na vysvědčení uvede datum poslední opravné zkoušky v daném pololetí.

Třídní učitel zapíše do třídního výkazu žákovi, který koná opravnou zkoušku:
Vykonání opravné zkoušky (třídní výkaz – poznámka)
Žák vykonal dne …… opravnou zkoušku z předmětu ……s prospěchem …… .
Nedostavení se k opravné zkoušce (třídní výkaz – poznámka)
Žák se bez řádné omluvy nedostavil k vykonání opravné zkoušky, čímž jeho prospěch v předmětu zůstává nedostatečný

6.12 Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

Hodnocení vychází ze závěrů písemného doporučení školského poradenského zařízení, respektuje přiznaná podpůrná opatření. Při hodnocení musí být zohledňována specifika žáka a jeho speciální vzdělávací potřeby (mimořádné nadání, specifické vývojové poruchy školních dovedností, tělesné postižení, poruchy autistického spektra atd.), které mají vztah k jeho hodnocení a klasifikaci, popřípadě ovlivňují jeho učební výsledky a výkon.

Hodnocení vychází z postupů a metod stanovených individuálním vzdělávacím plánem a plánem pedagogické podpory.

Individuální přístup se uplatňuje ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých jsou přiznána podpůrná opatření, a na obou stupních školy.

Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení. Hodnocení zohledňuje sociální kontext, ve kterém probíhá, a směřuje nejen k vyhodnocování úspěšnosti žákova učení, ale také k posílení jeho motivace pro vzdělávání.

Při hodnocení pedagogičtí pracovníci nastavují taková kritéria hodnocení, která žákovi umožní dosahovat osobního pokroku. Užívají různé formy hodnocení, jejichž kritéria respektují charakter obtíží nebo specifik žáka, včetně jeho nadání nebo mimořádného nadání.

Z hodnocení jsou zřejmé konkrétní individuálně specifické podoby činnosti vyžadované po žákovi, jsou jasně a srozumitelně formulována hodnotící kritéria, dále třída hodnocených vlastností i hodnotící škála. Pedagogičtí pracovníci využívají zejména formativní hodnocení, které směřuje k zpětnovazební podpoře efektivního učení žáka a je pro něho informativní a korektivní; podporuje rozvoj autonomního hodnocení.
Sumativní hodnocení žáků s potřebou podpůrných opatření (se speciálními vzdělávacími potřebami) zohledňuje jak omezení žáka, tak zejména jeho pokroky ve vzdělávání. Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.

Žák s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodů tělesného postižení při částečném osvobození nebo při úlevách doporučených lékařem se klasifikuje v tělesné výchově s přihlédnutím k druhu a stupni postižení i k jeho celkovému zdravotnímu stavu.

U žáka se speciálními vzdělávacími potřebami rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce žáka.

Hodnocení žáků mimořádně nadaných vychází ze závěrů písemného doporučení školského poradenského zařízení, respektuje specifika žákovy osobnosti, které mohou mít vliv na průběh jeho vzdělávání.

Ředitelka školy může mimořádně nadaného žáka přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušek vykonaných před komisí, kterou jmenuje ředitelka školy.

6.13 Pravidla hodnocení žáků dlouhodobě nemocných

Žák školy, který po dobu nemoci nejméně tři měsíce před koncem klasifikačního období navštěvoval školu při zdravotnickém zařízení a byl tam klasifikován za pololetí ze všech, popřípadě jen z některých předmětů, se po návratu do kmenové školy znovu neklasifikuje. Jeho klasifikace ze školy při zdravotnickém zařízení v předmětech, ve kterých byl klasifikován, je závazná. V předmětech, ve kterých nebyl vyučován, se nehodnotí. Ředitelka školy stanoví pro jeho hodnocení náhradní termín (viz hodnocení žáků na vysvědčení).

Vyučující jednotlivých předmětů umožní žákovi po dlouhodobé nemoci postupné začleňování do vyučovacího procesu s následným hodnocením. Třídní učitel koordinuje klasifikaci a hodnocení takového žáka. V případě, že si žák z časových důvodů nemůže doplnit požadované učivo nebo nezíská potřebné dovednosti a vyučující nemůže žáka klasifikovat, bude žák na vysvědčení nehodnocen (viz hodnocení žáků na vysvědčení).

Při omluvené absenci žáka, která přesahuje 40% docházky za pololetí, rozhodne ředitelka školy o způsobu klasifikace.

6.14 Pravidla hodnocení žáků, kteří přestupují z jiné školy (v průběhu školního roku)

Vyučující umožní žákovi, který přichází z jiné školy, plynulé začleňování do vzdělávacího procesu školy.
Žák si v nezbytně nutné době stanovené vyučujícím daného předmětu doplní požadované učivo (dovednosti).

Při klasifikaci za první nebo druhé pololetí školního roku učitel závazně přihlédne ke klasifikaci z předchozí školy.

6.15 Hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku

Při hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku, vyučující považují dosaženou úroveň znalosti českého jazyka za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení těchto žáků ze vzdělávacího obsahu předmětu český jazyk stanoveného školními vzdělávacími programy vyučující považují tří po sobě jdoucí pololetí po zahájení docházky do školy v České republice za přechodné období, ve kterém zohlední problémy se zvládáním českého jazyka. Nedostatky v osvojených vědomostech a dovednostech vyučující považují v tomto období za objektivní příčinu, která může ovlivnit hodnocení a klasifikaci ve všech ostatních předmětech.

Zákonnému zástupci žáka cizince vyučující doporučí možnost požádat o slovní hodnocení svého syna (dcery). Po uplynutí tohoto období je žák hodnocen podle vnitřního metodického pokynu ředitelky ZŠ a MŠ Chocerady 267 k hodnocení žáků.

6.16 Postup do vyššího ročníku, opakování ročníku

a) Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených ŠVP s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených RVP ZV a ŠVP a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka (zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, § 52 odst. 1).

b) Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí (nedostatek známek, dlouhodobá nemoc žáka, absence ve škole atd.) určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí (tj. do 31. března). Není-li možné žáka hodnotit ani v tomto náhradním termínu, za první pololetí se nehodnotí (zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, § 52 odst. 2).

c) Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín (hodnocení v náhradním termínu), a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

Termín konání opravných zkoušek musí být stanoven nejpozději do konce letních prázdnin. Vzhledem k nutnosti zachování objektivity přezkoušení žáka stanovuje zákon opravnou zkoušku jako zkoušku komisionální. V zájmu ochrany před nadměrnou zátěží žáka omezuje zákon počet zkoušek na jednu v jednom dni. Zákon výslovně stanoví, že pokud žák nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k ní nedostaví, neprospěl.

d) Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitelku školy o komisionální přezkoušení žáka. Je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitelka školy, žádost se zasílá prostřednictvím školy na krajský úřad. Ředitelka školy jmenuje komisi a komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

e) Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen (většinou zdravotní důvody – dlouhodobá nepřítomnost ve škole). To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval. Tomuto žákovi může ředitelka školy na žádost zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze ze závažných zdravotních důvodů (zákon č. 561/2004 Sb. školský zákon, § 52 odst. 5).

f) Ředitelka školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti zákonných zástupců žáka (zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, § 52 odst. 6).

6.17 Uvolnění žáka z vyučování některého předmětu

a) Ředitelka školy může ze zdravotních důvodů nebo jiných závažných důvodů uvolnit žáka na žádost jeho zákonného zástupce zcela z vyučování některého předmětu. Zcela znamená, že žák se výuky určeného předmětu nezúčastňuje vůbec (délka nerozhoduje, může jít o celý školní rok, nebo o celé pololetí) a z tohoto předmětu není žák hodnocen. Ředitel v takovém případě určí náhradní způsob vzdělávání v době vyučování tohoto předmětu. V předmětu TV ředitelka školy uvolní žáka z vyučování na písemné doporučení registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost nebo odborného lékaře, na první nebo poslední hodiny je žák uvolněn se souhlasem zákonného zástupce bez náhrady. Ředitelka školy vydává rozhodnutí (zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, § 50 odst. 2).

b) Ředitelka školy může ze zdravotních důvodů nebo jiných závažných důvodů uvolnit žáka na žádost jeho zákonného zástupce zčásti z vyučování některého předmětu. Zčásti znamená, že žák se výuky určeného předmětu zúčastňuje, ale neplní některé části (např. TV – plavání, bruslení atd.), ale z tohoto předmětu je hodnocen. Ředitelka školy v takovém případě určí, na stanovenou dobu, náhradní způsob vzdělávání v době vyučování tohoto předmětu. V předmětu TV ředitelka školy uvolní žáka z vyučování na písemné doporučení ošetřujícího lékaře pro děti a dorost nebo odborného lékaře, na první nebo poslední hodiny je žák uvolněn se souhlasem zákonného zástupce bez náhrady. Pokud to neumožňuje rozvrh, žák je umístěn do náhradní třídy (zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, § 50 odst. 2).

c) Žákovi, který se nemůže pro svůj zdravotní stav po dobu delší než dva měsíce účastnit vyučování, stanová ředitelka školy takový způsob vzdělávání, který odpovídá možnostem žáka, např. individuální vzdělávací plán (zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, § 50 odst. 3).

7. PŘEHLED ZKRATEK POUŽITÝCH V ŠVP

Názvy vyučovacích předmětů:

Aj	Anglický jazyk
Cj	Cizí jazyk
Čj	Český jazyk
Cm	Cvičení z matematiky
D	Dějepis
F	Fyzika
Hv	Hudební výchova
Ch	Chemie
Inf	Informatika
Kaj	Konverzace v anglickém jazyce
Ln	Logopedický nácvik
M	Matematika
Ov	Občanská výchova
Pč	Pracovní činnosti
Pf	Praktika z fyziky
Pch	Praktika z chemie
Ppř	Praktika z přírodopisu
Prv	Prvouka
Př	Přírodopis
Přv	Přírodověda
Tv	Tělesná výchova
Vl	Vlastivěda
Vv	Výtvarná výchova
Vz	Výchova ke zdraví
Z	Zeměpis
Nj	Německý jazyk
Rj	Ruský jazyk

Nástroje hodnocení:

B	Beseda
Čd	Čtenářský deník
Dc	Doplňovací cvičení
Di	Diktát
E	Exkurze
KMD	Klub mladého diváka
Lab	Laboratorní práce
Mos	Modelové situace
P	Projekt (plán, praktické cvičení)
Pd	Popis demonstrací
Port	Portfolio
Pp	Praktické předvedení
Pís	Písemná práce
Ps	Práce ve skupinách
Př	Přepis
Pú	Problémové úkoly
R	Referát
Řr	Řízený rozhovor
Sú	Slohový útvar (kontrolní práce)
T	Test
Úz	Ústní zkoušení
V	Vypravování
Č	Četba

Jiné použité zkratky:

ADN	ambulantní dyslektický nácvik
ČŠI	Česká školní inspekce
ESF	evropské strukturální fondy
EU	Evropská unie
ICT	informační a komunikační technologie
IZS	Integrovaný záchranný systém
KALIBRO	evaluační testy Kalibro
LVZ	lyžařský výcvikový zájezd
MŠ	mateřská škola
MŠMT ČR	Ministerstvo školství ČR
ODP	oddělení péče o dítě
OVO	očekávané výstupy vzdělávacího oboru
PC	osobní počítač
PPP	pedagogicko-psychologická poradna
PT	průřezová témata
RVP	Rámcový vzdělávací program
RVP ZV	RVP pro základní vzdělávání
ŘŠ	ředitelka školy
SCIO	evaluační testy SCIO
SVPCHU	specifické vývojové poruchy chování a učení
ŠD	školní družina
ŠJ	školní jídelna
ŠVP	Školní vzdělávací program
TO	tematický okruh
TU	třídní učitel
U	učitel
V	vyučující
VP	výchovný poradce
ZŠ	základní škola
ZV	základní vzdělávání
ZŽS	zdravý životní styl